

ЗМІСТ

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА: РОЗВИТОК СИСТЕМИ І КОНТЕКСТ

- [] Міністерство юстиції відкриє більше 400 бюро правової допомоги та ліквідує міські управління юстиції радянського зразка по всій Україні
- [] Уряд підтримав ініціативу Мін'юсту щодо створення бюро правової допомоги
- [] Мін'юст та Національна поліція об'єднали зусилля у боротьбі з порушенням прав затриманих
- [] *«Ми підтримуємо систему БПД, та задоволені результатами цієї підтримки»*, - **Крістос Джакомопулос**
- [] Рада Європи проводить оцінку системи безоплатної правової допомоги в Україні
- [] Заходи з розвитку системи БПД у 2016 році – обговорення серед керівників
- [] Актуальне інтерв'ю: *«Дискусії часто точаться довкола адвокатів та їхніх інтересів, а не інтересів бідних і вразливих людей»*, - **Заза Наморадзе**
- [] Українська команда системи БПД вивчала досвід організації бюро правової допомоги на місцевому рівні у Нідерландах
- [] Статистичні дані щодо роботи системи БПД у 2015 році
- [] Статистичні дані щодо роботи системи БПД у січні 2016 року

ФАКТИ ТА ПОДІЇ

- [] Співробітники центрів з надання БВПД завершили курс навчання по роботі з 1С
- [] Перше засідання Наглядової Ради проекту Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні»
- [] Співпраця державних органів з неурядовими організаціями щодо надання безоплатної правової допомоги на рівні територіальних громад
- [] Провайдери правової допомоги обговорили свою подальшу співпрацю
- [] Адвокати консолідують свої зусилля в боротьбі із порушеннями прав і гарантій адвокатської діяльності
- [] Переможці конкурсу «Інтеграція первинної і вторинної безоплатної правової допомоги на рівні територіальних громад» зустрілися в Києві
- [] Роль, виклики та майбутнє безоплатної правової допомоги в Україні обговорили у фаховому колі
- [] Безоплатна правова допомога в Україні: *медіа дайджест*
- [] Новини порталу «Правовий простір»

ПРИКЛАДИ УСПІШНОГО ЗАХИСТУ АДВОКАТІВ, ЯКІ НАДАЮТЬ БЕЗОПЛАТНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ

- [] Виправдувальні вироки у кримінальних провадженнях
- [] Зміна кваліфікації дій підозрюваного/обвинуваченого на таку, що передбачає менш тяжкий злочин або більш м'яке покарання, або зменшення об'єму обвинувачення
- [] Зміна/скасування/залишення в силі судових рішень на користь клієнтів судами апеляційної та касаційної інстанцій
- [] Успішна практика на стадії виконання рішення суду
- [] Звільнення від покарання/відбування покарання/кримінальної відповідальності
- [] Закриття кримінального провадження
- [] Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом
- [] Успіхи адвокатів у справах цивільного та адміністративного процесів

КРАЦІ ПРАКТИКИ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

- [] Корисні практики в роботі центрів БВПД
- [] Європейська практика правового захисту

NB! При використанні матеріалів інформаційного дайджесту посилання на джерело обов'язкове
© 2016 Координаційний центр з надання правової допомоги

Безоплатна правова допомога в Україні: розвиток системи і контекст

[] Міністерство юстиції відкриє більше 400 бюро правової допомоги та ліквідує міські управління юстиції радянського зразка по всій Україні

Мін'юст цього року розширює мережу центрів правової допомоги та відкриє по всій Україні понад 400 бюро правової допомоги, які придуть на заміну районним та міським управлінням юстиції. Про це з-поміж іншого йшлося 10 лютого під час спільної колегії Міністерства юстиції та Міністерства внутрішніх справ за участі Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка.

«Зміна як правоохоронної системи, так і системи юстиції потребує реальної

підтримки всього Уряду України і всіх наших західних партнерів. Це в першу чергу зміна відношення до громадян країни, забезпечення їхньої безпеки, громадського порядку, спокою і миру в країні», - наголосив під час заходу Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк.

За його словами, у нинішньому 2016 році необхідно продовжувати реформи, започатковані Міністерством юстиції: *«Міністерство юстиції розкрило всі реєстри, створило механізм*

безоплатної правової допомоги для мільйонів українських громадян. Сьогодні Міністерство юстиції презентує реформу, яку можна назвати «від міністерства бюрократії до міністерства справедливості».

«Ми прийняли рішення ліквідувати майже 600 районних управлінь юстиції радянського зразка, які існували в Україні протягом 20 років. Вони не надавали жодних сервісів і допомоги українцям, були забюрократизовані та закриті, не мали жодної мотивації надавати якісні послуги тим людям, які фактично найняли цих чиновників на роботу», - повідомив Міністр юстиції Павло Петренко.

«Ми створюємо більше 400 бюро правової допомоги. Ми розширяємо систему безоплатної правової допомоги, яка виправдала своє призначення - це місця, де людина може отримати консультацію, послугу адвоката і реалізувати право на справедливість і на захист. Ми плануємо закінчити цей процес до кінця року», - наголосив він.

Павло Петренко повідомив, що у новостворених бюро українці зможуть скористатися усіма електронними сервісами Мін'юсту. Більше того, до кінця цього року система електронних сервісів буде розширена і вбере в себе всі сервіси, які надає українцям Мін'юст.

Очільник відомства також повідомив присутніх про плани цього року почати одну з найбільш складних реформ – реформу пенітенціарної системи та поінформував присутніх про основні досягнення Міністерства юстиції у минулому році. Окремо він виділив відкриття реєстрів, запровадження онлайн сервісів для бізнесу та громадян, запуск системи безоплатної правової допомоги, децентралізацію та демонополізацію реєстраційних функцій міністерства та реформу системи реєстрації.

Детальніше про основні досягнення та ініціативи за [посиланням](#)

«Я переконаний, що Міністерство юстиції стане міністерством справедливості для кожного українця», - резюмував Павло Петренко.

Серед високоповажних гостей, які взяли участь у спільному засіданні колеги – Надзвичайний та Повноважний Посол США в Україні **Джеффрі Пайєтт**, який відзначив плідну співпрацю із Міністерством юстиції в рамках підтримки системи безоплатної правової допомоги.

Відзначив успіхи системи безоплатної правової допомоги і Надзвичайний та Повноважний Посол Канади в Україні **Роман Ващук**. Нагадаємо, що у рамках проекту [«Доступна та якісна правова допомога в Україні»](#) канадський Уряд [виділив](#) понад 9 мільйонів канадських доларів задля підтримки впровадження системи безоплатної правової допомоги та підвищення рівня обізнаності населення щодо прав на отримання такої допомоги. Проект впроваджується впродовж 2014-2018 рр.

У спільній колегії Міністерства юстиції та Міністерства внутрішніх справ взяли директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський**, перший заступник директора **Мирослав Лаврінок**, начальник управління інформаційних технологій та аналізу даних **Сергій Троценко**.

ДОВІДКОВО

Протягом першого півріччя 2016 року відповідно до [Плану заходів з реформування територіальних органів Міністерства юстиції України та розвитку системи надання безоплатної правової допомоги](#), відбувається реформа територіальних органів юстиції, яка є наступним логічним етапом децентралізації послуг Міністерства юстиції України та надання можливості отримання таких послуг у режимі он-лайн з одночасним розширенням доступу до безоплатної правової допомоги та підвищенням її якості.

Згідно з планом, в кожному районі і місті України будуть утворені Бюро правової допомоги як відокремлені підрозділи [місцевих центрів](#) з надання безоплатної вторинної правової допомоги, що діють в Україні з 1 липня 2015 року. Ресурсне забезпечення здійснюватиметься за рахунок майна і коштів районних та міських управлінь юстиції, які будуть ліквідовані найближчим часом.

[] Уряд підтримав ініціативу Мін'юсту щодо створення бюро правової допомоги

Кабінет Міністрів України підтримав ініціативу створення бюро правової допомоги. Так, 11 лютого на засіданні Уряду прийнято постанову «Про реформування територіальних органів Міністерства юстиції та розвиток системи надання безоплатної правової допомоги». Текст постанови оприлюднено сьогодні, 24 лютого, його можна [переглянути](#) на Урядовому порталі.

Постанову Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2016 року № 99 «Про реформування територіальних органів Міністерства юстиції та розвиток системи надання безоплатної правової допомоги» (далі – постанова) розроблено Міністерством юстиції України з метою ефективної реалізації законів України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» та «Про безоплатну правову допомогу».

Основним завданням постанови є оптимізація системи територіальних органів Міністерства юстиції, скорочення видатків державного бюджету на забезпечення їх функціонування, розширення можливостей доступу до електронних сервісів Міністерства юстиції для всіх користувачів та доступу до безоплатної правової допомоги для соціально вразливих верств суспільства.

Постанова дозволить:

- [] оптимізувати систему територіальних органів юстиції, зокрема, припинити діяльність 586 органів юстиції міського та районного рівня, скоротити витрати на їх утримання;
- [] скоротити на 25% (з 17516 до 13211 штатних одиниць) чисельність державних службовців територіальних органів юстиції;
- [] суттєво розширити доступ для громадян до безоплатної первинної та вторинної правової допомоги, а також електронних сервісів Міністерства юстиції на рівні територіальної громади.

Так, постановою пропонується:

- [] у зв'язку з децентралізацією повноважень з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, а також повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань, ліквідувати територіальні органи Міністерства юстиції на рівні міст і районів;
- [] включити відділи державної виконавчої служби та відділи державної реєстрації актів цивільного стану районних, районних у містах, міських (міст обласного значення), міськрайонних, міжрайонних управлінь юстиції, що ліквідуються, до структури головних

територіальних управлінь юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Київ і Севастополь;

- [] підтримати пропозицію Міністерства юстиції щодо утворення **бюро правової допомоги в структурі місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги**; здійснити у межах загального обсягу бюджетних призначень, передбачених Міністерству юстиції на 2016 рік у загальному фонді **державного бюджету**, перерозподіл видатків споживання; внести відповідні зміни:
- ✓ до постанови Кабінету Міністрів України **від 9 березня 2006 р. № 268** «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів»;
- ✓ у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 року № 85 «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів» щодо скорочення граничної чисельності працівників територіальних органів юстиції, зокрема державних службовців на 25%.

Реалізація постанови не потребує додаткових витрат державного бюджету, оскільки ресурсне забезпечення **бюро правової допомоги** здійснюватиметься за рахунок майна і коштів районних, міських, міськрайонних та міжрайонних управлінь юстиції, які припинять свою діяльність.

Зокрема, постановою передбачено здійснення у межах загального обсягу бюджетних призначень, передбачених Міністерству юстиції на 2016 рік у загальному фонді **державного бюджету**, перерозподілу видатків споживання у сумі 68 600 тис. гривень (з них на оплату праці – 39 800 тис. гривень, на оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 17 000 тис. гривень).

«У цих центрах громадяни, які мають на це законні підстави, зможуть реалізувати право на адвоката. Це стосується малозабезпечених, інвалідів, пенсіонерів, переселенців, учасників АТО та сімей загиблих. У них нашим громадянам надаватимуться консультації та онлайн сервіси Мін'юсту. Так само, там надаватиметься первинна правова допомога, тобто консультації всім людям, які не потребують адвоката, а потребують нормального юридичного супроводу», - Міністр юстиції Павло Петренко.

Нагадаємо, протягом першого півріччя 2016 року відповідно до **Плану заходів з реформування територіальних органів Міністерства юстиції України та розвитку системи надання безоплатної правової допомоги**, відбувається реформа територіальних органів юстиції, яка є наступним логічним етапом децентралізації послуг Міністерства юстиції України та надання можливості отримання таких послуг у режимі он-лайн з одночасним розширенням доступу до безоплатної правової допомоги та підвищенням її якості.

Згідно з планом, в кожному районі і місті України будуть утворені бюро правової допомоги як відокремлені підрозділи **місцевих центрів** з надання безоплатної вторинної правової допомоги, що діють в Україні з 1 липня 2015 року.

Мін'юст та Національна поліція об'єднали зусилля у боротьбі з порушенням прав затриманих

12 лютого 2016 року Міністерство юстиції та Національна поліція підписали [меморандум](#) про співпрацю, який сприятиме дотриманню прав затриманих правоохоронними органами громадян та забезпеченню гарантій прав людини на захист.

Метою підписання меморандуму є консолідація зусиль Мін'юсту та Національної поліції щодо недопущення порушень прав людини на захист під час затримання, тортур, нелюдського поводження із затриманими, запобігання випадків засудження невинних людей та порушення гарантій адвокатської діяльності.

«На рівні двох органів буде організовано постійний щоденний обмін інформацією про затриманих, про факти порушень строків повідомлення про затримання, про факти порушень прав затриманих. При цьому в поліції буде створено нове управління з моніторингу порушень прав людини, якого раніше ніколи не було в правоохоронній системі. Це дасть можливість швидко реагувати на факти порушень прав затриманих», - зазначив очільник Мін'юсту.

При цьому він поінформував присутніх, що обмін інформацією буде здійснюватися через центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги Мін'юсту, що забезпечить оперативність реагування на випадки порушення прав затриманих осіб.

Другим важливим напрямком спільної роботи, за його словами, стане забезпечення затриманих інформацією про їхні права: *«Аби затримані могли знати, що вони мають право на державного адвоката і не повинні погоджуватися на адвоката, який нав'язується слідчим, а також знали, яким чином отримати державний захист. Це дуже серйозний крок вперед із захисту прав кожної людини, яка потрапляє до правоохоронних органів»*, - наголосив Міністр юстиції.

За словами **Павла Петренка**, *«Меморандум Мін'юсту та Національної поліції означає, що нова українська поліція, яка створюється за принципами захисту людей, а не тиску на них, і новий український Мін'юст приймають рішення про обмін інформацією по кожному факту можливого тиску чи порушення прав людини слідчими. Маю надію, що цей меморандум і взаємодія адвокатів системи безоплатної правової допомоги та нової поліції буде ще одним запобіжником, щоб кожен українець, який стикається з державою і правоохоронною системою, точно знав, що його права є захищеними»*.

Голова Національної поліції **Хатія Деканоїдзе** у свою чергу зазначила, що нині перед державою стоїть завдання змінити правоохоронну систему так, щоб вона була орієнтована на суспільство та кожного громадянина. Аби кожен громадянин розумів, що поліція захищає, та що поліція є відкритою і прозорою.

«У демократичній країні всі мають розуміти, що кожен орган влади забезпечує права людини. Адже права людини – це найголовніше досягнення сучасного світу. Нова Україна народжується в такі моменти, коли ніхто, навіть поліцейський, не боїться надати якусь інформацію. Це і є та прозорість, яка дасть людям відчуття, що правоохоронні органи дійсно захищають людей», - наголосила вона.

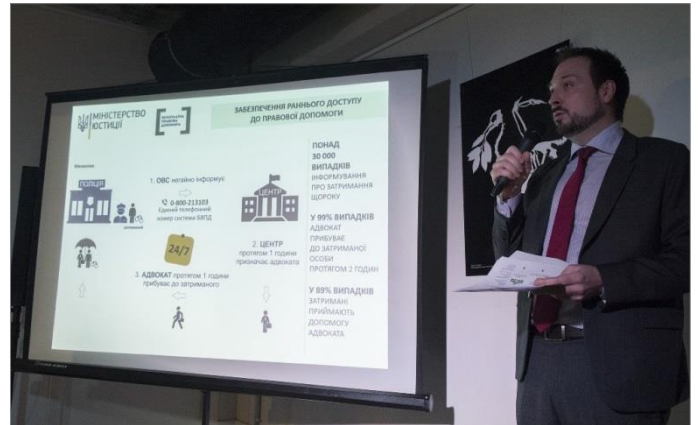
Посол, Голова Офісу Ради Європи в Україні, Представник Генерального секретаря Ради Європи з питань координації програм **Владімір Рістовскі** відзначив важливість підписання меморандуму про співпрацю між Національною поліцією та Мін'юстом. За словами Владіміра Рістовскі, меморандум забезпечить реалізацію прав людини, які гарантовані базовими документами Ради Європи. Особливо це стосується забезпечення раннього доступу до правосуддя, а також запобігання застосуванню катувань та нелюдського поводження по відношенню

до затриманих осіб. Він нагадав, що Рада Європи через проекти міжнародної технічної допомоги підтримує обидві інституції та зазначив: *«Я хочу запевнити, що Рада Європи й надалі*

продовжуватиме комплексну підтримку Національної поліції та Міністерства юстиції з метою забезпечення захисту прав людини в Україні».

Більш детально про стан взаємодії між правоохоронними органами та системою безоплатної правової допомоги впродовж 3-х років з початку надання такої допомоги в Україні розповів директор Координаційного центру **Андрій Вишневський**. За його словами, функціонування в Україні системи безоплатної правової допомоги в Україні стало важливим етапом у забезпеченні раннього доступу до правосуддя затриманих осіб.

«Правозахисники сьогодні відзначають той факт, що наявність безоплатного адвоката є другим за значущістю фактором (після скорочення кількості затримань) зменшення чисельності випадків застосування незаконного насильства правоохоронцями», - зазначив він.

Андрій Вишневський повідомив, що щороку центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги отримують близько 30 тис. повідомлень про затримання осіб. У 99% випадків адвокат прибуває до затриманої особи протягом 2 годин, та у 89% випадків затримані приймають допомогу адвоката.

Разом із тим, зазначив він, існує низка викликів, таких як неінформування та несвоєчасне інформування центрів з надання БВПД про випадки затримання осіб, випадки схилання слідством затриманих до відмови від безоплатного адвоката та нав'язування недобросовісних адвокатів, які можуть перебувати у змові зі слідством, неналежне інформування затриманих про право на правову допомогу, недостатня співпраця зі сторони органів внутрішніх справ щодо інформування затриманих про право на безоплатну правову допомогу, проведення слідчих дій з особами, які не мають статусу підозрюваних, що у подальшому призводило до затримання особи та повідомлення про підозру, зміна місця перебування затриманого з метою ускладнення доступу адвоката до нього та ін. За його словами, практичні заходи в рамках виконання підписаного меморандуму дозволить сформувати ті організаційні рамки міжвідомчого співробітництва, які нівелюватимуть зазначені виклики.

Переглянути презентацію «Національна поліція та система безоплатної правової допомоги: старі виклики і нові можливості співпраці»: <http://www.slideshare.net/minjust>

[] «Ми підтримуємо систему БПД, та задоволені результатами цієї підтримки» - Крістос Джакомопулос

Департамент з прав людини Ради Європи відзначає досягнення системи безоплатної правової допомоги та висловлює готовність продовжувати її подальшу підтримку в контексті реалізації реформ кримінальної юстиції в Україні. Про це, зокрема, зазначив Директор з прав людини, Спеціальний представник Генерального секретаря Ради Європи щодо України Крістос Джакомопулос під час зустрічі із українською делегацією в рамках робочого візиту представників Координаційного центру з надання правової допомоги до штаб-квартири Ради Європи у Страсбурзі (Франція).

Візит відбувся **15 січня 2016 року** та пройшов у форматі експертних обговорень і двосторонніх зустрічей з представниками органів Ради Європи. Метою візиту української делегації було обговорення із європейськими партнерами актуальних питань організації надання безоплатної правової допомоги в Україні: досягнень, викликів та планів розвитку, а також стану співпраці та майбутнього співробітництва із Радою Європи у рамках проектів відповідно до Плану дій Ради Європи для України на 2015 –2017 роки.

До складу української делегації увійшли директор Координаційного центру **Андрій Вишневський**, його заступник **Віталій Баєв**, начальник управління стратегічного розвитку **Сергій Троценко**, начальник відділу інформації **Надія Кизицька** та адвокат системи БПД, член ГО «Всеукраїнське об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» **Юлія Лісова**.

У першій половині дня українська делегація зустрілася з представниками Директорату з прав людини Генерального Директорату з прав людини та верховенства права Ради Європи. Директор

Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський** розповів про етапи розвитку системи впродовж 2011 – 2015 рр. Також він окремо зупинився на планах розвитку системи в контексті реформування територіальних органів юстиції у поточному 2016 році, та [утворення у зв'язку із цим більше 400 бюро безоплатної правової допомоги](#), що має на меті посилення правової спроможності територіальних громад і створення для людей реальних можливостей реалізувати свої права безпосередньо там, де вони живуть.

Під час обговорення поточного рівня співпраці між системою БПД в Україні із Радою Європи **Крістос Джакумопулос** повідомив про те, що Рада Європи схвально оцінює шлях, яким розвивається безоплатна правова допомога в Україні, та наголосив на розумінні європейськими партнерами важливості ролі системи БПД у гарантуванні дотримання прав людини в Україні.

На думку **Татьяни Термачіч**, голови Відділу впровадження прав людини на національному рівні Департаменту політики в сфері прав людини та співробітництва, функціонування та розвитку системи безоплатної правової допомоги сьогодні є однією із ключових чинників реформування системи юстиції в Україні. *«Ми готові розуміти ваші потреби та спільно визначати, як саме можемо допомогти через проекти, які впроваджуються Радою Європи»*, - зазначила вона.

У зустрічі з українською делегацією також взяли участь **Саймон Тонеллі**, Голова Відділу правового співробітництва, секретар Європейського комітету з питань правового співробітництва Департаменту правосуддя та правового співробітництва; представники нового проекту Ради Європи щодо внутрішньо переміщених осіб в Україні – координатор проекту **Антоніна Вихрест** та менеджер проекту **Ганна Христова**; представники Відділу провадження прав людини на

національному рівні – керівник підрозділу **Тигран Карапетян**, менеджер проектів **Кетеван Цхомелідзе**, координатори проектів **Марія Орешкіна** та **Божена Маланчук**; Старший радник з політичних питань Спеціального радника Генерального секретаря Ради Європи щодо України **Оксана Пашенюк**. Також українська делегація зустрілася із заступником Секретаря Венеціанської комісії **Симонією Граната-Менгіні**.

По обіді представники команди безоплатної правової допомоги в Україні мали можливість обговорити різні питання із практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) під час зустрічей із старшим юристом українського Розділу реєстру ЄСПЛ **Дмитром Трет'яковим**, а також з юристом Департаменту виконання рішень ЄСПЛ **Олександром Овчинниковим**.

Закінчився робочий візит зустріччю з **Наташею ДеРоек**, керівником підрозділу HELP Відділу провадження прав людини на національному рівні, що є навчальною програмою, яка сприяє

країнам-членам Ради Європи в імplementації на національному рівні положень Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. У рамках цієї зустрічі обговорено перспективи співпраці в напрямі підвищення професійної кваліфікації адвокатів та юристів команди безоплатної правової допомоги Україні, зокрема, можливості інтеграції навчальних курсів HELP у дистанційне навчання в системі БПД.

NB! Робочий візит української делегації організовано за підтримки проекту «Подальша підтримка реформ кримінальної юстиції в Україні», який впроваджується Радою Європи та фінансується Урядом Данії.

ДОВІДКОВО

Проект «Подальша підтримка реформ кримінальної юстиції в Україні», метою якого є підтримка реформи Прокуратури та розвитку системи безоплатної правової допомоги відповідно до стандартів Ради Європи і подальше просування реформи системи кримінальної юстиції в Україні, було [відкрито](#) 25 листопада 2015 року. Проект є частиною Плану дій Ради Європи для України на 2015 – 2017 роки.

[План дій Ради Європи для України на 2015-2017 роки](#) є стратегічним документом, ухваленим Комітетом Міністрів Ради Європи, який зосереджується на наступних напрямках: конституційній реформі та функціонуванні демократичних інститутів, реформі судової системи, демократичному управлінні, правах людини та протидії економічним злочинам.

План дій містить, у тому числі, положення про підтримку подальшого розвитку системи БПД, зокрема, в частині представництва інтересів соціально незахищених громадян, а також щодо проведення заходів, які сприятимуть покращенню якості надання правової допомоги та підтримці реалізації Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

[] Рада Європи проводить оцінку системи безоплатної правової допомоги в Україні

Впродовж 23–25 лютого 2016 року у столиці пройшов візит групи незалежних міжнародних та національних експертів, які працюють над оцінкою системи безоплатної правової допомоги в Україні у світлі стандартів та передового досвіду Ради Європи. Оцінка здійснюється у рамках проекту «Подальша підтримка реформи кримінальної юстиції в Україні».

Зустріч експертів з представниками Координаційного центру, 23 лютого 2016 р.

Оцінка охоплює систему надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальних справах та у випадках адміністративного затримання. Оцінку здійснюють представники іноземних систем правової допомоги, науково-дослідних/наукових установ, а також юристи з відповідними знаннями і досвідом роботи в Україні. А саме, 3 незалежні міжнародні експерти – Виконавчий директор Нідерландської рада правової допомоги **Петер ван ден Біггелаар**, Голова Міжнародної групи правової допомоги **Алан Патерсон** (Великобританія) та Директор програм Центру правових ресурсів Молдови **Надежда Хрптієвські**. А також 2 національні експерти – експерт Центру політико-правових реформ, к.ю.н **Олександр Банчук** та голова Центру стратегічних справ Харківської правозахисної групи, адвокат **Геннадій Токарев**.

Проект Ради Європи «Подальша підтримка реформи кримінальної юстиції в Україні», який і здійснює оцінку, спрямований на забезпечення ширшої підтримки системи безоплатної правової допомоги з метою забезпечення доступу до кваліфікованої правової допомоги як частини права на доступ до правосуддя відповідно до стандартів Ради Європи. Тому одним з напрямків оцінки також буде виявлення ділянок, куди може бути спрямована підтримка Ради Європи в межах зазначеного проекту.

Відповідність системи БПД стандартам Ради Європи та передовому досвіду **буде оцінюватися за такими напрямками:**

- ✓ нормативно-правова база (у тому числі спеціальне законодавство і підзаконні акти);
- ✓ практика надання безоплатної вторинної правової допомоги (фізичні особи, які мають право на БВПД, інформація про БВПД, доступ до адвокатів у межах БВПД, призначення і заміна адвокатів БВПД, питання конфіденційності, сфери застосування БВПД, участь адвокатів БВПД на різних стадіях кримінального провадження тощо);
- ✓ забезпечення якості у наданні БВПД (стандарти, процедури моніторингу та оцінки);
- ✓ організація, функціонування і методи роботи (підбір адвокатів, забезпечення незалежності адвокатів, баланс між незалежністю адвокатів і механізмами внутрішнього контролю, угоди з адвокатами для надання БВПД, розподіл справ, інституційні можливості системи безоплатної правової допомоги – Координаційний центр і його територіальні відділення, організаційна структура, управління, бюджетування та фінансування, управління персоналом, планування, оцінка ефективності, стратегії комунікації, електронна система управління справами та інші IT-рішення тощо);
- ✓ навчання та професійний розвиток (системи і методи навчання та професійного розвитку адвокатів БВПД, обмін досвідом, аналітична робота);
- ✓ відносини з іншими організаціями та особами (взаємодія з органами адвокатського самоврядування, слідчими органами, прокуратурою, суддями, громадянським суспільством, Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини).

Зустріч експертів з представниками Координаційного центру, 23 лютого 2016 р.

У рамках оціночної місії її **експерти проводять відповідні зустрічі** із представниками Міністерства юстиції України, Координаційного центру з надання правової допомоги та центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Національною асоціацією адвокатів України, професійних асоціацій адвокатів та юристів, а також представниками судової системи, Адміністрації Президента України, Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, громадськими організаціями, міжнародними зацікавленими сторонами, залученими до сфери безоплатної правової допомоги в Україні.

[] Заходи з розвитку системи БПД у 2016 році – обговорення серед керівників

18 січня та 5 лютого у столиці відбулися робочі наради за участі керівників у системі безоплатної правової допомоги – Координаційного центру з надання правової допомоги, регіональних та місцевих центрів з надання БВПД. Зустрічі мали на меті обговорення заходів в рамках плану розвитку системи БПД у 2016 році – утворення [бюро правової допомоги](#), які розпочнуть обслуговувати громадян вже з 1 липня 2016 року.

Нагадаємо, планується, що бюро правової допомоги будуть утворені в кожному районі і місті України як відокремлені підрозділи [місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги](#), що діють в Україні з 1 липня 2015 року. Ресурсне забезпечення здійснюватиметься за рахунок майна і коштів районних та міських управлінь юстиції, які будуть ліквідовані найближчим часом.

Така реформа територіальних органів юстиції є наступним логічним етапом децентралізації послуг Міністерства юстиції України та надання можливості отримання таких послуг у режимі он-лайн з одночасним розширенням доступу до безоплатної правової допомоги та підвищенням її

якості. У бюро правової допомоги громадяни зможуть скористатись електронними сервісами Міністерства юстиції України та отримати безоплатну первинну правову допомогу - правову інформацію та консультації.

Реформа відбуватиметься протягом першого півріччя 2016 року згідно з планом, затвердженим Міністром юстиції України **Павлом Петренком**.

[NB! Переглянути план заходів з реформування територіальних органів Міністерства юстиції України та розвитку системи надання безоплатної правової допомоги](#)

Крім того, впродовж **19 – 22 січня** в Координаційному центрі з надання правової допомоги пройшла низка скайп-нарад за участю представників регіональних та місцевих центрів надання БВПД. Під час цих нарад їх учасники розглядали та обговорювали плани розвитку системи безоплатної правової допомоги на рівні кожного окремого регіону.

[] Актуальне інтерв'ю: «Дискусії часто точаться довкола адвокатів та їхніх інтересів, а не інтересів бідних і вразливих людей», — Заза Наморадзе

З огляду на те, що невдовзі в нашій країні може бути встановлена адвокатська монополія на представництво в судах, загострилося й питання щодо того, якою має бути система безоплатної правової допомоги? Чи може вона забезпечити незалежність професійного захисту, підпорядковуючись органу виконавчої влади, і чи необхідно, аби нею опікувалося адвокатське самоврядування? Про розвиток системи безоплатної правової допомоги в інших країнах, висновки з отриманого досвіду й приклади найкращих практик розповів «ЗіБ» директор будапештського офісу «Ініціативи Відкритого суспільства з питань правосуддя» Заза Наморадзе.

З огляду на те, що невдовзі в нашій країні може бути встановлена адвокатська монополія на представництво в судах, загострилося й питання щодо того, якою має бути система безоплатної правової допомоги? Чи може вона забезпечити незалежність професійного захисту, підпорядковуючись органу виконавчої влади, і чи необхідно, аби нею опікувалося адвокатське самоврядування? Про розвиток системи безоплатної правової допомоги в інших країнах, висновки з отриманого досвіду й приклади найкращих практик розповів «ЗіБ» директор будапештського офісу «Ініціативи Відкритого суспільства з питань правосуддя» Заза Наморадзе.

— Пане Наморадзе, як розвивалася система безоплатної правової допомоги в інших країнах?

— Дозвольте мені відповісти на це складне й важливе запитання якомога лаконічніше на прикладі Європи.

Право на правову допомогу (коли вампризначають захисника у випадку, якщо вас звинувачують у скоєнні злочину, а ви не маєте власного адвоката) — це загальновизнаний принцип, закріплений у міжнародному праві. Різні багатосторонні угоди й протоколи систематизують ці права, а такий документ, як Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, і відповідна судова практика встановлюють норми й рекомендації щодо їхнього застосування. Попри існування такої розвиненої системи норм щодо надання безоплатної правової допомоги в Європі, якість і кількість послуг значно відрізняються в кожній країні, і не завжди в кращий бік. Наприклад, у 2008 році рішенням Європейського суду з прав людини у справі «Салдуз проти Туреччини» встановлено, що доступ до адвоката на ранніх стадіях кримінального судочинства має вирішальне значення для забезпечення справедливого розгляду. Це означає доступ до адвоката до і під час будь-якого опитування, а також під час першого та подальших допитих чи пред'явлення обвинувачень.

Але як цей важливий принцип може застосовуватися цілісно, якщо залежно від країни відповідальність за призначення адвоката для надання правової допомоги особі, котра потребує або просить захисника, покладена на суд або суддю, який прийматиме рішення лише через кілька годин або днів після арешту, або на прокурора чи слідчого, котрі представляють сторону обвинувачення в цьому процесі? У дуже багатьох країнах цього важливого принципу не дотримуються через відсутність інституційних структур і механізмів, які можуть забезпечити своєчасне призначення адвокатів для надання правової допомоги.

— А як вирішується в цих країнах питання забезпечення якості й незалежності захисту в умовах БПД?

— Питання професіоналізму й незалежності адвокатів, які надають правову допомогу, та відповідальності за захист і представництво інтересів також є важливими. Чи призначаються адвокати для надання правової допомоги з реєстру? Як створюється і ведеться цей реєстр? Які мінімальні кваліфікаційні вимоги для внесення адвоката до реєстру? Якими критеріями керується суд або суддя чи прокурор для вибору одного чи іншого адвоката? Це досвід чи спеціалізація? Чи адекватно оплачуються послуги адвокатів, які надають правову допомогу? І найголовніше: хто контролює й оцінює якість наданих адвокатами послуг з надання правової допомоги і чи впливають ці оцінки на прийняття рішень щодо вибору адвоката в майбутньому? В системах безоплатної правової допомоги щодо цих питань немає єдності, насамперед через відсутність системного підходу до надання послуг та їхнього моніторингу.

— На ваш погляд, що найважливіше для побудови ефективного механізму надання безоплатної правової допомоги?

— З огляду на власний досвід роботи в Європі й співпрацю в напрямі розвитку системи безоплатної правової допомоги, зокрема, з такими країнами, як Болгарія, Грузія, Молдова і Литва, зазначу, що для встановлення ефективної, надійної, прозорої та якісної системи правової допомоги важливе значення мають політична воля та лідерство, наявність відданих організацій громадянського суспільства та прогресивних адвокатів, які практикують у кримінальному процесі. З мого досвіду у згаданих країнах і на основі власних спостережень в інших державах, таких як Нідерланди, Південно-Африканська Республіка, Шотландія, можу сказати, що особливо важливе значення у формуванні основи для створення й розвитку такої системи є створення незалежних або квазінезалежних рад або виконавчих агенцій. Їх головний мандат має полягати в забезпеченні витратно-ефективного способу надання відповідних послуг, які фінансуються з державного бюджету.

Наприкінці 1990-х років я був безпосередньо залучений до процесу вдосконалення права на правовий захист у тодішніх країнах — кандидатах на вступ до Євросоюзу, який полягав у документуванні та аналізі стану систем безоплатної правової допомоги. Наш звіт показав жахливу ситуацію. Ця система в більшості країн функціонувала невпорядковано. Урядові установи були не в змозі документально підтвердити,

скільки вони витратили на правову допомогу, спрогнозувати майбутню потребу. Не збиралася інформація щодо кількості випадків надання правової допомоги та її результатів. Не було жодної установи, до повноважень якої входило б створення реєстрів адвокатів, які надають правову допомогу, з мінімальними вимогами й гарантіями якості та незалежності.

У деяких країнах відсутність координації була приголомшливою: поліція мала вимагати адвоката для особи, яку вона заарештовувала, і часто сама мала призначати адвоката для надання правової допомоги; судова колегія мала призначити адвоката; від Міністерства фінансів очікувалася оплата послуг адвокатів, а міністр юстиції часто не відіграв жодної ролі в цьому

процесі. У більшості країн відповідальність за надання правової допомоги не належала до компетенції якоїсь конкретної установи.

Ми також виявили, що системи правової допомоги в цих державах не відповідали не тільки міжнародним стандартам, вони навіть не могли відповідати власним стандартам національних КПК і конституційним вимогам! Питання було не лише у фінансуванні. Навіть там, де надавалися державні кошти, вони надавалися неефективно й за незрозумілою процедурою.

Отже, система залишалася неспроможною, поки державні органи не почали застосовувати більш системний підхід.

— Яку роль відіграють адвокатські об'єднання й адвокатура в процесі вдосконалення правової допомоги?

— Почну із визнання того факту, що в країнах — кандидатах на вступ до ЄС, які ми вивчали, до створення формальної системи правової допомоги деякі адвокати з власної ініціативи безкоштовно надавали свої послуги напяму або через благодійні організації. Це ще має місце й сьогодні.

Однак адвокати також призначались у кримінальних справах судами, суддями чи державою. Вони практично не мали голосу в цьому питанні. Наше дослідження на той час показало, що внаслідок незначного

фінансування або його відсутності ступінь зацікавленості або відданості справі з боку адвокатів у кращому випадку був нерівномірним. Право на представництво інтересів було визнане, але (цитую Європейський суд з прав людини) залишалось «теоретичним та ілюзорним, а не реальним і ефективним».

Адвокатські об'єднання відіграють важливу роль з точки зору професійної підготовки та акредитації адвокатів, установлення професійних та етичних стандартів, яких вони повинні дотримуватися, та забезпечення нагляду за їхньою професійною діяльністю. В ідеалі вони також повинні відігравати підтримувальну роль у вдосконаленні правової допомоги. Деякі роблять це, але не завжди легко поєднати цю роль з первинною метою адвокатських об'єднань щодо відстоювання інтересів своїх членів. Це не зовсім роль адвокатури — організація та управління правовою допомогою, яка фінансується з державного бюджету.

Більше того, наш звіт за 2001 рік про стан системи правової допомоги в країнах-кандидатах на вступ до ЄС засвідчив, що зацікавленість адвокатських об'єднань у поліпшенні якості та прозорості режимів правової допомоги була мінімальною. Це було відображенням байдужості їхніх членів, які були змушені виконувати обов'язок з надання захисту й представництва інтересів вразливих верств населення безкоштовно. Крім того, деякі з вивчених нами країн мали асоціації адвокатів у кримінальному процесі — спеціалізовані органи адвокатів з кримінально-правового захисту, до якого могли залучатись адвокати, котрі надавали БПД у кримінальних провадженнях. За відсутності партнера від адвокатських об'єднань такі організації, як міжнародний фонд «Відродження» в Україні, почали працювати безпосередньо з органами влади й залученими адвокатами, які надають захист у кримінальних провадженнях, в пілотних проектах, спрямованих на поліпшення системи правової допомоги. В Україні, як і в інших країнах, ми не були зосереджені на просуванні якоїсь конкретної моделі. Ми зосередились на кращих практиках в питаннях витрат і якості, покращенні доступу до правової допомоги та забезпеченні незалежності системи призначення адвокатів, які її надають.

У деяких країнах асоціації адвокатів у кінцевому підсумку стали активними й завзятими учасниками процесу реформ. В інших державах у центрі уваги залишається забезпечення контролю над системою правової допомоги з боку асоціацій задля захисту інтересів своїх членів. Дуже шкода, що в таких ситуаціях, здається, дискусії часто точаться довкола адвокатів та їхніх інтересів, а не інтересів бідних і вразливих людей, для яких ці системи правової допомоги й мають створюватися.

З особистого досвіду зауважу, що в різних європейських країнах, в яких ми працювали, одним із перших наших тяжких випробувань було переконати адвокатуру в перевагах прозорості й підзвітної структури управління для надання правової допомоги. Ми досягли швидкого прогресу в державах, де було сильне політичне керівництво й тверда підтримка з боку органів влади поліпшення та реформування правової допомоги.

— Чи знаєте ви про успішну систему правової допомоги, керівництво якою здійснюється адвокатським об'єднанням або асоціацією?

— Повертаючись до 1970-х років і початку 1980-х, коли надання БПД почало ставати більш «формалізованим» у західних країнах, асоціації адвокатів та їх об'єднання були початковими провайдерами та менеджерами цієї системи. Під «формалізованим» я маю на увазі, що державні органи визнали принцип доступу до правосуддя для всіх і створили формальні структури та механізми фінансування задля його реальної реалізації. Але незабаром виявилось, що вартість фінансування правової допомоги почала швидко зростати. Для цього були різні й законні підстави — від збільшення попиту до розширення спектру послуг, які надавались. Однак органи влади дійсно не володіли інформацією, за допомогою якої вони могли б оцінити, наскільки ефективно витрачаються державні кошти і які витрати мають закладатись у бюджеті на них. Звісно, об'єднання адвокатів мали власні внутрішні системи стримувань і противаг для забезпечення підзвітності перед своїми членами щодо того, як витрачались кошти, які вони отримували. Але ці внутрішні системи не завжди були співмірними або сумісними з тими вимогами, які висуваються до розпорядників бюджетними коштами. Крім того, об'єднання адвокатів були змушені будувати адміністративну спроможність керувати системою й справлятися із постійно зростаючою кількістю справ. Вони також стикнулися з необхідністю управляти внутрішньою напруженістю стосовно відбору тих юристів, які б надавали послуги, обсягу та характеру послуг, які мають право на відшкодування, компенсаційних рівнів тощо.

Із середини до кінця 1980-х років, коли багато урядів почали скорочувати витрати у відповідь на боргову кризу, труднощі, з якими стикнулися об'єднання адвокатів, стали більш гострими. Як вони могли реагувати на зростаючий попит з меншою кількістю ресурсів, водночас відповідаючи очікуванням своїх членів?

— І який вихід із цієї ситуації було винайдено?

— У багатьох країнах, які одні з перших приступили до реформування системи правової допомоги (Англії, Шотландії, різних федеративних суб'єктах Канади та Австралії, Південно-Африканській Республіці, Нідерландах, Фінляндії), все швидко змінилося, що стало справжнім полегшенням для відповідних об'єднань адвокатів. Відповідальність за керування системою й управління фінансами була передана до різних новостворених незалежних рад з питань правової допомоги, до складу яких увійшли представники різних зацікавлених сторін, або до квазінезалежних виконавчих агенцій чи управлінських структур.

На щастя, у Східній Європі, де таку систему почали будувати пізніше, була можливість застосувати отриманий досвід. Болгарія, Молдова і Грузія впровадили модель, що ґрунтується на незалежних радах. В Україні, як і Литві, уряд створив незалежну виконавчу агенцію — координаційний центр для управління системою. Цей центр працює на відстані «протягнутої руки» від уряду і включає в себе, разом із зовнішнім наглядом, механізми забезпечення підзвітності, оцінки й звітування щодо якості системи та результатів її діяльності на різних рівнях.

— Які висновки з-поміж тих, що були зроблені вами під час дослідження стану системи безоплатної правової допомоги в інших країнах, можна запропонувати Україні?

— Залучення урядовців до лідерства у реформах є надзвичайно важливим. Це означає спроможність сформулювати переконливу ідеологічну концепцію змін, яка знаходить відгук у них.

Коли ми почали документувати реальний стан, про який я говорив раніше, це певним чином вплинуло на переговорний процес з урядовцями в Литві, Молдові, Болгарії, Грузії чи Україні. Всі вони погодились із підходом, що функція влади полягає у виконанні конституційних обов'язків, і що ці обов'язки поширюються також на забезпечення раціонального витрачання державних коштів. І це були не абстрактні поняття, це були факти. Такі факти спричинили обговорення на різних щаблях влади серйозних викликів, пов'язаних з правовою допомогою, та шляхів їх вирішення, а також необхідності пілотних проектів для перевірки, оцінки та просування реформ. Ми досягли прогресу поступово, розглядаючи окремо питання потреби в правовій допомозі, якості, управління, фінансування, оцінки тощо.

— Крім політичного лідерства та відданості реформам, які фактори впливають на побудову успішної системи правової допомоги?

— Дивлячись глобально на сукупність фактів, що з'являються, та на кращі практики, я зробив би висновок, що ефективна й добре функціональна система правової допомоги повинна мати низку загальних ознак.

По-перше, вона має адмініструватися незалежною установою, яка відповідає за розумний розподіл державних коштів.

По-друге, повинна мати нейтральний процес відбору та призначення адвокатів. Чи це адвокати, які працюють безпосередньо для системи правової допомоги і послуги яких оплачуються за ставкою, встановленою в контракті, чи адвокати, обрані в міру необхідності з реєстру, послуги котрих оплачуються в кожному конкретному випадку. Тобто критерії відбору повинні бути об'єктивними й прозорими.

По-третє, важливо тісно співпрацювати з національними асоціаціями адвокатів, з експертами та іншими зацікавленими сторонами для встановлення показників діяльності та механізмів забезпечення якості, підтримувати створення об'єктивних незаангажованих наглядових органів для оцінки та публічної звітності щодо спроможності та працездатності системи.

По-четверте, незалежний орган, відповідальний за управління системою, повинен мати достатню спроможність для моніторингу та вироблення державної політики, щоб взаємодіяти з клієнтами та зацікавленими сторонами й постійно експериментувати зі способами надання послуг.

І останнє: забезпечення прав та потреб уразливих груп населення завжди має стояти на першому місці. Система повинна забезпечити своєчасне і якісне надання консультацій. Але такі юридичні консультації та правова допомога також мають урахувати комплексні потреби осіб у правосудді. Звичайно, система вимагає компетентних адвокатів. Але для того, щоб надання правової допомоги могло бути орієнтованим на розв'язання проблем, необхідні також фахівці, які мають досвід роботи з вразливими групами населення і сильну мережу зв'язків з громадськими організаціями на рівні громад та органів місцевого самоврядування.

ЗАЗА НАМОРАДЗЕ: біографія

Заза Наморадзе – директор Будапештського офісу «Ініціативи Відкритого суспільства з питань правосуддя». Відповідає за діяльність у сфері правової допомоги та прав підзахисних, а також за розвиток правової спроможності в Європі, на Близькому Сході, у Південно-східній Азії та Латинській Америці. Експерт в правовій допомозі та захисту у кримінальних провадженнях, особливо на ранніх стадіях кримінального процесу. У Європейському Союзі та інших країнах керував декількома дослідженнями та є співавтором видань за їх результатами, таких як «Ефективний захист у кримінальних провадженнях в Європі» (2010), «Ефективний захист у кримінальних провадженнях у Східній Європі» (2012), «Ефективний захист у кримінальних провадженнях в Латинській Америці» (2015). Крім того, він є співавтором публікацій на основі результатів досліджень прав затриманих/підозрюваних в чотирьох європейських країнах, а також видань «Роль досудового правосуддя: ролі адвокатів та параюристів» (OSJI, 2012) і «Ранній доступ до правової допомоги в кримінальному процесі: посібник для розробників політики та практиків» (UNODC/UNDP, 2014).

Має досвід роботи адвокатом, а також обіймав посаду заступника директора Інституту конституційної та правової політики в Будапешті, де керував проектами у сфері конституційної та судової реформи, опікувався розвитком студентських юридичних клінік та розвитком спроможності щодо захисту прав людини в країнах Центральної і Східної Європи, та Центральної Азії. Працював в Центрі вивчення конституціоналізму в Східній Європі при Університеті Чикаго, а також в Центральній виборчій комісії Грузії та був членом Державної конституційної комісії Грузії. У 1992 році отримав юридичну освіту в Державному Університеті в Тбілісі (факультет міжнародного права), навчався на Програмі порівняльного конституціоналізму в Центральноевропейському Університеті, а також здобув ступінь магістра права в Університеті Чикаго у 1994 році.

*Організація інтерв'ю Зази Наморадзе для «Закон і Бізнес» В.,–1-2 (1247-1248) 09.01—15.01.2016 стала можливою за сприяння проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні»
Фото: International Conference on Access to Legal Aid in Criminal Justice Systems*

[] Українська команда системи БПД вивчала досвід організації бюро правової допомоги на місцевому рівні у Нідерландах

Представники команди системи безоплатної правової допомоги в Україні протягом декількох днів вивчали досвід нідерландських колег у наданні правової допомоги населенню, зокрема, використання інноваційних методів та технологій у забезпеченні доступу до правової допомоги, організацію роботи Бюро правової допомоги на місцевому рівні, та забезпечення якості правової допомоги на всіх рівнях. Візит української делегації організовано за підтримки проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», який впроваджується Канадським бюро міжнародної освіти за підтримки Уряду Канади, та Міжнародного фонду «Відродження».

З цією метою з 24 по 29 січня 2016 року до Нідерландів відбула українська делегація у складі представників системи безоплатної правової допомоги в Україні та партнерів: Координаційного центру з надання правової допомоги – заступника директора **Віталія Баєва**, начальника відділу забезпечення доступу до правової допомоги **Олени Сінчук**, начальника відділу правового аналізу і нормопроєктування **Ганни Мередової**, начальника відділу організаційного забезпечення діяльності / регіонального координатора проекту «Доступна та якісна правова допомога» **Аліни Гладкої**; менеджера проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» в Україні **Оксани Кікоть**, експерта проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» в Україні **Івонни Ібрагімової**, менеджера Програмної ініціативи «Права людини та правосуддя» Міжнародного

фонду «Відродження» **Василини Яворської**, а також представників регіональних і місцевих центрів з надання безоплатної правової допомоги – **Павла Наливайка** (Запоріжжя), **Станіслава Скіця** (Черкаси), **Ірини Довганюк** (Чернівці), **Віталія Сольського** (Тернопіль), **Мар'яни Марчук** та **Володимира Гошовського** (Львівщина), **Максима Паляниці** (Полтавщина), **Андрія Ільїна** (м.Київ). 25 січня делегати відвідали [Раду з питань правової допомоги](#) (м.Утрехт), де обговорили особливості організації та управління нідерландської системи БПД із Виконавчим директором Ради з питань правової допомоги **Петером ван ден Бігеларом** та керівником кадрової служби **Германом Схилперортом**, історію нідерландської системи правової допомоги – зі співробітником Ради **Едвіном Борґсом**, питання звітування перед міністерством юстиції, радами з питань правової допомоги та іншими зацікавленими організаціями – дослідником РПД **Лією Кромбрінк**, яка також розповіла гостям про моніторинг системи, аналіз отриманих даних, а також відгуків клієнтів та оцінку ступеню їх задоволення роботою місцевої системи БПД.

Рада з питань правової допомоги (РПД) – незалежний орган, що функціонує під егідою Міністерства безпеки та юстиції, та який відповідає за всі питання управління, нагляду та фінансування системи правової допомоги, а також її практичної реалізації. Це включає такі завдання, як підбір спеціалістів з правових питань відповідно до запитів на допомогу, нагляд за наданням послуг та контроль якості. Щороку оприлюднюється моніторинговий звіт з оглядом ситуації за останні п'ять років. РПД складається з 5 спеціалізованих бюро та центрального управління. РПД отримує фінансування від МБЮ і звітує за використання бюджетних коштів перед цим міністерством. Система правової допомоги здебільшого фінансується державою (Фонд правової допомоги), а незначний внесок, сума якого залежить від розміру доходів, роблять самі клієнти.

У рамках системи правової допомоги Нідерландів така допомога надається людям з обмеженими матеріальними можливостями. Будь-яка особа, що потребує професійної правової допомоги, але не в змозі (повністю) оплатити її, має право скористатися положеннями Закону про правову допомогу (діє з 1994 року, останні зміни до закону набрали чинності 1 лютого 2015 року). Закон про правову допомогу 1994 року замінив попередні законодавчі документи з питань надання правової допомоги, що діяли ще з 1957 року.

Згідно останніх підрахунків, як дізналися наші колеги, з точки зору фінансового стану приблизно 39% населення Нідерландів (загалом населення країни складає 16,8 млн. чоловік) можуть скористатися системою правової допомоги, якщо цього вимагатимуть їхні життєві обставини.

26 січня дня українська делегація більш детально ознайомилася із організацією надання БПД на місцях [на прикладі роботи Бюро правової допомоги у місті Утрехт](#), яку презентував **Ян Пітер Веркеніс**, радник з питань зв'язків з громадськістю та комунікацій.

Бюро правової допомоги у м. Утрехт – одне із 30-и, які функціонують в містах Нідерландів. Такі бюро фінансуються Радою з питань правової допомоги та мають спільний веб-сайт та кол-центр. Усі бюро рівномірно розподілені територією Нідерландів так, аби кожен громадянин міг дістатися до них громадським транспортом якнайбільше протягом приблизно години. Всі 30-ть бюро мають однаковий добре впізнаваний вигляд. Їхні приміщення сплановано так, щоб створити у відвідувачів почуття привітності. Насправді бюро більше схоже на магазин, аніж на офіс: відкритий простір, місця для очікування, декілька робочих столів. Кол-центр та кімнати для

приватних консультацій знаходяться в задній частині, також тут є полиці з брошурами, що містять різноманітну правову інформацію. У кожному бюро працюють юридичні радники, хоча деякі бюро, зокрема, у великих містах, мають більший штат. Оскільки послуги нинішніх бюро не включають правової допомоги значних обсягів або представництва в суді, в бюро також можуть працювати недипломовані юридичні спеціалісти (параюристи), і кілька років тому в освітній системі Нідерландів з'явилися курси, де студентів-правників готують для такої роботи.

Юридичні радники надають правову допомогу телефоном (у кол-центрі), відповідають на запити поштою та е-поштою, а також у приміщенні бюро, які мають окремі кімнати для розширених консультацій клієнтів (тих, які тривають понад 15 хвилин).

Кол-центр бюро є віртуальним, що дозволяє рівномірно розподіляти навантаження між усіма 30 бюро. У розпорядженні працівників сучасне комп'ютерне обладнання, спеціально розроблене для потреб бюро, щоб відповідати на питання клієнтів. У 2015 році в результаті обговорення стратегії розвитку було прийнято рішення приділити більше уваги наданню правової допомоги телефоном, що спрощує клієнтам доступ до первинної допомоги.

Таким чином, бюро надає первинну правову допомогу - відвідувачам пропонується інформація правового, нормативного та процесуального характеру, клієнтам дають поради та направляють їх до адвокатів або медіаторів, які мають укладені контракти з Радою правової допомоги Нідерландів, чи до відповідної установи, до компетенції якої належить порушене клієнтом питання. Консультації для відвідувачів бюро надаються безкоштовно. Хоча будь-який мешканець Нідерландів може звернутися до бюро, допомога спрямована на осіб з обмеженими

матеріальними можливостями, тобто на тих, хто має низький рівень доходів. Громадяни можуть звертатися до бюро з різними юридичними проблемами в царині цивільного, адміністративного, кримінального чи імміграційного права.

Відмінністю від української системи БПД є те, що, за умови направлення особи до адвоката, перевірку належності особи до категорії малозабезпеченої, та такої, що відповідно має право на правову допомогу, здійснює власне адвокат.

Порушене клієнтом питання часто вирішується без залучення адвоката шляхом надання працівниками бюро кваліфікованої юридичної консультації або через застосування медіації - укладанням угоди з протилежною стороною (так звана «дорога згоди»).

Як розповіли нашим колегам, з 2011 року було впроваджено соціальне дослідження з метою вивчення особливостей роботи існуючої моделі надання правової допомоги. На запитання дослідження "Де отримати правову допомогу?" 54% опитуваних людей згадали про існування бюро.

Згідно статистики, як дізналися наші колеги, 53,9% клієнтів бюро – це жінки; 60,5% клієнтів – молодші 45 років; 18% усіх клієнтів звертаються з питаннями, що стосуються розлучення, 26,3% усіх клієнтів – самотні люди.

27 січня команда української системи безоплатної правової допомоги [мала зустрічі](#) із представниками юридичної компанії, Бюро правової допомоги м. Утрехт та Центру міжнародної правової співпраці, що у Гаазі.

Адвокатська спільнота Нідерландів налічує приблизно 17 тисяч дипломованих спеціалістів. Понад 7 тисяч з них співпрацює з системою субсидійованої правової допомоги, надання якої адмініструє Legal Aid Board (Рада з питань правової допомоги). Українська делегація системи безоплатної правової допомоги відвідала адвокатську компанію Schakenraad Advokaten – активного учасника системи субсидійованої допомоги та партнера Ради з питань правової допомоги у питаннях розвитку систем контролю якості правових послуг. 25% справ компанії є справами в рамках системи субсидійованої державою правової допомоги. Під час робочої зустрічі в офісі компанії в місті **Ейндховен Гвідо Схакенрад**, партнер юридичної компанії "Схакенрад" та Голова фонду *Viadicte*, а також партнер фірми «Схакенрад» **Ноор Херадс** обговорили з українською делегацією питання, які стосуються:

- ✓ механізмів співпраці з Радою з питань правової допомоги через автоматизовану он-лайн систему;
- ✓ механізмів забезпечення якості правової допомоги через методологію peer review (оцінка колег колегами);
- ✓ мотивації клієнтів до самостійного вирішення питання, без залучення професійної допомоги адвоката;
- ✓ комунікації адвоката з клієнтами і роз'яснення ролі та значення субсидійованої державою правової допомоги.

Під час зустрічі партнери юридичної компанії зазначили: *«Система безоплатної правової допомоги не є безкоштовною для платників податків і клієнти мають це розуміти, так як і система має створювати інструменти, щоб бути прозорою,*

підзвітною і забезпечувати якість».

Інша група української делегації у той же день знову відвідала Бюро з питань правової допомоги в м. Утрехт для детального вивчення електронних систем організації роботи Бюро, зокрема:

- ✓ процедури реєстрації клієнтів, які звернулися за правовою допомогою, шляхом внесення відповідних даних про кожного клієнта до програми;
- ✓ користуванням електронною системою консультацій за різними галузями права;
- ✓ підбір та призначення адвоката таким особам у разі необхідності тощо.

Також цього дня наші колеги побували в Гаазі, де відвідали Центр міжнародної правової співпраці (CILC), який сприяє утвердженню верховенства права шляхом започаткування та реалізації міжнародних проектів правової співпраці. Тут наші колеги мали можливість обговорити напрями діяльності цієї установи та їх роботи щодо розвитку співпраці між професійними спільнотами різних країн у сфері правосуддя.

Наостанок робочого візиту до Нідерландів делегати [провели зустріч](#) в місті Хертохембос з керівництвом Департаменту врегулювання заборгованості при Раді з питань правової допомоги, та відвідали муніципалітет Хертохембоса.

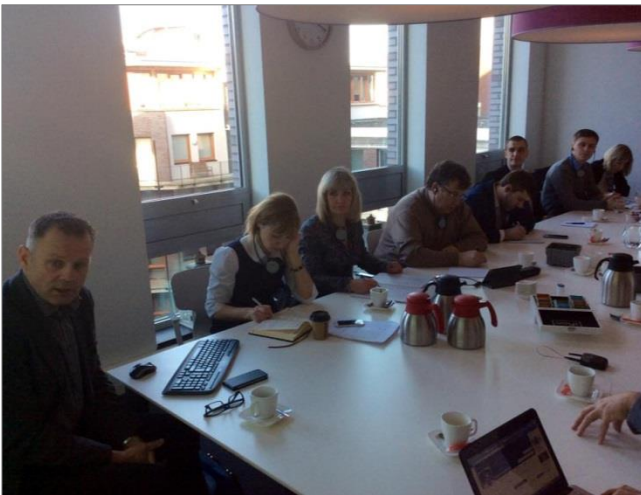

Наші колеги дізналися, що у Нідерландах велика увага приділяється проблемам громадян, що мають заборгованість зі сплати рахунків, комунальних платежів, сплати кредиту тощо. У випадках, коли особа не в змозі самостійно вирішити питання сплати боргів, вона має право звернутись до муніципалітету (мерії), де їй буде надана допомога у переговорах з кредитором з метою реструктуризації заборгованості та надання особі можливості розрахуватися з боргами, а отже – повернутися до звичного способу життя. Наступним етапом вирішення фінансових

проблем людини є призначення в судовому порядку особі опікуна, мета якого – допомога боржнику знайти роботу у разі її втрати, та реалізувати інші заходи відновлення її платоспроможності. Рада з питань правової допомоги відповідальна за адміністрування цієї соціальної ініціативи Уряду Нідерландів, враховуючи вразливість клієнтів правової допомоги до проблем із боргами. Крім того, як розповіли українським делегатам, в Раді з питань правової допомоги налагоджена робота по веденню реєстру перекладачів, які у разі необхідності залучаються до вирішення правових питань іноземців.

Під час відвідання муніципалітету представники української делегації ознайомились з роботою мерії, механізмами її співпраці з Радою з питань правової допомоги. Робота муніципалітету, зокрема, направлена на надання комплексної допомоги незахищеним верствам населення спеціалістами з соціальної роботи і права.

Досвід нідерландських колег стане корисним в питаннях розвитку системи БПД в Україні у зв'язку з реформування територіальних органів юстиції та [утворення у зв'язку із цим більше 400 бюро безоплатної правової допомоги](#), які розпочнуть свою роботу по всій Україні із 1 липня 2016 року.

[] Статистичні дані щодо роботи системи БПД впродовж 2015 року

✓ Робота єдиного контактного центру системи БПД

Впродовж перших трьох місяців з початку роботи всеукраїнського контактного центру системи безоплатної правової допомоги його операторами прийнято 26 664 вхідних дзвінки від громадян.

Здебільшого телефонні консультації (42% від загальної кількості усіх телефонних дзвінків) стосувались питань пенсійного забезпечення, соціального захисту, зокрема, отримання пільг для учасників АТО, призначення субсидій, виплат аліментів, земельних питань, контактів державних установ та організацій (гарячих ліній), які опікуються питаннями надання правової допомоги переселенцям та учасникам АТО.

Приблизно третину телефонних дзвінків (28%), які надійшли до контактному центру, становили запити інформації про адреси та контактні дані місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги у регіонах. Близько 16% усіх дзвінків – повідомлення про випадки затримання осіб та винесення постанов/ухвал про залучення захисника для здійснення захисту за призначенням, які переадресовані на відповідні регіональні центри з надання БВПД. Решта дзвінків – надання консультацій і роз'яснень з питань отримання безоплатної правової допомоги.

Нагадаємо, єдиний контактний центр системи БПД було відкрито 3 жовтня 2015 року з метою спрощення доступу осіб до безоплатної правової допомоги та оптимізації процедур, пов'язаних із її наданням.

Звертатися на гарячу лінію **0 800 213 103** можна цілодобово. Усі дзвінки до контактному центру в межах України є безкоштовними.

*«Оператори контактному центру готові надати будь-яку консультацію з питань, що стосуються роботи системи БПД: уточнити категорії осіб, які за законом мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, місцерозташування та адресу відповідного центру, куди можна звернутися за такою допомогою. Також операторами контактцентру надається консультація про можливості отримання правової допомоги від інших правозахисних організацій, в тому числі недержавних, з якими у центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги налагоджені партнерські відносини. – керівник контактному центру **Олексій Лютик**. – Без уваги не залишається жодна людина. Ми намагаємося надати максимум інформації усім, хто до нас звертається, навіть якщо телефонний дзвінок не стосується безпосередньо БПД».*

ДОВІДКОВО

Контактний центр системи безоплатної правової допомоги надає такі послуги:

- консультування з питань, пов'язаних з наданням безоплатної правової допомоги;
- інформування про гарячі телефонні лінії з питань надання соціальних послуг та захисту прав людини;
- отримання інформації про випадки затримання осіб відповідно до кримінального процесуального законодавства та законодавства про адміністративні правопорушення для призначення таким особам адвоката за рахунок держави;
- забезпечення зв'язку з усіма центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, надання інформації про їх місцезнаходження, контактні номери телефонів, інші засоби зв'язку;
- забезпечення зворотного зв'язку з питань надання безоплатної вторинної правової допомоги, в тому числі – прийняття скарг на діяльність центрів та адвокатів;
- інформування про можливості отримання правової допомоги від інших організацій, в тому числі недержавних, з якими у центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги налагоджені партнерські стосунки.

Контактний центр розташований у Чернівцях, разом з тим, у поточному році планується відкриття ще одного такого центру – у Сумах.

NB! Облаштування контактному центру високотехнологічним обладнанням, створення необхідного програмного забезпечення та навчання працівників здійснено за підтримки Американської асоціації юристів «Ініціатива з верховенства права» (ABA ROLI) в рамках впровадження програми в галузі реформи кримінальної юстиції за фінансової підтримки Бюро з міжнародних питань у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків та правоохоронних питань (INL) Державного департаменту Сполучених Штатів Америки.

✓ Загальна кількість виданих доручень для надання БВПД

Кількість виданих доручень для надання БВПД, за типами	Кількість виданих центрами БВПД доручень	Кількість відмов від призначеного адвоката
особам, до яких застосовано адміністративне затримання або адміністративний арешт	11477	760
особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	17309	2566
у кримінальних провадженнях, у тому числі:	46248	1950
• у випадках здійснення захисту за призначенням;	38689	1892
• у випадках проведення окремої процесуальної дії;	3111	53
• щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;	3743	5
• у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);	101	0
• у випадках вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	604	0
особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	1184	14
Загалом	76218	5290

✓ Вчасність прибуття призначених центрами адвокатів до затриманих осіб

Протягом січня-грудня 2015 року зафіксовано **921 випадки**, коли час між реєстрацією центром повідомлення про затримання особи та прибуттям адвоката до місця конфіденційного побачення із затриманою особою перевищив 1 годину, що становить **1,12 %** від загальної кількості виданих адвокатам доручень.

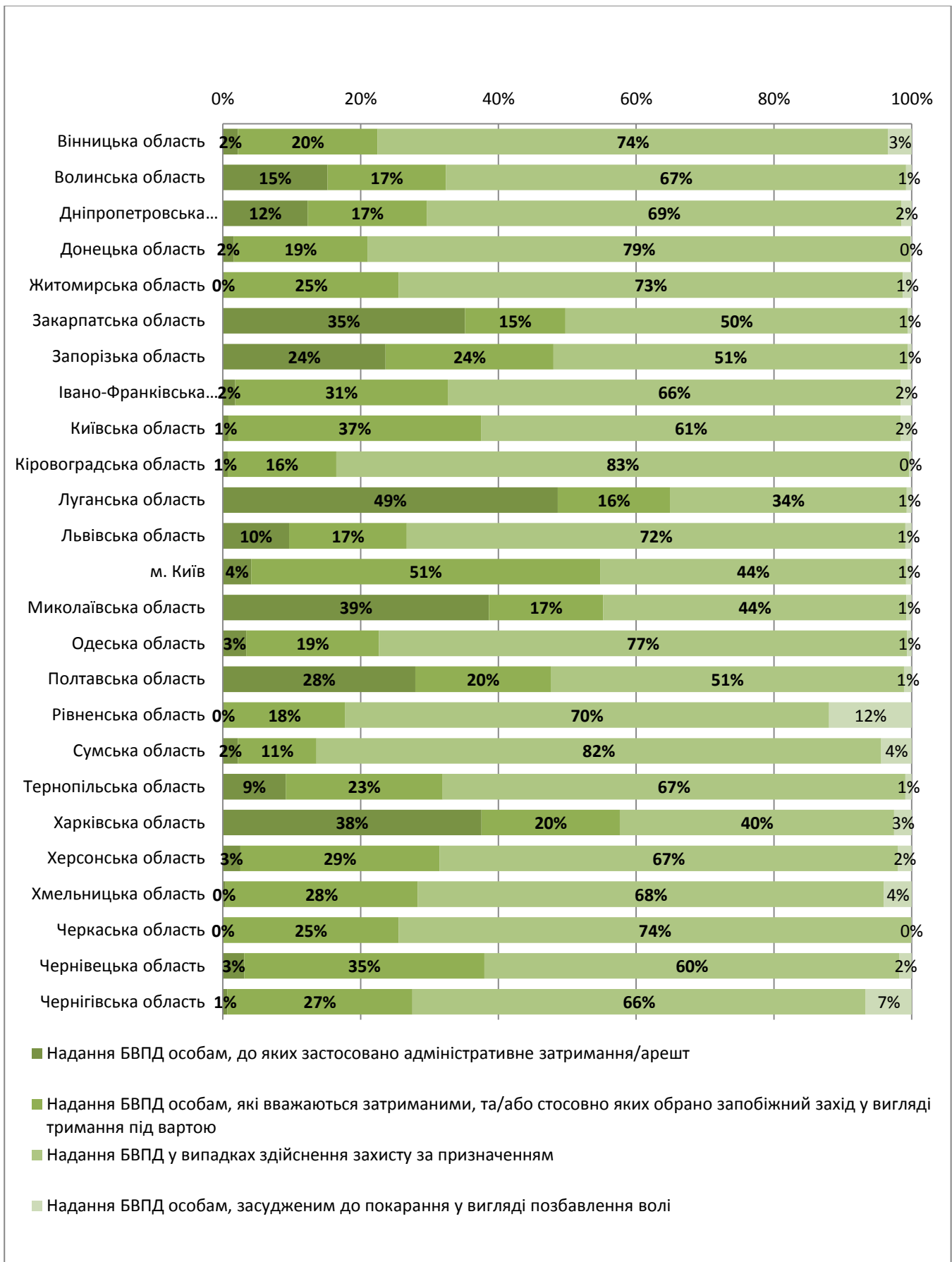
✓ Кількість адвокатів, залучених до надання БВПД

Станом на 31 грудня 2015 року центрами було укладено **2700** контрактів та **29** договорів з адвокатами для надання безоплатної вторинної правової допомоги.

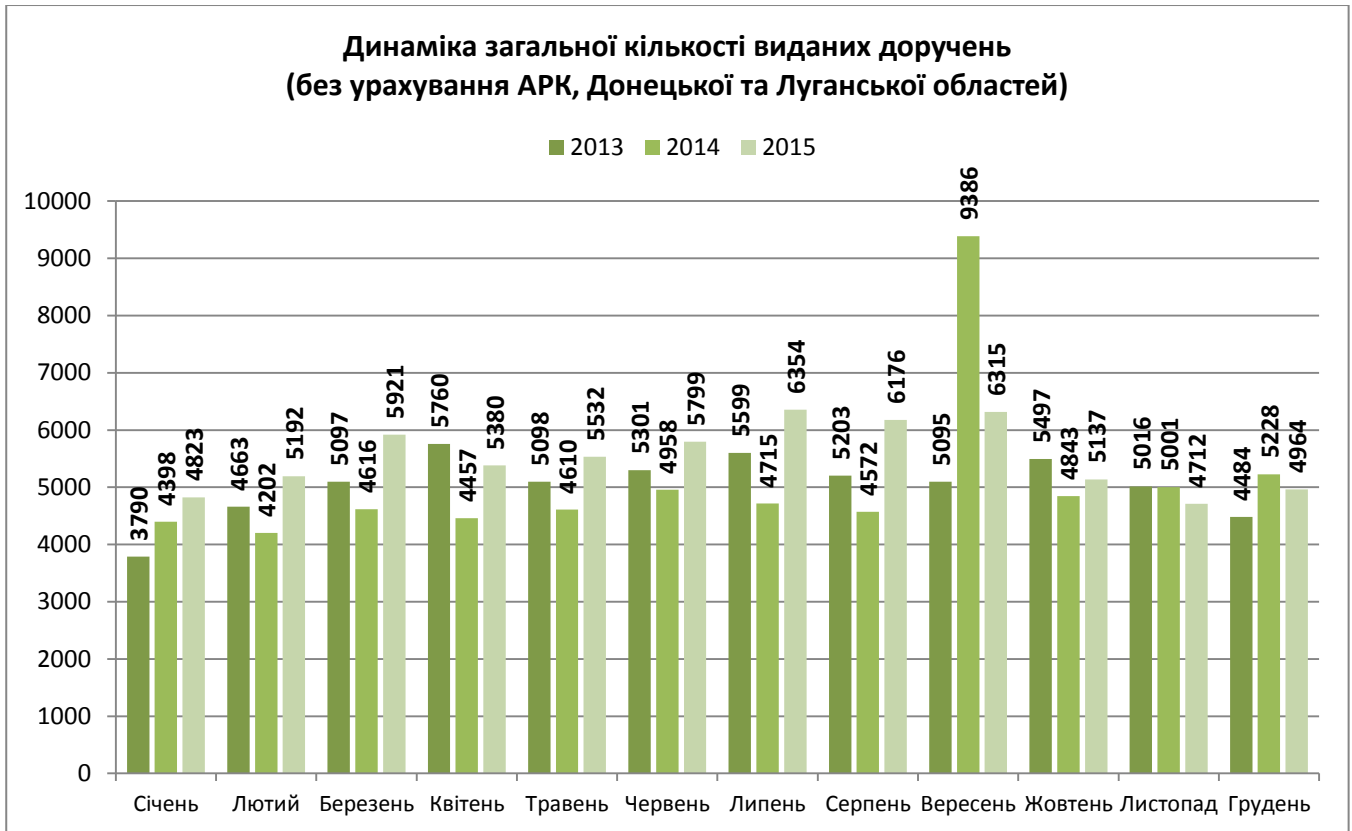
✓ Загальна кількість виданих доручень для надання БВПД у регіональному розрізі

Регіон / тип доручення центру з надання БВПД	особам, до яких застосовано адміністративне затримання /арешт	особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	у кримінальних провадженнях	особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі	Загалом
Вінницька область	54	503	1839	84	2265
Волинська область	245	278	1078	13	1455
Дніпропетровська область	947	1333	5296	116	7133
Донецька область	70	861	3496	7	4024
Житомирська область	3	420	1214	21	1532
Закарпатська область	843	350	1192	14	2253
Запорізька область	1234	1273	2685	30	4828
Івано-Франківська область	16	276	588	14	823
Київська область	22	991	1648	42	2506
Кіровоградська область	16	365	1925	8	2154
Луганська область	2107	705	1490	31	4034
Львівська область	290	516	2185	28	2815
м. Київ	218	2690	2357	43	4925
Миколаївська область	1505	645	1715	30	3426
Одеська область	197	1115	4438	39	5328
Полтавська область	1176	828	2158	47	3915
Рівненська область	2	203	814	139	1030
Сумська область	37	193	1389	75	1558
Тернопільська область	129	321	948	13	1306
Харківська область	2272	1218	2410	154	5614
Херсонська область	55	629	1446	44	2035
Хмельницька область	6	460	1114	66	1515
Черкаська область	1	445	1300	1	1625
Чернівецька область	21	236	408	12	642
Чернігівська область	11	455	1115	113	1567
Загальний підсумок	11477	17309	46248	1184	76218

✓ Структура загальної кількості виданих доручень, %

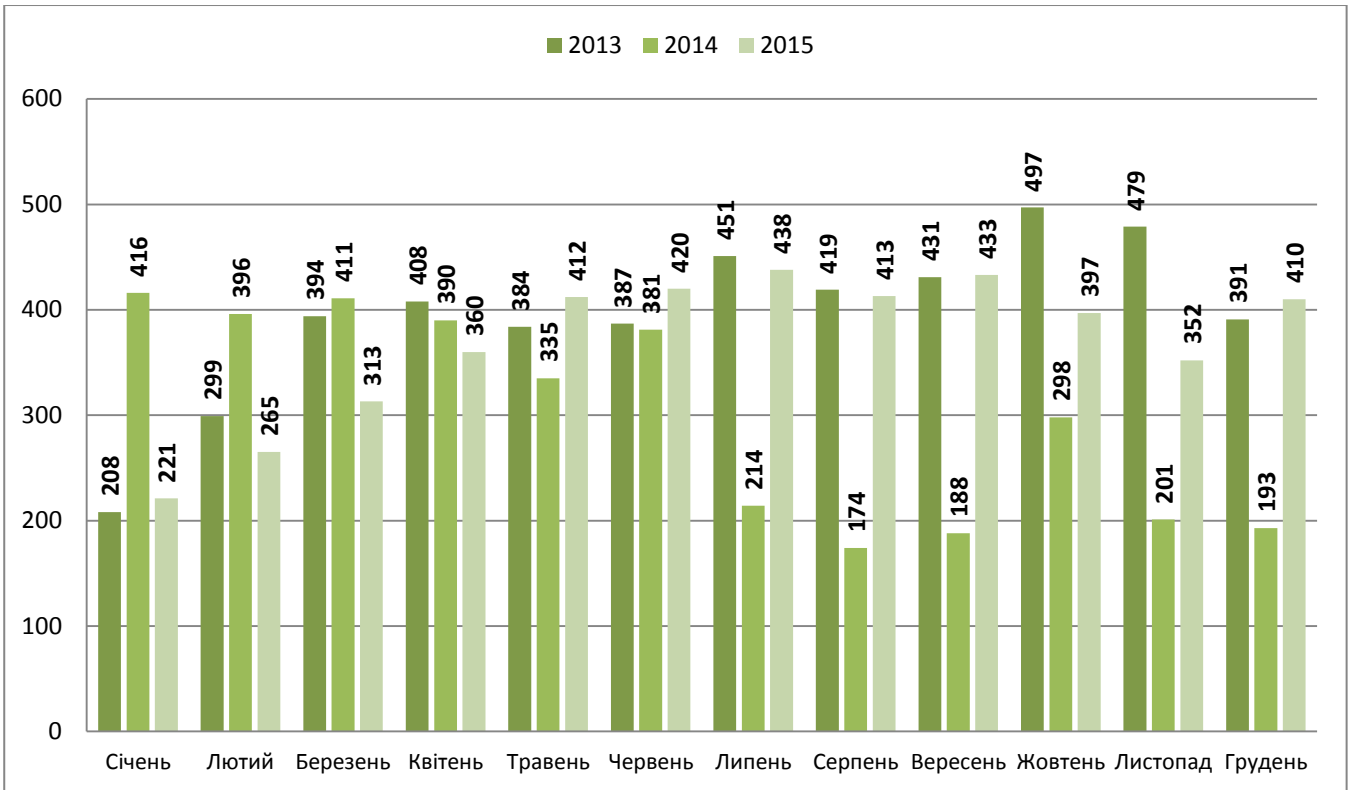
- ✓ Динаміка надання безоплатної вторинної правової допомоги у січні-грудні 2013-2015 рр. (без урахування АРК, Донецької та Луганської областей)

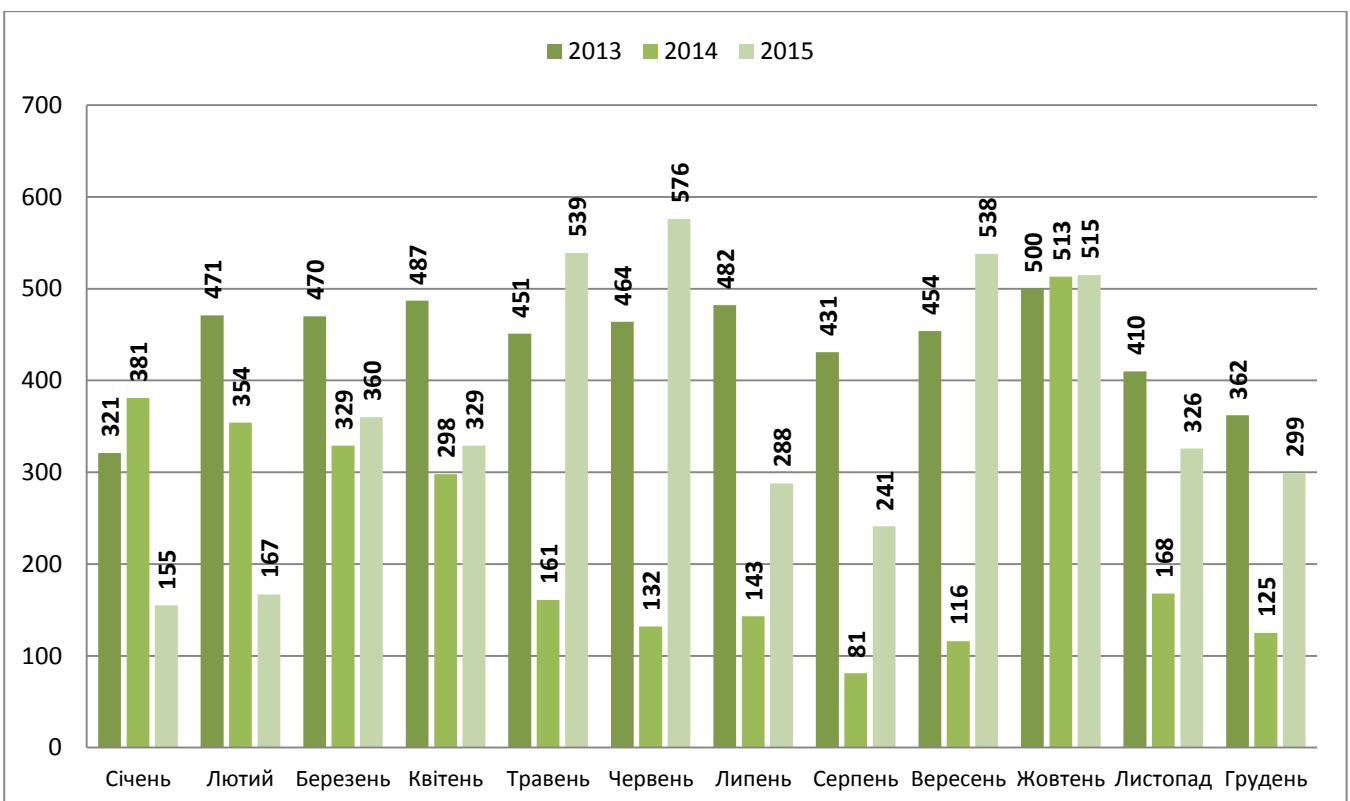
- ✓ Надання БВПД регіональними центрами у Донецькій та Луганській областях впродовж січня-грудня 2015 року

Надання БВПД у січні-грудня 2015 року, за типами доручень	Донецька область	Луганська область
особам, до яких застосовано адміністративне затримання або адміністративний арешт	70	2107
особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою у кримінальних провадженнях, у тому числі:	3496	1490
• у випадках здійснення захисту за призначенням;	3150	1359
• у випадках проведення окремої процесуальної дії;	304	91
• щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;	39	40
• у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);	0	0
• у випадках вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	3	0
особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	7	31
Загалом	4434	4333

✓ **Динаміка кількості виданих доручень у січні-грудні 2013 – 2015 років у Донецькій області**

✓ **Динаміка кількості виданих доручень у січні-грудні 2013 – 2015 років у Луганській області**

✓ Показники результативності роботи адвокатів, що співпрацюють з центрами БВПД

Досягнутий для клієнта результат	Кількість випадків
У разі розгляду апеляційної скарги адвоката на обрання особі запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою запобіжний захід змінено на більш м'який	239
В результаті розгляду клопотання слідчого, прокурора про обрання затриманій особі запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою внаслідок дій адвоката судом обрано більш м'який запобіжний захід, а у разі якщо прокурором подавалася апеляція на таку ухвалу – запобіжний захід залишено без змін	943
Відмова у задоволенні клопотання прокурора, слідчого щодо обрання особі, яка підозрюється, обвинувачується у вчиненні злочину, запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у разі, коли такий результат досягнутий після розгляду слідчим суддею, судом подання прокурора, слідчого	434
Заміна або скасування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у разі, коли такий результат досягнутий внаслідок розгляду клопотання, поданого адвокатом	263
Винесення виправдувального вироку або скасування обвинувального вироку та закриття провадження судом апеляційної, касаційної інстанції	193
Закриття провадження за відсутності складу злочину, події злочину, у разі невстановлення доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпання можливостей їх отримання	274
Зміна правової кваліфікації злочину, у тому числі:	
з особливо тяжкого на тяжкий	222
з особливо тяжкого на середньої тяжкості	97
з особливо тяжкого на невеликої тяжкості	38
з тяжкого на середньої тяжкості	235
з тяжкого на невеликої тяжкості	64
із середньої тяжкості на невеликої тяжкості	29
Зменшення кількості епізодів обвинувачення	471
Звільнення від відбування покарання з випробуванням (статті 75,79,104 Кримінального кодексу України)	6840
Призначення найменш суворого з передбачених відповідною статтею особливої частини Кримінального кодексу України альтернативних покарань або більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (стаття 69 Кримінального кодексу України)	2417
Призначення мінімального строку (розміру) покарання	6235

- ✓ Організація надання безоплатної правової допомоги місцевими центрами з надання БВПД продовж липня-грудня 2015 року

Кількість клієнтів, які звернулися до місцевого центру, у тому числі:	41123
За типом правової допомоги:	
• отримання консультації, роз'яснення;	30806
• складення процесуальних документів;	6141
• здійснення представництва інтересів особи в суді	9269
За категоріями питань, з якими звернулися клієнти:	
• соціальне забезпечення;	6534
• спадкове;	3996
• сімейне;	4129
• медичне;	369
• трудове;	2151
• адміністративне;	1181
• земельне;	3376
• договірне;	3130
• житлове;	5168
• інше цивільне;	5997
• виконання судових рішень;	1016
• неправове питання;	360
• інше	4249
За результатами розгляду звернення:	
• надано роз'яснення, консультацію працівником центру;	28444
• спрямовано до установи, організації (установ, організацій), з якою центром організовано співпрацю для надання правової допомоги по суті порушеного питання;	6042
• прийнято письмове звернення про надання БВПД	11754
За категорією осіб, які мають право на БВПД (з числа тих, у яких прийнято письмове звернення про надання БВПД):	
• належність не підтверджено	4373
• особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо	3821

середньомісячний сукупний дохід їхньої сім'ї нижчий суми прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум» для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення;	
<ul style="list-style-type: none"> інваліди, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб; 	3837
<ul style="list-style-type: none"> діти-сироти; 	58
<ul style="list-style-type: none"> діти, позбавлені батьківського піклування; 	56
<ul style="list-style-type: none"> безпритульні діти; 	1
<ul style="list-style-type: none"> діти, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї; 	10
<ul style="list-style-type: none"> особи, на яких поширюється дія Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту"; 	93
<ul style="list-style-type: none"> ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»; 	927
<ul style="list-style-type: none"> особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною; 	64
<ul style="list-style-type: none"> особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань; 	2
<ul style="list-style-type: none"> особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи; 	9
<ul style="list-style-type: none"> особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку; 	24
<ul style="list-style-type: none"> особи, реабілітовані відповідно до законодавства України 	17
За прийнятим рішенням про надання БВПД чи відмову у її наданні:	
про надання БВПД;	8911
про відмову у наданні БВПД	1110
Кількість виданих центром доручень про призначення адвоката	9110

[] Статистичні дані щодо роботи системи БПД у січні 2016 року

- ✓ Організація надання безоплатної вторинної правової допомоги регіональними центрами з надання БВПД впродовж січня 2016 року

Загальна кількість виданих доручень для надання БВПД у регіональному розрізі:

Регіон/тип доручення центру з надання БВПД	особам, до яких застосовано адміністративне затримання /арешт	особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	у кримінальних провадженнях	особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі	Загалом
Вінницька область	3	21	161	15	200
Волинська область	7	14	77	7	105
Дніпропетровська область	33	103	413	20	569
Донецька область	0	48	336	2	386
Житомирська область	0	33	91	3	127
Закарпатська область	82	33	121	1	237
Запорізька область	50	63	240	13	366
Івано-Франківська область	2	26	49	1	78
Київська область	3	47	156	1	207
Кіровоградська область	1	28	155	1	185
Луганська область	92	38	125	5	260
Львівська область	26	55	153	3	237
м. Київ	18	191	158	2	369
Миколаївська область	101	43	137	9	290
Одеська область	6	120	327	22	475
Полтавська область	46	63	183	8	300
Рівненська область	0	24	70	972	1066
Сумська область	0	26	112	7	145
Тернопільська область	22	16	72	2	112
Харківська область	242	66	188	31	527
Херсонська область	3	40	94	2	139
Хмельницька область	2	28	72	9	111
Черкаська область	0	19	83	3	105
Чернівецька область	1	12	36	0	49
Чернігівська область	0	34	97	15	146
Загальний підсумок	740	1191	3706	1154	6791

✓ Показники результативності роботи адвокатів, що співпрацюють з центрами БВПД, січень 2016

Досягнутий для клієнта результат	Кількість випадків
У разі розгляду апеляційної скарги адвоката на обрання особі запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою запобіжний захід змінено на більш м'який	7
В результаті розгляду клопотання слідчого, прокурора про обрання затриманій особі запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою внаслідок дій адвоката судом обрано більш м'який запобіжний захід, а у разі якщо прокурором подавалася апеляція на таку ухвалу – запобіжний захід залишено без змін	19
Відмова у задоволенні клопотання прокурора, слідчого щодо обрання особі, яка підозрюється, обвинувачується у вчиненні злочину, запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у разі, коли такий результат досягнутий після розгляду слідчим суддею, судом подання прокурора, слідчого	25
Заміна або скасування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у разі, коли такий результат досягнутий внаслідок розгляду клопотання, поданого адвокатом	18
Винесення виправдувального вироку або скасування обвинувального вироку та закриття провадження судом апеляційної, касаційної інстанції	11
Закриття провадження за відсутності складу злочину, події злочину, у разі невстановлення доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпання можливостей їх отримання	20
Зміна правової кваліфікації злочину, у тому числі:	
з особливо тяжкого на тяжкий	12
з особливо тяжкого на середньої тяжкості	7
з особливо тяжкого на невеликої тяжкості	3
з тяжкого на середньої тяжкості	16
з тяжкого на невеликої тяжкості	2
із середньої тяжкості на невеликої тяжкості	0
Зменшення кількості епізодів обвинувачення	25
Звільнення від відбування покарання з випробуванням (статті 75,79,104 Кримінального кодексу України)	347
Призначення найменш суворого з передбачених відповідною статтею особливої частини Кримінального кодексу України альтернативних покарань або більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (стаття 69 Кримінального кодексу України)	129
Призначення мінімального строку (розміру) покарання	294

✓ Організація надання безоплатної вторинної правової допомоги місцевими центрами з надання БВПД впродовж січня 2016 року

Кількість клієнтів, які звернулися до місцевого центру, у тому числі:		5579
За типом правової допомоги:		
• отримання консультації, роз'яснення;		4385
• складення процесуальних документів;		754
• здійснення представництва інтересів особи в суді		1144
За категоріями питань, з якими звернулися клієнти:		
• соціальне забезпечення;		824
• спадкове;		618
• сімейне;		672
• медичне;		57
• трудове;		327
• адміністративне;		189
• земельне;		333
• договірне;		468
• житлове;		585
• інше цивільне;		881
• виконання судових рішень;		140
• неправове питання;		23
• інше		545
За результатами розгляду звернення:		
• надано роз'яснення, консультацію працівником центру;		4152
• спрямовано до установи, організації (установ, організацій), з якою центром організовано співпрацю для надання правової допомоги по суті порушеного питання;		464
• прийнято письмове звернення про надання БВПД		1460
За категорією осіб, які мають право на БВПД (з числа тих, у яких прийнято письмове звернення про надання БВПД):		
• належність не підтверджено		500
• особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо середньомісячний сукупний дохід їхньої сім'ї нижчий суми прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум» для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення;		533
• інваліди, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб;		488
• діти-сироти;		4
• діти, позбавлені батьківського піклування;		11

• безпритульні діти;	1
• діти, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї;	1
• особи, на яких поширюється дія Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту";	13
• ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;	87
• особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною;	5
• особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань;	0
• особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи;	0
• особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку;	5
• особи, реабілітовані відповідно до законодавства України	0
За прийнятим рішенням про надання БВПД чи відмову у її наданні:	
про надання БВПД;	1134
про відмову у наданні БВПД	84
Кількість виданих центром доручень про призначення адвоката	1179

NB! Оперативні статистичні дані про роботу системи БПД станом на поточну дату доступні на офіційній сторінці Координаційного центру за посиланням <http://www.legalaid.gov.ua/ua/statistics-ukr>.

Факти та події

[] Співробітники центрів з надання БВПД завершили курс навчання по роботі з 1С

Протягом 20 – 26 січня 2016 року співробітники відділів контрактно-договірної роботи, фінансів та бухгалтерського обліку регіональних центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, а також фахівці Координаційного центру пройшли другий етап тренінгів по роботі з бухгалтерським програмним забезпеченням 1С. Навчання організовано за підтримки українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні».

Другий, завершальний етап тренінгів складався з дводенної програми для кожної з трьох окремих груп учасників. Навчання проходило на території офісу Координаційного центру з надання правової допомоги у місті Києві.

Передбачається, що знання, здобуті учасниками тренінгу, будуть використані для автоматизації та оптимізації процесів управління фінансами в системі БПД.

Навчальний курс є однією зі складових діяльності проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» з розроблення комплексної інформаційно-аналітичної системи забезпечення надання безоплатної правової допомоги (КІАС). За підтримки проекту здійснено придбання програмного забезпечення 1С для Координаційного центру, регіональних та місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Нагадаємо, що [перший етап тренінгів по роботі з програмним бухгалтерським забезпеченням 1С](#) відбувся протягом 15 – 22 грудня 2015 року.

ДОВІДКОВО

ПРОЕКТ «ДОСТУПНА ТА ЯКІСНА
ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ»

Canada

Проект [«Доступна та якісна правова допомога в Україні»](#) – проект міжнародної технічної допомоги, що впроваджується протягом 2014 –

2018 рр. Проект фінансується Міністерством закордонних справ, торгівлі та розвитку Канади, впроваджується Канадським бюро міжнародної освіти у партнерстві з Координаційним центром з надання правової допомоги.

Проект має на меті покращення рівного доступу до правосуддя для населення України (особливо представників вразливих верств) шляхом підтримки впровадження системи безоплатної правової допомоги та підвищення рівня обізнаності населення щодо прав на отримання безоплатної правової допомоги.

[] Перше засідання Наглядової Ради проекту Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні»

28 січня в Києві пройшло Перше засідання Наглядової Ради проекту Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні» (далі - Проект), яке мало на меті обговорення пріоритетів захисту внутрішньо переміщених осіб та обговорення робочого плану Проекту.

Захід відкрив Посол, Представник Генерального секретаря Ради Європи з питань координації програм співробітництва Ради Європи, Голова Офісу Ради Європи в Україні **Владімір Рістовскі**. Під головуванням Заступника Спеціального представника Генерального секретаря Ради Європи в Україні **Маркуса Йегера** відбулася дискусія щодо пріоритетів захисту внутрішньо переміщених осіб. Її учасники – заступник Міністра юстиції України з питань європейської інтеграції **Сергій Петухов**,

заступник Міністра соціальної політики України **Віталій Мушнін**, Виконавчий Секретар Групи Помпиду (Група зі співробітництва у боротьбі проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу) **Ян Маліновскі**, Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з питань дотримання прав внутрішньо переміщених осіб **Жанна Лук'яненко**, директор Координаційного центру **Андрій Вишневський** та його заступник **Мирослав Лаврінок**, Заступник Голови Агентства ООН у справах біженців **Вано Нупек**, Координатор Кластеру з питань захисту (Управління Верховного комісара ООН) **Клер Уелан**, представники обласних державних адміністрацій у Луганській, Донецькій та Дніпропетровській областях, та неурядових організацій в Україні, що опікуються внутрішньо переміщеними особами.

Менеджер Проекту «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні» **Антоніна Вихрест**, керівник цього проекту **Ганна Христова** та його провідний консультант **Роберт Телтзров** презентували основні заходи Проекту, його цілі та робочий план. Після цього відбулося обговорення та висловлення пропозиції до Проекту та робочого плану.

Директор Координаційного центру **Андрій Вишневський** у ході обговорення повідомив про те, що станом на сьогодні до [місцевих центрів](#) з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулося 544 внутрішньо переміщені особи. Більшість із них не підпадають під критерії малозабезпеченості, і станом на сьогодні Закон України «Про безоплатну правову допомогу» не визначає їх суб'єктами права на таку допомогу. Разом із тим, Міністерством юстиції розроблено проект закону, яким пропонується внесення відповідних змін до згаданого закону з метою надання таким особам права на БПД за критерієм статусу ВПО. Андрій Вишневський повідомив, що проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення доступу до безоплатної правової допомоги та підвищення якості її надання» (реєстр. № 3044),

внесеному 7 вересня 2015 року Кабінетом Міністрів України на розгляд Верховної Ради України, **пропонується доповнити перелік суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу й такими категоріями осіб, як внутрішньо переміщені особи та громадяни України, які звернулися із заявою про взяття їх на облік як внутрішньо переміщених осіб.** 4 листопада 2015 року Комітетом Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя розглянуто зазначений законопроект та рекомендовано Верховній Раді України прийняти його за основу. Разом з тим, зазначив він, оскільки існує потреба не лише у правовій допомозі для ВПО, важливим є й партнерство з неурядовими, громадськими організаціями під час реалізації проекту.

Новий проект Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні» реалізується в рамках [Плану дій Ради Європи для України на 2015-2017 роки](#). Проект спрямований на реалізацію заходів з удосконалення нормативно-правової бази стосовно внутрішньо переміщених осіб, імплементації стандартів щодо захисту ВПО та відповідних процедур, сприяння доступу ВПО до психологічної, медичної, соціальної та правової допомоги та підвищення рівня їх обізнаності про свої права, а також – підтримка ініціатив щодо інтеграції та підвищення спроможності ВПО на рівні територіальних громад.

Серед національних партнерів проекту – Міністерство соціальної політики, Державна міграційна служба, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Міністерство юстиції України, інші органи виконавчої влади, Координаційний центр з надання правової допомоги, громадські організації та місцеві органи влади.

Передбачається, що Координаційний центр з надання правової допомоги як національний партнер проекту буде залучений до участі у заходах з удосконалення законодавства щодо регулювання питань внутрішньо переміщених осіб (ВПО); проведення навчання для фронтлайнерів місцевих центрів з надання БВПД та адвокатів з питань захисту ВПО, розроблення відповідного курсу дистанційного навчання для адвокатів та працівників центрів; проведення інформаційно-роз'яснювальної кампанії для ВПО з питань отримання ними правової допомоги та матеріалів візуалізації мобільних консультаційних пунктів для ВПО, а також підтримки створення і наповнення бази електронних консультацій з типових питань, з якими звертаються ВПО до центрів та в майбутньому звертатимуться до бюро правової допомоги.

[] Співпраця державних органів з неурядовими організаціями на рівні територіальних громад

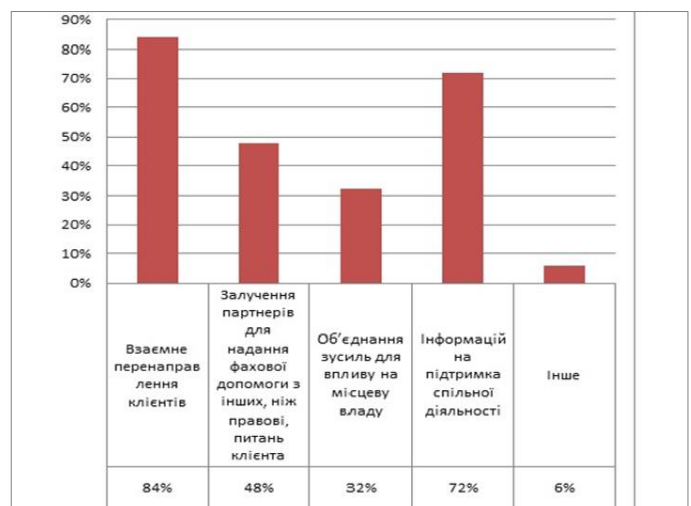
Автор: Катерина Хільчевська (на фото), [Всеукраїнська благодійна організація «Українська Фундація Правової Допомоги»](#)

З середини 2015 року в Україні налагоджена державна система надання безоплатної вторинної правової допомоги в цивільних та адміністративних справах: в усіх областях відкрито 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Але не всім, хто звертається до центрів за допомогою, потрібна саме вторинна правова допомога – частина відвідувачів потребують консультацій, допомоги у складанні скарг, заяв. Безоплатну первинну правову допомогу в громадах, де створено місцеві центри, взяли на себе громадські організації та об'єднання, юридичні клініки та спеціалізовані установи органів місцевого самоврядування. Стабільну взаємодію та зв'язок між провайдером безоплатної правової допомоги в громаді, забезпечують так звані «інтегратори» - працівники відповідних відділів у місцевих центрах з надання вторинної правової допомоги. Вони налагоджують контакти з громадським сектором та складають карту відповідного ресурсного забезпечення громади. Отже, коли до центру звертається особа з питанням, що не належить до його повноважень, інтегратор знає, до якої організації можна перенаправити людину, щоб вона точно отримала потрібну допомогу, без подальших переадресацій «від дверей до дверей». Таке перенаправлення є двостороннім – від громадських організацій до державного центру і навпаки.

Таким чином, у територіальних громадах почалося формування коаліцій організацій, що надають правову допомогу. Звісно, у різних регіонах розвиток таких коаліцій перебуває на різних етапах. Інтегратори вказують, що на початку налагодження співпраці провайдеру правової допомоги в деяких громадах не йшли на комунікацію з державним центром, тоді як в інших – навпаки, самі виходили на контакт.

На сьогодні, за даними опитування інтеграторів, в якому взяли участь працівники усіх 100 місцевих центрів з надання БВПД (інтегратори), головним напрямом у співпраці з громадськими організаціями є перенаправлення клієнтів (у 84 місцевих центрах зі 100). Цікаво, що в половині областей в коаліцію входять не тільки організації, які є провайдерами правової допомоги, але й такі, що надають фахову допомогу з інших питань (48 місцевих центрів зі 100 співпрацюють із сервісними організаціями). У 32 місцевих громадах

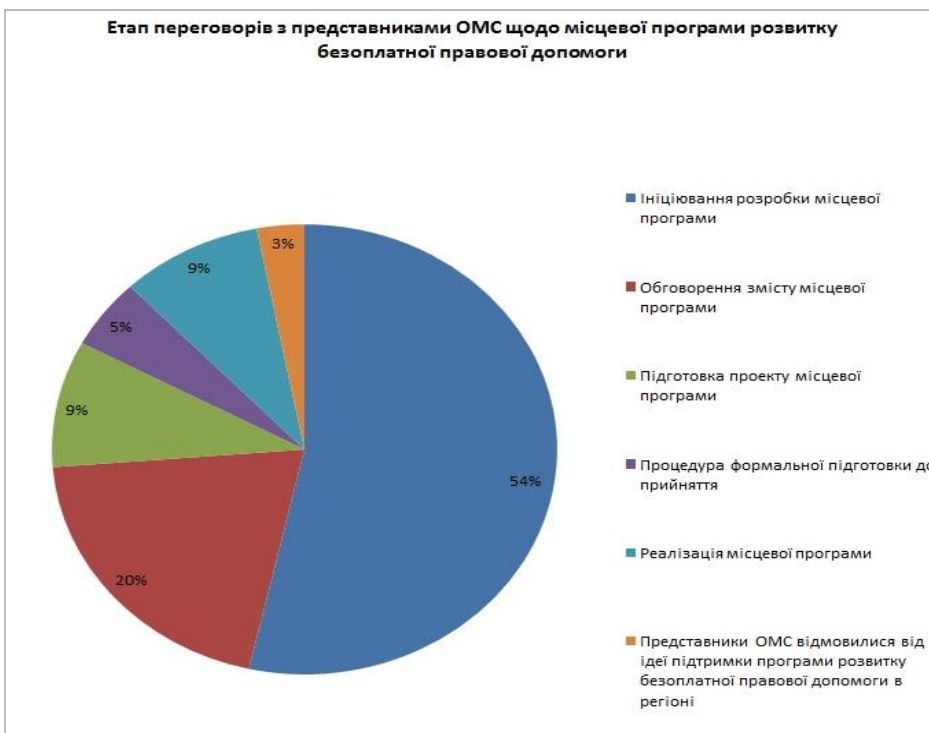
коаліція організацій вживає спільних дій щодо впливу на місцеву владу у вирішенні проблемних питань громади. Окрім того, значну частку спільної діяльності займає інформаційна підтримка, про що наголошують інтегратори в 72 громадах.

Напрями співпраці місцевих центрів з надання БВПД з громадськими організаціями

Для розвитку коаліцій місцевих організацій більшість інтеграторів місцевих центрів з надання БВПД (61 особа) вважають, що необхідно проводити спільні комунікаційні заходи в рамках адвокаційної кампанії, ще 55 осіб вважають за необхідне спільне проведення навчальних заходів у громаді. Однак, в 31 громаді інтегратори зауважили, що сьогодні складно говорити про сформовану коаліцію місцевих організацій.

Відповідно, з зазначених даних можна зробити висновок, що в третині територіальних громад (32), де створені місцеві центри з надання БВПД, сформовані досить сильні коаліції організацій-провайдерів правової допомоги, які займаються спільною адвокаційною діяльністю, водночас, ще в третині територіальних громад (31) такі коаліції ще не сформовані. Решта територіальних громад (37) мають частково сформовані коаліції, які ще не співпрацюють над конкретними проблемами громади разом, основною діяльністю в межах коаліцій є забезпечення клієнтів вчасною правовою допомогою шляхом перенаправлення.

Перші результати спільних зусиль коаліцій для впливу на місцеву владу адвокаційних кампаній можна побачити в **деяких громадах вже зараз**: прийнято й реалізовується 9 місцевих програм розвитку безоплатної правової допомоги, 5 програм проходять процедуру формальної підготовки до прийняття та ще в 9 громадах попередньо погоджено прийняття місцевої програми розвитку безоплатної правової допомоги, а отже, коаліції готують проекти таких документів. Ще в 20 регіонах обговорюється можливість прийняття таких програм на наступний рік та активісти працюють над їхнім змістом. У половині (54) регіонів, де працюють інтегратори, переговори з представниками ОМС щодо місцевої програми перебувають на етапі ініціювання її розробки. У трьох громадах зі 100 органів місцевого самоврядування відмовилися від ідеї підтримки програми розвитку безоплатної правової допомоги в регіоні.

адвокаційних кампаній щодо прийняття таких місцевих програм залежить від рівня співпраці організацій в межах коаліцій у регіонах. Для власного розвитку коаліції працюють переважно над ефективністю внутрішньої комунікації (у 62 громадах). Інтегратори зазначають, що в багатьох випадках на початку налагодження співпраці коаліцій представники органів місцевого самоврядування не надавали значення розвитку БПД у своїй громаді. Шляхом публікацій

в засобах масової інформації, поширення фактів реальної допомоги людям у вирішенні їх проблем силами організацій-провайдерів правової допомоги, коаліції переконують владу змінити свою точку зору.

За словами одного з інтеграторів Хмельницької області, їм спільними зусиллями вдалося переконати владу та досягти реалізації програми розвитку безоплатної правової допомоги у своєму регіоні шляхом розуміння всіма членами коаліції того, що така програма потрібна не кожному з зацікавлених провайдерів, а людям, які проживають в громаді.

[] Провайдери правової допомоги обговорили свою подальшу співпрацю

30 січня пройшла робоча зустріч представників Мережі Центрів правової інформації та консультацій, Координаційного центру з надання правової допомоги, Української Фундації правової допомоги, Проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» та Міжнародного фонду «Відродження», під час якої організації, що опікуються наданням правової допомоги в Україні, обговорили свою подальшу співпрацю у 2016 році.

Від Координаційного центру у заході взяли участь директор **Андрій Вишневський**, його заступники **Віталій Баєв** та **Мирослав Лаврінок**, а також начальник відділу комунікацій та міжнародного співробітництва **Олександр Гриб**.

На початку зустрічі члени Мережі Центрів правової інформації та консультацій представили план роботи на наступний рік, обговорили свої ролі в розвитку напрямків: медіація, становлення системи параюристів,

надання первинної правової допомоги, безоплатні консультації юристів на порталі «Правовий простір». Презентувала плани громадської спілки Голова Мережі ЦПІК **Олена Матвійчук**.

Однією із тем обговорення стала реформа територіальних органів юстиції, яку впроваджує Міністерство юстиції, та яка має на меті посилення правової спроможності територіальних громад і створення для людей реальних можливостей реалізувати свої права безпосередньо там, де вони живуть. Про це більш детально розповів директор Координаційного центру **Андрій Вишневський**. Він нагадав, що у зв'язку із цим 1 липня 2016 року розпочнуть свою

роботу 400 бюро правової допомоги.

Обговорення учасників заходу стосувалося оцінки наданих правових послуг, обидві сторони поділилися напрацюваннями, обговорили індикатори досягнення результату. **Андрій Вишневецький** повідомив про можливість долучатися до майбутніх відкритих конкурсів на посади в рамках утворення бюро правової допомоги та наголосив на важливості співпраці провайдерів послуг правової допомоги на місцевому рівні із бюро.

Директор програмної ініціативи «Права людини та правосуддя» Міжнародного фонду «Відродження» **Роман Романов**, який також взяв участь в обговоренні, наголосив, що в кожній державі є етапи бурхливого розвитку, створення установ з надання безоплатної правової допомоги і навпаки - часи, коли підтримка знижується. За його словами, в Україні наразі вибудовується така система правової допомоги, щоб не залежно від «настроїв влади» малозабезпечені люди мали

до неї доступ, щоб на захисті їхніх прав не відбивалася державна політика. І тут, на його погляд, відкривається простір можливостей для кожної громадської ініціативи та організації.

ДОВІДКОВО

Мережа Центрів правової інформації та консультацій, яка наразі налічує 42 Центри в 20 регіонах України, почала своє формування у 2009 році, коли керівники 8 Центрів вирішили об'єднати свої зусилля для вироблення спільних підходів з надання первинної правової допомоги в громадах, працювати над узагальненням типових правових звернень та розробляти стандарти надання такої правової допомоги. Результатом цієї роботи у 2012 році став Посібник з надання правової допомоги в громадах.

«Права людини та правосуддя» – програмна ініціатива **Міжнародного фонду «Відродження»**, що має на меті запобігати порушенням прав людини, сприяти впровадженню в Україні ефективного антидискримінаційного законодавства та практики, сприяти доступу малозабезпечених і вразливих груп до правосуддя та правової допомоги.

Проект «Доступна та якісна правова допомога в Україні» – проект міжнародної технічної допомоги, розрахований на п'ять років (2014-2018). Проект фінансується Міністерством закордонних справ, торгівлі та розвитку Канади, впроваджується Канадським бюро міжнародної освіти у партнерстві з Координаційним центром з надання правової допомоги. Проект має на меті покращення рівного доступу до правосуддя для населення України (особливо представників вразливих верств) шляхом підтримки впровадження системи безоплатної правової допомоги та підвищення рівня обізнаності населення щодо прав на отримання безоплатної правової допомоги. Проект підтримав Центри правової інформації та консультацій у 2015 в рамках **першого раунду конкурсу «Інтеграція первинної та вторинної правової допомоги на рівні громад»**, що мав на меті сприяти інтеграції первинної і вторинної безоплатної правової допомоги на рівні територіальних громад шляхом налагодження та розгортання співпраці між місцевими центрами, громадськими організаціями та органами місцевого самоврядування/місцевої влади. Другий раунд цього проекту планується у 2016 році. **Всеукраїнська благодійна організація «Українська Фундація Правової Допомоги»** заснована 25 серпня 2011 року з метою створити передумови для системної роботи з надання безоплатної правової допомоги.

[] Адвокати консолідують свої зусилля в боротьбі із порушеннями прав і гарантій адвокатської діяльності

11 лютого 2016 року Асоціація правників України (АПУ) провела круглий стіл «Порушення прав і гарантій адвокатської діяльності та посягання на безпеку адвокатів як загроза правосуддю». У заході взяли участь директор Координаційного центру з надання правової

допомоги Андрій Вишневський, голова ГО «Всеукраїнське об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» Вікторія Мітько, представник Наглядової ради ГО Олександр Байдик, керівник Івано-Франківського відокремленого підрозділу ГО Людмила Желізняк керівник Тернопільського відокремленого підрозділу ГО Володимир Малишевський, а також керівник Харківського відокремленого підрозділу ГО Марина Старовойтова.

Захід проводився з метою обговорення ситуації, що склалася навколо масових випадків порушення професійних прав та гарантій адвокатської діяльності та вчинення неправомірних дій щодо адвокатів.

«Ми бачимо, що правоохоронні органи проводять аналогію між адвокатом та його клієнтом.

*Почастішали випадки перешкоджання здійсненню адвокатської діяльності, напади на адвоката, пошкодження майна, навіть вбивства. І що прикро, це не пов'язано з тим, якою категорією справ займається адвокат», - зазначив Президент АПУ **Денис Бугай** на відкритті заходу.*

Власне круглий стіл проходив у приміщенні

Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції, що мало свою мету – донести занепокоєння в адвокатів до парламентарів. У свою чергу **Олена Сотник**, у минулому адвокат, а нині народний депутат України, запевнила колег у готовності сприяти вирішенню проблеми та

просувати у Верховній Раді України консолідовану позицію адвокатської спільноти у вигляді спільних законопроектів. *«Робота адвоката дуже допомогла мені у роботі в Парламенті – де треба постійно відстоювати свою позицію та боротися», - зазначила вона.*

У ході круглого столу адвокати, щодо яких були вчинені неправомірні дії, ділилися своїми ідеями щодо шляхів вирішення ситуації.

Координатор Секції адвокатів та практикуючих правників АПУ, партнер АО AVERLEX **Віталій Сердюк** висловився на користь активних заходів, зокрема, проведення акцій протесту. Голова Комітету АПУ з кримінального та кримінально-процесуального права **Євген Солодко** знову привернув увагу до необхідності посилення статусу адвоката та передбачення інструментів самозахисту.

Підтримуючи думки колег, член Правління АПУ, керуючий партнер АО AVERLEX **Ольга Просянюк**, зауважила на необхідності надання гласності діям адвокатів: *«Якщо ти проактивний і дієш публічно, це має ефект. На практиці це працює»*, - зауважила адвокат.

Менш радикально налаштовані колеги апелювали до необхідності законодавчих змін. Так, зокрема, **Ігор Фомін**, керуючий партнер Fomin&Partners, звернув увагу на необхідність посилення законодавчих прав та гарантій адвокатської діяльності. *«Дуже багато наших опонентів, які порушують закони, носять в карманах адвокатські посвідчення. І це створює перепони в роботі. Якщо є факти таких порушень, вони таких свідочтв мають бути позбавлені»*, - додав він.

Долучаючись до обговорення **Марк Сегал**, Головний експерт з доступу до правосуддя та забезпечення права на захист Проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні», запропонував посилити роботу з суддями, на який власне покладено здійснення правосуддя у таких випадках.

Колеги з Асоціації адвокатів України підтримали ідею об'єднання заради спільних дій, про що зазначив Президент ААУ **Олег Рачук**. У свою чергу, **Зоя Ярош**, віце-президент

ААУ, привернула увагу до проблем адвокатів з регіонів, які не відчують спільності в адвокатурі. *«Порушення прав адвокатів є системними, ми маємо об'єднувати, ми повинні йти до адвокатів, ми повинні показати, що ми готові їх захищати, що ми сильні та об'єднані»*, - переконана вона.

Керівник Івано-Франківського осередку ГО «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу», адвокат **Людмила Желізняк** зазначила: *«Для забезпечення гарантій адвокатської діяльності адвокат по-перше, повинен мати право екстреного дзвінка у разі наявності реальної загрози життю або здоров'ю адвоката та членів сім'ї для реагування спеціальними підрозділами поліції, СБУ. По-друге, у разі, коли стороні обвинувачення внаслідок виконання службових обов'язків стала відома інформація, яка становить адвокатську таємницю (наприклад, при проведенні негласних слідчих дій) така особа повинна підлягати негайному відводу у процесі. Також, у випадку, коли стало відомо, що слідча чи процесуальна дія відбувається саме відносно адвоката – потрібне негайне зупинення слідчої дії до винесення рішення судом щодо законності її проведення»*. На її погляд, це потребує внесення змін до статті 303 КПК України.

Голова ГО «Всеукраїнське об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» **Вікторія Мітько** звернула увагу колег на необхідності поглиблення просвітницької функції

адвоката у відношенні правоохоронних органів, оскільки наразі останні не розуміють ролі адвоката як учасника процесу правосуддя, а радше ототожнюють адвокатів із їх клієнтами. *«Необхідно змінювати свідомість правоохоронців щодо ролі адвокатів. Важливо повною мірою реалізовувати наше право на об'єднання в професійні громадські організації, спільно та солідарно діяти у відстоюванні своїх прав перед нашими процесуальними опонентами»,* - зазначила вона.

За результатами обговорення адвокати вирішили максимально консолідувати зусилля для спільних дій. Наразі кожен учасник обговорення формує свої пропозиції та ідеї, які потім будуть об'єднані та реалізовані у формі спільних акцій та заходів із залученням засобів масової інформації та у вигляді конкретних законодавчих пропозицій.

[] Переможці конкурсу «Інтеграція первинної і вторинної безоплатної правової допомоги на рівні територіальних громад» зустрілися в Києві

Впродовж 16 та 17 лютого у столиці пройшла установча зустріч організацій-переможців грантового конкурсу «Інтеграція первинної і вторинної безоплатної правової допомоги на рівні територіальних громад». Захід організовано за підтримки проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», який впроваджується Канадським бюро міжнародної освіти за підтримки Уряду Канади, та Міжнародного фонду «Відродження».

Серед учасників зустрічі – представники **36 громадських організацій** із 20 регіонів України, які **перемогли у конкурсі**, а також інтегратори місцевих центрів, які будуть залучені до реалізації підтриманих проектів.

Зустріч мала на меті обмін ідеями та думками щодо посилення правової спроможності територіальних громад та напрацювання практичних спільних кроків у цьому напрямку між усіма провайдерами правової допомоги на місцевому рівні (**місцевими центрами** з надання БВПД, громадськими організаціями) та органами місцевого самоврядування/місцевої влади. На важливості такої співпраці наголосив директор програмної ініціативи «Правова людини та правосуддя» Міжнародного фонду «Відродження» **Роман Романов**: «Тому що саме

ви можете показати, якою має бути децентралізація, в чому вона має полягати і який потенціал та ресурс є у громадах для того, аби вирішувати питання місцевого значення самостійно, і яка допомога потрібна, щоб вони вирішувались».

«Я би хотів вас закликати до ефективності, до проактивності і до намагання зрозуміти сильні сторони одне одного», – зазначив він.

Про важливість спільних, скоординованих дій між усіма провайдерами правової допомоги та представниками місцевої влади зауважила і **Оксана Кікоть**, менеджер проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні»: «Для нас інтеграція – це співпраця між трьома основними сторонами – громадськими організаціями, системою БПД в особі місцевих центрів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, та органами

місцевого самоврядування». Вона повідомила, що проект «Доступна та якісна правова допомога в Україні» спрямований в першу чергу на підтримку системи безоплатної правової допомоги в

Україні, але окремим і дуже важливим компонентом для команди проекту є підтримка громадських ініціатив і проектів громадських організацій: *«Ми у Проекті переконані в тому, що саме громадські організації є тією ключовою ланкою, яка може забезпечити доступ людей до правосуддя, зокрема, до правової допомоги».*

Про ресурси і можливості посилення співпраці між усіма сторонами говорив директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський**: *«Система безоплатної правової допомоги, яка з'явилася три роки тому, сьогодні здобула значний рівень суспільної довіри, підтримку Уряду та наших іноземних партнерів. Сьогодні ми маємо унікальні можливості до співпраці з місцевою громадою за рахунок масштабування державних центрів з надання безоплатної вторинної правової*

допомоги. Наразі мережа системи налічує 100 місцевих центрів, однак в найближчі місяці планується її розширення на понад 400 точок доступу – бюро правової допомоги, що створює для людей реальні можливості реалізувати свої права безпосередньо там, де вони живуть». Він повідомив, що в бюро його клієнти матимуть змогу отримати електронні сервіси Міністерства юстиції, а також фахівці бюро надаватимуть первинну правову допомогу (юридичні консультації) громадянам.

Звертаючись до присутніх, **Андрій Вишневський** окреслив головну мету спільних дій всіх учасників процесу інтеграції правової допомоги на територіальному рівні: *«Це посилення правової спроможності територіальних громад – починаючи з інформування людей про їхнє право, переконання їх у тому, що це право можна реалізувати, і створенні інституціональної спроможності для реалізації цього права».*

Перший день зустрічі мав насичену програму. **Мирослав Лаврінок**, перший заступник директора Координаційного центру, більш детально розповів про інституційний розвиток системи безоплатної правової допомоги, роботу мережі інтеграторів, ініціативи Координаційного центру зі спрощення до безоплатної правової допомоги та вплив системи БПД у контексті судової реформи.

Директори місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Василь Ковальчук** (Ковель) та **Максим Ільчишин** (Кам'янець-Подільський) розказали учасникам заходу про уже наявний досвід співпраці місцевих центрів із громадськими організаціями у регіонах.

Керівник групи експертів проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» **Іванна Ібрагімова**, представила проекти організацій-переможців грантового конкурсу. У рамках модерованої нею роботи у групах учасники заходу спільно визначали для себе *«для кого ми*

працюємо? що ми робимо? хто є нашим партнерами і якими є їх ролі? якою буде користь для громади від реалізації проектів?».

У другій половині дня учасники зустрічі обговорювали інструменти впливу та посилення ролі через об'єднання зусиль та інтеграцію від низки експертів. Так, **Олена Матвійчук**, яка представляла Волинську обласну громадську організацію «Центр правової допомоги», розповіла про розробки, просування та прийняття цільових місцевих програм з правової допомоги; **Максим Ільчишен**, директор Кам'янець-Подільського місцевого центру – про форми діяльності центрів та інших суб'єктів правової допомоги, що створені або функціонують за підтримки органів місцевого самоврядування; Директор Інформаційного ресурсного центру «Правовий простір» **Наталія Бімбірайте** та представниця ГО «Центр правової інформації» у м. Львів **Зоряна Христина** розповіли про роботу та сервіси [порталу «Правовий простір»](#), а також можливості співпраці із порталом.

Координатор програми [«Права людини та правосуддя»](#) Міжнародного фонду «Відродження» **Ольга Гальченко** та регіональний координатор/адміністратор грантового фонду проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» **Аліна Гладка** розповіли учасникам про інформаційно-комунікаційну політику та звітування у рамках реалізації проекту.

Другого дня учасники зустрічі працювали у групах, де обмінювалися досвідом та своїми ідеями щодо інтеграції правової допомоги на рівні територіальних громад.

Нагадаємо, конкурс проектів з інтеграції первинної і вторинної безоплатної правової допомоги проходив впродовж жовтня – листопада минулого року. Мета його проведення – сприяння інтеграції первинної і вторинної безоплатної правової допомоги на рівні територіальних громад шляхом налагодження та розгортання співпраці між місцевими центрами, громадськими організаціями та органами місцевого самоврядування/місцевої влади. За його результатами конкурсною комісією рекомендовано до підтримки **36 грантових проектів з 20 регіонів України**.

Серед ключових цільових аудиторій проектів: учасники АТО, внутрішньо переміщені особи, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, пенсіонери/люди похилого віку, люди з обмеженими можливостями, національні меншини, жителі віддалених сільських громад тощо.

[] Роль, виклики та майбутнє безоплатної правової допомоги в Україні обговорили у фаховому колі

25 лютого відбувся круглий стіл «Проблеми впровадження в Україні безоплатної правової допомоги», організований Комітетом ВР України з питань правової політики та правосуддя, учасниками якого стали представники адвокатської спільноти, Міністерства юстиції України, судового корпусу, правозахисних організацій, органів адвокатського самоврядування, професійних адвокатських об'єднань та міжнародних партнерів, які підтримують реформи у сфері захисту прав людини в Україні.

Народний депутат України, голова підкомітету з питань діяльності органів юстиції та виконання рішень судів **Ігор Алексеєв** відкрив засідання круглого столу: *«Найважливіший обов'язок держави – забезпечити захист, правову допомогу найбільш незахищених верст громадян. Від імені комітету правової політики та правосуддя разом із Мін'юстом ми організували цей круглий аби обговорити найважливіші питання надання безоплатної правової допомоги в Україні, щоб і виконавча гілка влади, і законодавець могли врахувати їх при підготовці відповідної нормативно-правової бази у сфері надання безоплатної правової допомоги – з метою зробити її більш ефективною та досконалою».*

Заступник Міністра юстиції **Гія Гецадзе** наголосив, що Мін'юст відкритий до діалогу із усіма зацікавленими сторонами, партнерськими організаціями, які підтримують реформи Мін'юсту, зокрема, й у сфері безоплатної правової допомоги. Він нагадав учасникам про [розпочату реформу територіальних органів Міністерства юстиції](#) та розвиток у зв'язку із цим системи надання безоплатної правової допомоги: створення бюро правової допомоги, у яких безпосередньо на місцях (у районних центрах та малих містах) кожен зможе отримати

безоплатну первинну правову допомогу – правову інформацію та консультації та скористатись електронними сервісами Міністерства юстиції України.

«З цією метою ми ліквідуємо районні та міські управління юстиції, на зміну яким придуть бюро правової допомоги. Ці бюро надаватимуть реальний сервіс громадянам, - додавши, - якщо наші громадяни матимуть змогу отримати кваліфіковану юридичну допомогу, вони не шукатимуть «інших» способів вирішення своїх проблем».

Директор Координаційного центру **Андрій Вишневський** [розповів](#) про стан впровадження безоплатної правової допомоги в Україні на четвертому році з моменту початку її функціонування. Надзвичайно важлива роль у становленні системи та формуванні саме такої її моделі, за його словами, належить українській адвокатурі, що стало можливим завдяки плідній співпраці із професійними адвокатськими об'єднаннями та органами адвокатського самоврядування.

За словами пана Вишневського, найважливішою передумовою для реалізації будь-яких реформ, що впроваджуються на національному рівні, є правова спроможність і правова культура територіальних громад:

«Це нульова толерантність до корупції, культура і можливості громадянина вирішувати усі свої повсякденні проблеми у правовий спосіб. Це свідомо реалізація свого виборчого права при формуванні органів місцевого самоврядування і, що важливо, між виборами – контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування. Це активна участь людей і домогосподарств на рівні територіальних громад в економічному житті країни, подолання патерналістських настроїв і пасивного очікування вирішення усіх своїх проблем від держави. Робота спрямована на посилення правової спроможності громад і реалізацію цих трьох передумов реформ і спрямована місія системи безоплатної правової допомоги сьогодні».

*«Система безоплатної правової допомоги сьогодні розвивається активно, у руслі сервісного підходу, і є дійсно сервісом. Це один з небагатьох прикладів позитивних реформ і змін в країні», - зазначив Президент Асоціації правників України **Денис Бугай**. Він повідомив, що АПУ здійснило незалежний моніторинг відбору адвокатів до системи БПД і, за його словами, результат цього моніторингу показав, що конкурсний відбір відбувається прозоро, немає жодних бар'єрів для адвокатів, які мають бажання надавати безоплатну правову допомогу. «Особливо слід відзначити підвищення кваліфікації адвокатів у системі БПД, що відзначають усі наші колеги, навіть ті, які не є у системі, але користуються методичками, розробленими адвокатами, які надають безоплатну правову допомогу», - зазначив він.*

Питання до обговорення у рамках заходу стосувалися можливих пропозицій про внесення змін до законодавства у сфері БПД. Зокрема, щодо необхідності перегляду критеріїв отримання права на БВПД, що пов'язано із появою в Україні впродовж останніх 2-х років нових груп осіб, яким

потрібна така допомога (учасники АТО, внутрішньо переміщені особи), а також встановлення більш справедливої критерію малозабезпеченості. Нагадаємо, відповідний законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги та підвищення якості її надання» розроблений Мін'юстом [та внесений до Верховної Ради](#) (реєстраційний номер 3044 від 07.09.2015), схвалений профільним комітетом, однак досі не потрапив до порядку денного Парламенту.

Голова Комітету законотворчих ініціатив з питань адвокатської діяльності при НААУ, адвокат **Ярослав Зейкан** висловив думку, що оплата послуг адвокатів з надання БВПД є мізерною і потребує підвищення з одночасним встановленням виключно погодинної форми оплати. На його думку, звітність за надання БВПД не повинна підтверджуватися документами, що містять адвокатську таємницю, а кількість відпрацьованого адвокатом часу повинна вказуватись самим адвокатом. Крім цього, було висловлено думку, що клієнт повинен мати право вибору «безоплатного» адвоката, хоча б одного з трьох, що є особливо актуальним у малих містах. Неприпустимим, на думку Ярослава Зейкана, є збільшення ставок судового збору в цивільних справах для клієнтів, що отримують БВПД, а в адміністративних справах судовий збір повинен бути скасований в принципі.

Учасники круглого столу обговорювали й доцільність впровадження у кримінальних провадженнях певної перевірки матеріального статусу при прийнятті рішення суддями, прокурорами, слідчими щодо залучення захисника за призначенням. Хоча й відзначили, що це питання лежить у площині внесення змін до чинного КПК, оскільки ст. 49 КПК досить широко визначає можливості для ЗЗП.

Серед актуальних питань функціонування системи, які потребують вирішення, на думку учасників круглого столу, є і досить складна система звітності адвокатів за надання БВПД. Як зазначив **Денис Бугай**, *«Держава у праві виставляти вимоги до звітності адвокатів як замовник послуг,*

разом із тим, це потребує багато зусиль адвокатів. І важливо знайти розумний баланс між контролем бюджетних коштів та часу, який витрачає адвокат на оформлення звітності. Ми готові співпрацювати та надавати будь-яку методичну допомогу у цьому напрямі».

Щодо необхідності спрощення підходів до оплати праці адвокатів та оформлення відповідної звітності, висловився виконавчий директор Української Гельсінської спілки з прав людини, адвокат **Аркадій Бущенко**. Разом із тим, на його погляд, це передбачатиме відхід від індивідуального підходу до оплати послуг адвоката у кожній конкретній справі, а відтак – перехід до більш загальної форми оплати, яка не настільки точно враховуватиме всі основні елементи складності кримінального провадження.

В цілому, за його словами, він приємно здивований тим фактом, що на базі недосконалого Закону «Про безоплатну правову допомогу» вдалося створити дієву систему її надання. **Аркадій Бущенко** також зауважив, що, на його думку, критерії доступу до БВПД повинні бути більш гнучкими, ніж вони є у діючому Законі, а критерій малозабезпеченості повинен бути переглянутий шляхом впровадження підходу, що базується на градації рівня доходів, в залежності від якого особа повинна мати право або на правову допомогу за рахунок держави повністю, або на часткову компенсацію послуг адвоката з надання вторинної правової допомоги.

За результатами круглого столу його учасники домовились про подальшу консолідацію зусиль щодо вирішення актуальних питань функціонування та розгортання безоплатної правової допомоги в Україні.

[] Безоплатна правова допомога в Україні: медіа дайджест

«Ген справедливості» — програма для тих, хто потребує правової допомоги»: спеціальний проект на Громадського радіо, присвячений питання безоплатної правової допомоги

«Ген справедливості» - спеціальна серія* програм на [Громадському радіо](#), яка присвячена різним питанням надання безоплатної правової допомоги в Україні та має на меті інформування

суспільства щодо права на таку допомогу, важливих подій та ініціатив у сфері.

Що зроблено та має бути реалізовано з метою забезпечення права на БПД усіх, хто її потребує та має право за законом? де отримати таку правову допомогу? представлення «кейсів» - живих прикладів успішних справ адвокатів системи та їх клієнтів... Чи може система БПД стати тим «геном справедливості», що своїм прикладом може змінити традиційно негативне ставлення українців до системи правосуддя в країні? У рамках серії програм, які виходять щосереді, їх ведуча **українська письменниця, адвокатка та правозахисниця Лариса Денисенко** запрошує до розмови представників Міністерства юстиції України, Координаційного центру з надання правової допомоги, регіональних центрів

БВПД, адвокатів, що надають таку допомогу та їхніх клієнтів, представників органів адвокатського самоврядування, громадських активістів, правозахисників та міжнародних експертів.

«Вбивця мого сина був підготовлений до амністії», — Микола Чернушенко

Про трагедію в сім'ї Чернушенків - загибель Сергія Чернушенка у жахливому ДТП - у розмові із його батьком Миколою.

Після втрати сина винуватець аварії не поніс належного покарання. У студії «Гену справедливості» **Микола Чернушенко** розповідає, як відбувалося слідство та судовий

розгляд, та чому людина, яка, на його думку, винна в загибелі Сергія, незаконно потрапила під амністію.

«Коли загинув син, я лікувався в Переяслав-Хмельницькому. Син виїхав на дорогу і зіштовхнувся з зустрічною машиною, якою керував син депутата райради. При зіткненні наш син загинув. Зіткнення відбулося о другій годині, ні швидка, ні слідство не доставили його в морг. Він пролежав на дорозі до 9 години, як збитий собака. Що робили з сином нам невідомо», - розповідає пан Микола.

«Казуси з експертизами виникають завжди і всюди, — адвокатка»

Розмова із адвокатом **Мариною Старовойтовою**, з якої ви дізнаєтесь, які є різновиди судово-медичних та судових експертиз, хто має право проводити експертизу, який порядок призначення експертизи, як можна реагувати на відмову та ненадання дозволу на проведення експертизи, як краще обґрунтовувати експертизу,

наскільки суди зважають на висновки експертів, які запитання краще ставити перед експертами, і як перевіряти кваліфікацію та кваліфікованість експертів.

«Хоча в нашому кримінальному процесі визначена змагальність сторін на відміну від сторони обвинувачення сторона захисту позбавлена можливості сама провести експертизу, сторона захисту має право ініціювати проведення експертизи та запросити дозвіл», — розповідає Марина Старовойтова.

«Про відкриту форму туберкульозу у клієнта мене не проінформували», — адвокат

Чому людину, в котрої ампутовано ступні, залишають під вартою і непокояться, що вона може втекти? В який спосіб надається медична допомога затриманим, які умови лікування та діагностики в слідчих ізоляторах? Які ліки надаються? Як комунікувати з лікарями державних та приватних клінік, чи можуть лікарі на прохання адвоката забезпечити

медичний догляд затриманого в СІЗО? Про це і не тільки у розмові із адвокатом **Романом Клименко**. У черговому випуску «Ген справедливості» пан Клименко розповідає про випадок із власної практики. Адвокат захищав безхатька, в якого була відкрита форма туберкульозу та ампутовані ступні ніг. Проте навіть ці факти не переконали суд, який ухвалив рішення залишити чоловіка під вартою в ізоляторі тимчасового тримання.

«Затримана внаслідок тортур втратила вагітність» — адвокат

Адвокат **Олександр Шадрін** на прикладі своєї клієнтки, обвинувачуваної у вбивстві, розповідає про умови утримання в слідчих ізоляторах, про відсутність медичних оглядів та допомоги, психологічний та фізичний тиск, що зазнають затримані. Про адвокатську тактику роботи під час судового процесу, про роботу з доказовою базою, представлену

слідством.

Жінка була безхатченком, вагітною, їй було запропоновано визначити себе винною у скоєні вбивства, на неї тиснули, оформили явку з повинною, котра турботливо була набрана слідчим на комп'ютері.

«Якщо будемо вибирати клієнта за гаманцем, будемо ремісниками», — адвокат

Розмова про адвокатську професію із заслуженим юристом України, адвокатом **Володимиром Скукісом**. Як сприймає роботу адвоката суспільство? Яку роль адвокатська діяльність відіграє в житті країни? Чи впливають стать, політичні орієнтації та фінансовий стан клієнта на роботу адвоката? Про це та інше у черговому «Ген

справедливості».

«Судовий наказ — рішення суду, що вноситься без судового засідання, — адвокатка

Про стягнення заборгованості з боржників за судовим наказом у розмові із адвокатом **Дариною Кольц** та її клієнтом, пенсіонером **Віталієм Живицею**, з якого щомісячно стягували 20% від суми пенсії за комунальні борги по квартирі, у якій чоловік вже давно не проживає.

Поради адвоката, що робити, коли виконавча служба почала стягувати борг, до якого людина не має стосунку, як і в які терміни це оскаржити, а також як повернути вже стягнуті кошти.

Як мати-одиначка може вивезти дитину за кордон на лікування

Черговий «Ген справедливості», гостем якого став адвокат **Тарас Дригайло**. Нещодавно він виграв цивільну справу щодо отримання судового дозволу на виїзд неповнолітньої дитини закордон на лікування. Із випуску ви дізнаєтеся, як завдяки судовому рішенню допомогти матері-одиначці чи татові вивезти дитину закордон, на які терміни реально це

зробити, чи щоразу потрібні судові рішення в подібних випадках, та як може допомогти вирішити такі питання нотаріус.

«Клеймо виноватого накладається задолго до вынесения приговора», — адвокат

У розмові з адвокаткою **Іриною Мініною** та її виправданим на рівні касації клієнтом **Геворгом Манасяном** ви дізнаєтеся, зокрема, чи можна звинувачувати людину на підставі того, що в неї «гаряча кров», що вона п'є каву, а не чай, і що її обличчя змінювалося, коли йшлося про вбиту жінку. Також, про цікаве тлумачення з боку прокуратури

конституційної презумпції невинуватості: «А чому Манасян не доказує, що он не виноват?» Також, ви дізнаєтеся, як працює, і чому не може в належний спосіб працювати поліграф. Як касацію можна проводити в режимі відео-конференції. Чи надають затриманому та підозрюваному, котрий не розуміє в достатній мірі українську та російську мову, перекладача.

«Ветерани АТО — люди з гострим відчуттям справедливості», — Антон Колумбет

Які програми підтримки ветеранів АТО існують? Яку допомогу можуть отримати учасники бойових дій та члени їх сімей? Яких законодавчих змін очікують військовослужбовці та на яку підтримку з боку держави розраховують? Про це та інше у розмові із з координатором Київської міської спілки ветеранів АТО **Антоном Колумбетом**.

NB! Усі радіопередачі, що виходять в рамках проекту, кожен з яких можна прослухати на сайті Громадського радіо (розділ **«Ген справедливості»**), або ж на сайті Координаційного центру (у розділі **«Ген справедливості»**).

Протидія насильству у сім'ї

Насильство
завжди
пов'язано з
нерівними

можливостями. Перший захист — знати свої права і знати до кого звернутися.

Домашнє насильство не є приватною чи сімейною справою, але є проблемою, що зачіпає суспільні інтереси, і тому вимагає ефективних дій з боку держави (з рішення Європейського суду з прав людини).

Чи можна протидіяти насильству у сім'ї? Чи знаємо ми що називати конфліктом, а що, власне, є насильством? Хто може надати допомогу? Що має робити держава? Якими є міжнародні стандарти захисту від домашнього насильства? Відповіді на ці питання – у раїдопрограмі «Протидія насильству у сім'ї» на Громадському радіо.

«Протидія насильству у сім'ї» - програма для тих, хто потерпає від насильства у сім'ї, чи є його свідком, для тих, хто потребує допомоги, зокрема, правової, і для тих, хто не байдужий, хто може допомогти.

Двічі на місяць по п'ятницях у програмі «Протидія насильству у сім'ї» слухайте відповіді на ці та інші питання, поради експертів та приклади успішних справ адвокатів системи безоплатної допомоги. Гості студії — адвокати, що надають безоплатну вторинну правову допомогу, психологи та соціальні працівники, правозахисники, громадські активісти та міжнародні експерти.

[Випуск 1: «Насильство у сім'ї - це війна на домашньому полігоні» - правозахисниця](#)

«Я пропоную говорити без рамок. Насильство — це війна, яка йде на маленькому полігоні: будинок, квартира. Ця війна може тривати роками, буває видимою, а буває скритою. Тому що з хати часто не виносять бруд. Ця війна несе з собою втрати, тому що часто насильство закінчується тілесними ушкодженнями і смертю іноді. Причому, як жінок, які в 93% випадків є постраждалими від домашнього насильства (це і світова статистика, і МВС), але страждають і самі насильники. Жінка, яка вже не може терпіти, у стані відчаю може захистити себе, навіть вбиваючи» — про це у першому випуску програми розповідає Катерина Левченко,

президентка Міжнародного правозахисного центру «Ла Страда-Україна».

[Випуск 2: «У Чернівецькій області насильство в сім'ї найбільше зростає взимку»](#)

Тільки з початку 2016 року поліція Чернівецької області зафіксувала більше 240 випадків насильства в сім'ї

На Буковині під час новорічних свят молода мати [втопила](#) свою 9-місячну доньку. Пояснення жінки таке: свекруха постійно звинувачувала в тому, що дитина не від її сина. У цьому випадку насильство в сім'ї, як психологічне, так і фізичне, переросло у позбавлення життя немовляти. У більшості випадків — це психологічний тиск, побої. Тільки з початку 2016 року поліція Чернівецької області зафіксувала більше 240 випадків насильства в сім'ї. Заступник начальника управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області **Юрій Телегуз** розповів, що найбільш поширеним на Буковині є фізичне домашнє насильство.

Випуск 3: «В українському суспільстві жінка традиційно терпить і мовчить», — адвокати

Адвокати **Вікторія Мітько**, **Тамара Мальована** та **Леся Пирковська**, які працюють у системі безоплатної правової допомоги, наголошують, що нинішнє законодавство не дозволяє ефективно захистити жінку від насилля в родині.

Випуск 4: «Навіть у складній ситуації є вихід», — психолог

Експерт з питань протидії насильства центра «Ла Страда-Україна» **Тетяна Татуревич** розповідає про те, що нерідко жертви насильства у родині самі не можуть визначити, що є такими. А також про те, що довго, особливо у СРСР, домашнє #насильство замовчувалось, вважалось, що насильство відбувається у «неблагонадійних» сім'ях.

NB! Серія програм «Ген справедливості» та «Потидія Насильству у сім'ї» реалізується за підтримки українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», впровадження якого заплановане на 2014 – 2018 роки і спрямоване в тому числі на підтримку системи БПД в частині підвищення рівня обізнаності населення щодо прав на отримання безоплатної правової допомоги.

ПРОЕКТ «ДОСТУПНА ТА ЯКІСНА ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ»

Foreign Affairs, Trade and Development Canada

Affaires étrangères, Commerce et Développement Canada

Юридичні консультації Міністра юстиції України Павла Петренка

Важливі питання правового захисту українців – у циклі правопросвітницьких програм «Твоє право» на «Українському радіо» щосереди о 20:30 год.

Міністр юстиції **Павло Петренко** надає юридичні консультації з питань, з якими наші громадяни часто звертаються до [центрів](#) з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

У коротких та детальних юридичних аудіо консультаціях знаходьте відповіді на питання про:

- [Безоплатна правова допомога - в чому вона полягає та як її отримати?](#)
- [Права потерпілого внаслідок травми на виробництві](#)
- [Захист прав внутрішньо переміщених осіб](#)
- [Як виписати з квартири людину, яка довгий час у ній не проживає?](#)
- [Як оформити аліменти на дитину?](#)
- [Як встановити факт родинних відносин при оформленні спадщини?](#)
- [Як перерахувати вартість житлово-комунальних послуг, якщо їхня якість не відповідає стандартам?](#)

Адвокат з Тернопільщини довів факти фальсифікації доказів і врятував чоловіка

від 12-ти років тюрми

Адвокат з Тернопільської області Олександр Когут зумів у судовому порядку довести факти міліцейського свавілля, чим домогся виправдання свого клієнта, якому загрожувало 12 років в'язниці за звинуваченням у розбійному нападі.

Регіональний центр з надання БВПД у Тернопільській області доручив адвокату **Олександру Когуту** захищати чоловіка, обвинуваченого в особливо тяжкому злочині (ч. 3 ст. 187 КК України) – розбої. За версією досудового слідства, клієнт разом із ще одним фігурантом справи вчинив розбійний напад на стареньку 1929 року народження. Чоловіки нібито проникли у помешкання жінки, нанесли їй легкі тілесні ушкодження та, погрожуючи фізичним насильством, примусили віддати сховані у хаті кошти у розмірі 1400 гривень.

Сторона захисту обрала стратегію, яка базувалася на доведенні порушень та фальсифікації доказів, зібраних під час слідства. Так, в судовому засіданні адвокат розкрив кричущі факти міліцейського свавілля: захисник довів, що ключові докази у справі, що підтверджують вину обвинувачених, є сфальсифікованими правоохоронними органами, які проводили досудове слідство у справі.

Адвокат **Олександр Когут**

Наданий стороною обвинувачення протокол огляду місця події визнаний судом недопустимим, оскільки складений з порушенням встановленого порядку без участі понятих та містить фальсифікацію. Зокрема, допитані у судовому засіданні поняті вказали, що під час самого огляду місця події вони присутні не були, а підписали протокол на прохання працівників міліції вже після слідчої дії. Вони зазначили, що не знають, хто що сказав, робив, що було виявлено чи вилучено в житлі потерпілої.

Крім того, наданий стороною обвинувачення у судовому засіданні оригінал протоколу огляду місця події відрізняється від того, який надавався слідчому судді при обранні обвинувачуваним запобіжного заходу. Так, у наданій захисником копії протоколу відсутній запис про те, що саме виявлено і вилучено при огляді місця події, немає й підпису потерпілої.

Також слідством сфальсифіковано протоколи огляду місця події, складені в житлі підсудних: у них зазначено про вилучення одягу обвинувачених, на яких виявлено сліди крові. Однак допитані у судовому засіданні поняті стверджували, що вони підписували протокол,

не читаючи його. Окремі поняті вказали, що жодних слідів крові на одязі обвинувачених вони не бачили, а протоколи підписували двічі на прохання працівника міліції, оскільки той сказав їм, що загубив окремі сторінки протоколу.

Гусятинський районний суд Тернопільської області, взявши до уваги аргументи захисту про численні грубі порушення з боку органів слідства та ненаданням стороною обвинувачення належних та допустимих доказів вини підсудних, 08.12.2015 року виніс вирок, у якому визнав обвинувачених невинуватими і виправдав їх з підстав недоведеності в їх діях складу злочину.

Якби не професійні дії Олександра Когута, його клієнтові довелося би провести за ґратами до 12-ти років свого життя за розбійний напад, якого він не вчиняв.

Права учасника АТО на отримання грошової допомоги захистив адвокат із Чернігова

Адвокат з Чернігова Вадим Акуленко допоміг учаснику АТО отримати грошову допомогу, у якій військовослужбовцю було незаконно відмовлено місцевим управлінням праці та соцзахисту населення.

До Чернігівського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся військовий, учасник АТО, чиї права було порушено – управління праці та соціального захисту населення Деснянської райради міста Чернігова відмовило чоловікові у наданні щорічної разової грошової допомоги, яка передбачена законодавством. Відмову аргументували відсутністю у клієнта відповідного посвідчення, яке б підтверджувало статус учасника бойових дій.

У серпні 2015 року Центр видав доручення адвокату Вадиму Акуленку, який взявся представляти інтереси військового у суді.

У судовому засіданні адвокат звернув увагу на ту обставину, що статус учасника бойових дій його клієнту було присвоєно рішенням комісії Міністерства оборони України з питань визначення учасників бойових дій від 10.04.2015 року, а тому, відповідно до положень Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», він має право на отримання разової грошової допомоги незалежно від наявності відповідного посвідчення.

Адвокат Вадим Акуленко

Деснянський районний суду м. Чернігова врахував аргументи адвоката та виніс постанову від 12 листопада 2015 року, якою визнав відмову місцевого управління праці та соціального захисту населення неправомірною та зобов'язав відповідача здійснити нарахування та виплату позивачу разової грошової допомоги відповідно до положень Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Відповідач, не погоджуючись з рішенням суду, подав апеляційну скаргу. Ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 12 січня 2016 року апеляційну скаргу відповідача залишено без задоволення, а постанову Деснянського районного суду Чернігова від 12 листопада 2015 року – без змін.

Тож завдяки професійним діям адвоката Вадима Акуленка вдалося відстояти інтереси учасника АТО та домогтися виплати йому законної грошової допомоги.

Довідка

З метою забезпечення захисту прав осіб, які брати участь в АТО, але поки не отримали статусу учасника бойових дій, проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення доступу до безоплатної правової допомоги та підвищення якості її надання» (реєстр. № 3044), [внесеному 7 вересня 2015 року Кабінетом Міністрів України на розгляд Верховної Ради України](#), пропонується доповнити перелік суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу такими категоріями осіб, як громадяни, які претендують на отримання статусу учасника АТО. Зазначений законопроект 4 листопада 2015 року розглянуто під час засідання Комітету з питань правової політики та правосуддя та рекомендовано прийняти його Верховною Радою України за основу.

Пенсіонерка з Хмельницького домоглася виплати справедливої пенсії

Завдяки професійній роботі адвоката Петра Довгала жительці Хмельницького перерахували та підвищили розмір пенсії на 10 відсотків.

Адвокат Петро Довгаль

До [Хмельницького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги](#) звернулася Марія Іванівна*. Районне управління Пенсійного Фонду України в Деражнянському районі відмовило їй у перерахунку та виплаті належної пенсії. Тому жінка звернулась із проханням допомогти їй оскаржити це рішення.

Управління ПФУ письмово відмовило посилаючись на те, що жінкам, які народилися у період по 31 грудня 1961 року, після виходу на пенсію встановлюється підвищення розміру пенсії в розмірі 2,5 відсотка за кожні шість місяців більш пізнього виходу на пенсію, починаючи з 55 років до досягнення ними 60-річного віку. Оскільки ж пенсія позивачці призначена в 1992 році, а в 2015 році мало місце переведення з одного виду пенсії на інший, підстави для встановлення їй підвищення до пенсії відсутні.

Хмельницький місцевий центр з надання БВПД доручив адвокату **Петру Довгалю** захищати Марію Іванівну в суді.

Обґрунтовуючи вимоги позивачки адвокат вказав на те, що з 30 червня 1992 року по 19 червня 2015 року жінка отримувала пенсію по інвалідності внаслідок загального захворювання. З 19 червня 2015 року клієнтку, за її заявою, перевели з пенсії по інвалідності на пенсію за віком, розмір якої склав 1322 грн. 57 коп. При цьому, при розрахунку пенсії управління ПФУ не встановили підвищення розміру пенсії, передбачене частиною 3 статті 29 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Деражнянський районний суд Хмельницької області, який розглядав справу, взяв до уваги аргументи позивачки та скасував розпорядження місцевого управління Пенсійного Фонду України. Своєю постановою суд зобов'язав чиновників здійснити перерахунок та виплату позивачці пенсії за віком, з урахуванням при визначенні розміру пенсії підвищення в розмірі 10 відсотків, як це передбачено законодавством, а також фактично виплачених сум.

**Ім'я героїні змінено з етичних міркувань*

Адвокат з Одеси довела: обвинувачений захищався, щоб врятувати себе і дитину

За самозахист одесита Олександра* звинуватили у навмисному вбивстві. Завдяки професійній роботі адвоката системи безоплатної правової допомоги Ірини Казарян дії обвинуваченого перекваліфікували з особливо тяжкого злочину на злочин невеликої тяжкості.

волі.

19 вересня 2015 року вночі четверо п'ятих чоловіків увірвались до помешкання Олександра та почали бійку. Олександр, намагаючись захистити себе та свого сина, був вимушений чинити нападникам опір. Під час бійки він схопив ніж та наніс одному з «гостей» удар в черевну порожнину. Наслідком таких дій стали тяжкі тілесні ушкодження і нападник помер.

Олександра арештували і обвинуватили у навмисному вбивстві. Йому загрожувало до 15 років позбавлення

Щоб захистити чоловіка, Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Одеській області призначив 20 вересня 2015 року адвоката **Ірину Казарян**.

Адвокат **Ірина Казарян**

Під час виступу у Київському районному суді м. Одеси вже 22 вересня Ірина Казарян домоглася застосування до свого клієнта домашнього арешту, замість утримування під вартою, як того просив слідчий. Адвокат зазначила, що підзахисний притягувався до кримінальної відповідальності вперше та активно сприяв слідству. Він має сім'ю, офіційну роботу та виховує дитину.

А вже 16 грудня 2015 року в суді відбулася перекваліфікація дій обвинуваченого. Завдяки правильно обраній позиції захисту особливо тяжкий злочин - умисне вбивство, з огляду на такі обставини, як захист дитини і самооборона, було перекваліфіковано у злочин невеликої тяжкості (ст. 118 КК України: умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця). Тож покарання, яке чекає на Олександра,

не 15 років, а позбавлення волі на строк до двох років або виправні роботи у разі визнання чоловіка винним.

**Ім'я героя змінено з етичних міркувань*

Київський адвокат допоміг чоловікові з інвалідністю отримати зароблені гроші

Мешканець столиці, завдяки вдалому захисту адвоката Олексія Оженка, домогся справедливості – отримав майже 18 тисяч гривень, які йому заборгував колишній роботодавець.

Пан Іван*, хоч і мав інвалідність, але продовжував працювати. Адже пенсія у нього невелика та й залишатися самотнім, замкненим у чотирьох стінах не хотілося. Серед людей в колективі краще – є з ким поспілкуватись, порадитись. Однак у минулому році чоловіка звільнили з роботи та ще й зароблені гроші не виплатили. Спілкування з роботодавцем, щоб той виплатив зароблене, нічого не дало. Тому Іван Миколайович

звернувся по допомогу до [Четвертого київського місцевого центру з надання БВПД](#).

Захищати чоловіка доручили адвокату Олексію Оженку. Захисник ретельно вивчив матеріали справи та дійшов висновку, що роботодавець грубо порушив норми ст. 47, ст. 115 та ст. 116 Кодексу законів про працю України. Зокрема, не виплатив зароблені гроші Івану Миколайовичу, як того вимагає законодавство.

Адвокат прийняв рішення скласти позовну заяву до Святошинського районного суду міста Києва про стягнення нарахованої, але не виплаченої допомоги з тимчасової втрати працездатності,

Адвокат *Ірина Казарян*

компенсації втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати, стягнення середнього заробітку за весь час затримки та моральної шкоди.

Вирішальне судове засідання по цій справі відбулося 16 листопада 2015 року, на якому суд виніс рішення на користь Івана Миколайовича, ухваливши стягнути з колишнього роботодавця заборговані гроші. Що ж до компенсації моральної шкоди, суд прийняв рішення про стягнення з колишнього роботодавця 1000 грн., замість 10000 грн., які були заявлені в позовних вимогах.

Таким чином, завдяки професійній роботі адвоката Олексія Оженка його клієнт відновив справедливість та отримав майже 18 тисяч гривень.

**Ім`я героя змінено з етичних міркувань*

[] Новини порталу «Правовий простір»

У Чаплинці дружини військовослужбовців вчаться вирішувати конфлікти

Як конструктивно вирішувати сімейні конфлікти та налагодити взаємодію членів родини. Про це йшлося на комунікативній зустрічі жінок, чий чоловіки демобілізовані зі збройних сил України.

Під час заходу дружини вчилися розуміти свої почуття, оцінювали, як конфлікти впливають на їх сімейні стосунки, знаходили внутрішні ресурси для їх вирішення. Захід відбувся 15 січня у приміщенні Чаплинського територіального центру соціального обслуговування, що на Херсонщині.

Фото Ігоря Качури, МО "Нова генерація"

На фото: психотерапевт **Антоніна Продос** (ліворуч), начальниця управління соціального захисту населення Чаплинської райадміністрації **Альона Ращупкіна**, директорка проекту **Наталія Дорофєєва** (праворуч)

Учасниці зустрічі і їх демобілізовані чоловіки пережили складні події, які вплинули на їх психологічний стан, деякі ситуації і зараз не дають спокою. Жінки щиро ділилися своїми переживаннями та тривогами, які впливають на їх сімейні відносини.

Експертка проекту, психотерапевт **Антоніна Продос** допомагала учасницям відверто говорити про поведінку у конфлікті, запропонувала прийоми, якими можна скористатися під час проблемних ситуацій.

«Мій чоловік після повернення зі служби сильно змінився. Став знервованим, часто проявляє агресію. Він не бачить людей, тварин, живих істот, здається, що для нього це

лише ціль. Він легко зривається, у нас часто конфлікти, навіть за найменшим приводом. Я постійно відчуваю страх за дітей. У нас двоє синів - 6 та 10 років. Я намагаюся не створювати конфліктні ситуації, вже більше розумію, що може його роздратувати, проте дітям важко зрозуміти, що відбувається з татом. Я дуже хвилююся за них... Чоловік звинувачує, що його ніхто не розуміє, що він був там, а інші не були. Я хочу йому допомогти. Що для цього я можу зробити? Бо, здається, те, що я роблю не допомагає», - ділиться своїми переживаннями Олена.

Особливу увагу під час зустрічі приділили обговоренню почуттів дітей. Зокрема, в тих випадках, коли в сім'ї виникають конфлікти. Учасниці отримали рекомендації до своїх індивідуальних потреб. Була можливість через особисті історії інших жінок отримати новий досвід та розуміння своїх ситуацій.

Дружини колишніх військових-учасників АТО високо оцінили зустріч:

«Коли йшла на зустріч, не знала, що буде. Всі питання, які ми розглядали, дуже зацікавили. Для мене це великий досвід, багато що хочу включити в своє життя. Дуже багато важливих моментів, про які я раніше не думала. Виявилось, що вони мають велике значення. Дуже цінні поради по вихованню дитини. Я переоцінила деякі свої дії, зрозуміла що варто змінити в сімейних стосунках. Поради про передомовитись, про сімейні правила, про пошук позитиву, про вміння чути та відчувати близьку людину. У мене з'явилася впевненість».

Учасниці висловлювали подяку експертці проекту, психотерапевту **Антоніні Продос**. За її вміння працювати з групою, і в той же час з кожною учасницею. Це дозволило максимально ефективно опрацювати та розглянути багато ситуацій і альтернатив їх вирішення.

На сьогодні у Чаплинському районному управлінні соціального захисту населення працюють зі 117 сім'ями, чоловіки з яких демобілізовані з армії. Часто на прийомах дружини, жаліються на складнощі у спілкуванні з чоловіком, на його іноді неадекватну поведінку, часті перепади настрою тощо. Для повернення родини демобілізованого до звичного життя потрібен час та допомога спеціалістів.

На завершення зустрічі учасницям запропонували й надалі спілкуватися та допомагати одна одній. Для цього в районі є місце, де жінки можуть збиратися для спілкування, щоб переключитися від родинної ситуації, отримати позитивні емоції, просто поговорити. За можливості, запросити спеціаліста для групового спілкування. Така група самодопомоги може реально підтримати сім'ї та допоможе справитися зі складними життєвими обставинами.

Квартирне питання: незрячий ковелець переміг у суді чиновників міськради

У жителя Ковеля Кирила Петровича*, який має інвалідність першої групи «Б» (по зору), виникла проблема із приватизацією квартири. Чиновники міськради протидіяли пенсіонеру. Щоб відстояти свої житлові права, чоловік пройшов усі суди – від першої інстанції до Вищого адмінсуду, і переміг.

З 1983 року по вересень 1990 року Кирило працював у Ковельському ремонтному житлово-комунальному підприємстві (далі – Ковельське РЖКП). У 1988 році йому дозволили вселитися в однокімнатну квартиру в місті Ковель. Потім він одружився, в його сім'ї народилося двоє дітей. І

зараз родина проживає у цьому помешканні. У вересні 1990 року Кирило мусив звільнитися, бо почав стрімко втрачати зір. А за деякий час він отримав інвалідність I групи «Б» по зору.

На початку 2015 року Кирило Петрович вирішив приватизувати квартиру. Але оскільки квартира є службовою, то рішення про зняття цього статусу з житла приймається за клопотанням підприємства, якому воно належить, тобто Ковельському РЖКП.

Кирило Петрович звернувся до підприємства із проханням виключити зі службового фонду квартиру, щоб згодом перевести її до громадського житлового фонду м. Ковель. Посадові особи Ковельського РЖКП не заперечували проти цього та надіслали клопотання до виконкому Ковельської міської ради про виключення житлового приміщення зі списку службових.

Весною 2015 року відбулось засідання виконкому Ковельської міської ради. Однак, Кирилові Петровичу відмовили у його проханні. Чинovníки пояснювали своє рішення, що в чоловіка не вистачає відпрацьованого стажу в комунальному підприємстві. Потрібно 10 повних років відпрацювати у Ковельському РЖКП, а в пана Крила тільки 8 років.

Але ж підприємство не заперечувало у знятті статусу «службова», тільки посадові особи місцевої влади були проти. Кирило Петрович переконаний, що дії виконкому Ковельської міської ради є неправомірними. Тому за допомогою він звернувся до [Ковельського Центру правової інформації та консультацій](#) Волинської обласної громадської організації «Центр правової допомоги».

Юрисконсульт Центру вивчила всі матеріали справи та вирішила оскаржити таку відмову місцевої влади в судовому порядку. Але до того, фахівець Центру вела перемовини із посадовими особами Ковельського виконкому про можливість скасування їх рішення. Однак чиновники не дослухались до аргументів юрисконсульта.

Кирило Петрович - інвалід першої групи «Б» по зору, потребує постійного стороннього догляду, він є членом Українського товариства сліпих. З 2015 року чоловік себе досить погано почував, ледве пересувався по вулиці. Під час відвідин Центру скаржився, що його турбує серце, болять очі, хвороба майже замкнула його в чотирьох стінах.

Пенсіонер дуже переживав, якщо з ним щось станеться, то його сім'я залишиться на вулиці без житла. Але найбільше Кирило Петрович переймався тим, що все життя чесно та віддано працював на користь міста, але при цьому не в змозі забезпечити житлом своїх дітей. А посадові особи Ковельського місцевого самоврядування не допомагають, а, навпаки, створюють перешкоди для отримання житла.

Юрисконсульт зібрала всі необхідні документи та склала адміністративний позов про визнання дій посадових осіб виконкому Ковельської міськради неправомірними та зобов'язання їх зняти статус «службова» з квартири, в якій проживає сім'я чоловіка з інвалідністю, та перевести його квартиру до громадського житлового фонду міста.

Оскільки іншого житла родина Кирила Петровича не має, а Конституція України гарантує право на житло, то однозначно, рішення чиновники прийняли необґрунтовано та неправомірно. Також посадові особи не врахували життєву ситуацію чоловіка з інвалідністю.

Ковельський міськрайонний суд адмінпозов пенсіонера задовольнив повністю. Слід зауважити, що всі 4 судові засідання юристи Ковельського виконкому не відвідували, лише в письмовому вигляді заперечували проти задоволення позову пенсіонера.

Оскільки слухання відбувались влітку, в період відпусток, працівники Ковельської міськради пропустили строк оскарження рішення першої інстанції. Але згодом, юристи ради все ж подали апеляційну скаргу на постанову Ковельського суду.

Львівський апеляційний адміністративний суд не задовольнив скаргу Ковельської міської ради, тому юристи використали останній шанс та подали касаційну скаргу до Вищого адмінсуду на ухвалу Львівського апеляційного адмінсуду. Але й Вища інстанція в Києві також не задовoliла вимоги місцевої влади.

Наприкінці 2015 року до Центру завітала дружина Кирила Петровича та повідомила, що їй зателефонували посадові особи із відділу приватизації та обліку житлового фонду Ковельської міської ради та запросили написати заяву на приватизацію квартири. У грудні відбулось засідання виконкому, на якому позитивно вирішили питання по квартирі пана Кирила. Пенсіонер щасливий, що врешті-решт стане власником квартири.

**Ім'я героя змінено з етичних міркувань*

Держинськ: три історії ромів – три кроки до активної життєвої позиції

Троє ромів з міста Держинськ Донецької області не просто звернулися по безоплатну правову допомогу – люди зуміли подолати власні страхи та змінити життя. Про позитивні приклади зі своєї практики розповідає ромська медіаторка, керівниця Держинської міської громадської організації [«Екологія та соціальний захист»](#) Ольга Руденко.

Центр надання правової допомоги ромським сім'ям на базі організації працює з грудня 2015-го року. Співробітники Центру надають людям комплексну безоплатну правову допомогу, найчастіше це стосується відновлення документів, соціальних виплат і т.п.

Держинськ – місто, яке потрапило до зони військового конфлікту, прийняло багато вимушених переселенців, у тому числі й ромів. Правозахисниця впевнена: у таких складних обставинах людина не повинна бути сам на сам, потрібна кваліфікована допомога, послуга посередника, психологічна підтримка. Тим більше правозахисників тішать результати роботи: коли роми не лише приходять по допомогу, а й поступово стають більш активними, впевненими, допомагають своїм громадам.

Фото: ГО «Екологія та соціальний захист»
Герої публікації (зліва направо) –
Юлія, Христина, Олександр

Олександр набридло працювати «за миску супу»

Майже 10 років пройшло з тих пір, як Олександр втратив паспорт і всі ці роки працював нелегально, хоч і має золоті руки. Життєва ситуація у 44-річного чоловіка склалася вельми складна: дім в окупованій Горлівці згорів разом з усіма документами. Підтримки та добрих друзів поряд не було. Життя без документів протягом довгих років перетворилося на злидні, робота «за миску супу» стала нестерпною. До Держинська Олександр приїхав до дальніх родичів, але й тут без документів майбутнього не бачив.

Про можливість отримати безоплатну правову допомогу рідні чоловіка дізналися від медіатора та в департаменті соцзахисту, де нещодавно під час [адвокасі-компанії](#) організація розмістила свій правовий стенд – і направили Олександра до юриста Центру.

*«Не зважаючи на негоду та сильний дощ, що лив того дня, 11 січня, Олександр прийшов та зустрівся з юристом, - розповідає **Ольга Руденко**. – «Отримати документи нелегко, починати треба з запитів. Але це вже шлях до подолання людиною соціальної кризи та психологічних бар'єрів на кшталт "я ніхто і звать мене ніяк". Крім того, я вбачаю тут іще одну особисту перемогу - це перемога над страхами, що роками переслідують ромів, коли вони починають спілкуватися поза межами табору».*

Христина допомагає з документами всім своїм родичам

Христина – 28-річна ромка тепер вже з активною життєвою позицією. Після частих зустрічей на фокус-групах, які організація проводила у Центрі "Територія Соціальної Творчості", жінка зрозуміла, що треба починати вже щось робити для себе самій.

«Христина вміє трохи читати та писати, звернулася до нас за допомогою, бо у неї троє дітей. Жінка хоче отримати статус безробітної. Зрозуміла, що, перш за все, слід навести порядок з документами. Тепер вона - наш оператор мобільного зв'язку, хоча зв'язок усередині ромської громади – все ж таки надійніший», - зазначає медіаторка.

При цьому Христина взяла на себе відповідальність не лише за себе, а й за своїх родичів – прагне, щоб усі вони мали документи.

Юля шукає правди щодо соцвиплат

Юля, ромка 32-х років, звернулася за консультацією щодо правильності нарахування та виплати соціальної допомоги на дітей. Жінка дуже розчарована та вважає, що соцпрацівники її обдурили. Тому хоче знайти правду за сприяння юриста. Крім того, за словами Ольги Руденко, до Центру звертаються й інші ромські матусі, які цього року хочуть отримати статус та документи як багатодітні родини.

NB! Контакти МГО [«Екологія та соціальний захист»](#): м. Держинськ, вул. Лісна, 10/90, тел. 095 575 75 46.

Приклади успішного захисту адвокатів системи БПД

[] Виправдувальні вироки у кримінальних провадженнях

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Донецькій області

Адвокат **Володимир Шилов** діяв на підставі доручення, виданого Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Донецькій області від 29 квітня 2015 року № 005-000963. У кримінальному провадженні № 12014050390002503. Адвокат захищав свою клієнтку, експерта-оцінювача товарознавства, раніше не судимую, яку обвинувачували у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 368-4 КК України (підкуп особи, яка надає публічні послуги).

У разі схвалення судом обвинувального вироку, їй загрожувало би покарання у вигляді обмеження волі на строк від двох до п'яти років або позбавлення волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Обвинувачення полягало у тому, що Клієнтки, експерта-оцінювача, наділеного повноваженнями щодо оцінки нерухомого майна, звернувся потерпілий із приводу проведення оцінки об'єкту нерухомості, що знаходиться у комунальній власності - підвального приміщення. Зі слів потерпілого, під час розмови експерт-оцінювач нібито запропонувала посприяти у зменшенні оціночної вартості за винагороду у розмірі 5000 грн. В результаті чого потерпілий звернувся з відповідною заявою до правоохоронних органів. Так, 13.11.2014 р. було розпочате досудове розслідування. 02.03.2015 р. під час проведення обшуку в кабінеті підозрюваної працівниками правоохоронних органів були знайдені 10 мічених купюр номіналом у 500 грн., які напередодні були надані працівниками правоохоронних органів потерпілому. Проте під час обшуку підозрюваній було відмовлено у наданні захисника, що є недотриманням вимог чинного законодавства України.

Адвокат Шилов вступив у справу на стадії судового розгляду. Визначившись із правовою позицією та узгодивши її зі своєю клієнткою, адвокат будував свій захист на знайдених в матеріалах справи чисельних порушеннях норм КПК України, розбіжностях у доказах сторони обвинувачення, що свідчать на користь підзахисної. Як наслідок, суд визнав ці докази такими, що отримані з істотним порушенням прав людини і основоположних свобод та такими, що не можуть бути покладені в основу обвинувального вироку.

Інші докази, зібрані стороною обвинувачення, визнані судом недостатніми для доведення вини підзахисної адвоката **Володимира Шилова** в скоєні інкримінованого їй діяння. Результатом розгляду цієї кримінальної справи судом стало винесення виправдувального вироку.

Адвокат **Володимир Кожушко** захищав свого клієнта на підставі доручення від 1 вересня 2015 р. № 005-0011353, виданого Регіональним центром з надання БВПД у Донецькій області. Номер кримінального провадження - 12013050200001259. Справа розглядалася у Олександрівському районному суді Донецької області. Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Донецькій області був повідомлений про скоєння чоловіком декількох епізодів злочинів, передбачених ч. 2 ст. 309 КК України та ч. 2 ст. 310 КК України, а саме: він обвинувачувався у повторному незаконному виготовленні, придбанні та зберіганні небезпечного наркотичного засобу – канабісу без мети збуту, що карається позбавленням волі на строк від двох до п'яти років, а також у повторному посіві та вирощуванні коноплі, що тягне кримінальну відповідальність у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до семи років.

Необхідно відзначити, що підзахисний адвоката **Володимира Кожушко** був раніше неодноразово засуджений і на момент вчинення злочину вже відбував покарання за аналогічних злочинів (ч. 2 ст. 309 та ч. 2 ст. 310 КК України).

Під час конфіденційних побачень адвокат узгодив зі своїм підзахисним стратегію захисту. Обвинувачений, порадившись з адвокатом, свою вину не визнав.

Окрім цього, під час судового засідання суд прийняв до уваги визнання прокурором факту відсутності як доказів, що свідчили б про винуватість підсудного, так і можливі перспективи їх надання.

Завдяки вдалій стратегії адвоката **Володимира Кожушко** та його своєчасним професійним діям Олександрівський районний суд Донецької області, керуючись ст. ст. 373, 374 КПК України, постановив виправдувальний вирок.

За ч. 3 ст. 368-4 КК
України

За ч. 2 ст. 310 КК
України

За ч. 1 ст. 256 та ч. 2 ст. 256 КК України

Адвокат **Валерій Осадчий**, який діяв на підставі доручення від 03.04.2015 р. № 005-0009317, захищав раніше судимого Р. Чоловік обвинувачується у тому, що 13.01.2015 р. своїми умисним діями, які виразилися в заздалегідь не обіцяному сприянні учасникам злочинної організації «ДНР», цілеспрямовано здійснював збір на території Волноваського р-н Донецької обл. деталізованих даних про переміщення та розташування на цій території підрозділів ЗСУ, які беруть участь в проведенні АТО, для подальшої передачі цих даних засобами телефонного зв'язку, а саме за номером одного із керівників НВФ «МВС ДНР» Р.С.О. (його брат). Крім того, Р. обвинувачувався у тому, що 18.01.2015 р. вчинив ці ж самі дії повторно. Однак згідно протоколу огляду предмету Р. добровільно надав свій телефон із сім карткою. В подальшому інформації по телефонному номеру Р що мала б значення для слідства не встановлено. Доказів спілкування Р із своїм братом Р.С.О.(уч. ДНР) стосовно сприяння в діяльності терористичної організації не надано, а наявності лише самого номеру у телефонній книзі недостатньо для обвинувального вироку. В результаті за ч. 1 ст. 256 та ч. 2 ст. 256 КК України Р визнаний невинуватим та виправданий.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Запорізькій області

Звільнення з-під варти в залі суду: адвокат **Людмила Луньова** довела невинуватість підзахисного за всіма пред'явленими йому епізодами злочинної діяльності.

Громадянина «І» було обвинувачено в тому, що він діючи умисно, повторно, з корисливих мотивів, проник до приміщення, звідки таємно викрав: чоловічу куртку чорного кольору, в якій знаходилися грошові кошти, мобільний телефон, сім-карта, 2 банківські картки «Приватбанк» та «Ощадбанк», службове посвідчення співробітника МНС, таким чином заподіяв потерпілому громадянину «Т» матеріальні збитки на загальну суму 524 гривні 50 копійок.

Також «І» обвинувачувався в тому, що діючи повторно, з корисливих мотивів, знаходячись у приміщенні Міської клінічної лікарні проник до палати, звідки таємно викрав планшет, який належав громадянці «Х», таким чином спричинив останній матеріальні збитки на загальну суму 3309 гривень 17 копійок.

Крім того, громадянин «І» обвинувачувався у спричиненні потерпілому «Г» матеріальних збитків на загальну суму 3544 гривень 80 копійок.

Також підзахисному інкримінувалося те, що 10 лютого 2015 року він, скориставшись тим, що у ході спілкування потерпілий «Г» заснув (через те, що був у стані сильного алкогольного сп'яніння), викрав з кишені куртки потерпілого «Г» мобільний телефон, в якому знаходилась карта мобільного оператора, зняв з пальця правої руки потерпілого обручку, чим спричинив потерпілому «Г» матеріальні збитки на загальну суму 3544 гривень 80 копійок.

23 березня 2015 року Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій області для захисту інтересів громадянина «І» було призначено адвоката **Людмилу Луньову** за дорученням № 008-0001088.

Завдяки вдало вибудованій лінії захисту та сумлінній праці адвоката Орджонікідзевський районний суд міста Запоріжжя прийшов до висновку, що в матеріалах кримінального провадження відсутні докази "поза розумним сумнівом", які б доводили винуватість громадянина «І» у вчиненні злочину.

З огляду на викладене суд визнав громадянина «І» невинуватим за всіма пред'явленими йому епізодами обвинувачення (за ч.2 ст.185 КК України, ч. 3 ст. 185 КК України, що карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років) та виправдав у зв'язку з недоведеністю його винуватості. Громадянина «І» було звільнено з-під варти в залі суду.

На сьогоднішній день Прокуратура Орджонікідзевського району м. Запоріжжя подала апеляційну скаргу на означений виправдувальний вирок до Апеляційного суду Запорізької області.

Адвокат **Олександр Величко** довів відсутність складу кримінального правопорушення у діях клієнта за ч.1 ст. 121 КК України.

Громадянина «Ш» було звинувачено в нанесенні тілесних ушкоджень під час конфлікту, який виник між ним та громадянами «Б», «С» та «Б».

Обвинувачення полягало у тому, що у ході конфлікту «Ш» діючи умисно з метою спричинення тілесних ушкоджень наніс удари палицею громадянам «Б», «С» та «Б». Дії «Ш» було кваліфіковано як - спричинення легких умисних тілесних ушкоджень за ч.1 ст. 125 КК та тяжких умисних тілесних ушкоджень відповідно до ч.1 ст 121 КК України.

Інтереси громадянина «Ш» представляв адвокат **Олександр Величко**, якого було призначено Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій області за дорученням № 008-0001343 від 09.04.2015 р.

У ході судового розгляду, завдяки вдало вибудованій стратегії захисту адвокату Величко О.Г. вдалося довести, що хоча тілесне ушкодження спричинене потерпілому на обличчі є непоправним, але воно

За ч. 1 ст. 121 КК України

не нівечать його обличчя, а тому в діях громадянина «Ш» відсутній склад злочину, передбачений ч.1 ст. 121 КК України.

Виходячи з вищезазначеного, Запорізький районний суд Запорізької області прийняв рішення виправдати громадянина «Ш» за обвинуваченням за ч. 1 ст. 121 КК України за відсутністю складу кримінального правопорушення.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у місті Києві

Виправдувальний вирок Дарницького районного суду м. Києва від 23 липня 2015 року, відносно Л, клієнта адвоката **Олександра Корюкіна**, за ч.2 ст.307, ч.2 ст.309, ч.1 ст.263 КК України.

Під час розгляду кримінального провадження в суді підзахисний вину в інкримінованому йому кримінальному правопорушенні передбаченого ч.2 ст.307, ч.2 ст.309, ч.1 ст.263 КК України не визнав та показав, що ніяких наркотичних засобів він не збував. 03.12.2014 року, коли його затримали працівники міліції, то між ними виникла боротьба, де вони хотіли йому вкласти пляшку з якоюсь речовиною бурого кольору та гроші, однак, він чинив опір та речовина, яка знаходилась в пластиковій пляшці розлилась йому на одяг, потім після цього йому наділи на руки кайданки та вклали, якісь кошти, після посадили в автомобіль та поїхали до нього до дому, де провели обшук, в його кімнаті, де начебто вилучили шприц з рідиною бурого кольору, та два магазини патронів.

Адвокат з'ясувала, що працівниками міліції здійснюється фабрикування кримінального правопорушення та провокація злочину відносно Л. , так як події, щодо оперативних закупок, ще не настали та поверхневий огляд та вилучення наркотичного засобу у Л. , який відбувся 03.12.2014 року ще не відбувся, однак відомості щодо даних майбутніх фактів вже внесені слідчим 04 листопадом 2014 року в ЄРДР12014100020009713 та працівниками міліції.

Захист довів, що працівниками міліції не мали законних підстав для проведення оперативних закупівель наркотичних засобів з наступних підстав:

- відсутність в матеріалах кримінальної справи документального підтвердження наявності достатньої інформації, яка отримана в установленому законом порядку і потребує перевірки за допомогою оперативно-розшукової діяльності про підготовку чи здійснення підсудним злочинів, яка стала підставою для проведення оперативно-розшукової діяльності;
 - використання в якості підстави для проведення оперативної закупівлі пропозиції обвинуваченому громадянина, який діяв узгоджено з органами розслідування, збути йому наркотичний засіб;
- відсутність доказів протиправно діяльності обвинуваченого в ході оперативної закупівлі, отриманих за допомогою засобів аудіо- та відео- контролю.

Захистом проведено детальний аналіз відповідності прийняття постанови про проведення оперативної закупівлі та її проведення положенням Інструкції про порядок проведення оперативної закупівлі, зокрема:

- з особою – продавцем в оперативній закупівлі не було укладено письмову угоду про конфіденційне співробітництво з оперативними підрозділами на засадах добровільності;
 - відсутній доказ того, що для проведення оперативної закупівлі використовувались кошти органів МВС України;
 - перша і третя оперативна закупівля була проведена з використанням однієї особи – покупця.
- Як стверджує прокурор друга оперативна закупівля була проведена з використанням – покупця, але доводи прокурора спростовуються тим, що після проведення оперативної закупки у Л. не вилучались грошові кошти, а також те, що прокурор не доставив в судові засідання покупця, який був задіяний під час другої оперативної закупки..

Поняті, які були присутні в кабінеті слідчого під час огляду покупця після проведення оперативної закупівлі:

- раніше залучались до кримінального провадження в якості понятих, а отже, були особами, що мали попередні стосунки з працівниками міліції.

В результаті розгляду провадження суд дійшов висновку, що доказів винуватості обвинуваченого, які б були допустимими, стороною обвинувачення не надано.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Київській області

Підзахисна адвоката **Ігоря Журбенка** була підозрювалася досудовим слідством у тому, що вона проживаючи у потерпілої, під час прибирання в будинку викрала грошові кошти у сумі 20 000 доларів США. Після цього з місця злочину зникла і коштами розпорядилась на власний розсуд. Дії Клієнтки були досудовим слідством кваліфіковані за ч.5 ст.185 КК України - крадіжка, вчинена в особливо великих розмірах, що є особливо тяжким злочином і карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з конфіскацією майна. Обвинувачена своєї вини не визнала, та пояснила суду, що вона проживала в потерпілої близько місяця, оскільки в неї та внука потерпілої склалися близькі стосунки. Але в день, коли нібито зникли гроші, її співмешканець був нападпитку, поводить себе дуже

За ч.5 ст.185 КК
України

агресивно, бився. Підзахисній довелося тікати з дому; попутним транспортом вона дісталася Києва, зняла там житло та влаштувалася на роботу. Свідки, які були понятими на місці події, в судовому засіданні розповіли, що під час огляду їм була показана червона сумка, в якій знаходилася порожня косметичка синього кольору. З цих сумок слідчі зняли відбитки пальців. Крім того, в іншій кімнаті їм були показані гроші в сумі 1100 доларів США, які лежали на речах. Потерпіла у справі дала показання, що працівники міліції знайшли дану суму грошей в коричневій сумці обвинуваченої, яку та при втечі з місця злочину через поспіх забула взяти з собою. Захисник підозрюваної, адвокат Журбенко заявив клопотання про визнання протоколу огляду місця події недопустимим доказом, оскільки в протоколі було зазначено, що грошові кошти в сумі 1100 доларів під час огляду знаходилися в синій косметичці, а це не відповідає фактичним обставинам справи. Суд задовольнив клопотання захисту. Стосовно відбитків пальців обвинуваченої, що були виявлені на сумці, суд зазначив, що оскільки підзахисна проживала у потерпілої як член сім'ї та могла безперешкодно користуватися всіма речами потерпілої, то наявність відбитку на сумці, з якої нібито було викрадено кошти, не підтверджує вини обвинуваченої.

Вироком Іванківського районного суду від 25.11.15 у справі № 12015110180000324 підзахисну адвоката **Ігоря Журбенка** було виправдано за недоведеністю у її діях складу злочину.

Підзахисного адвоката **Оксани Блохіної** було обвинувачено в тому, що він, перебуваючи біля свого будинку, вчинив сварку з незнайомим йому чоловіком і разом зі своїм приятелем, маючи прямиї умисел на спричинення тілесних ушкоджень, почав наносити потерпілому удари, спричинивши, згідно висновку судово-медичної експертизи, тяжкі тілесні ушкодження. Від отриманих травм потерпілий через певний час помер. Дії особи були кваліфіковані досудовим слідством за ч. 2 ст. 121 КК України - умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого - тяжкий злочин, що карається позбавленням волі на строк до десяти років.

Підзахисний своєї вини не визнав та пояснив суду, що у нього дійсно виник конфлікт з потерпілим, оскільки той намагався спилити та викрасти металеві стовпчики з підвір'я обвинуваченого. Виникла бійка, в процесі якої він наніс чоловікові декілька ударів по обличчю відкритою долонею. Такі дії, на думку обвинуваченого, в жодному разі не могло призвести до таких наслідків, які зазначені в обвинувальному акті. Також у бійці брав участь приятель обвинуваченого, який також наносив удари потерпілому та отримав поранення пилкою. Слова підзахисного були підтвердженні показами свідків.

Проаналізувавши всі обставини суд дійшов висновку, що стороною обвинувачення не було доведено те, що підзахисний адвоката Блохіної О. В. наносив удари, які б призвели до смерті потерпілого. Крім того, сторона обвинувачення відмовилася надавати оригінали висновків судово-психіатричної експертизи стосовно обвинуваченого та оригінал лікарського свідоцтва про смерть потерпілого, а на копіях були відсутні підписи осіб, які їх виготовили та відтиски печаток установ, які їх видавали. Дані документи були визнані судом недопустимими доказами у справі. Через відсутність інформації про осудність обвинуваченого на час скоєння ним інкримінованого діяння суд визнав неможливим однозначно встановити наявність у діяннях обвинуваченого складу злочину, передбаченого ч.2 ст. 121 КК України.

Вироком Березанського міського суду від 30.11.2015 по справі № 12015110070000379 підзахисного адвоката Оксани Блохіної було визнано невинуватим у пред'явленому звинуваченні за ч.2 ст.121 КК України.

За ч.2 ст.121 КК
України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Луганській області

25.05.2015 адвокату **Віталію Воронку** було видане доручення № 012 – 0081515 для здійснення захисту за призначенням особи, обвинуваченої у скоєнні кримінального правопорушення, передбачено ч. 1 ст. 258 – 3 КК України, що кваліфікується як створення терористичної групи чи терористичної організації, керівництво такою групою чи організацією або участь у ній, а так само організаційне чи інше сприяння створенню або діяльності терористичної групи чи терористичної організації. Санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої. Захисникові, попри те, що кримінальне правопорушення відноситься до категорії особливо тяжких злочинів, вдалося довести, невинуватість обвинуваченого.

28.01.2016 Северодонецький міський суд ухвалив відповідний вирок, обвинуваченого визнано невинуватим через недоведеність наявності в його діяннях складу кримінального правопорушення. Запобіжний захід, застосований до обвинуваченого, у вигляді тримання під вартою, скасовано та звільнено клієнта в залі суду.

За ч. 1 ст. 258 – 3
КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Миколаївській області

Адвокат **Руслан Канівець** захищав раніше не судиму клієнтку, яка обвинувачувалася у вчиненні злочинів, передбачених частиною 1 статті 130 (зараження людини вірусом імунодефіциту чи іншої невиліковної інфекційної хвороби) КК України. Санкція найбільш тяжкого злочину передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років.

Клієнтка обвинувачується у тому, що вона, усвідомлюючи що є носієм вірусу набутого імунодефіциту людини з 2010 року, мала статеві стосунки з потерпілим у 2013 році, чим поставила його в небезпеку зараження ВІЛ.

Провівши підготовку до справи, адвокатом правильно вибрано тактику захисту та правову позицію. Зокрема, в суді клієнтка зазначила, що у 2010 році стан її здоров'я був нормальний, центр з профілактики та боротьби зі СНІДом вона не відвідувала, лікування не проходила. Крім цього, клієнтка пояснила, що розповідала потерпілому про стан свого здоров'я. З потерпілим мала стосунки та бажала народження спільних дітей.

Зазначені обставини знайшли своє підтвердження в матеріалах справи.

За результатом вивчення матеріалів справи, взявши до уваги позицію клієнтки та адвоката **Руслана Канівця**, суд прийшов до висновку, що в діях клієнтки немає складу злочину, передбаченого частиною 1 статті 130 КК України.

Вироком Центрального районного суду м. Миколаєва від 15.10.2015 року клієнтку визнано невинуватою у вчиненні злочину, передбаченого частиною 1 статті 130 Кримінального Кодексу України.

Адвокат **Володимир Керімов** захищав раніше судимого клієнта, який обвинувачувався у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 185, ч. 2 ст. 15 (замах на крадіжку, повторно) КК України. Санкція злочину передбачає покарання у вигляді арешту на строк від трьох до шести місяців або обмеження волі на строк до п'яти років або позбавлення волі на той самий строк.

Клієнт обвинувачується у тому, що він, діючи повторно, з метою таємного викрадення чужого майна, підійшов до автомобіля який належав потерпілому та, відкривши кришку паливного баку, викрав дизельне паливо. Після чого був затриманий працівниками потерпілого.

Вироком Корабельного районного суду м. Миколаєва від 29.04.2014 року клієнта виправдано у зв'язку з недоведеністю його вини.

Ухвалою Апеляційного суду Миколаївської області від 26.06.2014 року, вирок скасовано, справу направлено на новий судовий розгляд в іншому складі суду.

При повторному розгляді справи адвокат знову звернув увагу суду на суперечливість доказів, зокрема акт інвентаризації містить відомості, відповідно до яких, автомобіль з якого викрадено паливо у час скоєння злочину знаходився у іншому місті. Місце скоєння злочину у протоколі огляду місця події та обвинувальному акті відрізняються. Під час проведення досудового розслідування не встановлено, що рідина яка знаходилась у каністрах, вилучених у клієнта, є сама дизельним паливом. Крім цього при прийнятті каністр на зберігання не зазначалось, що в каністрах була рідина.

Вироком Корабельного районного суду м. Миколаєва від 28.09.2015 року клієнта знову виправдано у зв'язку з недоведеністю його вини.

Адвокат **Володимир Басараб** захищав раніше не судиму клієнтку, яка підозрювалась у вчиненні злочину, передбаченого частиною 1 статті 358 КК України (підроблення документів), санкція якого передбачає покарання у вигляді штрафу до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арешту на строк до шести місяців, або обмеження волі на строк до двох років та частиною 4 статті 358 КК України (використання підроблених документів), санкція передбачає покарання у вигляді штрафу до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арешту на строк до шести місяців, або обмеження волі на строк до двох років.

Обвинувачення полягало у тому, що вона, маючи намір на підроблення документів та їх подальше використання, самостійно внесла недостовірний запис – відомості про склад сім'ї - у офіційний бланк декларації про доходи при зверненні до Управління соціальних виплат. Після цього ще тричі підроблювала декларацію та використовувала її в Управлінні соціальних виплат.

Адвокатом зібрано докази, які вказують, що у разі правильного внесення клієнткою відомостей відповідно до Порядку встановленого Управлінням соціальних виплат, розмір виплат був би значно більший, ніж той, який отримала клієнтка. Клієнтка у судовому засіданні пояснила, що не мала наміру підробляти документи, її просто не роз'яснили Порядок заповнення декларації.

Дослідивши надані стороною захисту докази суд прийшов до висновку, що в діях клієнтки відсутні матеріальні ознаки злочинів – їх суспільної небезпечності, оскільки з встановлених обставин діями клієнтки шкоди суспільним відносинам не заподіяно.

Дослідивши матеріали справи та заслухавши пояснення сторін, су дійшов висновку про відсутність у діях клієнтки складу злочину передбаченого частинами 1,4 статті 358 КК України.

За ч.1 ст.130 КК
України

За ч. 2 ст. 185, ч. 2
ст. 1 КК України

За 1 статті 358 КК
України

Вироком Корабельного районного суду м. Миколаєва від 17.12.2015 року клієнту та виправдано.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Сумській області

За ч. 2, ст. 307
КК України

Особа обвинувачувалася у вчиненні кримінальних правопорушень передбачених ч.2 ст. 309, ч. 2 ст. 317 КК України - вину визнав в повному обсязі та ч. 2 ст. 307 КК України - вину не визнав.

У ході судового розгляду, узгодивши правову позицію по справі, адвокат **Наталія Дем'яненко** (доручення: № 018-0001048 від 13.08.2015 року) довела недопустимість та належність доказів, які підтверджували обвинувачення підзахисного за ч. 2 ст. 307 КК України (а саме органами досудового слідства не було встановлено ідентичності вилучених наркотичних засобів, не встановлено масу наркотичного засобу, дату та обставини вчинення кримінального правопорушення). Адвокат під час перехресного допиту свідків обвинувачення спромоглася посягти у суду сумніви, щодо причетності свого підзахисного до вчинення кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст.307 КК України. В результаті вірно вибраної стратегії захисту Клієнта було виправдано за ч. 2, ст. 307 КК України за недоведеністю вчинення ним кримінального правопорушення.

За ч. 1 ст. 366 КК
України

Клієнт адвоката **Євгенія Яковця** (доручення №018-0000916) обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 1 ст. 366 КК України, а саме в тому що він обіймаючи посаду головного петлівника, будучи службовою особою, за вказівкою директора, достовірно знаючи, що людина не працювала на підприємстві, вносила дані про начебто відпрацьовані нею днів та годин на вказаній посаді у табелі обліку робочого часу. Під час судового розгляду адвокат при спільно вибраній позиції з підзахисною надали суду докази, що свідчили про те, що обвинувачена не була наділена владними повноваженнями, а була лише матеріально-відповідальною особою. Суд прийняв докази невинуватості обвинуваченого від захисника та прийшов до висновку, що клієнт адвоката **Євгенія Яковця** підлягає виправданню за відсутністю в її діях складу кримінального правопорушення.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Полтавській області

За ч. 1 ст. 185 КК
України

Адвокат **Андрій Ялисовецький** здійснював захист (доручення № 016-0000777 від 12.05.2015 р.) Гр. К., який обвинувачувався в тому, що 06.12.2014 року о 23 год. 00 хв. за попередньою змовою з К., маючи умисел на викрадення чужого майна прибули до підвального приміщення будинку. Перебуваючи в зазначеному місці, М. разом із К., шляхом пошкодження навісного замка вхідних дверей підвального приміщення будинку, проникли до приміщення даного підвалу. Реалізуючи свій злочинний умисел, обвинувачені повторно, таємно, за попередньою змовою, з корисливих мотивів та мети, з вищевказаного підвального приміщення, зрізали кабель ТПП 50x2x0,4 довжиною 40 м, ТПП 30x2x0,4 довжиною 40 м (інв. №12201), ТПП 50x2x0,4 два фрагменти по 15м, ТПП 30x2x0,4 два фрагменти по 15м (інв. №12162) загальною вартістю 1714 грн. 98 коп., що належить ПАТ «Укртелеком».

Далі сторона обвинувачення вказувала про те, що К. разом з М вчинили всі дії, які вважали необхідними для доведення злочину до кінця, але злочин не було закінчено з причин, які не залежали від них, оскільки К. був затриманий працівниками міліції на місці події, а М. з місця вчинення злочину втік.

Завдяки тому, що адвокатом була вірно обрана правова позиція, яка була узгоджена з підзахисним, а саме був обраний повний порядок дослідження доказів, допит всіх свідків та понятих в якості свідків, досліджено усі письмові докази підзахисний адвоката Ялисовецького був виправданий.

Виправдання
одного з
обвинувачених у
справі
За ч.1 ст.364 КК
України

Адвокат **Іван Сватенко** здійснював захист обвинуваченого Ш. відповідно до доручення № 1322 від 29.04.2013 року. Адвокат **Микола Сватенко** здійснював захист обвинуваченого . М. за дорученням № 1321 від 29.04.2013 року. Адвокат **Наталія Ісаєнко** здійснювала захист гр.. П. за дорученням № 3113 від 10.10.2013 року. Адвокат **Валентина Буглак** здійснювала захист гр.. Б. згідно з дорученням № 016-0004859 від 27.03.2014 року.

До Ленінського районного суду м. Полтави надійшов обвинувальний акт у кримінальному провадженні № 4201318000000070 від 25.06.2013 щодо Б. за ч.2 ст.15, ч. 5 ст.185, ч. 3 ст. 364 КК України, М. за ч.2 ст.15, ч. 5 ст.185 КК України, І. за ч.2 ст.15, ч. 5 ст.185 КК України, П. за ч.2 ст.15, ч. 5 ст.185 КК України, Ш. за ч.2 ст.15, ч. 5 ст.185 КК України, у відповідності до якого, Б. обвинувачувався у зловживанні владою та службовим становищем, тобто умисному, з корисливих мотивів в особистих інтересах та інтересах третіх осіб, використанні працівником правоохоронного органу влади та службового становища всупереч інтересам служби, що завдало істотної шкоди охоронюваним

законом державним інтересам, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 364 КК України та в тому, що Б складі організованої ним злочиною групи з числа громадян: М., Ш., П., І. за попередньою змовою із О. і Р., з корисливих мотивів, з метою власного збагачення, вночі 17 січня 2010 року та в ніч з 9 на 10 лютого 2010 року вчинили закінчений замах на таємне викрадення майна, що належить ГПУ «Полтавагазвидобування».

24.04.2013 року Прокурором було змінено обвинувачення. При цьому сторона обвинувачення посилався на те, що підозра у вчиненні злочину, передбаченому ч. 3 ст. 364 КК України, Б. була оголошена 12.06.2013 в редакції Закону України № 3207-VI від 07.04.2011, який діяв на той час.

Разом з тим Законом України № 746-VII від 21.02.2014 «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо імплементації до національного законодавства положень статті 19 Конвенції ООН проти корупції», який 28.02.2014 набрав чинності, були внесені зміни в диспозицію ч. 1 ст. 364 КК України та була виключена ч. 3 ст. 364 КК України.

Таким чином, дії обвинуваченого Б. частині зловживання владою та службовим становищем, як вважала сторона обвинувачення, підпадають під ознаки ч. 1 ст. 364 КК України,

Під час розгляду справи в суді, адвокатами, які узгодили свої правові позиції зі своїми підзахисними, була обрана активна стратегія та заявлено більше 30 ти клопотань про визнання доказів недопустимими, а саме: протоколів допиту клієнтів в якості свідків під час досудового розслідування, висновків експертиз та відео допиту підозрюваних без участі захисника.

По справі було проведено більше 60 судових засідань.

Результатом розгляду даного кримінального провадження стала перекваліфікація дій обвинувачених Б., М., Ш., П. з ч. 2 ст. 15 ч. 5 ст 185 КК України на ч. 2 ст. 15 ч. 2 ст 185 КК України, тобто з особливо тяжкого злочину на злочин середньої тяжкості.

Обвинуваченого Б. за ч.1 ст.364 КК України було виправдано.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області

За дорученням № 017-0000448 від 29.05.2015 р. у кримінальному провадженні №12014180010006405 адвокат **Мирослава Кисельова** здійснювала захист за призначенням клієнта, обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.307 КК України (незаконне придбання, зберігання з метою збуту, а також незаконний збут наркотичних засобів, вчинений повторно).

Професійні дії адвоката допомогли довести, що правоохоронці під час слідства вдалися до провокації відносно підзахисного В результаті чоловіка, якому загрожувало позбавлення волі до 10-ти років з конфіскацією майна, вироком Рівненського міського суду від 07.12.2015 року виправдано, а дії міліціантів визнано такими, що порушують права людини.

Зокрема, суд з посиланням на практику ЄСПЛ у справі «Тейксейра де Кастро проти Португалії», «Коробов проти України», «Барбера, Мессере і Хабардо проти Іспанії», «Раманаукас проти Литви» дійшов висновку про сумнівний характер вчинення обвинуваченим інкримінованого йому кримінального злочину, який не узгоджується із стандартом доказування «поза розумним сумнівом», та визнав у всіх інкримінованих епізодах збуту наркотичних засобів наявність провокації злочину зі сторони працівників міліції, а докази отримані в зв'язку з цим – недопустимими. У ході судового розгляду справи, були встановлені наступні порушення вимог кримінально-процесуального законодавства у зібранні та закріпленні доказів стороною обвинувачення:

відсутність в матеріалах кримінального провадження достатніх даних, які б свідчили про наявність підстав для проведення оперативно-розшукової діяльності щодо обвинуваченого;

не розсекречення прокурором в суді матеріалів ОРС та результатів ОРД для їх безпосереднього дослідження судом, коли обвинувачений свою причетність до злочину не визнає, а обвинувачення ґрунтується виключно на доказах, зібраних за результатами оперативно-розшукових заходів, на предмет законності заведення оперативно-розшукової справи та проведення в її межах оперативно-розшукових заходів, так і з точки зору достовірності наявних в ОРС відомостей.

відсутність доказів про залучення особи до участі у справі в якості особи, що буде здійснювати оперативну закупку;

суперечності в показаннях свідків обвинувачення;

відсутність підтвердження отримання коштів спеціального призначення оперативними працівниками міліції, законність їх походження;

відсутність в матеріалах кримінального провадження акту про перерахунок виділених коштів з переписом номерів та серій купюр з виготовленням їх ксерокопій, відсутність підписів та прізвища оперативних працівників ОБНОН на копіях грошових купюр, отриманих для проведення даної оперативної закупки.

За ч.2 ст.307 КК
України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області

Адвокат **Олександр Когут** зумів у судовому порядку довести факти міліцейського свавілля, чим домогся виправдання свого клієнта, якому загрожувало 12 років в'язниці за звинуваченням у розбійному нападі.

Регіональний центр з надання БВПД видав доручення № 155 від 19 лютого 2014 року адвокату **Олександру Когуту** на захист чоловіка, який обвинувачувався у особливо тяжкому злочині (ч. 3 ст. 187 КК України). За версією досудового слідства, клієнт разом із ще одним фігурантом справи вчинив розбійний напад на жінку 1929 року народження. Чоловіки нібито проникли у помешкання жінки, нанесли їй легкі тілесні ушкодження та, погрожуючи фізичним насильством, примусили віддати сховані у хаті кошти у розмірі 1400 грн.

Сторона захисту обрала вдалу стратегію, яка базувалася на доведенні порушень та фальсифікації доказів, зібраних під час слідства. Так, в судовому засіданні адвокат розкрив кричущі факти міліцейського свавілля – захисником було доведено, що ключові докази у справі, що підтверджують вину обвинувачених, є сфальсифікованими правоохоронними органами, які проводили досудове слідство у справі.

Наданий стороною обвинувачення протокол огляду місця події від 11.02.2014 року визнаний судом недопустимим, оскільки складений з порушенням встановленого порядку без участі понятих та містить фальсифікацію. Зокрема, допитані у судовому засіданні поняті вказали, що під час самого огляду місця події вони присутні не були, а підписали вказаний протокол на прохання працівників міліції після слідчої дії. Вони зазначили, що не знають хто що сказав, робив, що було виявлено чи вилучено в житлі потерпілої.

Крім того, наданий стороною обвинувачення у судовому засіданні оригінал протоколу огляду місця події відрізняється від того, який надавався слідчому судді 14.02.2014 року при обранні обвинувачуваним запобіжного заходу. Так, у наданій захисником копії протоколу відсутній запис про те, що саме виявлено і вилучено при огляді місця події та відсутній підпис потерпілої.

Також, слідством сфальсифіковано протоколи огляду місця події, складені в житлі підсудних, а саме, у вказаних протоколах зазначено про вилучення одягу обвинувачених, на яких виявлено сліди крові. Однак допитані у судовому засіданні поняті стверджували, що вони підписували протокол, не читаючи його. Окремі поняті вказали, що жодних слідів крові на одязі обвинувачених вони не бачили, а протоколи підписували двічі на прохання працівника міліції, оскільки, як їм сказав останній, ним були загублені окремі сторінки протоколу.

Гусятинський районний суд Тернопільської області, взявши до уваги аргументи захисту про численні грубі порушення з боку органів слідства та ненаданням стороною обвинувачення належних та допустимих доказів вини підсудних, 08.12.2015 року виніс вирок, у якому визнав обвинувачених невинуватими і виправдав їх з підстав недоведеності в їх діях складу злочину.

Якби не професійні дії адвоката системи БПД **Олександра Когута**, його клієнтові довелося б провести за ґратами до дванадцяти років свого життя за розбійний напад, якого той не вчиняв.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Харківській області

Адвокат **Ірина Бессарабенко** здійснювала захист неповнолітньої особи Т. за дорученням центру №1846 від 04.06.2014 року у кримінальному провадженні №12014220540001439.

Органами досудового слідства особа Т. обвинувачувався за ч.2 ст.121, ч.2 ст. 296 КК України, а саме, у тому, що 22.05.2014 року в 21.00 спільно з неповнолітніми М. та Н. з хуліганських спонукань, грубо порушуючи громадський порядок, проявляючи явну неповагу до суспільства і ігноруючи загальноприйнятими нормами поведінки, проявляючи особливу зухвалість, використовуючи малозначний привід нанесли удари потерпілому К. В результаті потерпілому К. були заподіяні легкі тілесні ушкодження.

Крім того, неповнолітній Т. обвинувачувався, у тому, що 22.05.2014 року близько 21годин 30 хвилин умисно наніс потерпілому К. тілесні пошкодження, що спричинили смерть останнього.

Завдяки професійним діям захисника, суд звернув увагу, що в обвинувальному акті не вказані конкретні дії особи Т. на виконання об'єктивної сторони злочину, спрямовані на умисне тяжке тілесне пошкодження, що спричинило смерть потерпілого, також на відсутність доказів, які б свідчили про доведеність вини Т. у скоєнні кримінального правопорушення. Суд послався на ст. 62 Конституції України, що обвинувачення не може ґрунтуватися на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь. Вироком Комінтернівського районного суду м. Харкова від 2 грудня 2015 року особу Т. виправдано за ч.2 ст. 121 КК України, за недоведеністю його винуватості, за ч.2 ст. 296 КК України визнано винним та призначено йому покарання у вигляді 3 років позбавлення волі.

Виправдання за однією із статей обвинувачення за ч.2 ст. 121 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області

За ч.2 ст.307 КК
України

На стадії досудового слідства громадянин Г.С.В. обвинувачувався в тому, що він повторно, під час іспитового строку перебуваючи біля магазину «Ельдорадо» в м. Сміла, незаконно, без передбаченого законом дозволу, збув, продавши за 100 грн. особі А порошкоподібну речовину, яка згідно висновку судово-хімічної експертизи містить в своєму складі психотропну речовину, обіг якої обмежено – амфетамін.

Він же, повторно, під час іспитового строку, перебуваючи в приміщенні комп'ютерного клубу, що в м. Сміла, незаконно, без передбаченого законом дозволу, збув, продавши за 100 грн. особі Б фольговий згорток з порошкоподібною речовиною рожевого кольору, який згідно висновку судово-хімічної експертизи містить в своєму складі психотропну речовину, обіг якої обмежено – амфетамін.

Судовий розгляд справи здійснювався Смілянським міськрайонним судом Черкаської області. Захисник **Геннадій Суботін**, який діяв за дорученням Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області № 023-0001071 від 04.08.2015 р., ретельно проаналізувавши матеріали справи, покази свідків, під час розгляду справи зумів переконати суд, що вина Г.С.В. у скоєнні злочинів, передбачених ч.2 ст.307 КК України, не доведена, аргументуючи це тим, що досудове слідство по 2 епізодах збуту підзахисним амфетаміну особам А і Б було розпочато до внесення відомостей щодо них до ЄРДР, а тому незаконно, оскільки відповідно до ч. 2 ст. 256 КПК України негласні слідчі дії у вигляді контролю проводяться виключно у кримінальному провадженні. Також в матеріалах кримінального провадження відсутня постанова прокурора, яка є підставою для проведення негласних слідчих дій. Крім цього, покази свідків, тільки спростували вину Г.С.В.

Обвинувачений в судовому засіданні своєї вини в незаконному придбанні та зберіганні з метою збуту та незаконному збуту амфетаміну не визнав.

Оскільки, як досудовим слідством, так і прокурором не надано належних доказів причетності обвинуваченого до інкримінованих йому діянь, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних та сильнодіючих лікарських засобів, суд прийшов до висновку, що Г.С.В. слід виправдати за недоведеністю його вини.

На стадії досудового слідства громадянин К.В.В. обвинувачувався в тому, що він перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, в червні 2015 року за попередньою змовою з С.А.Ю. з метою вчинення крадіжки, перелізли через паркан, проникли на територію господарського двору Залізничного вокзалу в м. Сміла, звідки, таємно, умисно, з корисливих мотивів, намагалися вчинити крадіжку майна, яке обліковується на балансі вокзалу ст. ім.. Т. Шевченка ДП «Одеська залізниця». Однак з причин, що не залежали від їх волі, не вчинивши усіх дій, які вважали необхідними для доведення злочину до кінця, оскільки будучи поміченими на місці вчинення кримінального правопорушення працівником вокзалу, з місця вчинення злочину втекли. Дії обвинувачених органом досудового слідства кваліфіковані як незакінчений замах на таємне викрадення чужого майна з проникненням у сховище.

За ч. 3 ст.15 ч. 3
ст.185 КК України

Судовий розгляд справи здійснювався Смілянським міськрайонним судом Черкаської області. Захисник **Олександр Цвіркун**, який діяв за дорученням Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області № 023-0001607 від 26.11.15 року, ретельно проаналізувавши матеріали справи, зумів переконати суд, що вина К.В.В. у скоєнні злочину, передбаченого ч. 3 ст.15 ч. 3 ст.185 КК України, не доведена, аргументуючи це тим, що частина доказів не може бути в основі обвинувачення, оскільки здобута з грубим порушенням норм чинного процесуального законодавства, а інші - не підтверджують прямо чи опосередковано існування обставин, на які посилається в обвинувальному акті сторона обвинувачення.

Оскільки, як досудовим слідством, так і прокурором не надано достатніх доказів причетності обвинуваченого до скоєння злочину передбаченого ч. 3 ст.15 ч. 3 ст.185 КК України, суд прийшов до висновку, що К.В.В.. слід визнати невинуватим та виправдати за недоведеністю вчинення ним кримінального правопорушення.

На стадії досудового слідства громадянин Н.А.Г. обвинувачувався в тому, що він повторно, знаходячись в м. Черкаси, без мети подальшого збуту, незаконно придбав одноразовий медичний шприц ємкістю 5 мл., в середині якого знаходилась рідина темно-коричневого кольору, яка згідно висновку експерта містить в своєму складі особливо небезпечний наркотичний засіб, обіг якого заборонено — опій ацетильований, після чого незаконно зберігаючи дану речовину при собі перевіз до місця свого проживання, де незаконно зберігав його, без мети подальшого збуту.

За ч.2 ст. 307 КК
України

Органом досудового розслідування, Н.А.Г. також обвинувачувався в тому, що на початку березня 2015 року, перебуваючи в м. Черкаси, умисно, з метою подальшого збуту, незаконно придбав одноразовий медичний шприц ємкістю 5 мл., в середині якого знаходилась рідина темно-коричневого кольору, яка згідно висновку експерта містить в своєму складі особливо небезпечний наркотичний засіб, обіг якого заборонено — опій ацетильований, після чого незаконно зберігаючи

дану речовину при собі, перевіз до місця свого проживання, де незаконно зберігав його, після чого без передбаченого законом дозволу, збув, продавши за 10 грн. особі І.

В подальшому, в кінці березня 2015 року, перебуваючи в м. Черкаси, умисно, повторно, з метою подальшого збуту, незаконно придбав одноразовий медичний шприц ємкістю 5 мл., в середині якого знаходилась рідина темно-коричневого кольору, яка згідно висновку експерта містить в своєму складі особливо небезпечний наркотичний засіб, обіг якого заборонено — опій ацетильований, після чого незаконно зберігаючи дану речовину при собі, перевіз до місця свого проживання, де незаконно зберігав його, після чого, продав за 250 грн. особі І.

Він же, на початку квітня 2015 року, в м. Черкаси, умисно, повторно, з метою подальшого збуту, незаконно придбав одноразовий медичний шприц ємкістю 5 мл., в середині якого знаходилась рідина темно-коричневого кольору, яка згідно висновку експерта містить в своєму складі особливо небезпечний наркотичний засіб, обіг якого заборонено — опій ацетильований, після чого незаконно зберігаючи дану речовину при собі, перевіз до місця свого проживання, де незаконно зберігав його, після чого, збув, продавши за 350 грн. особі І.

Захист обвинуваченого за дорученням № 023-0000774 від 09.06.2015 року здійснював адвокат Микола Данилевський.

Судовий розгляд справи здійснювався Чернобайвським районним судом Черкаської області. Захисник **Микола Данилевський**, діяв за дорученням Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області. Завдяки своєму професійному досвіду та ретельно вивчивши матеріали кримінального провадження зумів довести суду, що докази незаконного збуту обвинуваченим Н.А.Г. наркотичних засобів, які були покладені органом досудового розслідування в основу його обвинувачення у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст. 307 КК України і на які посилається сторона обвинувачення, були одержані з порушенням вимог кримінально-процесуального закону.

В результаті проведеної роботи захисника **Миколи Данилевського**, взявши до уваги його аргументи, суд за ч.2 ст.309 КК України призначив Н.А.Г. покарання 2 роки 6 місяців позбавлення волі. За ч.2 ст. 307 КК України (незаконне придбання, зберігання, перевезення, збут наркотичних засобів) підзахисного виправдано у зв'язку з відсутністю в його в діях є склад злочину.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

В рамках кримінального провадження № 12015270010001170 адвокату **Антоніні Верех** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 30.07.2015 року № 969/15. Адвокат була залучена для здійснення захисту клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст. 186 КК України (крадіжка, вчинена повторно), ч. 2 ст. 186 КК України (грабіж, вчинений повторно, за попередньою змовою групою осіб).

Завдяки виваженій погодженій правовій позиції захисника та клієнта, підозрюваний у кримінальному провадженні свою вину визнавав частково. А саме, клієнт не визнавав себе винним за інкримінованим епізодом обвинувачення, передбаченим ч. 2 ст. 186 КК України.

За ч. 2 ст.186 КК
України

Завдяки високій професійній майстерності захисника **Антоніні Верех** на стадії судового провадження вдалося довести відсутність у діях її клієнта складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 186 КК України (позбавлення волі від 4 до 6 років), а саме, відсутність умислу на викрадення чужого майна. Тому, суд дійшов висновку, що обвинувачення за ч. 2 ст. 186 КК України є не доведене. Відповідно до вироку Деснянського районного суду м. Чернігова від 16.10.2015 року підзахисного визнано винним у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 185 КК України та, з урахуванням непогашеної судимості за попереднім вироком, призначено покарання у вигляді 4 років позбавлення волі. В частині обвинувачення за ч. 2 ст. 186 КК України клієнта визнано невинуватим та виправдано.

За ч.2 ст.309 КК
України та ч.2 ст.311
КК України

В рамках кримінального провадження № 12015270210000327 адвокатам **Олександрю Кантуру** та **Ігорю Кузьменку** у були видані доручення для здійснення захисту за призначенням від 22.09.2015 року № 1256/15 та від 30.09.2015 року № 1317/15. Адвокати були залучені для здійснення захисту клієнтів, які обвинувачувалися у вчиненні ряду кримінальних правопорушень, передбачених ст. 309 ч. 2, ст. 307 ч. 2, ст. 311 ч. 2 КК України, а саме: незаконне виготовлення та зберігання без мети збуту особливо небезпечного наркотичного засобу, вчинений повторно за попередньою змовою групою осіб, особою, яка раніше вчинила злочин, передбачений ст.307 КК України; незаконне виготовлення, зберігання з метою збуту та збут особливо небезпечного наркотичного засобу, вчинені повторно за попередньою змовою групою осіб, особою, яка раніше вчинила злочин, передбачений ст. 309 КК України; незаконне придбання та зберігання прекурсорів у великих розмірах з метою їх використання для виготовлення наркотичних засобів, вчинене за попередньою змовою групою осіб. Завдяки погодженій правовій позиції адвокатів та клієнтів під час розгляду справи в суді вдалося

визнати недопустимими ряду доказів, якими сторона обвинувачення обґрунтовувала вину клієнтів у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ст. 309 ч. 2 та ст. 311 ч. 2 КК України, оскільки вони були здобуті з грубим порушенням права на захист обвинувачених.

Професійні дії захисників **Олександра Кантура** та **Ігоря Кузьменка** на стадії судового провадження дозволили встановити, що стороною обвинувачення не доведено участі обвинувачених у скоєнні ними злочинів передбачених ч.2 ст.309 КК України та ч.2 ст.311 КК України, тому суд прийшов до висновку про виправдання обвинувачених за обвинуваченням в цій частині. Відповідно до вироку Прилуцького міськрайонного суду Чернігівської області від 13.01.2016 року підзахисних адвокатів **Олександра Кантура** та **Ігоря Кузьменка** визнано винними у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ст. 307 ч. 2 КК України та, з урахуванням їх непогашеної судимості за попередніми вироками, призначено покарання у вигляді 6 років позбавлення волі. В частині обвинувачення за ч.2 ст.309 КК України та ч.2 ст.311 КК України клієнтів визнано невинуватими та виправдано за недоведеністю винуватості їх у вчиненні злочинів.

[] Зміна кваліфікації дій підозрюваного/обвинуваченого на таку, що передбачає менш тяжкий злочин або більш м'яке покарання, або зменшення об'єму обвинувачення

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

З п.12 ч.2 ст.115 КК України на ч.2 ст.121 КК України

Адвокат **Марина Сипало** здійснювала захист за призначенням (доручення №004-0011742 від 09.07.2014 р.) громадянки К., яка обвинувачувалась у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого п.12 ч.2 ст.115 КК України (карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі). На стадії розгляду справи в суді першої інстанції, завдяки активній правовій позиції адвоката, прокурором було змінено державне обвинувачення на ч.2 ст.121 КК України (карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років). Окрім цього з урахуванням положень ст.69 КК України судом було призначено покарання у виді 6 років позбавлення волі, тобто більш м'якого ніж передбачено санкцією статті..

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Житомирській області

З ч.4 ст.190 КК України на ч.3 ст.190 КК України

За матеріалами кримінального провадження підзахисна адвоката **Миколи Врублевського** (доручення №006-0001543 від 03.12.2015 р.) підозрювалася у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.1, 4 ст.190 КК України (частина 4 ст.190 КК - шахрайство, вчинене в особливо великих розмірах або організованою групою,- карається позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років з конфіскацією майна).

В ході судового розгляду адвокат звернув увагу суду на те, що дії обвинуваченої органами державного обвинувачення помилково були кваліфіковані за ч.4 ст. 190 КК України, як умисне заволодіння чужим майном в особливо великих розмірах за епізодами по відношенню до потерпілих. На думку адвоката обвинувачення помилково сумувало розміри заподіяної шкоди за декількома окремими епізодами по відношенню до кожного з потерпілих. Захисник наполягав на помилці у кваліфікації і необхідності її зміни, з ч.4 ст.190 КК України на ч.3 ст.190 КК України. (шахрайство, вчинене у великих розмірах, або шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки, - карається позбавленням волі на строк від трьох до восьми років).

Корольовський районний суд м. Житомира погодився з позицією адвоката і вироком від 03.12.2015р. перекваліфікував дії Г. з ч.4 ст.190 КК України на ч.3 ст.190 КК України призначивши покарання у виді шести років позбавлення волі.

З ч.2 ст. 121 КК України на ч.1 ст. 119 КК України

15 червня 2015 року близько 20 години громадянин С. прибув на берег ставка, який розташований в центральній частині села Л. Серед присутніх рибалок він знайшов О. та вирішив його провчити за те, що О. ображав його неповнолітнього брата та дружину. З цієї метою громадянин С. підійшов до О. та наніс йому один удар кулаком правої руки в обличчя в область щелепи зліва. О. похилився на ліву сторону, закриваючи руками обличчя від подальших ударів. Не припиняючи свої дії, С. наніс О. ще три удари кулаком правої руки у праву сторону тулубу в область правої нирки. При спробі О. захиститись шляхом нанесення ударів С., останній повалив О. на землю та наніс йому один удар долонею правої руки в обличчя в область лівої щоки і один удар кулаком правої руки по тулубу з правої сторони в область правої нирки.

Внаслідок нанесених обвинуваченим ударів О. було спричинене тілесне ушкодження у вигляді синцю правої поперекової ділянки з переходом на проекцію здухвяної кістки, розриву правої нирки, яке є

тяжким тілесним ушкодженням, небезпечним для життя в момент заподіяння.

Від отриманих тілесних ушкоджень 17 червня 2015 року громадянин О. помер.

05 серпня 2015 року адвокату **Анатолію Афанасенко** було видано доручення за №006-0001051 для здійснення захисту за призначенням громадянина С. (кримінальне провадження 12015060080000429).

Під час проведення досудового розслідування та судового розгляду обвинувачений С. свою вину у вчиненні злочину визнав повністю.

Аналізуючи досліджені докази в їх сукупності адвокат звернув увагу суду на неправильну кваліфікацію дій С. за ч. 2 ст. 121 КК України, а саме за ознаками умисного тяжкого тілесного ушкодження, тобто умисного тілесного ушкодження, небезпечного для життя в момент заподіяння, що спричинило смерть потерпілого.

Для кваліфікації дій обвинуваченого за ч. 2 ст. 121 КК України визначальним є суб'єктивне ставлення винного до заподіяння тілесного ушкодження та наслідків цього ушкодження. До заподіяння тілесного ушкодження винний ставиться умисно, а до настання смерті від такого тілесного ушкодження - необережно. При цьому винний усвідомлює можливість настання смерті в результаті заподіяння тяжкого тілесного ушкодження.

В даному випадку був ушкоджений внутрішній орган - нирка. Характер цього тілесного ушкодження був встановлений лише після розтину та дослідження трупа, а тому очевидно, що обвинувачений не усвідомлював, що заподіяв О. тяжке тілесне ушкодження. Цьому також сприяло ще й те, що О. продовжив займатись своїми справами, не висловлюючи скарги щодо стану свого здоров'я. Це підтверджено висновком судово-медичної експертизи в якому вказано, що потерпілий після отримання ушкоджень міг виконувати самостійні дії. Відповідно не усвідомлюючи характер нанесених О. тілесних ушкоджень, обвинувачений і не міг передбачити наслідків своїх дій, хоча повинен був і міг передбачити.

За таких обставин його дії суд кваліфікував за ч. 1 ст. 119 КК України за ознаками вбивства через необережність.

Призначаючи вид і міру покарання, обвинуваченому захисник просив суд, врахувати у відповідності до статті 65 КК України, ступінь тяжкості вчиненого злочину, особу винного, обставини, що пом'якшують та обтяжують його покарання.

Враховуючи викладене, Малинський районний суд Житомирської області 26.10.2015р. визначив за доцільне призначити обвинуваченому С. покарання передбачене санкцією частини 1 статті 119 КК України у виді п'яти років обмеження волі.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Запорізькій області

Підзахисний, клієнт адвоката **Павла Мельника** (доручення центру від 16.04.2014 р. № 553), обвинувачувався, згідно матеріалів кримінального провадження № 12012070040000302 у вчиненні двох злочинів, у співчасті з іншим обвинуваченим, передбачених ч. 2 ст. 121 КК України (Умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, а також з метою залякування потерпілого або інших осіб, чи з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості, або вчинене на замовлення, або таке, що спричинило смерть потерпілого, - карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років) та ч. 3 ст. 135 КК України (Завідоме залишення без допомоги особи, яка перебуває в небезпечному для життя стані і позбавлена можливості вжити заходів до самозбереження через малолітство, старість, хворобу або внаслідок іншого безпорадного стану, якщо той, хто залишив без допомоги, зобов'язаний був піклуватися про цю особу і мав змогу надати їй допомогу, а також у разі, коли він сам поставив потерпілого в небезпечний для життя стан, якщо ці діяння спричинили смерть особи або інші тяжкі наслідки, - караються позбавленням волі на строк від трьох до восьми років).

Вироком Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області від 22.01.2016 р. в справа №303/1959/13-К, провадження 1-КП/303/3/16, підзахисного було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 121 КК України та призначено йому покарання із застосуванням ст. 69 КК України у виді шести років одного місяця позбавлення волі.

Підзахисного виправдано за ч.3 ст.135 КК України у зв'язку з відсутністю в його діянні складу цього кримінального правопорушення.

Відповідно до ч. 5 ст. 72 КК України зараховано підзахисному строк попереднього ув'язнення з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі, і звільнено його від відбування покарання, оскільки строк попереднього ув'язнення, відбутий ним у межах кримінального провадження перевищує фактично призначене йому основне покарання.

Інформація щодо подання стороною обвинувачення апеляційної скарги на вирок суду, - відсутня.

Зміна кваліфікації дій підозрюваного

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Запорізькій області

Виключення епізодів з обвинувачення

Бердянський міськрайонний суд Запорізької області зменшив обсяг обвинувачення громадянина завдяки діям адвоката **Дем'яна Амельченка**.

21 квітня 2015 року Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій області видав доручення № 008-0001446 адвокату **Дем'яну Амельченку** для надання правової допомоги на стадії розгляду кримінального провадження в суді першої інстанції особі, яка обвинувачувалася у скоєнні кримінальних правопорушень, передбачених ч.4 ст.296, ч.1 ст.121 КК України.

Органами досудового слідства громадянин «В» обвинувачувався у тому, що 17 квітня 2014 року він спричинив тяжкі тілесні ушкодження двом особам – гр. «М» і гр. «А», використовуючи при цьому складний ніж.

11 грудня 2015 року Бердянським міськрайонним судом Запорізької області було проведено розгляд справи по суті. В ході судового розгляду справи адвокатом **Дем'яном Амельченком** був професійно здійснений захист, доведено недопустимість і неналежність доказів, зібраних під час досудового слідства і досліджених під час судового розгляду, завдяки чому суд дійшов висновку, що стороною обвинувачення не доведено наявності у діях обвинуваченого складу кримінального правопорушення, передбаченого ч.4 ст.296 КК України. На підставі вищевикладеного Бердянський міськрайонний суд засудив визнати винним громадянина «В» тільки у скоєнні злочину, передбаченого ч.1 ст. 121 КК України, та призначити йому покарання у вигляді 6 років та 6 місяців позбавлення волі.

Адвокат **Олексій Гречко** домогся зміни правової кваліфікації дій клієнта з особливо тяжкого злочину на злочин середньої тяжкості

У м. Мелітополі Запорізької області в серпні 2015 року громадянин «Ф» обвинувачувався у тому, що, маючи умисел на відкрите викрадення чужого майна, діючи повторно, з корисливих мотивів, скориставшись, що за його діями ніхто не спостерігає, з торгової вітрини дістав пральний порошок, вартістю 265 гривень, та упаковку памперсів, вартістю 387 гривень, однак був помічений продавцем магазину та ігноруючи її вимоги припинити протиправні дії, відкрито викрав вищевказане майно.

Громадянина «Ф» було затримано та повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2.ст.186 КК України - відкрите викрадення чужого майна (грабіж), вчинене повторно, санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі від чотирьох до шести років.

Зміна кваліфікації дій підозрюваного З ч.2.ст.186 КК України на ч.1 ст.186 КК України

Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги для захисту підозрюваного призначено адвоката **Олексія Гречко** за дорученням № 008-0003393 від 03.09.2015.

У ході судового розгляду встановлено, що прокуратурою Калінінського району м. Донецька громадянину «Ф» було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення за ч.1 ст.190 КК України, раніше скоєного у м. Донецьку, але до теперішнього часу кримінальне провадження за ч.1 ст. 190 КК України не розглянуто, тому не можна кваліфікувати дії обвинуваченого за ознакою повторності. Прокурором Мелітопольської міжрайонної прокуратури було складено новий обвинувальний акт, відповідно до якого дії громадянина «Ф» кваліфіковано за ч.1 ст.186 КК України, тобто умисне відкрите викрадення чужого майна (грабіж). Таким чином дії громадянина «Ф» перекваліфіковано з тяжкого злочину на злочин середньої тяжкості.

У грудні 2015 року Мелітопольським міськрайонним судом Запорізької області винесено вирок відносно громадянина «Ф» та призначено покарання у вигляді чотирьох місяців арешту, відповідно до санкції ч.1 ст.186 КК України.

Завдяки діям адвоката **Сергія Котюкова** змінено кваліфікацію дій підзахисного з особливо тяжкого злочину на злочин невеликої тяжкості.

У лютому 2015 року громадянину «П» було оголошено підозру у вчиненні злочинів, передбачених ч.3 ст.185 КК України - таємне викрадення майна (крадіжка), поєднане з проникненням у житло; ч.2 ст. 185 КК України, - таємне викрадення майна (крадіжка), вчинене повторно; ч.2 ст.121 КК України - умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого.

З ч.3 ст.185 КК України на ст.124 КК України

Відповідно до підозри, в листопаді 2014 року громадянин «П» шляхом пошкодження вікна потрапив до приміщення, де діючи з прямим умислом, з метою крадіжки майна, з корисливих мотивів, викрав велосипед, чавунну двокамерну плитку, дві цівки на електропилу та чохол на палатку. В грудні 2014 року гр. «П» перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, в ході раптово виниклого конфлікту з гр. «Г», наніс їй удари руками та ногами в область грудної клітини та живота, чим спричинив тілесні ушкодження у вигляді поєднаної закритої тупої травми грудної клітини з множинними переломами ребер, грудини, щитовидного хряща, що ускладнилося шоком, які кваліфікуються як тяжкі тілесні ушкодження, небезпечні для життя, які спричинили смерть громадянки «Г». Після цього гр. «П»,

перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, знаходячись в приміщенні будинку гр. «Г» без дозволу власника, діючи з прямим умислом, з метою крадіжки майна, з корисних мотивів, повторно таємно вкрав гроші у сумі 750 гривень та мобільний телефон, після чого зник з місця скоєння кримінального правопорушення разом із викраденим майном.

Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій області для захисту підозрюваного було призначено адвоката **Сергія Котюкова** за дорученням № 008-0001038 від 19.03.2015.

Під час судового розгляду кримінального провадження за обвинувальним актом відносно гр. «П» завдяки професійним діям та правильній правовій позиції адвоката Котюкова, яка ґрунтувалася на матеріалах слідчого експерименту, показах обвинуваченого, висновків судово-медичних експертиз, було доведено, що в грудні 2014 року гр. «П», перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, в ході раптово виниклого конфлікту з гр. «Г», який переріс в бійку, під час якої гр. «Г» схопив ніж зі столу та погрожуючи гр. «П» вбивством, намагався спричинити ножове поранення останньому. Гр. «П», перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, сприйняв загрозу своєму життю та здоров'ю як реальну, не маючи умислу на спричинення смерті потерпілому, але застосовуючи засоби явно невідповідні характеру та небезпеці посягань, маючи можливість припинити посягання гр. «Г» в інший спосіб, перевищуючи межі необхідної оборони, наніс удари руками та ногами в область грудної клітини та живота, чим спричинив смерть гр. «Г».

Враховуючи вищезазначені обставини, прокурором складено новий обвинувальний акт та змінено кваліфікацію за епізодом щодо вчинення тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть гр. «Г», кваліфікувавши дії обвинуваченого за ст.124 КК України - умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони, санкція статті передбачає обмеження волі до 2-х років.

Судом гр. «П» визнано винним у вчинених кримінальних правопорушеннях та призначено покарання за ст. 124 КК України у вигляді 2-х років обмеження волі, за ч.2 ст. 185 КК України у вигляді 3-х років позбавлення волі, ч.3 ст.185 КК України у вигляді 5-ти років позбавлення волі.

Згідно ст. 75 КК України гр. «П» звільнено від відбування покарання з випробуванням.

Таким чином завдяки професіоналізму адвоката **Сергія Котюкова**, за епізодом щодо вчинення тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть гр. «Г», змінено кваліфікацію дій підзахисного з особливо тяжкого на злочин невеликої тяжкості, призначено мінімальний строк покарання та звільнено засудженого від відбування покарання з випробуванням.

Адвокатом **Олександром Фоменко** було доведено відсутність в діях клієнта умислу на заподіяння смерті потерпілому

Клієнт обвинувачувався у тому, що в серпні 2015 року він, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, під час сварки, що раптово виникла на ґрунті неприязних стосунків, наніс гр. «Ш» удар ножом в грудну клітку в область розташування життєво-важливих органів, заподіявши проникаюче поранення грудної клітини с правого боку з пошкодженням легені та серця.

У зв'язку з тим, що гр. «Г», як вважав слідчий, були виконані всі необхідні дії, які він вважав необхідними для доведення злочину до кінця, який не було доведено з причин, які не залежали від волі «Г», ці дії було кваліфіковано за ч.2 ст.15, ч.1 ст.115 КК України, тобто незакінчений замах на умисне вбивство, та об'явлено підозру за цією статтею.

Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги для захисту підозрюваного призначено адвоката Фоменко Олександра Сергійовича за дорученням 008-0003551 від 15.09.2015.

Під час досудового розслідування адвокатом Фоменко було доведено, що в діях підозрюваного умислу на заподіяння смерті потерпілому не було. Так, завдяки професіоналізму та правильній правовій позиції **Олександра Фоменко** слідчим було змінено раніше оголошену підозру та кваліфіковано дій підзахисного за ч.1 за ст. 121 КК України - умисне тяжке тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння.

Завдяки професіоналізму адвоката **Олени Яцуренко** дії її клієнта кваліфіковано як злочин меншої тяжкості та призначено мінімальний строк покарання.

Громадянин «К» обвинувачувався у тому, що в липні 2015 року гр. «К», перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, під час сварки, що виникла на ґрунті неприязних стосунків, наніс гр. «Т» удар ножом в область грудей, заподіявши тим самим тілесне ушкодження у вигляді рани передньої поверхні лівої половини грудної клітини з пошкодженням правого шлуночка серця з крововиливом в порожнину серцевої сорочки, яке кваліфікується як тяжке тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння.

З ч.2 ст.15, ч.1 ст.115 КК України на ч.1 за ст. 121 КК України

З ч.2 ст.15, ч.1 ст.115 КК України на ч.1 за ст. 121 КК України

На думку слідчого, гр. «К» були виконані всі дії, які він вважав необхідними для доведення злочину до кінця, але не довів свій злочинний умисел до кінця з причин, які не залежали від його волі. Ці дії було кваліфіковано слідством за ч.2 ст.15, ч.1 ст.115 КК України, тобто незакінчений замах на умисне вбивство, та об'явлено підозру за цією статтею.

Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги для захисту підозрюваного призначено адвоката **Яцуренко Олену**.

Під час судового провадження, адвокатом **Оленою Яцуренко** було доведено, що в діях обвинуваченого умислу на заподіяння смерті потерпілому не було. Так, завдяки правильній правовій позиції Яцуренко, прокурором було складено новий обвинувальний акт та змінено правову кваліфікацію дій обвинуваченого на ч.1 за ст. 121 КК України - умисне тяжке тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння, санкція цієї статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі від 5-ти до 8-ми років.

Судом гр. «К» визнано винним у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 за ст. 121 КК України та призначено покарання у вигляді 5-ти років позбавлення волі. Згідно ст.75 КК України засудженого звільнено від покарання з випробування строком на 3 роки.

Отже, завдяки професіоналізму адвоката **Олени Яцуренко** змінено кваліфікацію злочину з особливо тяжкого на тяжкий, засудженому призначено мінімальний строк покарання та звільнено від покарання з випробувальним строком на 3 роки.

Пологівський суд Запорізької області змінив кваліфікацію дій обвинуваченого завдяки адвокату **Олександрю Вараниці**.

3 квітня 2015 року Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій області видав доручення № 008-0001284 адвокату **Олександрю Вараниці** для надання безоплатної вторинної правової допомоги на стадії провадження в суді першої інстанції особі, яку було затримано за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч.4 ст.190 ч.1 ст.358 КК України.

Органами досудового слідства дії громадянина «Б» було кваліфіковано за ч.4 ст.190 ч.1 ст.358 КК України - шахрайство, вчинене в особливо великих розмірах.

4 квітня 2015 року Пологівським районним судом Запорізької області було проведено розгляд справи по суті. В ході судового розгляду справи адвокатом Вараницею було професійно здійснено захист, доведено недопустимість і неналежність доказів, зібраних під час досудового слідства і досліджених під час судового розгляду, завдяки чому суд дійшов висновку, що у діях обвинуваченого немає складу злочину, передбаченого ч.4 ст. 190 КК України. На підставі вищевикладеного суд змінив кваліфікацію дій обвинуваченого з ч. 4 ст.190 КК України на ч.2 ст.192 КК України. Враховуючи обставини справи суд визнав винним громадянина «Б» у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст.192, ч.1 ст.358 КК України та призначив покарання:

- за ч.2 ст.192 КК України - у вигляді обмеження волі терміном на два роки.

- за ч.1 ст. 358 КК України - у вигляді обмеження волі терміном на один рік.

На підставі ст.70 КК України суд вирішив остаточно визначити громадянину «Б» покарання шляхом поглинання менш суворого покарання більш суворим – у вигляді обмеження волі терміном на два роки.

Мінімальний строк покарання замість позбавленням волі до шести років: позитивний випадок із практики адвоката **Сергія Фоменка**

Громадянин «Д», знаходячись в стані алкогольного сп'яніння, за попередньою змовою з громадянином «А», здійснив таємне викрадення майна, а саме шляхом вільного доступу до кролятника, який знаходився на господарчому подвір'ї домоволодіння № 80, викрав двох кролів. Того ж дня на господарчому подвір'ї домоволодіння № 183 громадяни «Д» і «А» повторно при тих самих обставинах здійснили ще один злочин.

Іншого дня громадянин «Д», знаходячись в стані алкогольного сп'яніння, шляхом вільного доступу через незачинені двері проник до приміщення кухні домоволодіння № 191, звідки таємно викрав чавунну плиту з печі.

Органами досудового слідства було складено обвинувальний акт, яким дії громадянина «Д» за трьома епізодами було кваліфіковано за ч.3 ст.185 КК України, таємне викрадення майна (крадіжка), поєднане з проникненням у житло. Обвинуваченого було взято під варту.

Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги для захисту підозрюваного за дорученням № 008-0000286 від 28.01.2015 р. було призначено адвоката **Сергія Фоменка**.

У підготовчому судовому засіданні адвокатом **Сергієм Фоменко** було доведено необхідність зміни

З ч. 4 ст.190 КК
України на ч.2
ст.192 КК
України

З ч. 3 на ч. 2 ст.
185 КК України

запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою на більш м'якій. Так обвинуваченому «Д» було обрано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту.

Окрім того, завдяки професійним діям адвоката Фоменка С.І., за показами обвинуваченого виникла необхідність у зміні обвинувачення та складанні нового обвинувального акту. Так, прокурором прокуратури Якимівського району Запорізької області було складено новий обвинувальний акт, яким змінено кваліфікацію за епізодом щодо викрадення чавунної плити з печі, та кваліфіковано дії обвинуваченого за ч.2 ст.185 КК України, тобто крадіжка вчинена повторно.

Якимівський районний суд Запорізької області громадянина «Д» визнано винним у вчиненні злочинів, передбачених ч.2 ст.27, ч.2 ст.185, ч.3 ст.185 КК України, та призначено покарання у вигляді позбавлення волі за ч.2 ст.185 КК України - строком три роки, за ч.3 ст.185 КК України – один рік.

Таким чином завдяки професіоналізму адвоката Фоменко С.І. за епізодом щодо викрадення чавунної плити з печі було змінено кваліфікацію з тяжкого злочину на злочин середньої тяжкості та призначено громадянину «Д» мінімальний строк покарання.

Громадянина звільнено від кримінальної відповідальності завдяки діям адвоката **Олексія Гречко**. Так, **підзахисний обвинувачувався у тому, що** у ході раптово виниклої сварки громадянина маючи умисел на спричинення тілесних ушкоджень, умисно наніс один удар кулаком руки в обличчя громадянина «Ч», чим спричинив останньому тілесні ушкодження.

Громадянину «П» було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.296 КК України, а саме у вчиненні хуліганства, тобто грубого порушення громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжувалось особливою зухвалістю та винятковим цинізмом.

Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій області для захисту підозрюваного «П» було призначено адвоката **Олексія Гречко** за дорученням № 008-0003371 від 02.09.2015 року.

Під час судового розгляду, завдяки правильно обраній правовій позиції адвоката **Олексія Гречко** Валерійовича, враховуючи показання свідків та потерпілого, були встановлені фактичні обставини вчинення кримінального правопорушення та встановлено, що громадський порядок не порушувався, а тілесні ушкодження були спричинені в ході раптово виниклих неприємних стосунків.

Зважаючи на це виникла необхідність у зміні правової кваліфікації кримінального правопорушення, вчиненого громадянином «П». Таким чином, дії обвинуваченого кваліфіковано за ч.1 ст.125 КК України, а саме - умисне легке тілесне ушкодження.

У судовому засіданні потерпілий просив закрити провадження у зв'язку з примиренням сторін. Мелітопольським міськрайонним судом Запорізької області обвинуваченого громадянина «П» було звільнено від кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ч.1 ст. 125 КК України.

Таким чином завдяки професіоналізму та правовій аргументації адвоката **Олексія Гречко** було змінено кваліфікацію злочину з середньої тяжкості на невеликої тяжкості, а в подальшому обвинуваченого було звільнено від кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ч.1 ст. 125 КК України, у зв'язку з тим, що потерпілі відмовились від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення.

Адвокат **Артур Петренко** домогся звільнення громадянина від відбування покарання

Громадянин «Г» діючи з прямим умислом, направленим на таємне викрадення майна, таємно, з корисливих мотивів, скориставшись відсутністю потерпілого громадянина «А», за місцем свого мешкання, на території домоволодіння № 333, шляхом вільного доступу, проник на частково огорожену територію господарського подвір'я, звідки викрав п'ятнадцяти каністр, об'ємом 20 літрів кожна, з дизельним паливом, після чого зник з місця події разом з викраденим. Органами досудового слідства було складено обвинувальний акт, яким дії громадянина «Г» було кваліфіковано за ч.3 ст.185 КК України, таємне викрадення майна (крадіжка), поєднане з проникненням у житло.

За дорученням № 008-0000135 від 17.01.2015 р. для захисту підозрюваного «Г» Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Запорізькій області було призначено адвоката Петренка Артура Вадимовича.

У ході судового розгляду, завдяки професійним діям адвоката **Артура Петренко**, Василівським районним судом Запорізької області було винесено ухвалу про проведення огляду місця події, відповідно до якої встановлено, що господарське подвір'я, яке прилягає до домоволодіння № 333 було не огорожене.

Виходячи з нових обставин було змінено правову кваліфікацію кримінального правопорушення, вчиненого громадянином «Г». Таким чином, дії обвинуваченого кваліфіковано за ч.1 ст.185 КК

З ч. 3 ст. 296 на
ч.1 ст. 125 КК
України

З ч.3 ст.185 КК
України на ч.1
ст.185 КК
України

України, а саме таємне викрадення чужого майна (крадіжка).

Василівським районним судом Запорізької області громадянина «Г» визнано винним у вчиненні злочинів, передбачених ч.1 ст.185 КК України, та призначено покарання у вигляді позбавлення волі строком на один рік шість місяців, але у зв'язку з відсутністю судимості, громадянина «Г» звільнено від відбування покарання з випробуванням на підставі ст.75 КК України.

Завдяки професіоналізму адвоката Петренка А.В. було змінено кваліфікацію з тяжкого злочину на злочин середньої тяжкості та звільнено громадянина «Д» від відбування покарання.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Івано-Франківській області

Виключення епізодів обвинувачення

Клієнт адвоката **Козлова Олександра** обвинувачувався у тому, що він 30 вересня 2014 року маючи непогашену судимість за ч.2 307 ч.2, 309 КК України приїхав із місця свого проживання до м. Коломия щоб зустрітися зі знайомим і виготовити наркотичний засіб із двох стаканів меленої макової соломи яка була ним напередодні захована у кущах. По даному епізоду обвинувачення, суд оцінивши докази, враховуючи всі обставини злочину в сукупності прийшов до висновку, що дії обвинуваченого за ч.2 ст. 307 КК України кваліфіковано не вірно. Захисник в інтересах обвинуваченого заявив клопотання в якому просив визнати недопустимими докази. Суд прийшов до висновку, що відсутні підстави для визнання недопустимими доказів, але дії обвинуваченого слід кваліфікувати за ч.2 ст. 309 КК України, оскільки він незаконно придбав та зберігав наркотичні засоби без мети збуту повторно. Клієнт також обвинувачувався за іншим епізодом за ч.2 ст. 307 КК України, а саме у тому, що він незаконно виготовив, зберігав з метою збуту, та збув особливо небезпечний наркотичний засіб опій ацетилований: 29 вересня 2014 року близько 19 години неподалік річки Прут у м. Коломия збув у формі продажу за 100 грн. Обвинувачений заперечив факт незаконного придбання і зберігання з метою збуту, та збуту 29 вересня 2014 року у формі продажу особі наркотичного засобу опію ацетилованого. Об'єктивних доказів які б підтверджували показання свідка, та спростовували показання обвинуваченого не було представлено, а тому допитавши свідків, дослідивши письмові та речові докази суд прийшов до переконання, що винуватість обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення кваліфікованого за ч.2 ст. 307 КК України за вказаним епізодом не доведена, а тому даний епізод суд виключив із обвинувачення.

Таким чином, підзахисний адвоката Олександра Козлова визнаний винним за ч.2 ст. 309 КК України, і йому призначене покарання - 3 роки позбавлення волі.

Справа № 346/5588/14- к. Вирок винесений Коломийським міськрайонним судом 16.12.2015р.

Підсудний, клієнт адвоката **Тетяни Войцеховської** (доручення № 009-0000245 від 25.03.15 р.), обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень передбачених ч.2 ст.15-ч. 2 ст.186 КК України (відкрите викрадення чужого майна (грабіж), поєданого з насильством, яке не є небезпечне для життя чи здоров'я потерпілого, вчиненому повторно- карається позбавленням волі на строк від чотирьох до шести років).

Завдяки кваліфікованій правовій допомозі захисника **Тетяни Войцеховської** на стадії досудового розслідування правоохоронними органами було змінено обвинувачення та кваліфіковано дії обвинуваченого за ч.1 ст 296 КК України, як грубе порушення громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжувалось особливою зухвалістю (карається штрафом від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до п'яти років).

Під час розгляду справи суд прийшов до переконання, що дана кваліфікація є вірною.

Враховуючи наведені вище обставини, що пом'якшують покарання та істотно знижують ступінь тяжкості вчиненого злочину, особу винного, молодий вік, обставини справи, а також, те, що обвинувачений з 23.03.2015 до 17.12.2015 року перебував в умовах ізоляції, суд прийшов до висновку, що виправлення обвинуваченого можливе без ізоляції від суспільства, а тому, йому слід призначити покарання в межах санкції ч.1 ст. 296 КК у вигляді обмеження волі, із застосуванням ст. ст. 75,76 КК України. Суд засудив клієнта адвоката **Тетяни Войцеховської** до покарання 2 роки обмеження волі, та звільнено від відбування призначеного покарання, встановивши іспитовий строк – один рік.

З ч.2 ст.15-ч. 2 ст.186 КК України на за ч.1 ст 296 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Київській області

З ч.2 ст. 187 КК України на ч.2 ст. 296 КК України

Адвокат **Євген Шкаленко** за дорученням від 25 червня 2014 року № 7135 здійснював захист С., 1980 року народження, в суді першої інстанції. Вступив у справу під час ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.

С. обвинувачувався в тому, що 17.12.2013 року В, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, за попередньою змовою зі С. знаходячись у приміщенні кафе в м. Києві, застосовуючи насильство,

небезпечне для життя та здоров'я, скоїв напад на С. з метою заволодіння чужим майном, яке знаходилось у володінні останнього і заволоділи ним.

Під час розгляду справи в суді стороною захисту було заявлено ряд клопотань про тимчасовий доступ до речей та документів (в ході якого було встановлено, що мобільний телефон яким заволоділи обвинувачені постійно знаходився у володінні потерпілого і з нього він викликав швидку допомогу, працівників міліцію і постійно спілкувався із ключовим свідком сторони обвинувачення, хоча під час допиту обидва заперечували те, що раніше знайомі.) та про виклик ключових свідків зі сторони захисту, які покази потерпілого та свідків обвинувачення.

За клопотанням сторони захисту про зміну міри запобіжного заходу відносно В з тримання під вартою на особисте зобов'язання та обвинуваченому С, з домашнього арешту на особисте зобов'язання.

З урахуванням показів обвинувачених, свідків, потерпілого та досліджених в судовому засіданні доказів прокурором було змінено обвинувальний акт та відповідно обвинувачення з ч.2 ст. 187 КК України на ч.2 ст. 296 КК України.

Клієнт адвоката **Євгена Шкаленко** засуджений до 1 р. позбавлення волі за ч.2 ст. 296 КК України та звільнення від призначеного покарання на підставі ЗУ «Про амністію».

Підзахисний адвоката **Арсена Луцика** був засуджений судом першої інстанції за вчинення злочину, передбаченого ч.1 ст. 115 КК України до 11 років позбавлення волі. Представник потерпілого подав апеляційну скаргу на вирок суду, в якій просив призначити покарання у вигляді 15 років позбавлення волі. Захисник засудженого, адвокат Арсен Луцик також подав апеляційну скаргу, в якій просив вирок змінити та послався на те, що суд першої інстанції розглянув справу з обвинувальним нахилом, чим порушив принцип презумпції невинуватості; також адвокат послався на те, що вирок суду суперечить обставинам справи та суд першої інстанції прийшов хибного висновку про наявність у підзахисного умислу на вчинення вбивства. Суд пристав на доводи сторони захисту та зазначив, що в порушення вимог закону про кримінальну відповідальність суд першої інстанції кваліфікував дії обвинуваченого виходячи тільки з тяжкості наслідків та не встановив належним чином мотиву і фактичних обставин, за якими діяв підсудний. Так, суд першої інстанції ніяким чином не оцінив висновок експерта про те, що на час вчинення злочину між потерпілим та обвинуваченим була бійка і обвинувачений отримав тілесні ушкодження: рани, крововиливи, злам щелепи. Отже обвинувачений, на думку апеляційного суду, в момент вчинення суспільно небезпечного діяння перебував у стані оборони, оскільки існувала реальна загроза його життю. Враховуючи ці обставини, апеляційний суд дійшов висновку, що обвинувачений діяв з перевищенням меж необхідної оборони і його дії слід перекваліфікувати з ч.1 ст. 115 на ст. 118 КК України. Вироком Апеляційного суду Київської області від 26.11.15 у справі № 11-кп/780/1048/15 підзахисного адвоката Луцика А.А. було засуджено до двох років позбавлення волі.

**З ч.1 ст. 115 КК
України на ст.
118 КК України**

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Одеській області

Адвокат **Ірина Казарян** домоглася зміни кваліфікації дій свого клієнта, обвинувачуваного у вбивстві. Чоловікові загрожувало до 15 років позбавлення волі. Завдяки професійній роботі захисника дії її клієнта було перекваліфіковано на злочин невеликої тяжкості, покарання за який передбачає позбавлення волі на строк до 2 років або виправні роботи.

Обвинувачення полягало у тому, що 19.09.2015 року вночі чотири чоловіки у стані алкогольного сп'яніння увірвались до помешкання обвинуваченого та спричинили там бійку. Підозрюваний, прагнучи захистити себе та свого сина, був вимушений чинити нападникам опір. В процесі самозахисту він схопив ніж та наніс одному з «гостей» удар в черевну порожнину. Наслідком таких дій стали тяжкі тілесні ушкодження, не сумісні із життям.

Регіональний центр з надання БВПД у Одеській області призначив на захист чоловіка, якого обвинуватили у навмисному вбивстві, адвоката **Ірину Казарян** (доручення від 20.09.2015р. №015-0004416).

Під час виступу у Київському районному суді м. Одеси 22.09.2015 року **Ірина Казарян** домоглася застосування до свого клієнта домашнього арешту, замість утримування під вартою, як того просив прокурор. В якості аргументів щодо обрання запобіжного заходу, не пов'язаного з триманням під вартою, адвокат зазначила, що підзахисний притягувався до кримінальної відповідальності вперше та активно сприяє слідству, він має сім'ю, офіційну роботу та виховує дитину.

16.12.2015 року відбулася зміна кваліфікації дій обвинуваченого. Завдяки правильно обраній позиції захисту особливо тяжкий злочин (ч. 1 ст. 115 КК України: умисне вбивство) з оглядом на такі обставини, як захист дитини і стан самооборони, було перекваліфіковано у злочин невеликої тяжкості (ст. 118 КК України: умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця), який передбачає позбавлення волі на строк до двох років або виправні роботи у разі визнання чоловіка винним.

**З ч. 1 ст. 115 КК
України на ст.
118 КК України**

**Виключення
епізодів
обвинувачення**

Підзахисний адвоката **Алли Малої** обвинувачувався у вчиненні злочинів, передбачених ст. 198 КК України (придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом – карається позбавленням волі на строк до 3 років) та ч. 2 ст. 185 (крадіжка, вчинена повторно, - карається позбавленням волі на строк до 5 років) КК України. **Алла Мала** домоглася виключення з обвинувачення епізоду за ст. 198 КК України за недоведеністю винуватості Р. у скоєнні цього злочину. За результатом розгляду справи, Малиновський районний суд м. Одеси 11.11.2015 року постановив вирок, яким визнав Р. винним лише у скоєнні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 185 КК України.

**З ч. 4 ст. 187 КК
України на ч.1
ст. 135 КК
України**

Підзахисному адвоката **Юрія Жовтана** (доручення від 22.10.2014 р. №015-0005273) загрозувало ув'язнення строком до 15 років за злочин, якого він не вчинював. Органами досудового розслідування В. обвинувачувався у вчиненні особливо тяжкого злочину, передбаченого ч. 4 ст. 187 КК України — напад, вчинений за попередньою змовою групою осіб, спрямований на заволодіння майном, поєднаний із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень, та тяжкого злочину, передбаченого ч. 2 ст. 121 КК України — умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене групою осіб, яке спричинило смерть потерпілого. Так, за версією слідства, В. спільно з другим обвинуваченим здійснили напад на чоловіка, викрали його гаманець та завдали потерпілому тілесних ушкоджень, від яких останній помер. У результаті професійних дій адвоката **Юрія Жовтана** відбулася перекваліфікація дій його підзахисного. Особливо тяжкий злочин було перекваліфіковано у злочин невеликої тяжкості за ч.1 ст. 135 КК України (завідоме залишення без допомоги особи, яка перебуває в небезпечному для життя стані і позбавлена можливості вжити заходів до самозбереження). Покарання за нього - обмеження або позбавлення волі на строк до двох років.

Згідно зі ст. 45 КК України, оскільки підзахисний вперше вчинив злочин невеликої тяжкості та у зв'язку з його дійовим каяттям та активному сприянню злочину, Приморський районний суд м. Одеси ухвалою від 30.12.2015 задовольнив клопотання адвоката щодо звільнення його клієнта від кримінальної відповідальності.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області

Адвокат **Світлана Ярема**, згідно з дорученням від 09.09.2015 № 017-0000783, була залучена до здійснення захисту клієнта у кримінальному провадженні №120151800000214 по підозрі у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.187 КК України, санкція якої передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від 7 до 10 років.

Зокрема, клієнт підозрювався у розбійному нападі з метою заволодіння чужим майном, поєднаному із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, за попередньою змовою групою осіб.

Завдяки правильно обраній правовій позиції та тактиці захисту, органом досудового розслідування не вдалося здобути прямих та достатніх доказів причетності клієнта адвоката С. Яреми на вчинення дій щодо виконання, організації, підбурювання чи пособництва у вчиненні розбійного нападу за попередньою змовою групою осіб. Встановлено було лише факт перебування клієнта адвоката С. Яреми на місці злочину, в зв'язку з чим його дії були перекваліфіковані із ч.2 ст.187 на ч.1 ст.396 КК України (приховування злочину), санкція статті якої передбачає максимальне покарання у вигляді позбавлення волі на строк до 3 років.

За результатами розгляду даного кримінального провадження між прокурором та обвинуваченим укладена угода про визнання винуватості, за умовами якої вирок Рівненського міського суду від 30.12.2016 року клієнту адвоката **Світлани Яреми** призначено узгоджене сторонами покарання за ч.1 ст.396 КК України у виді арешту на строк 3 місяці. Зараховано в строк відбуття покарання строк тримання його під вартою та звільнено з-під варти в залі суду у зв'язку з відбуттям призначеного покарання.

**Із ч.2 ст.187 на
ч.1 ст.396 КК
України**

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Полтавській області

Адвокат **Анна Нестеренко** виконувала доручення № 016-00001812 від 18.06.2015 року.

Її підзахисний громадянин «Б» обвинувачувався у скоєнні кримінальних правопорушень передбачених ч.1 ст.185, ч.2 ст.185, ч.3 ст.185, ч.2 ст.186, ч.2 ст.190, ч.2 ст.289, ч.1 ст.384 КК України загалом 18 епізодів злочинної діяльності.

**Виключення
епізодів
обвинувачення**

За результатами судового розгляду кримінального провадження та завдяки правильно обраній правовій позиції адвокатом Нестеренко, яку вона узгодила зі своїм підзахисним, з обвинувачення було виключено три епізоди злочинної діяльності, а саме за ч.2 ст. 185 КК, ч.2 ст. 186 КК, ч.1 ст.384 КК України по яким обвинуваченого Б. було виправдано.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Сумській області

Звільнення від відбування покарання на підставі ст. 75 КК України

Громадянин Т. 1994 року народження в обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 187 КК України, тобто у нападі з метою заволодіння чужим майном, поєднаному із погрозою застосування насильства, небезпечного для життя та здоров'я потерпілого за кваліфікуючою ознакою – вчинення розбою за попередньою змовою групою осіб. За дорученням Сумського регіонального центру № 018 – 0000493 від 25.04.2015 адвокат **Раїса Овчинникова** приступила до здійснення захисту громадянина Т. Санкція зазначеної статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі строком від 7 до 10 років з конфіскацією майна.

Раїса Овчинникова, здійснюючи захист громадянина Т., не погодилася із зазначеною кваліфікацією та оспорювала у суді її правильність, вважаючи не доведеним скоєння розбійного нападу та наявність кваліфікуючої ознаки - попередня змова групою осіб, просила перекваліфікувати дії підзахисного Т. на ч. 2 ст. 186 КК України, виключивши кваліфікуючу ознаку – попередню змову групою осіб та призначити йому міру покарання, не пов'язану з ізоляцією від суспільства. Визнавши доводи адвоката обґрунтованими, 04.12.2015 р. Шосткинський суд виніс вирок, за яким громадянина Т. визнав винним у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.186 КК України, та призначив йому покарання у вигляді позбавлення волі на 5 років і на підставі ст.75 КК України звільнив Т. від відбування покарання з випробуванням, встановивши іспитовий строк тривалістю 3 роки.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області

З ч. 2 ст. 186 КК України на ч. 1 ст. 185 КК України

Б. пред'явлена підозра у тому, що перебуваючи неподалік магазину "Продукти", що знаходиться на території залізничного вокзалу по вул. Б. Хмельницького в м. Тернополі, підійшов до Г., наніс три удари кулаком руки в потилицю голови, чим спричинив йому фізичну біль. Після того, відкрито викрав у Г. мобільний телефон, сім карту, чоловічий гаманець чорного кольору та грошові кошти. Із викраденим Б. втік з місця вчинення злочину. Своїми діями Б. вчинив кримінальне правопорушення передбачене ч. 2 ст.186 КК України.

В ході досудового слідства адвокатом **Людмила Крічфалушій** доведено, що Б. викрав майно у Г. таємно, тобто потерпілий не бачив моменту коли саме і яким чином Б. заволодів його майном, а тому відсутня основна ознака, за допомогою якої розмежовуються склади злочинів «крадіжка» та «грабіж» - таємність дій підозрюваного чи обвинуваченого для потерпілого. Крім того, адвокатом доведено, що підозрюваний Б. ударів потерпілому Г. не наносив, що суттєво знижує суспільну небезпечність його діяння.

Внаслідок цього, органом слідства змінено кваліфікацію дій підозрюваного Б. з ч. 2 ст. 186 КК України (тяжкий злочин) на ч. 1 ст. 185 КК України - злочин середньої тяжкості, за який передбачено максимальне покарання у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років.

З ч. 3 ст. 185 КК України на ч. 2 ст.185 КК України

К. обвинувачувався у тому, що проникнувши у житло громадянина С. у Зборівському районі Тернопільської області, таємно викрав із столу золотий ланцюжок та грошові кошти в сумі 500 євро. Після чого покинув територію житлового господарства С. Вказані дії К. кваліфіковані за ч. 3 ст.185 КК України.

В ході досудового слідства адвокатом **Іриною Жеребецькою** обрано стратегію захисту, яка передбачала можливість доведення того, що К. не вчиняв незаконного проникнення в житло потерпілого С., як про це йому було пред'явлено в підозрі, а мав туди вільний доступ, оскільки мав приятельські відносини з С. і знаходився в його володінні зі згоди С., а тому відсутня така кваліфікуюча ознака злочину як «проникнення в житло чи інше володіння особи», що є підставою для перекваліфікації дій підозрюваного на менш тяжкий злочин.

Внаслідок цього, слідчими органами змінено правову кваліфікацію дій підозрюваного К. Дії К. перекваліфіковано з ч. 3 ст. 185 КК України на ч. 2 ст.185 КК України - злочин середньої тяжкості, за який передбачено максимальне покарання у вигляді позбавлення волі на строк до п'яти років.

З ч.2. ст.121 КК України на ст. 124 КК України

Кременецький адвокат домоглася для підзахисної зміни правової кваліфікації з тяжкого на злочин невеликої тяжкості. Зусиллями **Ірини Сідорової** жінку, яку могли засудити до 10 років позбавлення волі, взято під арешт строком на 5 місяців, враховуючи пом'якшуючі обставини справи – необхідну оборону захисту.

Підзахисній адвоката **Ірини Сідорової** – С., раніше неодноразово судимій за вчинення ряду злочинів, було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2. ст.121 КК України – умисне тяжке тілесне ушкодження за яке передбачається покарання у вигляді позбавлення волі на строк від семи до десяти років.

За обставинами справи обвинувачена С. була на дискотеці разом з чоловіком та дочкою. У ході допиту

потерпілого К. вдалося з'ясувати, що між ним і компанією з якою прийшла до будинку культури С. виникла суперечка. На ґрунті неприязних відносин, розпочався словесний конфлікт із К. який переріс у шарпанину. З метою уникнення конфлікту С. разом із родичами почала тікати, проте група молодиків разом із К. продовжувала їх наздоганяти. Підбігши в притул до С., К наніс їй удар в обличчя, у відповідь обвинувачена витягнула розкладного ножа та умисно завдала удар в область живота потерпілому, заподіявши тяжке тілесне ушкодження.

Свідки в судовому засіданні підтвердили, що на бордюрі біля будинку культури сиділа жінка і два чоловіки, до них підійшли хлопці і почалася бійка. Чоловік С.- Б. пригрозив їм ножом і всі розбіглися. Підозрювана, її дочка та чоловік пішли додому, проте, їх наздогнало більше 10 хлопців. Аналогічні покази дає і Б.

Враховуючи те, що у момент нападу К. на С. у потерпілого не було предметів в руках, якими він міг би погрожувати, тому їй не було необхідності завдати К. удару ножом і свідчить про те, що обвинувачена умисне заподіяла тілесне ушкодження, перевищивши межі необхідної оборони захисту. Саме такої стратегії захисту дотримувалась адвокат **Ірина Сідорова**, яка, вступивши у справу, з'ясувала її обставини та перевірила зазначені докази свідків. Адвокат наполягала на зміні обвинувачення своєї підозрюваної.

Враховуючи обставини справи, та те що С. свою вину у інкримінованому їй кримінальному правопорушенні визнала повністю, повідомивши, що після отримання двох ударів в обличчя від К. та інших хлопців у живіт, злякалася і не пам'ятає як вдарила потерпілого ножом. Суд визнав С. винною у вчиненні кримінально правопорушення, передбаченого ст. 124 КК України – умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця і призначити їй покарання у виді 5 місяців арешту, врахувавши «пом'якшуючі» обставини – жінка визнала вину, сприяла органам досудового слідства розкриттю кримінального правопорушення та має на утриманні четверо неповнолітніх дітей.

Отже, якби не професійні дії адвоката, її клієнтка була б засуджена до покарання до 10 років позбавлення волі.

Адвокат діяла за дорученням Регіонального центру № 421 від 24.04.2015 року.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Харківській області

Адвокат **Людмила Зуєва** за дорученням центру №209 від 22.01.2015 року здійснювала захист клієнта Е., громадянина Грузії, у кримінальному провадженні № 12015220470000266 від 19.01.2015 року, який обвинувачувався за ч.2 ст.15, ч.1 ст. 115 КК України (замах на вбивство, санкція передбачає покарання від до 10 років позбавлення волі з урахуванням стадії замаху).

При здійсненні захисту захисник та обвинувачений узгодили позицію захисту. Обвинувачений за ч.2 ст.15, ч.1 ст.115 КК України вину не визнав, визнав себе винним у скоєнні злочину передбаченого ст. 124 КК України (умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця).

Під час розгляду кримінального провадження у судовому засіданні завдяки кваліфікованим діям сторони захисту, суд дійшов до висновку, що вина обвинуваченого у закінченому замаху на умисне протиправне заподіяння смерті потерпілому, яке не було закінчено з причин, які від його волі не залежали, недоведена. У зв'язку з чим суд перекаваліфікував дії клієнта адвоката **Людмили Зуєвої** за ст. 124 КК України та призначив покарання у виді 1 року 7 місяців 21 день обмеження волі. На підставі ст. 71 ч.1 п.1 КК України суд врахував строк тримання під вартою гр. Е. під вартою на досудовому розслідуванні та звільнив останнього з під варті в залі суду, як такого, що повністю відбув покарання.

Адвокат **Вікторія Ходяча** захищала особу Ф. за дорученням центру №3343 від 13.10.2014 року кримінальне провадження № 12014220320000954 від 22.07.2014р. за ознаками кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст. 187 КК України.

Органами судового слідства клієнт адвоката обвинувачувався в нападі на особу Б. з корисливих мотивів, з метою заволодіння її майном.

В ході досудового слідства завдяки професійним діям захисника ухвалою Ізюмського міськрайонного суду Харківської області від 24.07.2014 року було лише частково задоволено клопотання ст. слідчого СВ Ізюмського МВ ГУМВС України про застосування запобіжного заходу тримання під вартою. Відносно особи Ф. було обрано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту на два місяця.

При розгляді кримінального провадження у судовому засіданні було задоволено клопотання захисника, судом визнано недопустимими докази по справі: протокол огляду місяця події, протокол пред'явлення особи для впізнання, протокол пред'явлення речей для впізнання.

У зв'язку з тим, що у сторони обвинувачення були відсутні інші докази, які б підтверджували вину обвинуваченого Ф. у скоєнні кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст. 187 КК України,

З ч.2 ст. 15, ч.1 ст. 115 КК України, на ст. 124 КК України

Зміна обвинувачення з ч.2 ст. 187 КК України на ч.2 ст. 125 КК України

прокурор змінив обвинувачення з ч.2 ст. 187 КК України на ч.2 ст. 125 КК України.

Адвокату Ходячій В.В. вдалося вжити заходів для примирення сторін, і в судовому засіданні потерпіла відмовилась від обвинувачення, просила закрити кримінальне провадження.

Ухвалою Ізюмського міськрайонного суду Харківської області від 30.09.2015 року кримінальне провадження відносно особи Ф. за звинуваченням за ч.2 ст. 125 КК України було закрито в зв'язку з відмовою потерпілої та прокурора від обвинувачення.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД Чернігівській області

Виключення епізодів обвинувачення

В рамках кримінального провадження № 12014270010002010 адвокату **Павлу Бондаренку** було видано доручення Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області для здійснення захисту за призначенням від 27.05.2015 року № 666/15. Адвокат був залучений для здійснення захисту клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ст. 185 ч. 1, ст. 185 ч. 2, ст. 185 ч. 3 КК України (крадіжка, крадіжка, вчинена повторно за попередньою змовою групою осіб, крадіжка, поєднана з проникненням у житло). Адвокат був залучений для здійснення захисту клієнта на стадії розгляду справи у суді першої інстанції. Після ознайомлення адвоката з матеріалами кримінального провадження адвокатом було встановлено, що клієнт обвинувачується у вчиненні 48 тяжких (ч. 3 ст. 185 КК України) та 9 середньої тяжкості (ч. 1, 2 ст. 185 КК України) кримінальних правопорушень. Завдяки високій професійній майстерності адвоката на стадії судового провадження адвоката вдалося домогтися визнання судом не допустимими та не належними ряду доказів, якими сторона обвинувачення обґрунтовувала вину клієнта у інкримінованих злочинах. Таким чином, завдяки своєчасним діям адвоката **Павла Бондаренка** вдалося зменшити кількість епізодів обвинувачення. Так, дослідивши матеріали кримінального провадження, суд дійшов висновку, що вина обвинуваченого насправді є доведеною лише у 5 тяжких (ч.3 ст. 185 КК України) та 2 середньої тяжкості (ч.1,2 ст. 185 КК України) кримінальних правопорушеннях, тобто у 7 із 57 епізодів, які були інкриміновані клієнту на стадії досудового розслідування. Відповідно до вироку Новозаводського районного суду м. Чернігова від 29.12.2015 року підзахисного адвоката Бондаренка П.В. визнано винним у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.ч.1, 2,3 ст. 185 КК України та призначено остаточне покарання, що є мінімальним покаранням, визначеним санкцією за ст. 185 ч. 3 КК України, у вигляді 3 років позбавлення волі.

Виключення епізодів обвинувачення

В рамках кримінального провадження № 12014270010002010 адвокату **Павлу Бондаренку** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 27.05.2015 року № 666/15.

Його клієнт обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ст. 185 ч. 1, ст. 185 ч. 2, ст. 185 ч. 3 КК України. Адвокат був залучений для здійснення захисту клієнта на стадії розгляду справи у суді першої інстанції. Після ознайомлення адвоката з матеріалами кримінального провадження адвокатом було встановлено, що клієнт обвинувачується у вчиненні 48 тяжких (ст. 185 ч. 3 ККУ) та 9 середньої тяжкості (ст. 185 ч. 2, ч. 1) кримінальних правопорушеннях.

Завдяки високій професійній майстерності адвоката **Павла Бондаренка** на стадії судового провадження захиснику вдалося домогтися визнання судом недопустимими та неналежними ряду доказів, якими органом обвинувачення обґрунтовувалася вина клієнта у інкримінованих злочинах.

Таким чином, завдяки своєчасним діям **Павла Бондаренка** вдалося зменшити кількість епізодів обвинувачення. Дослідивши матеріали кримінального провадження, суд дійшов висновку, що вина обвинуваченого насправді є доведеною лише у 5 тяжких (ст. 185 ч. 3 ККУ) та 2 середньої тяжкості (ст. 185 ч. 2, ч. 1) кримінальних правопорушеннях, тобто у 7 із 57 епізодів, які були інкриміновані клієнту на стадії досудового розслідування.

Відповідно до вироку Новозаводського районного суду м. Чернігова від 29.12.2015 року підзахисного адвоката Бондаренка П.В. визнано винним у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ст. 185 ч. 1, ст. 185 ч. 2, ст. 185 ч. 3 КК України та призначено остаточне покарання, що є мінімальним покаранням, визначеним санкцією за ст. 185 ч. 3 КК України, у вигляді 3 років позбавлення волі.

[] Зміна/скасування/залишення в силі судових рішень на користь клієнтів судами апеляційної та касаційної інстанцій

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області

Скасування ухвали суду першої

Адвокатом **Миколою Тарановим** (доручення №002-0001332 від 15 липня 2015 року) було подано апеляційну скаргу на вирок Козятинського міськрайонного суду Вінницької області, в зв'язку з істотними порушеннями вимог кримінального процесуального закону при його винесенні. Адвокат

інстанції,
призначення
нового
судового
розгляду

зазначив, що відповідно до рішення Європейського суду з прав людини «Барбера, Мессере і Хабардо проти Іспанії» від 06.12.1988 р. «...принцип презумпції невинуватості вимагає, серед іншого, щоб, виконуючи свої обов'язки, судді не розпочинали розгляд справи з упередженої думки, що підсудний вчинив злочин, який йому ставиться в вину, обов'язок доказування лежить на обвинуваченні, і будь-який сумнів має тлумачитися на користь підсудного». Також адвокат посилається на те, що не взято до уваги судом першої інстанції того, що за фактом розбійного нападу на потерпілу С. огляд домоволодіння потерпілої С. від 28.03.2014 р. проведено без дозволу власника даного домоволодіння та без ухвали слідчого судді (т.2.а.с.112-114), що є грубим порушенням ст.ст. 233, 234, 237 КПК України, а тому вказаний доказ не міг бути використаний при ухваленні вироку судом першої інстанції. Також не враховано і те, що проведений висновок дактилоскопічної експертизи щодо вилучених відбитків пальців рук не ідентифікує засудженого К., як особу, яка вчинила даний розбійний напад. Безпідставно суд першої інстанції послався на протокол проведення слідчого експерименту з участю потерпілої С., так як він взагалі був проведений не за місцем вчинення злочину, а в невідомому домоволодінні без будь-якої добровільної згоди його власника та ухвали слідчого судді, що є грубим порушенням ч.1 ст.233, ч.5 ст. 240 КПК України. 30 грудня 2015 року апеляційну скаргу захисника **Миколи Таранова** та обвинуваченого К.- задовольнили частково. Вирок Козятинського міськрайонного суду Вінницької області від 25 вересня 2015 р. щодо К. – скасовано, призначено новий судовий розгляд у тому ж суді першої інстанції, в іншому складі суду. Запобіжний захід обвинуваченому К., змінено на домашній арешт та звільнивши його негайно з-під варти в залі суду.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД Закарпатській області

Адвокат **Любомир Цебрик** (доручення центру від 28.05.2015 р. № 868) вступив в справу на стадії апеляційного провадження № 11–кп/777/287/15 за апеляційною скаргою обвинуваченого на вирок Іршавського районного суду Закарпатської області від 03.03.2015 року, яким підзахисного визнано винуватим та призначено покарання за ч.3 ст.185 КК України (Крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, – карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років) у виді позбавлення волі строком на 4 роки 6 місяців.

На підставі ч.4 ст.70 КК України до покарання, призначеного за даним вироком, частково приєднано невідбуте покарання за вироком Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області від 24.09.2014 і за сукупністю вироків визначено остаточне покарання у виді позбавлення волі строком на 4 роки 6 місяців.

За наслідками розгляду апеляційної скарги та доповнень до неї, поданих захисником додаткових документів, ухвалою апеляційного суду Закарпатської області від 03.12.2015р. в справі № 301/193/14–к апеляційну скаргу обвинуваченого задоволено частково. Вирок Іршавського районного суду Закарпатської області від 03.03.2015 скасовано з призначенням нового розгляду в суді першої інстанції зі стадії підготовчого судового засідання.

Апеляційний суд зазначив про низку наступних істотних порушень, що є безумовними підставами для скасування вироку, відповідно до вимог ст.412 КПК України, зокрема:

1) Обвинувальний акт щодо обвинуваченого не відповідав вимогам п. 5 ч.2 ст.291 КПК України, оскільки не містить формулювання обвинувачення:

Європейський суд з прав людини (далі – Суд) у справі «Абрамян проти Росії» від 09.10.2008 зазначив, що у тексті підпункту «а» п. 3 ст.6 Європейської Конвенції «Про захист прав людини і основоположних свобод» від 04.11.1950 (ратифіковано Законом № 475/97–ВР від 17.07.97) вказано на необхідність приділяти особливу увагу роз'ясненню «обвинувачення» особі, стосовно якої порушено кримінальну справу (бути негайно і детально поінформованим зрозумілою для нього мовою про характер і причини обвинувачення, висунутого проти нього). Деталі вчинення злочину можуть відігравати вирішальну роль під час розгляду кримінальної справи, оскільки саме з моменту доведення їх до відома підозрюваного він вважається офіційно письмово повідомленим про фактичні та юридичні підстави пред'явленого йому обвинувачення (див. рішення від 19.12.1989 у справі «Камасінські проти Австрії», № 9783/82, п. 79). Крім того, Суд нагадує, що положення пп. «а» п. 3 ст.6 Конвенції необхідно аналізувати у світлі більш загальної норми про право на справедливий судовий розгляд, гарантоване п. 1 цієї статті. У кримінальній справі надання повної, детальної інформації щодо пред'явленого особі обвинувачення та, відповідно, про правову кваліфікацію, яку суд може дати відповідним фактам, є важливою передумовою забезпечення справедливого судового розгляду.

Справедливість під час провадження у справі необхідно оцінювати, беручи до уваги розгляд справи в цілому (див. рішення від 1 березня 2001р. у справі «Далос проти Угорщини», № 29082/95, п. 47). Крім того, право бути поінформованим про характер і причини обвинувачення потрібно розглядати у світлі права обвинуваченого мати можливість підготуватися до захисту, гарантованого підпунктом «b» п. 3 ст.6 Конвенції.

Скасування
обвинувального
вироку за ч.3
ст.185 КК
України

Слідчим в обвинувальному акті було зазначено лише правову кваліфікацію кримінального правопорушення з посиланням на положення закону і статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність, а також встановлені ним фактичні обставини під час досудового розслідування; також міститься вказівка на те, що обвинувачений саме підозрюється, а не обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2, 3 ст.185 КК України. Те саме стосується й складеного прокурором відповідно до ч.2 ст.338 КПК України обвинувального акту із зміненним обвинуваченням.

Тобто фактично прокурором відповідно до вимог кримінального процесуального закону не висунуто особі обвинувачення у вчиненні ним вказаних кримінальних правопорушень.

Крім того, всупереч вимог п. 4 ч.2 ст.291 КПК України в обвинувальному акті слідчого від 30.12.2013 і прокурора від 27.01.2014 не було вказано ім'я, по батькові слідчого, прокурора.

Викладаючи на виконання вимог п. 5 ч.2 ст.291 КПК України фактичні обставини кримінального правопорушення, які прокурор вважає встановленими, в обвинувальному акті не було зазначено конкретний розмір завданої вказаним вище кримінальним правопорушенням в період з 15 по 24.07.2013 потерпілому шкоди, який визначений в іноземній валюті «1 000 доларів США», без визначення її вартості в еквіваленті до національної валюти станом на день викрадення.

Також обвинувальний акт від 30.12.2013 всупереч вимог п. 3 ч.2 ст.291 КПК України не містив повних даних стосовно дати народження потерпілих – вказано лише рік їх народження.

Суд першої інстанції на зазначені істотні порушення вимог кримінального процесуального закону уваги не звернув, у підготовчому судовому засіданні не реалізував своє право прийняти рішення, передбачене п. 3 ч.3 ст.314 КПК України, натомість за відсутності висунутого особі обвинувачення, ухвалив щодо нього обвинувальний вирок, що є неприпустимим.

В той же час, згідно вимог ч.4 ст.404 КПК України суд апеляційної інстанції не має права розглядати обвинувачення, що не було висунуто в суді першої інстанції, а також приймати відповідне рішення згідно ч.3 ст.314 КПК, що віднесено до компетенції місцевого суду виключно під час підготовчого провадження.

2) Істотні порушення вимог кримінального процесуального закону під час підготовчого судового засідання:

Так, ухвалою судді Іршавського районного суду Закарпатської області від 28.01.2014 призначено підготовче судове засідання за обвинувальним актом щодо підзахисного, у яке вирішено викликати сторони, в тому числі й обвинуваченого і потерпілих, участь яких на даній стадії процесу є обов'язковою згідно вимог ч.2 ст.314 КПК України.

Однак, як вбачається з журналу судового засідання та ухвали місцевого суду від 04.02.2014, ні обвинувачений, ні жоден з відображених в обвинувальному акті потерпілих не були присутніми у підготовчому судовому засіданні, яке відбулося без них, не зважаючи на те, що будь-які докази про їх належне сповіщення були відсутні.

Судове провадження у першій інстанції відбувається з обов'язковим призначенням і проведенням підготовчого судового засідання у відповідності та в порядку ст.314 КПК України.

Відповідно до ч.1, 2 ст.314 КПК України після отримання обвинувального акту суд не пізніше п'яти днів з дня його надходження призначає підготовче судове засідання, в яке викликає учасників судового провадження. Підготовче судове засідання відбувається за участю, зокрема, прокурора, обвинуваченого, захисника та потерпілого згідно з правилами, передбаченими цим Кодексом для судового розгляду. Після виконання вимог, передбачених статтями 342–345 цього Кодексу, головуючий з'ясовує в учасників судового провадження їх думку щодо можливості призначення судового розгляду.

Отже, участь на першій стадії судового провадження – підготовчому судовому засіданні прокурора, обвинуваченого, захисника та потерпілого є обов'язковою, про день його проведення вони мають бути обов'язково повідомленими, оскільки порушення цих вимог закону може обмежити їх права, а відтак скасування постановлених в подальшому судових рішень.

Відповідно до ч.1, п. 4, 5, 7 ч.2 ст.412 КПК України істотними порушеннями вимог кримінального процесуального закону є такі порушення вимог цього Кодексу, які перешкодили чи могли перешкодити суду ухвалити законне та обґрунтоване судове рішення. Судове рішення у будь-якому разі підлягає скасуванню, якщо судове провадження здійснено за відсутності потерпілого, належним чином не повідомленого про дату, час і місце судового засідання, захисника, якщо його участь є обов'язковою; у матеріалах провадження відсутній журнал судового засідання.

Судовим провадженням відповідно до п. 24 ч.1 ст.3 КПК України є кримінальне провадження у суді першої інстанції, яке включає підготовче судове провадження (яке в свою чергу включає і підготовче судове засідання), судовий розгляд і ухвалення та проголошення судового рішення.

3) Судове провадження здійснено за відсутності захисника, участь якого є обов'язковою:

Відповідно до п. 3 ч.2 ст.52 КПК України участь захисника є обов'язковою у кримінальному провадженні щодо осіб, які внаслідок, зокрема, психічних вад не здатні повною мірою реалізувати свої права.

З наданих стороною захисту та отриманих апеляційним судом документів, зокрема від заступника головного лікаря КЗ «Дніпропетровська клінічна психіатрична лікарня» Дніпропетровської обласної ради» вбачається, що обвинувачений лікувався в КЗ «ДКПЛ ДОР» з 02.11 по 22.12.1994 з діагнозом «дебільність, зумовлена недоношеністю; гіпердинамічний синдром; заїкання 2–3 ст.; недорозвиток мови 3 рівня».

З 15.02.1995 по 26.12.1997 обвинувачений навчався у комунальному закладі освіти «Дніпропетровський навчально-реабілітаційний центр № 1» Дніпропетровської обласної ради» («Павлоградська допоміжна школа-інтернат для дітей з вадами в розумовому та фізичному розвитку»).

Отже, апеляційний суд визнав, що за таких обставин обвинувачений як на досудовому розслідуванні, так і в суді першої інстанції був позбавлений можливості без захисника повною мірою реалізувати свої права у даному кримінальному провадженні.

4) Фіксування перебігу судового засідання у відповідному журналі, – містять дані, які викликають обґрунтований сумнів в правильності їх відображення:

Як встановлено апеляційним судом, суд першої інстанції хоч і дотримався вимог ст.ст.27 ч.5, 103, 107 ч.4 КПК України щодо повного фіксування кримінального провадження в суді першої інстанції технічними засобами, в тому числі й щодо фіксування перебігу судового засідання у відповідному журналі, однак останній від 03.03.2015 містить дані, які викликають обґрунтований сумнів в правильності їх відображення.

Так, наведені у журналі п'ять процесуальних дій, що тривали з 10:48:01 до 10:48:08, нібито відбулися у час, менший за одну секунду, зокрема, що стосується допиту обвинуваченого за зміненням прокурором обвинуваченням.

5) Після зміни прокурором обвинувачення в суді, останній всупереч вимог ч.3, 4 ст.338 КПК України не роз'яснив потерпілим їх право підтримувати обвинувачення у раніше пред'явленому обсязі, а обвинуваченому – що він буде захищатися в судовому засіданні від нового обвинувачення, та не відклав розгляд не менше ніж на сім днів для надання останньому можливості підготуватися до захисту проти нового обвинувачення.

Ухвала апеляційного суду набрала законної сили з моменту її проголошення і відповідно до ч.2 ст.424 КПК України оскарженню в касаційному порядку не підлягає.

Адвокат **Роман Бухтояров** вступив в справу на стадії апеляційного розгляду справи за призначенням центру після клопотання засудженого в апеляційному суді про призначення йому захисника, так як судом першої інстанції не було забезпечено його право на захист і засуджено до 4 років позбавлення волі за вчинення кримінального правопорушення передбаченого ч.3 ст.186 КК України (грабіж, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдав значної шкоди потерпілому, – карається позбавленням волі на строк від чотирьох до восьми років).

Після вступу адвоката в справу, ухвалою апеляційного суду Закарпатської області від 13.07.2015р. в справі №308/1135/15–к, доповнену апеляційну скаргу підзахисного було задоволено, вирок Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 17.03.2015р. скасовано та призначено новий розгляд справи у суді першої інстанції зі стадії судового розгляду.

Скасовуючи вирок суду, апеляційний суд зазначив, що судом першої інстанції було порушено право обвинуваченого на захист. Так, з дослідженого в судовому засіданні доказу – технічного носія інформації, на якому зафіксоване судово провадження в суді першої інстанції убачається, що головуючий – суддя роз'яснив обвинуваченому про право мати захисника і про його право укласти угоду з будь-яким захисником з яким має бажання.

Після цього запис з цього приводу обірвано і будь-якої інформації на технічному носії щодо вирішення питання про захист немає.

Яким чином обвинувачений міг реалізувати своє право на захист, перебуваючи під вартою, і не маючи можливості через своє матеріальне становище укласти угоду з захисником самому, суд йому не роз'яснив.

У судовому засіданні суду апеляційної інстанції обвинувачений заявив клопотання, що немає можливості оплатити послуги захисника, а тому просив призначити йому захисника через центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

У даному випадку, як пояснили суду обвинувачений, захисник, його участь захисника була обов'язковою, оскільки обвинувачений, враховуючи інтелектуальні можливості не зміг захистити себе сам.

Скасування
вироку суду
першої
інстанції та
призначення
нового
судового
розгляду

При новому розгляді справи у суді першої інстанції, враховуючи обставини справи, особу підзахисного, його щире каяття та сприяння розкриттю злочину, добровільне усунення заподіяної шкоди, відсутність судимостей та обставин, що обтяжують покарання, вироком Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 17.12.2015р. в справі № 308/1135/15–к підзахисного було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.186 КК України та призначене покарання у вигляді позбавлення волі строком на 5 років.

На підставі ст.75 КК України звільнено від відбування призначеного покарання у виді позбавлення волі, якщо він протягом 3 (трьох) років не вчинить нового злочину.

Інформація щодо подання стороною обвинувачення апеляційної скарги на вирок суду, – відсутня.

Підзахисний адвоката **Гаврила Гуштана** (доручення центру від 27.03.2015р. № 498) обвинувачувався, згідно матеріалів кримінального провадження, у вчиненні 17 епізодів тяжких злочинів, а саме у вчиненні кримінальних правопорушень передбачених ч.3 ст.185 КК України (крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, – карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років) та ч.1 ст.263 КК України (носіння, зберігання, придбання, передача чи збут вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв без передбаченого законом дозволу – караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років).

Вироком Свалявського районного суду Закарпатської області від 15.07.2015р. в справі

№ 306/3223/13–к провадження № 1–кп/306/25/15 обвинуваченого визнано винним у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.3 ст.185 КК України та ч.1 ст.263 КК України, та призначено на підставі ст.70 КК України 4 роки позбавлення волі і звільнено від кримінальної відповідальності на підставі ст.75 КК України.

При цьому, суд виключив з обвинувачення, пред'явленого підзахисному, 7 епізодів крадіжок, так як у судовому засіданні не здобуто доказів щодо викрадення речей у потерпілих, матеріали справи в цій частині повернено органу досудового розслідування для продовження досудового слідства.

Сторона захисту і прокурор оскаржили вказаний вирок в апеляційному порядку.

За наслідками розгляду апеляційних скарг, апеляційний суд Закарпатської області згідно ухвали від 09.12.2015р. у справі № 306/3223/13–к, апеляційні скарги задовольнив частково, вирок Свалявського районного суду Закарпатської області від 15.07.2015 року щодо обвинуваченого скасував, призначивши новий розгляд кримінального провадження у суді першої інстанції зі стадії підготовчого судового засідання.

Скасовуючи вирок, Ю апеляційний суд зазначив на низку порушень, які мали місце: не чітке формулювання обвинувачення, порушення прав потерпілих, неякісне дослідження доказів та ін.

За обвинуваченням у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.1 ст.263; ч.3 ст.185 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у місті Києві

Столичний адвокат **Андрій Тімашов** за дорученням № 026-0005153 від 13.02.2014 захищав особу, яка обвинувачувалась у скоєнні грабежу повторно: у викраденні ноутбуку з автомобілю, після чого намагалася зникнути з місця скоєння злочину, але була затримана випадковими перехожими. Підозрюваний пояснив що добровільно вирішив залишити викрадену річ оскільки ноутбук був у червоній жіночій сумці і він злякався що його затримують співробітники міліції на станції метрополітену, опору перехожим під час затримання не здійснював. Позиція захисту полягала в тому що під час крадіжки підозрюваного не бачила потерпіла чи будь які інші особи, які б розуміли що скоюється крадіжка. Також особа не мала можливості розпорядитися викраденим майном на власний розсуд, оскільки з викраденим майном з місця скоєння злочину не зникла. Приймаючи рішення по справі суд першої інстанції погодився з позицією захисника, змінивши кваліфікацію дій обвинуваченого з грабежу на замах на вчинення крадіжки. Також до засудженого було застосовано амністію і звільнено в залі суду. Прокурор не погодився з рішенням суду щодо кваліфікації, а згодом подав доповнення до апеляційної скарги, в якій не погодився також з застосуванням амністії. В суді апеляційної інстанції захисник наголошував, що доповнення до апеляційної скарги яке погіршувало становище засудженого було подано прокурором з порушенням строку. Апеляційний суд залишив в силі рішення суду першої інстанції, скасувавши частину щодо застосування амністії. Захисник подав касаційну скаргу, яку було задоволено, справу повернуто на новий апеляційний розгляд, під час якого суд повернув прокурору апеляційну скаргу щодо незаконності застосування амністії у зв'язку з пропусченням строку. Згодом прокурор самостійно відмовився від апеляційної скарги, а отже рішення суду щодо зміни правової кваліфікації та застосування амністії залишилося в силі.

Відмова прокурора від апеляційної скарги, залишення в силі рішення суду щодо зміни правової кваліфікації та застосування амністії

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Київській області

Призначення Судом першої інстанції підзахисного адвоката **Лесі Тетері**, було засуджено до 3-х років позбавлення

**покарання
нижче від
найнижчої межі,
передбаченої
санкцією ч.3 ст.
185 КК України**

волі за ч.3 ст. 15 ч.3 ст.185 — незакінчений замах на викрадення чужого майна загальною вартістю 575 гривень, яке було вчинено повторно, з проникненням у приміщення. Адвокат підзахисного не погодилася з таким вироком суду. В апеляційній скарзі в інтересах підзахисного попросила вирок змінити в бік пом'якшення призначеного покарання через те, що, на її думку покарання не відповідає особі обвинуваченого та ступеню тяжкості вчиненого правопорушення. Так, суд першої інстанції не врахував молодий вік підзахисного, наявність постійного місця проживання та реєстрації, відсутність претензій з боку потерпілого, відсутність тяжких наслідків, а також те, що її підзахисний не перебуває на обліку у психіатра та нарколога.

Заслухавши доводи сторони захисту та думку прокурора, який виступив проти задоволення апеляційної скарги, суд погодився з думкою адвоката про те, що норма ст. 65 КК України, відповідно до якої суд призначає покарання враховуючи ступінь тяжкості вчиненого злочину, особу винного та обставини, що обтяжують та пом'якшують покарання не була дотримана судом першої інстанції в повному обсязі. Так само, на думку апеляційного суду, не були дотримані вимоги ст. 50 КК України, згідно якої покарання має на меті не тільки кару, а й виправлення засуджених.

Враховавши обставини, що пом'якшують покарання та істотно знижують ступінь тяжкості вчиненого злочину, зокрема щире каяття обвинуваченого та активне сприяння розкриттю злочину, данні про особу винного, його молодий вік, відсутність претензій з боку потерпілого, а також те, що від скоєного наслідків не наступило, колегія суддів апеляційної інстанції дійшла висновку про можливість застосування до ст. 69 КК України і призначення покарання нижче від найнижчої межі, передбаченої санкцією ч.3 ст. 185 КК України.

Ухвалою Апеляційного суду Київської області від 25.11.15 у провадженні №12015110130002415 вирок щодо підзахисного адвоката **Лесі Тетері** було змінено, а саме - було зменшено покарання з трьох до одного року і шести місяців позбавлення волі.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Кіровоградській області

Виправдувальний вирок за ч.1 ст. 382 КК України апеляційним судом залишено без змін

Вироком Кіровоградського районного суду від 16 липня 2015 року громадянина Ш. визнано невинуватим у пред'явленому обвинуваченні у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 382 КК України.

16 грудня 2015 року колегія судової палати у кримінальних справах апеляційного суду Кіровоградської області розглянула у відкритому судовому засіданні у м. Кіровограді апеляційну скаргу прокурора на вказаний вирок.

Адвокат **Андрій Ревякін** (доручення № 2026 від 17.12.2014 р.) обґрунтовано заперечував проти задоволення апеляційної скарги прокурора. Колегія суддів прийшла до висновку, що апеляційна скарга прокурора задоволенню не підлягає.

Апеляційний суд Кіровоградської області постановив: залишити виправдувальний вирок стосовно громадянина Ш. без змін.

Скасування вироку суду першої інстанції, закриття кримінального провадження

У березні 2013 року дорученням Кіровоградського обласного центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги № 237 від 12.03.2013 року для здійснення захисту за призначенням жителя Кіровоградщини, обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.1 ст. 115 КК України, було призначено адвоката із Олександрії **Івана Петрова**.

1 вересня 2015 року Олександрійський міськрайонний суд Кіровоградської області ухвалив вирок, яким підзахисного адвоката **Івана Петрова** було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.1 ст. 115 КК України, та призначено покарання у виді 9 років позбавлення волі.

24 листопада 2015 року Апеляційний суд Кіровоградської області розглянув апеляційну скаргу підзахисного та захисника Івана Петрова в його інтересах. В апеляційній скарзі захисник-адвокат Івана Петров просив вирок суду першої інстанції скасувати, а кримінальне провадження закрити на підставі ст. 284 КПК України за відсутністю в діях обвинуваченого складу кримінального правопорушення передбаченого ч.1 ст. 115 КК України, звільнивши його з під варті в залі суду.

Внаслідок вагомих аргументів захисту та завдяки професійним діям адвоката колегія суддів Апеляційного суду Кіровоградської області постановила ухвалу, якою вирок Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області від 1 вересня 2015 року, стосовно підзахисного **Івана Петрова**, – скасовано, кримінальне провадження закрито на підставі п.3 ч.1 ст. 284 КПК України, оскільки невстановлені достатні докази для доведення винуватості особи в суді і вичерпані можливості їх отримати.

Скасування вироку суду першої

10 листопада 2015 року колегія суддів судової палати у кримінальних справах Апеляційного суду Кіровоградської області розглянула кримінальне провадження по обвинуваченню жителя Кіровоградщини, засудженого Кіровоградським районним судом за ч.3.ст.15, ч.2. ст. 185 КК України,

інстанції,
закриття
кримінального
провадження

ч.2 ст. 185 КК України, з якого вироком даного суду, в тому числі, стягнуто 38775, 51 грн. матеріальної шкоди.

Завдяки професійним діям захисника **Ангеліни Дуднік**, призначеної дорученням Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Кіровоградській області № 1839 від 05.12.2013 року, в ході апеляційного розгляду, колегія суддів дійшла висновку про невстановлення достатніх доказів для доведення винуватості підзахисного **Ангеліни Дуднік** у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.3 ст.15 ч.2 ст.185 КК України та вичерпані можливості їх отримати та слушність доводів апеляції захисника.

Колегія суддів апеляційного суду Кіровоградської області постановила: вирок Кіровоградського районного суду щодо підзахисного **Ангеліни Дуднік** в частині засудження його за ч.3 ст.15 ч.2 ст.185 КК України – скасувати, та закрити кримінальне провадження в цій частині відносно нього. Цивільний позов залишити без розгляду.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Миколаївській області

Звільнення від
відбування
покарання на
підставі ст. 75
КК України
за ч.3 ст. 183
КК України

Адвокат **Олександр Шоломон** захищав раніше неодноразово судимого за злочини проти власності Клієнта, який обвинувачувався у вчиненні злочину, передбаченого частиною 3 статті 185 КК України (крадіжка з проникненням у житло або інше приміщення) Санкція даної статі передбачає позбавлення волі на строк від трьох до шести років.

Клієнт обвинувачувався у тому, що у травні та червні 2015 року, маючи умисел на таємне викрадення чужого майна, заходив на подвір'я чужого домоволодіння та викрадав майно потерпілої.

Обвинувачений свою провину визнав повністю та щиро розкавсяся.

Суд першої інстанції прийшов до висновку про неможливість застосування до підзахисного норми статті 75 КК України. Вироком Вознесенського міськрайонного суду Миколаївської області від 28.08.2015 року підзахисного визнано винним у скоєні злочину, передбаченого частиною 3 статті 186 КК України та призначено покарання у вигляді трьох років позбавлення волі.

Не погодившись з призначеним покаранням, адвокат подано апеляційну скаргу.

В апеляційній скарзі адвокат зазначив, що підзахисний свою провину визнав повністю, щиро розкавсяся, частково відшкодував завдані збитки потерпілій. Крім цього, підзахисний є інвалідом першої групи, має постійне житло. Адвокат просив суд звільнити підзахисного від відбування покарання з випробувальним терміном на підставі статті 75 КК України.

Заслухавши учасників процесу та дослідивши матеріали справи, суд дійшов висновку про необхідність задоволення апеляційної скарги захисника.

Ухвалою Апеляційного суду Миколаївської області від 19.11.2015 року вирок Вознесенського міськрайонного суду Миколаївської області змінено: на підставі статті 75 КК України підзахисного звільнено від відбування покарання з іспитовим строком 1 рік.

Закриття
кримінального
провадження в
частині
обвинувачення
за пунктом 12
частини 2
статті 115 КК
України

Адвокати **Іван Капінос** та **Владислав Чернетченко** захищали клієнта та клієнтку відповідно, які обвинувачувались у вчиненні злочинів, передбачених частиною 3 статті 15, частиною 3 статті 185 (замах на крадіжку, поєднану з проникненням у інше приміщення), пунктом 12 частини 2 статті 115 (умисне вбивство, вчинене за попередньою змовою групою осіб) КК України. Санкція найбільш тяжкого злочину, а саме - умисного вбивства, передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічне позбавлення волі.

Клієнти обвинувачувались у тому, що в період з 20.12.2013 по 21.12.2013 року, перебуваючи в лісосмузі «Дубки», що розташована в м. Миколаєві, діючи за попередньою змовою, під час раптово виниклих неприємних стосунків з потерпілим, вчинили умисне вбивство останнього. Після вбивства, з метою приховання вчиненого злочину, підзахисна разом з іншим співучасником злочину підпалили труп потерпілого та втекли з місця вчинення злочину.

Вироком Ленінського районного суду м. Миколаєва від 15.09.2014 року клієнтів визнано винними у вчиненні вказаних кримінальних правопорушень та призначено остаточне покарання у вигляді позбавлення волі строком на 13 років та 6 місяців.

Адвокатами подано апеляційні скарги на вирок Ленінського районного суду м. Миколаєва від 15.09.2014 року.

Адвокати звертали увагу суду на наступні обставини.

25.12.2013 року у домоволодінні обвинувачених проведено обшук, під час якого вилучено джинсові брюки, за результатами експертизи на яких встановлено наявність плям крові потерпілого. Адвокати вказували на те, що протокол обшуку містить лише перелік вилучених речей, проте в ньому немає жодного посилання на виявлення на них будь-яких слідів злочину, у тому числі плям бурого кольору.

Крім того, 23.12.2013 року під час огляду трупу експертом у присутності слідчого вилучено флакон з-

під пеніциліну та кров на трупі. Відповідно до висновку експерта, яким було встановлено походження крові на джинсових брюках від потерпілого, зразок для дослідження (флакон з-під пеніциліну) надійшов до експертної установи в упакованому вигляді. При цьому, доступ до вмісту упаковки був можливий без пошкодження такої упаковки. Ця обставина, на думку сторони захисту, свідчила про можливість доступу сторонніх осіб до флакону з-під пеніциліну. Обставину можливості доступу до флакону з-під пеніциліну без пошкодження упаковки підтвердив у суді апеляційної інстанції експерт під час допиту.

Адвокати доводили суду, що утворення капель крові на брюках клієнтки виникло внаслідок штучного створення доказів, шляхом нанесення їх на поверхню брюк шприцом після їх вилучення під час обшуку.

Апеляційним судом прийнято до уваги правову позицію сторони захисту та визнано джинсові брюки недопустимим доказом.

Крім того, адвокатам вдалось довести суду, що до підсудних застосовувались недозволені методи досудового слідства, які виразились у незаконному затриманні, фізичному та психічному тиску.

У зв'язку з цим, судом визнано недопустимими докази, отриманими в період з 25.12.2013 по 26.12.2013 року, оскільки вони були здобуті внаслідок істотного порушення прав та свобод людини.

23.06.2015 року ухвалою Апеляційного суду Миколаївської області кримінальне провадження у відношенні підзахисних в частині обвинувачення за пунктом 12 частини 2 статті 115 КК України закрито на підставі пункту 3 частини 1 статті 284 КПК України через не встановлення достатніх доказів для доведення їх винуватості в суді та вичерпаністю можливості їх отримання.

Цією ж ухвалою вирок І-ої інстанції залишено в силі в частині засудження клієнтів за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого статтею 15, частиною 3 статті 185 КК України, та залишено покарання у вигляді 3-х років позбавлення волі.

У зв'язку з тим, що клієнти 1 рік і 6 місяців знаходилися під вартою у даному кримінальному провадженні, строк знаходження підзахисних під вартою було зараховано у строк відбування покарання.

15.12.2015 року Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних та кримінальних справ виніс ухвалу, якою залишив ухвалу Апеляційного суду Миколаївської області від 23.06.2015 без змін.

В результаті професійних дій адвокатів Івана Капіноса та Владислава Чернетченка кримінальне провадження у відношенні підзахисних в частині обвинувачення за пунктом 12 частини 2 статті 115 КК України закрито на підставі пункту 3 частини 1 статті 284 КПК України через не встановлення достатніх доказів для доведення їх винуватості в суді та вичерпаністю можливості їх отримання.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Одеській області

Зміна кваліфікації дії підсудного, зменшення строку покарання

Адвокат **Ірина Казарян** за доручення від 07.09.2015р. №015-0004226 оскаржила в апеляційному порядку вирок Малиновського районного суду м. Одеси від 23.10.2015р. відносно її підзахисного Д., якого засуджено за ч. 2 ст. 186 КК України до 4 років позбавлення волі. За результатами перегляду справи, Апеляційний суд Одеської області встановив, що судом першої інстанції неправильно кваліфіковано дії обвинуваченого, а саме: посилання у вирок на вчинення Д. злочину із застосуванням насильства до потерпілої є безпідставним, оскільки не підтверджується жодним доказом. Крім того, обвинувачений з моменту затримання визнав свою вину за ч. 1 ст. 186 КК України та пояснював, що не застосовував до потерпілої насильства. Згідно ухвали Апеляційного суду Одеської області від 12.01.2016р. Д. засуджено за ч. 1 ст. 186 КК України та відповідно змінено покарання до 2 років позбавлення волі.

Скасування ухвали про направлення до відбування покарання

Клієнтові, який був затриманий та мав бути направлений до місць позбавлення волі, Регіональним центром з надання БВПД в Одеській області було призначено захисника Петра Гребенюка. Як пояснив адвокатові його підзахисний, останній знаходився в розшуку за те, що начебто ухилився від постановки на облік в кримінально-виконавчій інспекції.

Адвокат **Петро Гребенюк** (доручення від 25.10.2015 р. № 015-0004898) встановив, що клієнт чекав виклику до Малиновського РВ ОМУ, але повідомлення про виклик було надіслано за старою адресою його мешкання. Слід зазначити, що нове місце мешкання було вказане у вирокі суду.

Таким чином, підзахисного було оголошено у розшук, про що він дізнався лише під час його затримання, та всі рішення відносно нього приймалися без його відома, необхідних заходів по розшуку кримінально-виконавча інспекція не вжила. Суд задовольнив клопотання кримінально-виконавчої інспекції про скасування звільнення від відбування покарання замість того, щоб винести ухвалу про доставку клієнта до суду. Незважаючи на клопотання адвоката, його підзахисний був направлений до місць позбавлення волі до розгляду апеляційної скарги. За час його перебування там, помер його брат, який розраховував на його допомогу, та двоє дітей брата залишилися без піклування

рідних людей. Завдяки подальшим діям адвоката **Петра Гребенюка** термін для апеляційного оскарження був поновлений, а незаконна ухвала суду - скасована. Клієнт був звільнений з-під варті негайно в залі суду, а в суді першої інстанції був призначений новий розгляд справи в іншому складі суду.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області

Скасування вироку суду першої інстанції та закриття кримінального провадження за ч.1 ст.191 КК України

Вироком місцевого суду у кримінальному провадженні №12013190010006734 особу було засуджено за ч.1 ст.191КК України до штрафу в розмірі 850 грн. Не погодившись з рішенням суду обвинуваченим була подана апеляційна скарга. Саме на стадії апеляційного провадження адвокат **Максим Огородник** на підставі доручення №017-0000973 від 06.11.2015 й долучився до здійснення захисту клієнта.

Згідно пред'явленого обвинувачення, клієнту, який обіймав посаду торгового представника та був матеріально відповідальною особою, інкримінувалося умисне заволодіння скретч-картами стартових пакетів, загальною вартістю 80 000 грн.

Ознайомившись з матеріалами кримінальної справи, адвокат підготував та подав письмові пояснення до апеляційної скарги клієнта, вказавши про наявні істотні порушення вимог КПК України, зокрема, зазначив, що судом першої інстанції було не взято до уваги те, що за фактом викрадення грошових коштів в сумі 80 тис. грн. розпочато та триває інше кримінальне провадження.

Ухвалою Апеляційного суду Рівненської області від 08.12.2015 року апеляційну скаргу обвинуваченого задоволено повністю, вирок суду першої інстанції скасовано, а кримінальне провадження закрито за недоведеністю винуватості клієнта у вчиненому злочині. В обґрунтування прийнятого рішення, колегія суддів, визнала переконливими доводи сторони захисту про викрадення вказаних грошових коштів у клієнта, про що внесені відповідні відомості до ЄРДР та здійснюється досудове розслідування. Інших доказів, крім факту зникнення карток, які б підтверджували умисне привласнення обвинуваченим матеріальних цінностей, загальною вартістю 80 000 грн. стороною обвинувачення не було надано.

Адвокату **Олександрю Негрею** було видано доручення від 15.10.2015 року №017-0000907 у кримінальній справі №5-98к15 для здійснення захисту за призначенням засудженого у Верховному Суді України під час розгляду справи за заявою останнього (складеної цим же адвокатом від імені клієнта у рамках надання БВПД у виді складання документів процесуального характеру особі, засудженій до позбавлення волі) про перегляд ухвали колегії суддів судової палати у кримінальних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 11.03.2015 р. з підстави неоднакового застосування судом касаційної інстанції однієї і тієї самої норми права, передбаченої законом України про кримінальну відповідальність, у подібних правовідносинах, що зумовило ухвалення різних за змістом судових рішень.

Успішний перегляд справи Верховним судом України

Клієнта адвоката **Олександра Негрея** відповідно до вироку Баранівського районного суду Житомирської області від 27.06.2013 засуджено за ч.3 ст. 185, ч.5 ст.185, ч.3 ст.15 ч.3 ст.186, ч.3 ст.186, ч.3 ст.187 КК України та призначено покарання у виді позбавлення волі на строк 8 років 6 місяців з конфіскацією всього майна, яке є його власністю. За ч.1 ст.263, ч.2 ст15 ч.3 ст.185 КК виправдано за недоведеністю його участі у вчиненні цих злочинів.

Ухвалою Апеляційного суду Житомирської області від 22.09.2014 року зазначений вирок місцевого суду залишено без змін.

Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ ухвалою від 11.03.2015 року вказані рішення судів нижчих інстанцій залишив без зміни.

В обґрунтування заяви про перегляд ухвали ВССУ, засуджений зазначив, що суд касаційної інстанції у справі щодо нього неправильно застосував положення примітки до статті 185 КК щодо визначення розміру заподіяної шкоди, що привело до неправильної кваліфікації його дій за ч.5 ст.185 КК (крадіжка, вчинена в особливо великих розмірах). Крім того, вказав на допущені судами всіх інстанцій порушення вимог кримінального процесуального закону, у тому числі положень статті 275 КПК 1960 року, які вплинули на законність та обґрунтованість прийнятих рішень. На підтвердження неоднакового застосування судами касаційної інстанції однієї і тієї самої норми права, передбаченої законом України про кримінальну відповідальність, захисник додав ряд судових рішень суду касаційної інстанції у подібних правовідносинах.

За результатами судового розгляду, судова колегія у кримінальних справах Верховного Суду України заяву засудженого задовольнила, ухвалу Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 11.03.2015 року скасувала, а справу направила на новий розгляд до суду касаційної інстанції (постанова від 29.10.2015). В прийнятому рішенні колегія суддів дійшла висновку про неоднакове застосування судом касаційної інстанції положення примітки до статті 185 КК України,

та постановила правовий висновок про те, як саме повинна застосовуватися ця норма права.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Сумській області

Скасування обвинувального вироку суду першої інстанції та виправдання підзахисного за ч. 3 ст. 309 КК України при новому судовому розгляді

Особа обвинувачувалася у вчиненні злочину за ч. 3 ст.309 КК України. Даний злочин кваліфікується як тяжкий, за вчинення якого передбачено покарання у вигляді восьми років позбавлення волі.

Адвоката **Сергія Третьякова** було призначено Регіональним центром для здійснення захисту особи за призначенням на стадії апеляційного оскарження вироку. В суді апеляційної інстанції обвинувальний вирок відносно особи обвинуваченої у вчинення кримінального правопорушення за ч.3 ст. 309 КК України було скасовано і направлено на новий судовий розгляд. Під час судового розгляду даного кримінального провадження адвокат за спільною погодженою правовою позицією з підзахисним спромігся визнати докази сторони обвинувачення недопустимими (спростували покази свідків обвинувачення, належність наркотичних засобів саме обвинуваченому, оскільки до них мали доступ і інші особи). Таким чином захист відповідно до ст. 62 Конституції України ст. 17, 91 КПУ України, п.23 Постанови Пленуму Верховного Суду України №5 від 29 червня 1990 року "Про виконання судами України законодавства і постанов Пленуму з питань розгляду кримінальних справ", довів що обвинувачення не може ґрунтуватися на припущеннях, усі сумніви щодо доведення вини особи повинні тлумачитися на її користь, ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість. Взявши до уваги позицію захисту суд 2 грудня 2015 року визнав невинним особу у пред'явленому обвинуваченні про вчинення кримінального правопорушення передбаченого ч. 3 ст. 309 КК України і постановив виправдати.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області

Зміна вироку суду першої інстанції судом апеляційної інстанції

Адвокат **Микола Шлапак** був залучений апеляційним судом Тернопільської області для здійснення захисту за призначенням неодноразово судимого К., який обвинувачувався у вчиненні ряду злочинів, серед яких закінчений замах на вчинення умисного вбивства двох осіб (ч. 2 ст. 15, п. 1 ч. 2 ст. 115 КК України, що передбачає довічне позбавлення волі), умисне спричинення легких тілесних ушкоджень (ч. 1 ст. 125 КК України) та незаконне поводження зі зброєю та боєприпасами (ч. 1 ст. 263 КК України).

Вироком Підволочиського районного суду Тернопільської області від 16 квітня 2015 року К. був засуджений за вказані злочини та йому призначено остаточне покарання за сукупністю злочинів у вигляді одинадцяти років позбавлення волі.

Не зважаючи на те, що захисник **Микола Шлапак** був залучений лише для захисту на стадії розгляду справи в суді апеляційної інстанції, це не зашкодило йому детально вивчити всі обставини справи і гідно провести захист обвинуваченого К. в суді.

Так, захисником в судовому засіданні суду апеляційної інстанції доведене, що у К. не було умислу на вбивство потерпілих Щ. та Ч., що зроблені ним постріли в потерпілих з пістолету «STALKER-MOD. 915-S», який був споряджений еластичними кулями з гуми «несмертельної дії», тому завідомо для обвинуваченого не могли спричинити смерті потерпілих. Крім того, адвокатом відзначено, що залишаючи місце злочину К. усвідомлював, що потерпілі залишилися живі і, за обставинами справи, ніщо не заважало йому в той чи інший спосіб довести свій умисел на позбавлення життя (як би такий існував) до кінця, при цьому припинив злочинні дії за відсутності перешкод для їх продовження в той чи інший спосіб.

Колегія суддів, що розглядала справу, погодилась з доводами захисника і визнала, що в діях обвинуваченого К. був відсутній умисел на умисне вбивство потерпілих, а тому висновки суду першої інстанції в цій частині є необґрунтованими.

При цьому суд апеляційної інстанції встановив умисність дій К. щодо спричинення потерпілим Щ. та Ч. легких тілесних ушкоджень, а також винуватість Ш. у скоєнні злочину, передбаченого ч.1 ст. 263 КК України.

Таким чином, ухвалою апеляційного суду Тернопільської області від 4 листопада 2015 року змінено вирок Підволочиського районного суду Тернопільської області від 16 квітня 2015 року та засуджено К. за ч. 2 ст. 125, ч.1 ст. 263 КК України до двох років обмеження волі. На підставі ст. 70 КК України за сукупністю злочинів (доведеність яких в апеляційному порядку не оскаржувалась) К. призначено остаточне покарання у вигляді чотирьох років позбавлення волі (замість одинадцяти років позбавлення волі за вироком суду першої інстанції).

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

Зміна ухвали апеляційного суду судом касаційної

В рамках кримінального провадження адвокат **Григорій Лизак** здійснював захист особи за дорученням Центру від 16 липня 2013 року № 937/13. Підзахисний адвоката підозрювався у вчиненні тяжкого кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 307 КК України, а саме у незаконному

інстанції,
пом'якшення
покарання
за ч. 2 ст. 307 КК
України із
застосуванням ст.
69 КК України

придбанні, зберіганні з метою збуту та незаконний збут особливо небезпечних наркотичних засобів, вчинене повторно (позбавлення волі на строк від 6 до 10 років). Вироком Щорського районного суду Чернігівської області від 16 серпня 2013 року клієнта було засуджено до покарання у виді позбавлення волі строком на 6 років з конфіскацією майна. Ухвалою Апеляційного суду Чернігівської області від 17 грудня 2014 року вирок суду першої інстанції було змінено та, із застосуванням ст. 69 КК України, підзахисному було пом'якшено покарання до 4-х років позбавлення волі з конфіскацією майна. В інтересах підзахисного адвокат **Григорій Лизак** склав та подав касаційну скаргу на вирок суду першої інстанції та ухвалу апеляційного суду. Відповідно до ухвали Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 28.10.2015 року вирок Щорського районного суду Чернігівської області від 16 серпня 2013 року та ухвалу Апеляційного суду Чернігівської області від 17 грудня 2014 року змінено, пом'якшено призначене покарання за ч. 2 ст. 307 КК України із застосуванням ст. 69 КК України з 4 років до 2 років 6 місяців.

Зміна вироку
апеляційним
судом та
призначення
більш м'якого
покарання із
застосуванням ст.
69 КК України

В рамках кримінального провадження № 12014270010006844 адвокату **Тетяні Чіковій** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 16.10.2014 року № 1079/14. Адвокат був залучений для здійснення захисту клієнта, який обвинувачувався у вчиненні тяжкого кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України (розбій, вчинений за попередньою змовою групою осіб. Передбачає позбавлення волі від 7 до 10 років із конфіскацією майна). Вироком суду першої інстанції (вирок Деснянського районного суду міста Чернігова від 28.09.2015 року) клієнта було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України та призначено покарання у виді семи років позбавлення волі із конфіскацією всього належного майна. Не погодившись із вироком суду першої інстанції, захисник звернувся з апеляційною скаргою до Апеляційного суду Чернігівської області. Не оспорюючи правильності кваліфікації дій підзахисного, адвокат, акцентуючи увагу на характеризуючих даних клієнта, обставинах, що пом'якшують покарання, наполягала на призначенні покарання підзахисному з урахуванням положень ст. 69 КК України та звільненні його від відбування покарання зі встановленням іспитового строку. Із врахуванням обставин, які пом'якшують покарання, його молодого віку, сімейного стану, щирого розкаяння обвинуваченого у вчиненому, активного сприяння розкриттю злочину суд прийшов до висновку про необхідність призначення обвинувачуваному покарання із застосуванням ст. 69 КК України. Відповідно до ухвали Апеляційного суду Чернігівської області від 26.11.2015 року підзахисного адвоката **Тетяні Чікової** визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 187 КК України, але призначено більш м'яке покарання із застосуванням ст. 69 КК України у виді 4 (чотирьох) років позбавлення волі із конфіскацією всього належного майна.

Звільнення від
відбування
призначеного
судом першої
інстанції
покарання з
випробування зі
встановленням
іспитового строку

В рамках кримінального провадження № 11-кп/795/960/2015 адвокату **Сергію Дедіченку** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 01.12.2015 року № 1574/15 Адвокат був залучений на стадії апеляційного розгляду кримінального провадження.

Вироком суду першої інстанції (вирок Ріпкинського районного суду Чернігівської області від 07.10.2015 року) клієнта було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, та призначено покарання у виді 3 років позбавлення волі. Не погодившись із вироком суду першої інстанції, обвинувачений самостійно звернувся з апеляційною скаргою до Апеляційного суду Чернігівської області та заявив клопотання про залучення захисника для здійснення його захисту у кримінальному провадженні в суді апеляційної інстанції. Отримавши доручення центру, захисник **Сергій Дедіченко** ознайомився з матеріалами кримінального провадження, склав та направив до суду додаткові пояснення до апеляційного суду..

Не оспорюючи правильності кваліфікації дій підзахисного, адвокат, акцентуючи увагу на характеризуючих даних клієнта обставинах, що пом'якшують покарання, наполягав на звільненні його від відбування покарання зі встановленням іспитового строку.

Із врахуванням обставин, які пом'якшують покарання: молодого віку підсудного, щирого розкаяння у вчиненому, активного сприяння розкриттю злочину, добровільного відшкодування завданого збитку потерпілій - суд прийшов до висновку про доцільність задоволення апеляційної скарги.

Відповідно до ухвали Апеляційного суду Чернігівської області від 08.12.2015 року вирок Ріпкинського районного суду Чернігівської області від 07.10.2015 року змінено. На підставі ст. 75 КК України підзахисного адвоката **Сергія Дедіченка** звільнено від відбування призначеного покарання з випробування зі встановленням іспитового строку 2 роки.

[] Успішна практика на стадії виконання рішення суду

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

Відмова у задоволенні подання до суду щодо скасування звільнення від покарання з випробуванням та направлення для відбування призначеного покарання

Адвокат **Роман Моняк**, діяв згідно доручення центру від 27.11.2015р. № 2243, був залучений для надання правової допомоги засудженому, щодо якого ставилось питання про скасування звільнення від відбування покарання з випробуванням засудженому.

Кримінально–виконавча інспекція звернулася з поданням до суду в якому зазначила, що клієнт, засуджений вироком Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 19.09.2014р. за ч.2 ст.185 КК України (крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб, – карається позбавленням волі на строк до п'яти років) на 4 роки позбавлення волі, згідно ст.75, 76 КК України звільнений від відбування покарання з випробуванням на 2 роки, під час іспитового строку не з'являвся на реєстрацію в КВІ, по місцю проживання і реєстрації був відсутній близько одного року.

КВІ просило скасувати звільнення від покарання з випробуванням і направити засудженого для відбування призначеного покарання.

Ухвалою Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 09.12.2015р. в справі № 308/6602/13–к в задоволенні подання відмовлено.

Завдяки роботі адвоката, суд встановив, що на даний час, засуджений покладені на нього вироком Ужгородського міськрайонного суду від 19.09.2014 року обов'язки, виконує належним чином, що не заперечив і представник органу кримінально–виконавчої інспекції, за місцем проживання характеризується позитивно, до кримінальної та адміністративної відповідальності не притягувався, тому в задоволенні подання слід відмовити.

Інформація щодо подання стороною обвинувачення апеляційної скарги на ухвалу суду, – відсутня.

Відмова у задоволенні подання до суду щодо скасування звільнення від покарання з випробуванням та направлення для відбування призначеного покарання

Кримінально–виконавча інспекція звернулася з поданням до суду в якому зазначила, що засуджений вироком Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 23.01.2013р. за ч.1 та ч.3 ст.358, ч.1 ст.190 КК України до позбавлення волі строком на два роки, згідно ст.75, 76 КК України звільнений від відбування покарання з випробуванням на 2 роки, під час іспитового строку двічі в 2013 році та двічі в 2014 році притягувався до адміністративної відповідальності за ст.173 КупАП, а саме 11.10.2013 року, 24.10.2013 року, 25.07.2014 року та 21.08.2014 року. КВІ просило скасувати звільнення від покарання з випробуванням і направити засудженого для відбування призначеного покарання. Засуджений та його захисник **Ігор Леньо** в судовому засіданні просили у задоволенні подання відмовити посилаючись на те, що підзахисний не вчиняв систематично адміністративні правопорушення, його фактично двічі притягнуто до адміністративної відповідальності за ст.173 КупАП і то розгляд справи проводилися судом без його участі. Постанова Ужгородського міськрайонного суду від 24.10.2013 року про накладення на підзахисного адміністративного стягнення скасована постановою апеляційного суду Закарпатської області від 05.05.2015 року. Також зазначили, що на даний час іспитовий строк встановлений вироком суду відносно засудженого закінчився протягом якого останній до кримінальної відповідальності не притягувався та виконував покладені на нього обов'язки.

Ухвалою Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 05.11.2015р. в справі № 712/19629/12 в задоволенні подання відмовлено. При цьому суд зазначив, що в поданні інспектором зазначено, що постановою Ужгородського міськрайонного суду від 11.10.2013 року засудженому призначено 51 грн. штрафу та постановою цього ж суду від 24.10.2013 року 119 грн. штрафу. Також вказано, що 25.07.2014 року відносно останнього складено протокол №152254 за ст.173 КупАП та 21.08.2014 року протокол №15317 за ст.173 КупАП, однак в матеріалах особової справи відсутні постанови суду про накладення на засудженого адміністративних стягнень за вказаними протоколами.

В той же час, згідно постанови апеляційного суду Закарпатської області від 05.05.2015 року, постанову Ужгородського міськрайонного суду від 24.10.2013 року щодо засудженого взагалі скасовано. Таким чином судом не встановлено систематичності, тобто три і більше разів, вчинення засудженим протягом іспитового строку встановленого вироком суду правопорушень, що потягли за собою адміністративні стягнення, а характер вчинених ним правопорушень не свідчить про небажання останнього стати на шлях виправлення. Захисником звернуто увагу суду на те, що засуджений під час іспитового строку з'являвся на реєстрацію до КВІ, нового злочину не вчиняв, відсутність доказів систематичності вчинення ним правопорушень та небажання засудженого стати на шлях виправлення, а також те, що іспитовий строк встановлений вироком суду від 23.01.2013 року закінчився ще 23.01.2015 року. В результаті суд прийшов до висновку про безпідставність внесеного інспектором КВІ подання, а тому в його задоволенні відмовив.

[] Звільнення від покарання/відбування покарання/кримінальної відповідальності

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Волинській області

У провадженні Ковельського міськрайонного суду Волинської області знаходилось кримінальне провадження відносно Клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст. 307 КК України, захисником якого був призначений адвокат **Микола Прадищук**. Органом досудового розслідування Клієнт обвинувачувався в тому, що він на початку жовтня 2014 року в місцевому парку знайшов, чим незаконно придбав, особливо небезпечний наркотичний засіб канабіс, який переніс в палату районної лікарні по місцю свого лікування, де незаконно його зберігав з метою збуту. В подальшому, в жовтні 2014 року Клієнт після 16.00 год., діючи з корисливих мотивів та керуючись метою збагачення, знаходячись на території лікарні за 50 гривень продав гр.Х, який залучався працівниками міліції до проведення оперативної закупки, частину вказаного наркотичного засобу масою 0,76 грама. Він же, з корисливих мотивів та з метою збагачення, в кінці жовтня 2014 року незаконно перевіз вказаний наркотичний засіб до місця свого проживання в с. А Ковельського району, де незаконно його зберігав з метою збуту. В подальшому, наприкінці листопада та в кінці грудня 2014 року він нібито двічі збув 2,11 грама та 3,23 грама за 300 грн. згаданому вище гр. Х., після чого був затриманий працівниками міліції та підданий особистому обшуку.

В ході судового розгляду даного кримінального провадження, адвокат **Микола Прадищук**, обравши правильну правову позицію і тактику захисту, узгоджену з Клієнтом, доводив наявність обставин, які істотним чином зменшують ступінь суспільної небезпеки як самої особи обвинуваченого, так і вчиненого ним діяння, що містить ознаки злочину, який є тяжким.

Так, в обґрунтування цієї позиції, адвокат Микола Прадищук звертав увагу суду на ту обставину, що, як вбачається із показань Клієнта, останній у інкримінованому йому злочині свою вину визнав повністю, щиро розкався, а також запевнив, що скоїв його, перебуваючи в тяжкому матеріальному становищі.

Крім цього, адвокат **Микола Прадищук** звернув увагу суду на те, що по справі наявний ряд інших обставин, пом'якшуючих покарання Клієнта, а саме: притягнення до відповідальності вперше, незадовільний стан здоров'я Клієнта (тривалий час хворіє, інвалід 2-ї групи, потребує оперативного лікування), молодий вік, позитивна характеристика особи по місцю проживання. В цьому ж контексті, адвокатом Миколою Прадищуком в судовому засіданні було вказано на такі обставини, як незначна кількість збутого Клієнтом наркотичного засобу, відсутність настання будь-яких негативних наслідків від скоєного, вчинення кримінального правопорушення під контролем правоохоронних органів, відсутність обтяжуючих обставин.

У своїй промові в судових дебатах адвокат зазначав, що зазначені вище обставини у своїй сукупності істотним чином зменшують ступінь суспільної небезпеки як самого Клієнта, так і вчиненого ним діяння. Із зазначеними доводами адвоката Миколи Прадищука Ковельський міськрайонний суд Волинської області погодився, та вирішив за можливе призначити Клієнту покарання із застосуванням ст.69 КК України, тобто нижче від найнижчої межі, у виді 5 (п'яти) років позбавлення волі без конфіскації майна, а також звільнивши його від відбування призначеного покарання з випробуванням з іспитовим строком на 3 роки відповідно до ст.75 КК України.

Звільнення від відбування покарання за ч. 2 ст. 307 КК України

Звільнення від відбування покарання з випробуванням та із застосуванням примусових заходів виховного характеру

Зміна кваліфікації з ч. 3 ст. 185 КК України на ч.2 ст. 185 КК

У провадженні Ковельського міськрайонного суду Волинської області знаходилось кримінальне провадження відносно клієнтів, обвинувачених за ч. 3 ст. 185 КК України, захисниками яких були призначені адвокати **Микола Прадищук** та **Віта Шеремета**. Органом досудового розслідування Клієнти обвинувачувалися в тому, що вони на початку серпня 2015 року за попередньою змовою групою осіб, переслідуючи злочинний намір на таємне викрадення чужого майна, з корисливих спонукань, через незамкнене вікно, проникли до приміщення колишньої адмінбудівлі, належної потерпілому, звідки демонтувавши, таємно викрали 3 секції чавунних батарей, які є брухтом чорних металів, загальною вагою 268 кг на загальну вартість 911,2 грн., чим спричинили потерпілому збитки на вказану суму.

В ході судового розгляду даного кримінального провадження, адвокати **Микола Прадищук** та **Віта Шеремета** обрали правильну правову позицію і тактику захисту, узгоджену з клієнтами, яка полягала в тому, що клієнти винуватими себе у вчиненні інкримінованого їм злочину визнали частково, щиро розкалися.

В обґрунтування цієї позиції, адвокати Микола Прадищук та Віта Шеремета звернули увагу суду на ту обставину, що така кваліфікуюча ознака, як крадіжка, поєднана з проникненням у приміщення, обвинуваченням не доведена.

України

Так, у ході судового розгляду клієнти категорично заперечували ту обставину, що мета на викрадення майна з приміщення адмінбудівлі в них виникла ще до проникнення в будівлю. З показань Клієнтів, які вони надали в суді, вбачається, що у приміщення адмінбудівлі вони проникли з цікавості, а викрасти батареї вирішили лише після того, як, залишаючи приміщення через відчинене вікно, вони випадково зламали батарею, оскільки та на місці кріплення була іржавою. При цьому, клієнти жодних предметів чи інвентарю, за допомогою якого можна було б здійснити демонтаж секцій батарей, з собою не мали. В цьому контексті, адвокатами **Миколою Прадищуком** та **Вітою Шереметою** звернуто увагу суду на те, що зазначені показання Клієнтів повністю узгоджуються та підтверджуються іншими матеріалами даного кримінального провадження (протоколами слідчого експерименту, протоколом огляду предметів).

Відтак, враховуючи зазначену активну та принципову позицію адвокатів **Миколи Прадищука** та **Віти Шеремети**, суд прийшов до висновку про те, що з обвинувачення клієнтів слід виключити таку кваліфікуючу ознаку, як крадіжка, поєднана з проникненням у приміщення, а тому їх дії слід перекваліфікувати з ч.3 ст.185 КК України на ч.2 ст.185 КК України.

В подальшому, захистом (адвокат **Микола Прадищук**) було ініційоване клопотання матері Клієнта-2 про звільнення його від покарання та передачу під нагляд батьків, яке було задоволене судом.

Здійснюючи захист Клієнта-1, та висловлюючи свої міркування щодо призначення йому покарання, адвокат **Віта Шеремета** звернула увагу суду на ту обставину, що її підзахисний вперше притягається до кримінальної відповідальності, є неповнолітнім, щиро розкався, активно сприяв розкриттю злочину, обтяжуючі покарання обставини відсутні. Ковельській міськрайонний суд прийняв до уваги зазначені міркування адвоката Віти Шеремети та вважав, що виправлення та перевиховання Клієнта-1 можливе без ізоляції його від суспільства і його можливо звільнити від відбування покарання з випробуванням.

Отже, за наслідками судового розгляду даного кримінального провадження Клієнтів засуджено за ч.2 ст.185 КК України та призначено покарання: Клієнту-1 арешт на строк 45 (сорок п'ять) діб та на підставі ст.75 КК України звільнено від відбування призначеного покарання з випробуванням з іспитовим строком на 1 рік; Клієнту -2 позбавлення волі на строк 1(один) рік та на підставі п.3 ч.2 ст.105 КК України звільнено від покарання, із застосуванням примусових заходів виховного характеру (передано під нагляд матері).

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

Звільнення від відбування покарання з випробуванням

ст. 336 КК України

Регіональним центром з надання БВПД у Дніпропетровській області було видано доручення № 004-0022108 від 23/11/2015 р. адвокату **Борису Осмоловському** для здійснення захисту за призначенням по кримінальному провадженню № 1-кп/172/154/15. Підзахисний обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ст.336 КК України . Тобто, він обвинувачувався у тому, що будучи військовозобов'язаним, який перебуває в запасі для комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони держави, маючи звання рядовий, у зв'язку із оголошенням часткової мобілізації, був завчасно повідомлений, шляхом вручення повістки, про необхідність прибуття 12.08.2015 року о 16.30 год. до приміщення Васильківського РВК для подальшого проходження служби у Збройних Силах України, умисно ухилився від призову на військову службу за мобілізацією, будучи придатним до військової служби, не маючи права на відстрочку, передбаченого ст. 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 21.10.1993 року, про причини своєї неявки у встановленому порядку і час не повідомив, чим порушив порядок комплектування Збройних Сил. За вчинення зазначеного кримінального правопорушення передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від двох до п'яти років. Захисник **Борис Осмоловський** завдяки своєму професійному досвіду та активній правовій позиції, зумів переконати суд суворо не наказувати свого підзахисного, призначити покарання в межах санкції ст.336 КК України та звільнити від відбування покарання з випробуванням. Вироком Васильківського районного суду Дніпропетровської області від 08/12/2015 р., підзахисного адвоката Осмоловського було визнано винним у вчиненні злочину, передбаченого ст.336 ККУ та призначено покарання у вигляді позбавлення волі на строк 2 роки. Відповідно до ст. 75 ККУ обвинуваченого було звільнено від відбування покарання з іспитовим строком один рік.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обставинки

Адвокат **Наталія Парог** за дорученням Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Дніпропетровській області №004-0015948 від 06.02.2015 року здійснювала захист гр. К, відносно якого за фактом спричинення умисного легкого тілесного ушкодження, за ч.1 ст.125 КК України було внесено до ЄРДР кримінальне провадження №12014040570000206 від 03.04.2014 року. Відповідно до обвинувального акту від 28.11.2014 року підзахисний адвоката **Наталії Парог**, обвинувачувався у тому, що він, знаходячись на межі свого подвір'я та межі подвір'я потерпілого, в результаті раптово виниклої сварки з приводу суміжного землекористування, наніс сусіду

(потерпілому) не менше одного удару дерев'яним держаком лопати в область лівого плеча, лівої кисти та третього пальця лівої руки, чим спричинив легкі тілесні ушкодження. Обвинувачений свою вину в інкримінованому йому злочині визнав повністю. 11.12.2015 року адвокат в судовому засіданні заявила клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності свого підзахисного з підстав передбачених ст.48 КК України в зв'язку із зміною обстановки, оскільки гр. К перестав бути суспільно небезпечним, бо під час судового провадження він добровільно вступив на службу до лав Збройних сил України та є учасником АТО. Обвинувачений вибачився перед потерпілим, пояснив, що після перебування на військовій службі в зоні АТО у нього відбулася переоцінка цінностей, він має намір дотримуватися законослухняної поведінки. В результаті дій адвоката, Рішенням Солонянського районного суду Дніпропетровської області від 14.12.2015 року у кримінальному провадженні №12014040570000206, підзахисного, обвинуваченого у вчиненні злочину передбаченого ч.1 ст.125 КК України, звільнено від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки та кримінальне провадження закрито.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України

Адвокат **В'ячеслав Куценко** здійснював захист за призначенням (доручення № 004-0016188 від 17.02.2015 року громадянки В, яка обвинувачувалась у вчиненні правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України (крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому) — тяжкий злочин, що карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років, а саме у тому, що громадянка В. разом з співучасницею, об'єднані єдиним злочинним умислом, направленим на таємне викрадення чужого майна, поєднаним з проникненням у житло, з метою скоєння крадіжки чужого майна, заволоділи ключем від квартири потерпілої, незаконно проникли до квартири де таємно, із корисливого мотиву викрали телевізор, що належав потерпілій Х. Судовий розгляд справи здійснювався Заводським районним судом м. Дніпродзержинська. Захисник **В'ячеслав Куценко** завдяки своєму професійному досвіду зумів переконати суд суворо не карати підзахисну. Суд всебічно дослідивши матеріали справи, взявши до уваги доводи адвоката призначив обвинуваченій покарання за ч. 3 ст. 185 КК України, із застосуванням ст. 69 КК України, у вигляді двох років позбавлення волі. (більш м'яке покарання, ніж передбачено законом).

На підставі ст. 75 КК України суд звільнив громадянку В. Від відбування покарання, встановивши їй випробувальний термін один рік.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 79 КК України

Регіональним центром з надання БВПД у Дніпропетровській області було видано доручення № 004-0020806 від 16/069/2015 р. адвокату **Едуарду Дерюгіну** для здійснення захисту за призначенням по кримінальному провадженню № 12015040380000374 . Неповнолітня підзахисна обвинувачувалась у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст.190 КК України (заволодіння чужим майном шляхом зловживання довірою (шахрайство) вчинене повторно за попередньою змовою групою осіб. Неповнолітня підзахисна адвоката Дерюгіна Е.Щ., будучи раніше судимою, діючи за попередньою змовою з іншою обвинуваченою по справі, шляхом зловживання довірою потерпілого попрохала останнього здійснити дзвінок з його мобільного телефону, після чого зникла з телефоном з місця скоєння злочину. Мобільним телефоном розпорядилися на власний розсуд, чим було спричинено матеріальну шкоду потерпілому у розмірі 637 грн. За вчинення зазначеного кримінального правопорушення передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років. Захисник **Едуард Дерюгін** завдяки своєму професійному досвіду та активній правовій позиції, зумів переконати суд суворо не наказувати свою підзахисну, яка щиро розкалася у скоєному, активно сприяла розкриттю злочину, є неповнолітньою, а крім того на час розгляду справи в суді перебувала у стані вагітності, а тому просив суд призначити покарання в межах санкції ч.2 ст.190 КК України та звільнити від відбування покарання з випробуванням. Вироком Першотравенського районного суду Дніпропетровської області від 30/12/2015 р., підзахисну адвоката **Едуарда Дерюгіна** було визнано винною у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст.190 ККУ та призначено покарання у вигляді одного року позбавлення волі. Відповідно до ч.4 ст.70 КК України за сукупністю злочинів шляхом поглинання менш суворого покарання більше суворим підзахисній адвоката Дерюгіна остаточно призначено покарання у виді трьох років трьох місяців позбавлення волі. На підставі ст. 79 КК України обвинувачену було звільнено від відбування основного з іспитивим строком два роки.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею на

Регіональним центром з надання БВПД у Дніпропетровській області було видано доручення № 004-0022333 від 28/11/2015 р. адвокату **Тетяні Філоненко** для здійснення захисту за призначенням по кримінальному провадженню № 12015040370001723. Неповнолітній підзахисний адвоката **Тетяні Філоненко** обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.1 ст.185 КК України, а саме в тому, що він здійснив крадіжку мобільного телефону у неповнолітнього потерпілого,

поруки

чим спричинив останньому матеріальну шкоду. За вчинення зазначеного кримінального правопорушення передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років. Під час судового засідання надійшло клопотання від представника Західно-Донбаського професійного ліцею у відношенні неповнолітнього обвинуваченого, про звільнення його від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею на поруки та закриття кримінального провадження. Адвокат підтримала дане клопотання та просила суд його задовольнити, оскільки її підзахисний щиро розкався у вчиненому, матеріальну шкоду відшкодував у повному обсязі, зробив для себе висновки на майбутнє, до кримінальної відповідальності притягується вперше, окрім того вчинив злочин середнього тяжкості. Суд, заслухавши думку учасників процесу, прийшов до висновку, що є всі правові підстави для застосування до неповнолітнього обвинуваченого вимог ст.47 КК України, відповідно до частини першої якої, особу, яка вперше вчинила злочин невеликої або середньої тяжкості та щиро покалася, може бути звільнено від кримінальної відповідальності з передачею її на поруки колективу підприємства за їхнім клопотанням за умови, що вона протягом року з дня передачі її на поруки виправдає довіру трудового колективу, не ухилитиметься від заходів виховного характеру та не порушуватиме громадського порядку. Ухвалою Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 21/12/2015 р. неповнолітнього підзахисного адвоката **Тетяни Філоненко** було звільнено від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею його на поруки педагогічному колективу Західно-Донбаського професійного ліцею, а кримінальне провадження №12015040370001723 - закрито. Роз'яснено обвинуваченому, що у разі порушення ним умов передачі його на поруки, відповідно до ч.2 СТ.47 КК України він буде притягнутий до кримінальної відповідальності за вчинений злочин, передбачений ч.1 ст.185 КК України.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Донецькій області

Звільнення від кримінальної відповідальності

ст.289 ч.2, ч. 3 ст.185 КК України КК України

Адвокат **Віктор Коваленко** діяв на підставі доручення від 10.12.2015 №005-0012641.

Особа обвинувачувалася в скоєнні кримінального правопорушення (внесено в ЕРДР 01.10.2015р №12015050380001564), передбаченого ч.2 ст.289, ч. 3 ст.185 КК України, а саме у тому, що перебуваючи в стані сп'яніння умисно, з корисливих мотивів скоїв викрадення чужого майна та незаконне заволодіння транспортними засобами, за яке передбачено покарання у вигляді: за ч. 3 ст. 185 КК України - позбавлення волі від 3 до 6 років, за ч.2 ст.289 КК України – позбавлення волі від 5 до 8 років з конфіскацією майна. Згідно зі змістом обвинувального акту, 30.09.2015р обвинувачений проник на територію домоволодіння потерпілого, відчинив ворота гаражу ключем, незаконно заволодів мопедами марки «Дельта» та «Карпати» та електроінструментами та був затриманий під час ремонту вказаних транспортних засобів. Розмір шкоди, спричинений потерпілому склав 1449,58 гривень. В ході розгляду судової справи винний визнав свою вину. Але, враховуючи неповнолітній вік та щире каяття обвинуваченого, його було звільнено від відбування покарання з іспитовим строком на 2 роки та покладено на нього обов'язків, передбачених ст.76 КК України. Вирок Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області від 29.12.2015р.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України

Адвокат **В'ячеслав Максименко** (доручення від 23.09.2015 №005-0011660) здійснював захист особи, обвинувачувалася в скоєнні умисного, середньої тяжкості кримінального правопорушення (внесено в ЕРДР 25.08.2015р №12015050260001156), передбаченого ч.1 ст. 309, ч.1 ст. 311, ч.1 ст.317 КК України, а саме в придбанні наркотичного засобу для особистого вживання, зберіганні для власного використання без мети збуту та виготовленні для незаконного вживання особливо небезпечного наркотичного засобу без мети збуту. За скоєння вказаного правопорушення передбачено максимальне покарання у вигляді: ч.1 ст.309 КК - позбавлення волі строком на три роки, ч.1 ст.311 КК - обмеження волі строком до трьох років, ч.1 ст.317 КК - позбавлення волі від 3 до 5 років. Відповідно до ч.4 ст.469 КПК України, враховуючи тяжкість злочину, внаслідок якого шкода завдана лише державним чи суспільним інтересам, та відсутність підстав для відмови у затвердженні угоди між обвинуваченим та прокурором про визнання винуватості, Дружківський міський суд 29.12.2015 року дійшов висновку про винуватість особи та відсутність підстав для відмови у затвердженні угоди між обвинуваченим та прокурором про визнання винуватості, укладеної 25.09.2015р. Згідно вироку суду, особі призначено покарання на підставі ст.70 КК України шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим і остаточно призначено 3 (три) роки позбавлення волі. Проте на підставі ст.75 КК України особу звільнено від відбуття покарання з мінімальним іспитовим строком 1 рік.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Житомирській області

Звільнення від відбування

Адвокату **Павлу Миколайчук** було видано доручення №006-0000467 від 14 квітня 2015 року для здійснення захисту за призначенням на стадії судового розгляду. Ознайомившись з матеріалами

покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України

кримінального провадження захисник з'ясував, що громадянин К. обвинувачується у вчиненні кримінальних правопорушень передбачених ч.1 ст. 125 КК, ч. 2 ст. 289 КК України. Погоджуючи правову позицію з клієнтом адвокат роз'яснив К., що кримінальне провадження в частині обвинувачення за ч. 1 ст. 125 КК України може бути закрито у зв'язку з відмовою потерпілого від обвинувачення.

Захисник разом з клієнтом знайшли спільну мову з потерпілим, і як наслідок Коростишівським районним судом Житомирської області 22 квітня 2015 року була винесена ухвала про закриття кримінального провадження в частині обвинувачення за ч. 1 ст. 125 КК України, у зв'язку з відмовою потерпілого від обвинувачення.

Громадянина К. було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст.289 КК України та призначено покарання у виді 5 років позбавлення волі без конфіскації майна. На думку суду позитивна характеристика К. та щире каяття є підставою для застосування до нього норм ст.75 КК України. Вироком Коростишівського районного суду Житомирської області від 29.12.2015р. К. звільнили від відбування призначеного основного покарання у виді позбавлення волі, встановивши йому іспитовий строк 3 роки.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

Підзахисний адвоката **Василя Коструба** початково, згідно даних об'єднаного кримінального провадження (внесеного 16.09.2015 р. до ЄРДР за № 12015070160001596) підозрювався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст.15, ч.1 ст.115 КК України (замах на вчинення вбивства, тобто умисного протиправного заподіяння смерті іншій людині, – карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років) та ч.1 ст.125 КК України (умисне легке тілесне ушкодження, що спричинило короткочасний розлад здоров'я або незначну втрату працездатності, – карається обмеженням волі на строк до двох років).

Після вступу адвоката в справу, постановою про закриття кримінального провадження від 10.11.2015р. кримінальне провадження за підозрою підзахисного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.125 КК України було закрито на підставі п. 7 ч.1 ст.284 КПК України, у зв'язку з відмовою потерпілої від обвинувачення у формі приватного обвинувачення.

Згідно постанови про зміну кваліфікації кримінального правопорушення від 10.11.2015р., дії підзахисного було перекваліфіковано із ч.1 ст.15, ч.1 ст.115 КК України на ч.1 ст.121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження, – карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років) і в подальшому, згідно даних обвинувального акту від 11.11.2015р. пред'явлено обвинувачення за вказаною статтею.

При здійсненні захисту у суді першої інстанції, за поданим адвокатом клопотанням, ухвалою Тячівського районного суду Закарпатської області від 16.11.2015р. у справі № 307/3507/15–к, провадження № 1–кп/307/444/15 було змінено запобіжний захід підзахисному із тримання під вартою на домашній арешт без застосування електронних засобів контролю.

За вироком Тячівського районного суду Закарпатської області від 11.12.2015р. у справі № 307/3507/15–к, провадження № 1–кп/307/444/15 підзахисного було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.1 ст.121 КК України і призначено покарання у виді позбавлення волі строком на п'ять років, на підставі ст.75 КК України звільнено від призначеного покарання з призначенням іспитового строку в три роки.

Інформація щодо подання стороною обвинувачення апеляційної скарги на вирок суду, – відсутня.

Клієнт адвоката **Владислава Сідуня** (доручення центру від 18.02.2013 р. № 138) обвинувачувався, згідно матеріалів кримінального провадження № 12012070040000302, у вчиненні двох злочинів, у співучасті з іншим обвинуваченим, передбачених ч. 2 ст. 121 КК України (Умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, а також з метою залякування потерпілого або інших осіб, чи з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості, або вчинене на замовлення, або таке, що спричинило смерть потерпілого, - карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років) та ч. 3 ст. 135 КК України (Завідоме залишення без допомоги особи, яка перебуває в небезпечному для життя стані і позбавлена можливості вжити заходів до самозбереження через малолітство, старість, хворобу або внаслідок іншого безпорадного стану, якщо той, хто залишив без допомоги, зобов'язаний був піклуватися про цю особу і мав змогу надати їй допомогу, а також у разі, коли він сам поставив потерпілого в небезпечний для життя стан, якщо ці діяння спричинили смерть особи або інші тяжкі наслідки, - караються позбавленням волі на строк від трьох до восьми років).

Вироком Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області від 22.01.2016 р. в справа №303/1959/13-К, провадження 1-КП/303/3/16, підзахисного було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 121 КК України та призначено йому покарання

За ч.1 ст.121 КК України

Звільнення від відбування покарання на підставі ч. 5 ст. 72 КК України

із застосуванням ст. 69 КК України у виді шести років одного місяця позбавлення волі. Підзахисного виправдано за ч.3 ст.135 КК України у зв'язку з відсутністю в його діянні складу цього кримінального правопорушення. Відповідно до ч. 5 ст. 72 КК України зараховано підзахисному строк попереднього ув'язнення з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі, і звільнено його від відбування покарання, оскільки строк попереднього ув'язнення, відбутий ним у межах кримінального провадження перевищує фактично призначене йому основне покарання. Інформація щодо подання стороною обвинувачення апеляційної скарги на вирок суду, - відсутня.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Запорізькій області

Звільнення від відбування покарання на підставі ст. 75 КК України

Адвокат **Роман Єременко** домогся звільнення підзахисного від фактичного відбування покарання. Громадянин «Д» обвинувачувався у тому, що перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, діючи на ґрунті особистих неприязних відносин прийшов до будинку з особистою мисливською рушницею, з метою помсти і наміром на вбивство осіб, які знаходились у будинку, а саме : гр. «Г», гр. «Н», гр. «Ж». Але біля вхідних дверей гр. «Д» наніс гр. «Г», яка намагалась його спинити, прикладом мисливської рушниці декілька ударів в область обличчя та тіла, внаслідок чого остання впала на землю. Після цього, продовжуючи свій злочинний намір, гр. «Д» підійшов до міжкімнатних дверей, які були зачиненні, та достовірно знаючи про те, що у кімнаті навпроти вищевказаних дверей знаходяться зазначені особи, приставивши рушницю до отвору, який був у дверях, та вистрілив з мисливської рушниці, яка належала йому, внаслідок чого поранив гр. «Н» та заподіяв їй, згідно з судово-медичною експертизою, тяжкі тілесні ушкодження та ушкодження середньої тяжкості. Органами досудового розслідування після повернення обвинувального акту Приморським районним судом на доопрацювання, було змінено кваліфікацію дій обвинуваченого з посягання на життя – ч.2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК України на ч.1 ст.121 КК України - заподіяння умисних тяжких тілесних ушкоджень - небезпечного для життя в момент заподіяння. Санкція цієї статті передбачає позбавлення волі від п'яти до восьми років. Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги для захисту гр. «Д» призначив адвоката Єременко Романа Сергійовича за дорученням № 008-0000142 від 19.01.2015. З вересня 2015 року Приморський районний суд розглянув справу по суті. Під час судового розгляду справи прокурор підтримав обвинувачення, та зазначив, що вина гр. «Д» у вчиненні інкримінованого йому кримінального правопорушення беззаперечно підтверджується сукупністю досліджених доказів. Але завдяки наполегливій та кваліфікованій роботі адвоката **Романа Єременко** Приморський районний суд Запорізької області, визнавши винним гр. «Д» у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 ст. 121 КК України, призначив йому покарання у вигляді 5 років позбавлення волі. На підставі ст. 75 КК України гр. «Д» звільнено від відбування покарання та звільнено з-під варті.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Кіровоградській області

Звільнення від відбування покарання з випробуванням за ч. 3 ст 185, ч.1 ст. 262 КК України

22 травня 2015 дорученням центру обвинуваченому Л. для здійснення захисту було призначено адвоката **Ірину Ноженко**. Гр. Л. обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст 185, ч.1 ст. 262 КК України. Завдяки професійним діям адвоката, в ході судового розгляду, колегія суддів прийшла до висновку, щодо можливості застосування ст. 75 КК України. Вироком суду гр. Л. визнано винним у вчиненні злочинів, передбачених ч.3 ст. 185 ч.1 ст. 262 КК України, та призначено йому покарання у виді позбавлення волі строком на п'ять років. На підставі ст. 75 КК України Л. звільнено від відбування покарання з іспитивним строком 3 роки.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Луганській області

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України за ч.3 ст. 185 КК України

21.09.2015 адвокату **Тетяні Кузнєцовій** було видане доручення № 012-0313815 для здійснення захисту за призначенням Клієнту, обвинуваченому у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, що кваліфікується як таємне викрадення чужого майна (крадіжка), поєднана з проникненням у житло, санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від трьох до шести років, кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких. Кримінальне провадження № 1201513055000787 від 09.09.2015. Дослідивши матеріали справи, захисник обґрунтовано звернув увагу суду на наявність пом'якшуючих обставин – визнання вини, щире каяття підзахисного, належні характеристики, знаходження на утриманні неповнолітніх дітей. 26.10.2015 Сватівський районний суд Луганської області ухвалив вирок, яким при призначенні Клієнту покарання у вигляді позбавлення волі, на підставі ст. 75 КК України звільнив Клієнта від відбування призначеного покарання з

випробуванням, встановивши іспитовий строк.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України за ч.3 ст. 185 КК України

10.08.2015 адвокату **Валерію Заїці** було видане доручення № 012-0257715 для здійснення захисту у кримінальному провадженні № 12015130440000138 від 05.06.2015. за призначенням Клієнту, обвинуваченому у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, що кваліфікується як таємне викрадення чужого майна (крадіжка), поєднана з проникненням у житло, санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від трьох до шести років, кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких. Дослідивши матеріали справи, захисник звернув увагу суду на наявність пом'якшуючих обставин – визнання вини та щире каяття підзахисного. Так, 19.10.2015 Новопсковський районний суд Луганської області ухвалив відповідний вирок, яким при призначенні Клієнту покарання у вигляді позбавлення волі та на підставі ст. 75 КК України звільнив Клієнта від відбування призначеного покарання з випробуванням, встановивши йому іспитовий строк.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України за ч.1 ст. 263 КК України

25.09.2015 адвокату **Володимиру Варченко** було видане доручення № 012-0321815 для здійснення захисту за призначенням Клієнта, обвинуваченого у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 263 КК України - носіння, зберігання, придбання, передача чи збут бойових припасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв без передбаченого законом дозволу, санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від трьох до семи років, кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких, зареєстроване в ЄРДР за № 12015130480000223 від 23.08.2015. Захисникові, попри те, що кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких, вдалося укласти угоду про визнання винуватості, яку 22.10.2015 Марківський районний суд Луганської області затвердив й ухвалив відповідний вирок. При призначенні Клієнту покарання у вигляді позбавлення волі, на підставі ст. 75 КК України він був звільнений від відбування призначеного покарання з випробуванням.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України

Адвокату **Марині Шепель** було видане доручення № 012-0395715 від 16.11.2015 року для здійснення захисту за призначенням Особи, обвинуваченої у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 198 КК України, що кваліфікується як придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом, санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від трьох до шести років, кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких. Дослідивши матеріали справи, захисник звернув увагу суду на наявність пом'якшуючих обставин – визнання вини та щире каяття підзахисного. Кримінальне провадження №12015130460000926 від 09.11.2015. Так, 10.12.2015 Кременський районний суд Луганської області ухвалив відповідний вирок, яким при призначенні Особі покарання у вигляді позбавлення волі, на підставі ст. 75 КК України звільнив Особу від відбування призначеного покарання з випробуванням, встановивши їй іспитовий строк.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області

Звільнення від відбування покарання з випробуванням

за ч. 2 ст. 309, КК України

Громадянин Л. обвинувачувався у скоєнні злочину передбаченого ч.2 ст.309 КК України, а саме у тому що він незаконно, повторно знайшовши цілі рослини маку, у кількості 85 рослин, поклав їх у поліетиленовий пакет чорного кольору та переніс у руках без мети збуту. За вказане кримінальне правопорушення законом передбачено покарання у вигляді позбавлення волі строком від 2 до 5 років. В ході судового слідства обвинувачений Л. свою винуватість у вчиненні інкримінованого йому злочину визнав повністю, щиро розкався у скоєному та погодився з висунутим йому обвинуваченням. Вироком Самбірського міськрайонного суду Львівської області громадянина Л. визнано винуватим у вчиненні злочину, передбаченому ч.2ст.309 КК України, та призначив йому покарання у вигляді позбавлення волі строком на 2 роки (мінімальне можливе покарання). На підставі ст.75 ККУ Клієнт звільнений від відбування покарання з випробуванням, з іспитовим строком на 1 рік (кримінальне провадження №15140290000761). Призначення такого м'якого покарання стало можливим завдяки професійній роботі адвоката **Марії Ленько**.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України

Підзахисний адвоката **Марії Ленько** був обвинувачений у скоєнні злочину, передбаченого ч.2 ст.309 КК України, а саме у тому, що він незаконно, знайшовши неподалік річки 85 цілих рослин маку, поклав їх у поліетиленовий пакет чорного кольору та переносив без мети збуту (кримінальне провадження №15140290000761). Проте під час судового слідства обвинувачений повністю визнав свою вину у вчиненні інкримінованого йому злочину, а також щиро покався у скоєному. Позаяк, виироком Самбірського міськрайонного суду Львівської області обвинуваченого визнано винним у злочині, що передбачений ч.2 ст.309 КК України – незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети

збуту – та засуджено до двох років позбавлення волі.

Однак, на підставі ст.75 КК України, якою передбачено звільнення від відбування покарання з випробуванням у випадку визнання вини, якщо сторонами угоди узгоджено покарання у виді виправних робіт, обмеження волі, позбавлення волі на строк не більше п'яти років, а також узгоджено звільнення від відбування покарання з випробуванням. Таким чином, підзахисного адвоката **Марії Ленько** суд звільнив від відбування покарання з випробувальним строком на один рік.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області

Звільнення від
відбування
покарання на
підставі ст. 75
КК України
за ч.3 ст. 185
КК України

Громадянин І.С.П. на стадії досудового розслідування обвинувачувався в тому, що в січні місяці 2015 року разом та за попередньою змовою з І.В.П., проникли на подвір'я одного з домоволодіння в с. Дубіївка, Черкаської області, таємно, умисно, з корисливих мотивів упевнившись, що за їхніми протиправними діями ніхто не спостерігає, шляхом відкриття защіпки на вхідних дверях проникли до приміщення будинку, звідки, умисно, таємно, викрали особисті речі громадянина П.О.Г., чим завдали останньому значних матеріальних збитків. Повторно, через декілька днів, разом та за попередньою змовою з І.В.П., проникли на подвір'я того ж самого домоволодіння в с. Дубіївка, Черкаської області та таємно, умисно, з корисливих мотивів, знаючи що за їхніми протиправними діями ніхто не спостерігає, шляхом відкриття защіпки на вхідних дверях проникли до приміщення будинку, звідки, викрали металобрухт чим завдали матеріальних збитків громадянину П.О.Г. Дії обвинувачених були кваліфіковані за ч.3 ст. 185 КК України – таємне викрадення чужого майна, поєднана з проникненням у житло або інше володіння особи, скоєне за попередньою змовою групою осіб. Санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі строком від 3 до 6 років. Кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких.

Судовий розгляд справи здійснювався 10.12.2015 року Черкаським районним судом Черкаської області. **Захисник Олександр Вакулєнко**, який діяв за дорученням Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області № 023-0001234 від 08.09.2015 р., завдяки своєму професійному досвіду, зумів переконати суд суворо не карати підзахисного, пояснивши, що І.С.П. за місцем свого проживання характеризується позитивно, щиро кається, активно сприяв розкриттю злочину, вини визнає.

Суд всебічно дослідивши матеріали справи, взявши до уваги доводи адвоката та враховуючи вищезазначені пом'якшуючі обставини, призначив І.С.П. мінімальний розмір покарання - 3 роки позбавлення волі та на підставі ст.75 КК України звільнив І.С.П. від відбування покарання з випробуванням, встановивши йому іспитовий строк, терміном 1 рік.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернівецькій області

Звільнення від
відбування
покарання на
підставі ст. 75
КК України

Для здійснення захисту особи у кримінальному провадженні № 120142600000505 від 27 травня 2015 року Регіональним центром було видано доручення від 12 жовтня 2015 року № 024-0000576 адвокату **Ігорю Дроню**.

Його клієнт обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, що передбачене ч. 3 статті 190 КК України - шахрайство, вчинене у великих розмірах, або шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки (загалом 17 епізодів). Санкцією зазначеної статті передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до восьми років.

Однак, завдяки успішній реалізації адвокатом своєї правової позиції по справі Першотравневим районним судом м. Чернівці призначено мінімальний розмір покарання - позбавлення волі на три роки та на підставі статті 75 КК України підзахисного звільнено від відбування покарання.

26 грудня 2014 року Регіональним центром видано доручення № 024-000613 адвокату **Сергію Венгринюку**.

За матеріалами кримінального провадження № 12014260040000824 його клієнт обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 статті 162 (3 епізоди) та ч. 2 статті 185 КК України (9 епізодів).

Звільнення від
відбування
покарання на
підставі ст. 75
КК України

Відповідно до Кримінального закону крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб кваліфікується як злочин середньої тяжкості, що карається арештом на строк від трьох до шести місяців або обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк. Частина 1 статті 162, тобто незаконне проникнення до житла чи іншого володіння особи, незаконне проведення в них огляду чи обшуку, а так само незаконне виселення чи інші дії, що порушують недоторканість житла громадян є злочином невеликої тяжкості що передбачає покарання у вигляді штрафу від п'ятдесяти до ста неоподаткованих мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років. Завдяки успішній роботі адвоката **Сергія Венгринюка** Шевченківським районним судом м. Чернівці призначено покарання за

Звільнення від відбування покарання на підставі ст. 75 КК України

ч. 2 статті 185 КК України у вигляді двох років позбавлення волі та на підставі статті 75 КК України особу звільнено від відбування покарання. Також суд виключив ч.1 статті 162 КК України як зайву, оскільки дії підзахисного повністю охоплюються складом злочину ч.2 статті 185 КК України і додаткової кваліфікації за статтею 162 КК України не потребують.

28 жовтня 2015 року Регіональним центром видано доручення № 024-0000602 адвокату **Володимиру Кириляку** для здійснення захисту за призначенням. Його клієнту було пред'явлено обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 статті 185 КК України, тобто крадіжка, поєднана з проникненням в житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, що карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років.

Завдяки успішній роботі адвоката **Володимира Кириляки** його підзахисному призначено мінімальний розмір покарання у виді трьох років позбавлення волі та на підставі статті 75 КК України звільнено від відбування покарання.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

Звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України

В рамках кримінального провадження № 12015270010003401 адвокату **Павлу Бондаренку** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 26.06.2015 року № 804/15. Адвокат був залучений для здійснення захисту клієнта, який обвинувачувався у вчиненні ряду кримінальних правопорушень, передбачених ст. 309 ч. 1, ст. 307 ч. 2, ст. 315 ч. 1, ст. 317 ч. 1 КК України, а саме: незаконне виготовлення та зберігання психотропної речовини, обіг якої обмежено, без мети збуту; незаконний збут психотропної речовини особою, яка раніше вчинила злочин, передбачений ст. 309 ч. 1 КК України; схилення до вживання психотропної речовини; надання приміщення для незаконного вживання психотропної речовини. В ході судового провадження, адвокат звернув увагу суду на обставини, пом'якшуючі покарання, а саме: активне сприяння розкриттю злочину, визнання вини у вчиненому, щире каяття обвинуваченого та активне сприяння розкриттю кримінального правопорушення, наявність хронічних захворювань та наявність на утриманні батьків пенсійного віку. Дослідивши матеріали кримінального провадження, суд дійшов до висновку, що виправлення обвинуваченого та досягнення мети попередження вчинення ним нових злочинів можуть бути досягнуті при призначенні покарання обвинуваченому по ч. 2 ст. 307 КК України, із застосуванням ч. 1 ст. 69 КК України та при звільненні від покарання з випробуванням. Крім того, оскільки злочин, передбачений ст. 307 ч. 2 КК України вчинений обвинуваченим не з корисливих мотивів, на підставі ч. 2 ст. 59 КК України не підлягало застосуванню додаткове покарання у виді конфіскації майна. Відповідно до вироку Новозаводського районного суду Чернігівської області від 24.12.2015 року підзахисного адвоката **Павла Бондаренка** визнано винним у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ст. 309 ч. 1, ст. 307 ч. 2, ст. 315 ч. 1, ст. 317 ч. 1 КК України та призначено покарання: за ст. 309 ч. 1 КК України - один рік позбавлення волі, за ст. 307 ч. 2 КК України - із застосуванням ст. 69 КК України - чотири роки позбавлення волі, за ст. 315 ч. 1 КК України - два роки позбавлення волі, за ст. 317 ч. 1 КК України - три роки позбавлення волі. Остаточне покарання клієнту визначено у виді 4 років позбавлення волі без конфіскації майна. На підставі ст. 75 КК України підзахисного адвоката звільнено від відбування призначеного покарання зі встановленням іспитового строку у 3 роки.

[] Закриття кримінального провадження

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

Закриття кримінального провадження в зв'язку з відсутністю складу злочину

Адвокат **Роман Піцик** здійснював захист за призначенням (доручення № 6056 від 18.10.2013 року) громадянина В, який обвинувачувався у вчиненні правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 364 КК України (зловживання владою або службовим становищем, тобто умисне, з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для самої себе чи іншої фізичної або юридичної особи використання службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам служби, якщо воно спричинило тяжкі наслідки) — тяжкий злочин, що карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатись певною діяльністю, а саме громадянин В. перебуваючи на посаді заступника начальника управління земельних ресурсів подав до міської ради документацію, на підставі якої міська рада прийняла незаконне рішення про надання згоди на передачу у приватну власність громадянам земельних ділянок внаслідок чого, незаконно, із земель комунальної власності у приватну власність громадян передано земельні ділянки та виготовлено державні акти на право власності. Під час досудового розслідування, та при направленні провадження до суду адвокат неодноразово доводив безпідставність пред'явленого обвинувачення у зв'язку із чим суд неодноразово повертав справу прокурору та в кінцевому результаті кримінальне провадження закрили в зв'язку з відсутністю складу злочину.

**Виключення
епізодів з
обвинувачення**

Адвокат **Аліна Губа** здійснювала захист за призначенням (доручення № 004-0016091 від 13.02.2015 р.) громадянина О., який обвинувачувався у вчиненні правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 171 КК України (злочин невеликої тяжкості), ст. 340 (злочин середньої тяжкості), ч. 2 ст. 294 КК України (позбавлення волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років, особливо тяжкий злочин). На стадії судового розгляду адвокат **Аліна Губа** заявила клопотання про закриття кримінального провадження в частині обвинувачення за ч. 2 ст. 294 КК України на підставі п. 4 ч. 1 ст. 284 КПК України у зв'язку з набранням чинності закону, яким скасована кримінальна відповідальність та звільнення обвинуваченого від кримінальної відповідальності. В результаті - обвинувачений О. ухвалою суду звільнений від кримінальної відповідальності в частині обвинувачення за ч. 2 ст. 294 КК України (особливо тяжкий злочин) та звільнений з випробуванням в частині обвинувачення за ч. 1 ст. 171 КК України та ст. 340. Кримінальне провадження, внесене до ЄРДР за № 4201504000000172, справа № 203/1474/15-к, Кіровський районний суд м. Дніпропетровська.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Донецькій області

**Закриття
кримінального
провадження в
зв'язку з
відсутністю
складу злочину**

Адвокат **Марія Бережна**, яка здійснювала захист на підставі доручення від 30.10.2015 р. № 005-0012148, домоглася закриття кримінального провадження проти свого клієнта – гр. З. Працівниками міліції з письмового дозволу гр. З було проведено огляд будинку, за місцем проживання останнього, в ході якого вилучено рідину рослинного походження, що в ході проведення судової експертизи виявилася особливо небезпечним наркотичним засобом – канабісом, як і раніше пояснив сам З. під час проведення у нього огляду. Однак, згідно ч. 4 ст. 307 КК України, особа, яка добровільно надала наркотичні речовини, психотропні речовини або їх аналоги, та яка вказала джерело їх придбання або сприяла розкриттю злочинів, пов'язаних з їх незаконним оборотом, звільняється від кримінальної відповідальності. Висновок: слідчий виніс постанову про закриття кримінального провадження у зв'язку з встановленням відсутності в діянні складу кримінального правопорушення.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

**За ч.4 ст. 407 КК
України**

За матеріалами кримінального провадження (внесеного до ЄРДР за № 42015070210000173 від 18.08.2015р.) підзахисний адвоката підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.4 ст.407 КК України (самовільне залишення військової частини або місця служби, а також нез'явлення вчасно на службу без поважних причин, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану, вчинене особами, зазначеними в частинах першій або другій цієї статті, – караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років).

Вступивши у справу адвокат **Петро Ставичний** в справу довів, що факт самовільного залишення місця несення служби мав місце, однак за наявності поважних причин, оскільки підзахисний доглядав за важко хворими матір'ю та батьком, що підтверджується відповідними документами, а також враховуючи факти неодноразового звернення підзахисного до командування військової частини та в подальшому до військового комісара, в яких повідомлено про неможливість проходження військової служби у зв'язку із здійсненням постійного догляду, кримінальне провадження підлягає закриттю. На підставі п. 2 ч.1 ст.284 КПК України кримінальна справа дійсно була закрита постановою прокурора від 17.12.2015р – за відсутності в діянні складу кримінального правопорушення.

**За ч.4 ст. 407 КК
України**

За матеріалами кримінального провадження (внесеного до ЄРДР за № 42015070210000271 від 27.08.2015р.) підзахисний адвоката **Ігоря Кракосевича** (доручення центру від 01.10.2015р. № 1891) підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.4 ст.407 КК України (самовільне залишення військової частини або місця служби, а також нез'явлення вчасно на службу без поважних причин, вчинені в умовах особливого періоду. Вказаний злочин карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років).

Після вступу адвоката в справу та його дій направлених на захист клієнта кримінальне провадження було закрито. Згідно постанови про закриття кримінального провадження прокурора військової прокуратури Ужгородського гарнізону від 02.10.2015р., враховуючи поважність причин відсутності підозрюваного у період з 13.07.2015р. по 27.07.2015р. через стан здоров'я своєї дружини та в зв'язку з доглядом за малолітнім сином, що підтверджено відповідними документами, кримінальне провадження було закрито, на підставі п. 2 ч.1 ст.284 КПК України – за відсутності в діянні складу кримінального правопорушення.

**За
передбаченого**

Захист клієнта здійснював **Роман Бабич** (доручення центру від 06.08.2015 р. № 1406) у рамках кримінального провадження внесеного до ЄРДР за № 12012070140000174 від 13.12.2012 р.

**ч. 1 ст. 121 КК
України**

Підзахисний підозрювалася у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 1 ст. 121 КК України (Умисне тяжке тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння, чи таке, що спричинило втрату будь-якого органу або його функцій, психічну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину, або переривання вагітності чи непоправне знівечення обличчя, - карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років).

Згідно ухвали Рахівського районного суду Закарпатської області від 23.11.2015 р. в справі № 305/2062/14-к, провадження № 1-кп/305/16/15 було задоволено письмове клопотання захисту про звільнення обвинуваченого від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Клопотання обґрунтовувалось тим, що з моменту вчинення обвинуваченим інкримінованого злочину, який є тяжким злочином, минуло більше 11 років, у зв'язку з чим наявні підстави для звільнення обвинуваченого від кримінальної відповідальності.

Прокурор, в судовому засіданні заперечив проти звільнення особи від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності, мотивуючи тим, що обвинувачений повинен був знати чи здогадуватися, що після такого вчинку проти нього обов'язково буде порушена кримінальна справа.

Суд, заслухавши учасників процесу, клопотання захисту задовольнив та звільнив обвинуваченого від кримінальної відповідальності за ч. 1 ст. 121 КК України, у зв'язку із закінченням строків давності притягнення до кримінальної відповідальності. Кримінальне провадження № 12012070140000174 від 13.12.2012 року про обвинувачення підзахисного за ч. 1 ст. 121 КК України - зактив.

Обвинуваченого було звільнено з-під варти негайно, в залі суду.

При цьому, суд зазначив, що у відповідності до ч. 1 ст. 285 КПК України, особа звільняється від кримінальної відповідальності у випадках, передбачених законом України про кримінальну відповідальність.

Відповідно ст. 288 ч. 3 КПК України, суд, своєю ухвалою закриває кримінальне провадження та звільняє підозрюваного, обвинуваченого від кримінальної відповідальності у випадку встановлення підстав, передбачених законом України про кримінальну відповідальність.

На підставі ст. 49 КК України, особа звільняється від кримінальної відповідальності, якщо з дня вчинення нею злочину і до дня набрання вироком законної сили минуло десять років - у разі вчинення тяжкого злочину .

Відповідно до вимог частини 4 статті 286 КПК України якщо під час здійснення судового провадження щодо провадження, яке надійшло до суду з обвинувальним актом, сторона кримінального провадження звернеться до суду з клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності обвинуваченого, суд має невідкладно розглянути таке клопотання.

Згідно ст. 284 ч. 2 п. 1 КПК України, кримінальне провадження закривається судом у зв'язку зі звільненням особи від кримінальної відповідальності.

Відповідно до частини 2 ст.49 КК України, перебіг давності зупиняється, якщо особа, що вчинила злочин ухилилася від досудового слідства або суду.

Однак, на думку суду, у даному випадку, перебіг строку давності не зупинявся, оскільки сторона обвинувачення жодними належними та допустимими доказами не довела суду про те, що обвинуваченому до моменту його затримання (29.08.2014 року) було відомо про факт порушення відносно нього кримінальної справи. Натомість сам обвинувачений пояснив, що після інциденту виїхав на сезонні роботи в Чеську Республіку, де неодноразово зустрічався з потерпілим, який з ним узгодив питання компенсації понесених потерпілим витрат на лікування, при цьому не повідомляв, що стосовно нього порушено кримінальну справу. Вказані обставини в судовому засіданні підтвердив й сам потерпілий.

За таких обставин, суд вважає, що у даному випадку наявні усі підстави для звільнення обвинуваченого від кримінальної відповідальності та закриття провадження у справі.

Інформація щодо подання стороною обвинувачення апеляційної скарги на ухвалу суду, - відсутня.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Луганській області

25.11.2015 адвокату **Максиму Оробцову** було видане доручення № 012-0407415 для здійснення захисту за призначенням особи, обвинуваченої у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 185 КК України, що кваліфікується як таємне викрадення чужого майна (крадіжка). Санкція статті передбачає штраф від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від вісімдесяти до двохсот сорока годин, або виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців, або позбавленням волі на строк до трьох років. Кримінальне правопорушення відноситься до категорії середньої тяжкості. 30.11.2015 року потерпіла подала заяву до Біловодського ВП ГУНП у Луганській області про припинення подальшого розгляду кримінального провадження, у зв'язку з тим, що вона

**За ч. 1 ст. 185 КК
України**

не має до підозрюваного жодних претензій. 30.11.2015 постановою Біловодського ВП ГУНП у Луганській області кримінальне провадження № 12015130430000327 від 17.10.2015 закрито, у зв'язку з відсутністю складу кримінального правопорушення.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Харківській області

Адвокат **Олена Найдьонова** здійснювала захист за дорученням №5012 від 22.10.2015 року у кримінальному провадженні № 12015220010000*** за обвинуваченням особи І. за ч. 1 ст. 286 КК України (порушення правил безпеки дорожнього руху, санкція статті передбачає обмеження волі до трьох років).

Органами досудового слідства особа І. обвинувачувалася за ч.1 ст. 286 КК України, а саме, що 14.06.2015 року о 16.40. керував технічно справним автомобілем, на якому рухався зі швидкістю 80 км/год. по 3 км. під'їзної дороги до міжнародного аеропорту м. Харкова до м. Києва, зі сторони с. Високе, в напрямку вул. Полтавський шлях в м. Харкові. В якості пасажира в даному автомобілі слідувала особа С. В процесі руху І. наближаючись на керованому автомобілі CHEVROLET AVEO, до нерегульованого перехрестя вищевказаної дороги з дорогою санаторію «Роцца», де у попутному напрямку з включеним вказівником лівого повороту стояв нерухомий автомобіль VOLKSWAGEN PASSAT під керуванням особи Х., який пропускав зустрічні автомобілі з метою виконати маневр лівого повороту до санаторію «Роцца», згідно висновку судово-автотехнічної експертизи, грубо порушив вимоги п. 12.3ПДРУ, згідно з якими: п.12.3 у разі виникнення небезпеки для руху або перешкоди, яку водій об'єктивно спроможний виявити, він повинен негайно вжити заходів для зменшення швидкості аж до зупинки транспортного засобу або безпечного для інших учасників руху об'їзду перешкоди. Внаслідок дорожньо-транспортної пригоди згідно висновку судово-медичної експертизи пасажира автомобіля С. було спричинено травму правого плеча у вигляді закритого уламкового гвинтоподібного перелому нижньої третини плечової кістки зі зміщенням фрагментів під кутом, відкритим всередину з утворенням крововиливів в м'які тканини навколо нього, які відносяться до ушкоджень середнього ступеню тяжкості. Під час розгляду справи у судовому засіданні завдяки кваліфікаційним діям адвоката **Олені Найдьоновій** вдалося вжити заходів для примирення обвинуваченого та потерпілої, в результаті чого остання відмовилась від обвинувачення. Ухвалою Жовтневого районного суду м. Харкова від 25 листопада 2015 року закрито кримінальне провадження за обвинуваченням особи І., у зв'язку з відмовою потерпілої С. від обвинувачення.

Закриття кримінальної справи у зв'язку з примирення потерпілої і обвинуваченого

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Херсонській області

21.09.2015 у нічний час громадянин М. виявив факт викрадення з його подвір'я мотоциклу «ИЖ «Планета-4», про що він повідомив до міліції. За даним фактом було відкрите кримінальне провадження за номером 12015230090001201 за ч.1 ст.289 КК України.

Через декілька днів у результаті проведення слідчих дій викрадений мотоцикл було виявлено біля подвір'я громадянина Л. , у зв'язку з чим йому планували повідомити про підозру у незаконному заволодінні транспортним засобом. Л. загрожувало покарання у виді позбавлення волі на строк до 5 років.

Для здійснення захисту за призначенням Регіональний центр з надання БВПД у Херсонській області видав доручення № 021-0001674 від 29.09.2015 адвокату **Анатолію Бітюрі**.

Захисник провів конфіденційне побачення з клієнтом та ретельно вивчив матеріали провадження. Він звернув увагу, що свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу оформлено не на потерпілого, а на зовсім іншого громадянина, який помер ще у 2001 році. На якій підставі М. розпоряджався цим майном, так і не стало відомо.

Також адвокат звернув увагу на те, що прямих доказів вини Л. не було – свідки відсутні, а сам транспортний засіб був виявлений не на території його домоволодіння, а лише поруч з ним. Під час побачення з клієнтом захисник порекомендував йому відмовитись від надання показань у порядку ст. 63 Конституції України, що і було зроблено.

Усвідомивши позицію сторони захисту, слідчий та прокурор відмовились від повідомлення Л. про підозру. У результаті кримінальне провадження було закрито.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

В рамках кримінального провадження адвокат **Володимир Кухта** здійснював захист особи (доручення від 17.11.2015 року № 1520/15), підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України, а саме у незаконному зберіганні наркотичних засобів без мети збуту. У судовому засіданні, керуючись положеннями ч. 4 ст. 309 КК України та постановою Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 4 «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів», в інтересах свого

За ч. 1 ст. 309 КК України

підзахисного адвокат **Володимир Кухта** заявив клопотання про звільнення клієнта від кримінальної відповідальності на підставі того, що він добровільно звернувся до лікувального закладу та пройшов лікування від наркоманії. Дослідивши обставини кримінального провадження, суд дійшов висновку щодо задоволення клопотання адвоката. Відповідно до ухвали Бахмацького районного суду Чернігівської області від 28.12.2015 року підзахисного адвоката **Володимира Кухти** на підставі ч. 4 ст. 309 КК України звільнено від кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України. На підставі п. 1 ч. 2 ст. 284 КПК України кримінальне провадження у відношенні клієнта закрито, у зв'язку зі звільненням від кримінальної відповідальності.

[] Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

Регіональним центром з надання БВПД у Дніпропетровській області було видано доручення № 004-0020601 від 04/09/2015 р. адвокату **Богдану Михайлюку** для здійснення захисту за призначенням по кримінальному провадженню № 12015040370002262. Неповнолітній підзахисний обвинувачувався у вчиненні розбійного нападу групою осіб, поєднаного з погрозою застосування насильства. А саме в тому, що неповнолітній підзахисний адвоката **Богдана Михайлюка**, за попередньою змовою групою осіб, здійснив напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаного з погрозою застосування насильства, небезпечного для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу (розбій) вчинений з проникненням у житло. Під час нападу підсудними по справі застосовувалася зброя. Дії підзахисного адвоката Михайлюка було кваліфіковано за ч.3 ст.185, ч.3, ст.187 КК України. Підсудному загрожувало покарання за ч.3 ст.185 КК України від 3 до 6 років позбавлення волі, за ч.3 ст.187 КК України від 7 до 12 років позбавлення волі з конфіскацією майна. Завдяки професійним діям адвоката Богдана Михайлюка, котрий наполягав на застосування при призначенні покарання ст.69 КК України, оскільки його підзахисний є неповнолітнім, свою вину визнав у повному обсязі, що від скоєних ним злочинів не наступили тяжкі наслідки, а також, що частина майна була повернута потерпілим, та він разом з батьками не відмовляється від відшкодування потерпілим матеріальної шкоди, підзахисному вироком Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 16.12.2015 р. було призначено покарання за ч.3 ст.185 КК України — 4 роки позбавлення волі; за ч.3 ст.187 КК України — 5 років позбавлення волі із застосуванням ст.69 КК України, без конфіскації мана. Відповідно до ст.70 ч.1 КК України шляхом поглинання менш суворого покарання більш суворим остаточно призначено покарання у виді 5 років позбавлення волі, без конфіскації майна.

За ч.3 ст.185, ч.3,
ст.187 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Кіровоградській області

9 грудня 2014 року для захисту обвинуваченого жителя міста Кіровограда у вчиненні злочинів передбачених ч.1 ст. 255, ч.4 ст.28, ч.3 ст. 307, ч.1 ст. 263 КК України, дорученням Кіровоградського обласного центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги № 1981 від 09.12.2014 року було призначено адвоката **Ксенію Петренко**.

Завдяки професійним діям адвоката, в ході судового розгляду районний суд дійшов висновку про необхідність перекваліфікації обвинувачення з ч.4 ст.28, ч.3 ст. 307 КК України на ч.4 ст.28, ч.2 ст. 307 КК України.

Призначення
покарання нижче
нижчої межі

Разом з тим, при визначенні міри покарання судом було застосовано ст.69 КК України та враховано вимоги Закону України «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання» та визнано підзахисного **Ксенії Петренко** винним в скоєнні злочинів передбачених ч.1 ст. 255, ч.4 ст.28 ч.2 ст.307, ч.1 ст.263 КК України та призначено остаточно покарання у вигляді позбавлення волі строком на 5 років 6 місяців з конфіскацією всього майна належного на праві приватної власності. З урахуванням часу попереднього ув'язнення засудженого визнано таким, що відбув покарання повністю, тому звільнено його від подальшого відбування покарання.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Луганській області

Адвокату **Кирилу Шурхно** було видане доручення № 012-0393515 від 13.11.2015 року для здійснення захисту за призначенням Особи, обвинуваченої у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 407 КК України, що кваліфікується самовільне залишення військової частини або місця служби, а також нез'явлення вчасно на службу без поважних причин тривалістю понад один місяць, вчинене особами, зазначеними в частинах першій або другій цієї статті, санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від двох до п'яти років, кримінальне правопорушення

За ч. 3 ст. 407 КК
України

відноситься до категорії тяжких, зареєстроване в ЄДР за № 42014130610000096 від 26.12.2014. Захисникові, попри те, що кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких, вдалося укласти угоду про визнання винуватості, яку 18.12.2015 Северодонецький міський суд Луганської області затвердив й ухвалив відповідний вирок, про визнання винуватості і призначення обвинуваченому узгодженої сторонами міри покарання, з урахуванням положень ст. 69 КК України, нижче нижчої межі, передбаченої санкцією ч. 3 ст. 407 КК України, у вигляді штрафу в дохід держави у розмірі 710 (сімста десяти) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

**За ч. 4 ст. 407 КК
України**

Адвокату **Кирилу Шурхно** було видане доручення № 012-0416515 від 08.12.2015 року для здійснення захисту за призначенням Особи, обвинуваченої у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 407 КК України, що кваліфікується самовільне залишення військової частини або місця служби, а також нез'явлення вчасно на службу без поважних причин, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану, вчинене особами, зазначеними в частинах першій або другій цієї статті, санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від трьох до семи років, кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких, зареєстроване в ЄДР за № 42015130610000436 від 09.11.2015. Захисникові, попри те, що кримінальне правопорушення відноситься до категорії тяжких, вдалося укласти угоду про визнання винуватості, яку 18.12.2015 Северодонецький міський суд Луганської області затвердив й ухвалив відповідний вирок, про визнання винуватості і призначення обвинуваченому узгодженої сторонами міри покарання, з урахуванням положень ч. 1 ст. 69 КК України, нижче нижчої межі, передбаченої санкцією ч. 3 ст. 407 КК України, у вигляді штрафу в дохід держави у розмірі 1400 (одна тисяча чотириста) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області

Підзахисна адвоката **Костянтина Вишневського** (доручення №907 від 10.04.2015 р.) була обвинувачена у скоєнні злочину, передбаченого ч.2 ст.307 КК України, а саме в тому, що вона, будучи раніше судимою, незаконно придбала наркотичний засіб з метою подальшої передачі його у місце позбавлення волі. Покарання за вищевказаною статтею караються позбавленням волі на строк від шести до десяти років з конфіскацією майна.

**За ч.2 ст.307 КК
України**

Варто зазначити, що під час судового слідства обвинувачена свою вину у вчиненні інкримінованого їй злочину визнала повністю. Завдяки доказам адвоката встановлено незначний розмір кримінального правопорушення та відсутність корисливих мотивів. Відтак, вироком Сихівського районного суду м. Львова обвинувачену визнано винною у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст.307 КК України, із застосуванням ст.69 КК України про призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом – призначено покарання до трьох років позбавлення волі (кримінальне провадження №1201414004003108).

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Миколаївській області

Адвокат **Олег Матвієнко** захищав раніше судимого неповнолітнього клієнта, який обвинувачувався у вчиненні злочину, передбаченого частиною 2 статті 186 (грабіж, вчинений з застосуванням насильства, за попередньою змовою групою осіб) КК України, санкція якого передбачає позбавлення волі на строк від чотирьох до шести років.

**За ч. 2 ст. 186 КК
України**

Адвокатом вірно обрано правову позицію, зібрано та надано докази, які позитивно характеризують особу підзахисного, підтверджують його намір вести законслухняний образ життя, зокрема його бажання навчатись на працювати.

З'ясувавши усі обставини справи, дослідивши матеріали та заслухавши сторони, суд прийшов до висновку про необхідність застосування при обранні міри покарання норми статті 69 КК України.

Вироком Центрального районного суду м. Миколаєва від 09.09.2015 року підзахисного визнано винним у скоєнні злочину, передбаченого частиною 2 статті 186 КК України та призначено покарання у вигляді 45 діб арешту.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернівецькій області

Для здійснення захисту за призначенням адвокату **Ігорю Дронь** було видано доручення Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернівецькій області від 31 серпня 2015 року № 024-0000493. Підзахисний обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень передбачених ч. 1 та ч. 2 статті 307 КК України — незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Санкцією інкримінованої статті, а саме частиною 1, за вчинення кримінального правопорушення передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від чотирьох до восьми років. Разом з цим, частиною 2 вказаної статті передбачено

**За ч. 1 та ч. 2 статті
307 КК України**

покарання у вигляді позбавлення волі на строк від шести до десяти років з конфіскацією майна. Враховуючи правову позицію адвоката по справі, який звертав увагу суду на пом'якшуючі покарання обставини, Шевченківським районним судом м. Чернівці застосовано положення статті 69 КК України. Як наслідок, обвинуваченому призначено більш м'яке покарання ніж передбачене законом, а саме: позбавлення волі на чотири роки з конфіскацією майна.

26 грудня 2014 року Регіональним центром видано доручення № 024-000701 адвокату **Валерію Іліці** для здійснення захисту особи у кримінальному провадженні № 12014260020001720.

За матеріалами вказаного вище провадження у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 статті 15, ч. 3 статті 185 КК України (загалом 6 епізодів) обвинувачувався неповнолітній підзахисний. Відповідно до Кримінального кодексу крадіжка поєднана з проникненням в житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому кваліфікується як тяжкий злочин, що карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років. Замах на цей злочин передбачає покарання, яке не може перевищувати двох третин максимального строку або розміру найбільш суворого виду покарання передбаченого санкцією статті. Завдяки успішній роботі адвоката Шевченківським районним судом м. Чернівці підзахисному призначено покарання за ч. 3 статті 185 КК України із застосуванням положень статті 69 КК України, а саме: два роки три місяці позбавлення волі, а за ч. 2 статті 15, статті 185 КК України із врахуванням положень статті 69 КК України - два роки позбавлення волі.

За ч. 2 статті 15, ч. 3 статті 185 КК України

Для здійснення захисту за призначенням адвокату **Івану Ілащуку** було видано доручення Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернівецькій області від 14 серпня 2015 року № 024-0000437.

Його клієнт обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 статті 307 КК України (3 епізоди) — незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Санкцією інкримінованої статті передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від шести до десяти років з конфіскацією майна.

Враховуючи правову позицію адвоката по справі, Шевченківським районним судом м. Чернівці застосовано положення статті 69 КК України. Як наслідок, обвинуваченому призначено більш м'яке покарання ніж передбачене законом, а саме, позбавлення волі на три роки без конфіскації майна.

За ч. 2 статті 307 КК України звільнення від

18 серпня 2015 року Регіональним центром видано доручення № 024-000444 адвокату **Анатолію Топалу**. За матеріалами кримінального провадження його клієнт обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, що передбачене ч. 3 статті 185 КК України - крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, що кваліфікується як тяжкий злочин за який передбачено покарання у вигляді позбавлення волі від трьох до шести років. Однак, правильна правова позиція адвоката **Анатолія Топала** по справі та успішна її реалізація стали результатом ухвалення вироку Садгирського районного суду м. Чернівці, яким призначено мінімальний розмір покарання за наявності судимості та кількох епізодів у вигляді трьох років позбавлення волі.

Призначення мінімального можливого покарання

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

В рамках кримінального провадження № 1-кп/742/257/15 18.08.2015 адвокату **Сергію Денисенку** було видано доручення № 1070/15 для здійснення захисту особи, затриманої за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 121 КК України - умисне тяжке тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння, поєднане зі стійкою втратою працездатності не менше як на одну третину.

В ході судового провадження, адвокат звернув увагу суду, на обставини, пом'якшуючі покарання, а саме позитивну характеристику, його сімейний стан, активне сприяння розкриттю злочину, визнання вини у вчиненому, його щире каяття та активне сприяння розкриттю кримінального правопорушення. Дослідивши матеріали кримінального провадження, суд дійшов до висновку щодо необхідності призначення покарання обвинуваченому по ч. 1 ст. 121 КК України, із застосуванням ч. 1 ст. 69 КК України, тобто переходу до іншого, більш м'якого виду основного покарання, не зазначеного в санкції статті Особливої частини КК України за цей злочин, а саме до покарання у виді штрафу. Відповідно до вироку Прилуцького міськрайонного суду Чернігівської області від 09.11.2015 року підзахисного адвоката Денисенка С.В. за висунутим обвинуваченням у вчиненні передбаченого ч. 1 ст. 121 КК України кримінального правопорушення визнано винним та призначено покарання у виді штрафу в розмірі 500 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, а саме в сумі 8 500 грн. Запобіжний захід змінено з тримання під вартою на особисте зобов'язання, клієнта звільнено з-під варти в залі суду.

За ч.1 ст. 121 КК України

[] **Успіхи адвокатів у справах цивільного та адміністративного процесу****Успіхи адвокатів Волині****Володимир-Волинський місцевий центр з надання БВПД**

До Володимир-Волинського місцевого центру з надання БВПД звернулася жінка, середньомісячний сукупний дохід сім'ї якої є нижчим суми прожиткового мінімуму, з питанням встановлення факту постійного проживання із спадкодавцем на момент відкриття спадщини. Оскільки клієнтка пропустила встановлений законом шестимісячний термін для подання заяви про прийняття спадщини і не довела факт постійного проживання із спадкодавцем на момент відкриття спадщини, нотаріусом їй було відмовлено в оформленні права власності на спадкове майно.

Центр прийняв рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги та видано доручення №0052/03-5 від 01.12.2015р. адвокату **Михайлу Колесову**. Ознайомившись із документами клієнтки та вислухавши її пояснення, адвокатом було встановлено, що остання дійсно на момент відкриття спадщини постійно проживала разом із спадкодавцем, але без реєстрації за місцем проживання, що можна підтвердити показами свідків. Часом відкриття спадщини, відповідно до ч.2 ст.1220 ЦК України, є день смерті особи або день, з якого вона оголошується померлою. Відповідно до ч.1 ст.1221 ЦК України місцем відкриття спадщини є останнє місце проживання спадкодавця. Згідно ч. 3, ч.5 ст. 1268 ЦК України спадкоємець, який постійно проживає разом із спадкодавцем на час відкриття спадщини, вважається таким, що прийняв спадщину, якщо протягом строку встановленого ст. 1270 ЦК України ЦК України, він не заявив про відмову від неї. Заява про встановлення факту, що має юридичне значення, подається в порядку окремого провадження до суду за місцем проживання заявника (ч.1 ст. 257 ЦПК України). З урахуванням наведених вище обставин справи та норм чинного законодавства, адвокатом **Михайлом Колесовим** підготовлено та подано до Іваничівського районного суду Волинської області заяву про встановлення факту постійного проживання клієнтки із спадкодавцем на момент смерті останнього. Зазначені доводи адвоката та представлені докази суд взяв до уваги і постановив рішення, яким 29.12.2015 р. вимоги клієнтки були задоволені повністю.

Ковельський місцевий центр з надання БВПД

До Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся клієнт як особа з інвалідністю 3 групи. До його помешкання 28.06.2015 року вдерся неповнолітній, який звідки таємно викрав електрокабель від циркулярного станка загальною довжиною 15 м. та загальною вартістю 900 грн. Суд неповнолітнього визнав винним у вчиненні злочину, передбаченого ч.3 ст. 185 КК України, та призначив йому покарання у вигляді позбавлення волі строком на 4 роки. На підставі ст.ст. 75, 104 КК України останнього звільнено від відбування покарання, якщо він протягом дворічного іспитового строку не вчинить нового злочину. Клієнт же хотів за допомогою адвоката позиватися до засудженого з метою відшкодування збитків, пов'язаних зі злочинном.

Ковельським місцевим центром було видане доручення № 0000.0000049 від 08.12.2015 адвокату **Вірі Шереметі**, яка підготувала позов про відшкодування майнової та моральної шкоди.

Клієнт, крім майнової шкоди, зазнав ще й моральної. Його душевні страждання полягали в тому, що він, будучи особою похилого віку, розраховував на повагу до свого вікового статусу та на недоторканість приватної власності. Крім того, неповнолітній не вчиняв ніяких дій щодо відшкодування майнової шкоди добровільно, не розкаювався у вчиненому. Відтак, позивач оголосив суму моральної шкоди в розмірі 1000 грн.

Відповідно до ст. 1166 ЦК України майнова шкода, завдана неправомірними діями майну фізичної особи, відшкодовується в повному обсязі особою, яка її завдала.

Згідно ст. 1179 ЦК України неповнолітня особа (віком від 14 до 18 років) відповідає за завдану нею шкоду самостійно на загальних підставах.

У разі відсутності у неповнолітньої особи майна, достатнього для відшкодування шкоди, вона відшкодовується в частці, якої не вистачає, або в повному обсязі її батьками (усиновлювачами) або піклувальником, якщо вони не доведуть, що шкода була завдана не з їхньої вини.

Відповідно до ч. 1 ст. 23 ЦК України особа має право на відшкодування моральної шкоди, завданої внаслідок порушення її прав. Суд частково погодився з визначеною сумою завданої моральної шкоди з урахуванням всіх обставин справи та поведінки відповідача. Керуючись Постановою Пленуму ВСУ "Про відшкодування моральної (немайнової) шкоди від 31.03.1995 р., ч. 1 ст. 23, 1167 ЦК України, ст., 10, 11, 60, 88, 179, 209, 212-215, 218, 249 ЦПК України, суд вирішив стягнути з відповідача на користь позивача суму заподіяної злочином матеріальної шкоди – 900 грн. та суму моральної шкоди – 600 грн., усього 1500 грн.

Луцький місцевий центр з надання БВПД

До Луцького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся інвалід II групи, громадянин Б., чий права було порушено управлінням Пенсійного фонду України. Було прийнято рішення про застосування фінансових санкцій та нарахування пені за несплату (неперерахування) або несвоєчасну сплату (несвоєчасне перерахування) страхових внесків, у тому числі донарахованих страхувальниками або органом Пенсійного фонду.

Центр видав доручення №189/199-15 від 25 листопада 2015 року адвокату **Оксані Щесюк** для надання безоплатної

вторинної правової допомоги, а саме, для складання документів процесуального характеру та здійснення представництва інтересів в суді у справі щодо скасування рішення управління ПФУ про застосування фінансових санкцій та нарахування пені, а також повернення незаконно утриманих коштів.

Адвокатом підготовлено та подано до суду адміністративний позов про визнання протиправними та скасування рішення УПФУ. Позовні вимоги обґрунтовані тим, що оскаржуване рішення, яким до позивача застосовано штраф у розмірі 28,28 грн. та нараховано пеню у розмірі 1623,69 грн. є протиправним, оскільки УПФУ під час його прийняття керувалося положеннями частини 9 статті 106 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», яка втратила чинність з 1 січня 2011 року відповідно до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Крім того, у рішенні не вказано періоду нарахування пені.

В судовому засіданні адвокат позовні вимоги підтримала та додатково пояснила, що громадянин Б. перебував на особливому способі оподаткування, був платником єдиного податку, а згідно ч. 15 ст. 106 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» фінансові санкції (штраф, пеня) та адміністративні стягнення, а також примусові стягнення органами виконавчої служби за несплату внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування фізичними особами-підприємцями, які обрали особливий спосіб оподаткування, не застосовуються. Нарховані органами Пенсійного фонду України суми фінансових санкцій, зазначених в абзаці другому цієї частини та не сплачені фізичними особами-підприємцями, які обрали особливий спосіб оподаткування, підлягають списанню.

Своє рішення управління ПФУ аргументувало тим, що відповідно до пункту 7 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» суми внесків, нарахованих на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, строк сплати яких не настав на 01 січня 2011 року та суми нарахованого збору на обов'язкове державне пенсійне страхування до 01 січня 2004 року, строк сплати яких не настав на 01 січня 2011 року, не сплачені станом на 01 січня 2011 року, підлягають сплаті в порядку, що діяв до 01 січня 2011 року. Так, п. 2 ч. 9 ст. 106 Закону № 1058 (в редакції, яка діяла до 1 січня 2011 року) було передбачено застосування виконавчими органами ПФУ до страхувальників таких фінансових санкцій: зокрема, за несплату (неперерахування) або несвоєчасну сплату (несвоєчасне перерахування) страхувальниками страхових внесків, у тому числі донарахованих страхувальниками або територіальними органами Пенсійного фонду, накладається штраф у розмірі 10 відсотків своєчасно не сплачених сум. Волинський окружний адміністративний суд врахував аргументи адвоката та виніс постанову від 04 січня 2016 року, якою адміністративний позов задовольнив повністю, визнав протиправними та скасував рішення управління Пенсійного фонду України про застосування фінансових санкцій та нарахування пені.

Успіхи адвокатів Вінниччини

Козятинський місцевий центр з надання БВПД

До Козятинського місцевого центру з БВПД звернулася громадянка С. з приводу встановлення факту смерті чоловіка для оформлення пенсії дітям у зв'язку із втратою годувальника. Свідоцтво про отримане гр. С. смерть є недійсним, тому що видане в м. Шахтарськ на території Донецької області, тобто в районі проведення антитерористичної операції, який підконтрольний ДНР. Вказана територія віднесена до переліку населених пунктів, на яких тимчасово органи місцевої влади не здійснюють свої повноваження, таким чином встановлення смерті її чоловіка можливе лише в судовому порядку.

Адвокат **Наталія Проніва** отримала доручення від місцевого центру та надала допомогу заявниці у підготовці документів для судового розгляду, а також прийняла участь у судовому засіданні на якому вирішено заяву задовольнити та встановити факт смерті чоловіка заявника.

Успіхи адвокатів Дніпропетровщини

Перший криворізький місцевий центр з надання БВПД

Адвокат із Дніпропетровщини **Оксана Рагозіна**, яка представляла інтереси свого клієнта, раніше призваного до лав Збройних сил України, допомогла чоловіку у поновленні на роботі після незаконного звільнення. Крім того, справа її клієнта стала прецедентом до поновлення працедавцем на роботі ще 23 звільнених раніше чоловіків, призваних до лав Збройних сил України у зв'язку із проведенням АТО. Так, до Першого криворізького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся чоловік з проханням допомогти у вирішенні проблеми – його було незаконно звільнено з роботи на одній із шахт міста. Відповідно до Закону України «Про внесення змін в деякі законодавчі акти України відносно удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації», всі особи, призвані на військову службу під час дії Закону «Про мобілізацію», у разі їх звільнення, повинні бути поновлені на роботі зі сплатою їм, за рахунок бюджету, середньомісячної заробітної плати за період перебування на військовій службі.

Всупереч закону, поки клієнт перебував на військовій службі, його не було поновлено на роботі, хоча його мати неодноразово зверталась на підприємство та надавала усі необхідні нормативи і роз'яснення, які отримала на свої звернення від Міністерства соціальної політики України та Дніпропетровської обласної держадміністрації.

Намагаючись відновити справедливість, мати військовослужбовця порадила йому, аби він, скориставшись відпусткою, звернувся за безоплатною правовою допомогою до Першого криворізького місцевого центру з надання БВПД.

Центр видав доручення № 122 від 04.11.2015 адвокату **Оксані Рогозіній**, яка взялася допомагати клієнтові у цій справі.

Адвокат, швидко розібравшись у ситуації, підготувала запити на підприємство з детальним роз'ясненням ситуації, що

склалась. На що правник отримала негативну відповідь, після чого нею було підготовлено та подано до Жовтневого районного суду м. Кривого Рогу позовну заяву, в якій вона обґрунтувала необхідність поновлення її клієнта на посаді та законні підстави для виплати йому заробітної плати у розмірі середнього заробітку за період з моменту звільнення.

Вимоги до відповідача було сформульовано наступним чином:

1. Поновити позивача на посаді електрослюсаря черговим та з ремонту устаткування підприємства-відповідача з дати звільнення, оскільки після вступу в силу ЗУ № 1275VII «Про внесення змін в деякі законодавчі акти України відносно удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації» таке звільнення є незаконним.
2. Зобов'язати підприємство-відповідача нарахувати та виплатити середню заробітну плату на користь клієнта, починаючи з 28.04.2015, продовжуючи її нарахування та виплату на строк до закінчення особливого періоду або до оголошення рішення про демобілізацію, але не більше одного року з дня звільнення.

Після подачі позовної заяви до суду підприємство-відповідач ще раз «переглянуло ситуацію, що склалася», та вирішило не вступати у судові суперечки. Уже на другому судовому засіданні адвокату **Оксані Рагозіній** було надано наказ про поновлення на роботі не тільки її клієнта, чий інтерес в суді вона представляла, але й інших 23 хлопців-шахтарів, призваних на строкову службу в особливий період, які теж перебували в аналогічній ситуації.

Підприємство також надало документи, які підтверджують готовність виплатити поновленим на роботі мобілізованим середню заробітну плату, починаючи з моменту їх звільнення у зв'язку із призовом на строкову військову службу під час мобілізації. Загальна сума, яку підприємство повинно виплатити незаконно звільнених працівникам, склала понад один мільйон гривень.

Успіхи адвокатів Донецчини

Маріупольський місцевий центр з надання БВПД

Адвокату **Катерині Гайтан** було видано доручення Маріупольським МЦ з надання БВПД від 27.11.2015 р. №336 на представництво інтересів клієнта, права якого були порушені за наступних обставин.

25 вересня 2015 року за заявою ПІДПРИЄМСТВА 1 в особі ПІДПРИЄМСТВА 2 видано судовий наказ про стягнення з ОСОБИ 1, на користь ПІДПРИЄМСТВА 1 в особі ПІДПРИЄМСТВА 2 заборгованості по оплаті за проживання в гуртожитку за період з 01.04.2014 року до 21.11.2014 року. 28.12.2015 року до Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області надійшла заява ОСОБИ 1 про скасування судового наказу, в якій зазначила, що з наявністю заборгованості не згодна, тому просила суд скасувати судовий наказ. Сторони в судовому засіданні не з'явилися, про час та місце розгляду справи були повідомлені належним чином, їх неявка у відповідності до ч. 6 ст. 105-1 ЦПК України не перешкоджає розгляду заяви. З'ясувавши думку стягувача, вивчивши заяву, суд дійшов висновку, що між сторонами вбачається спір про право, а тому заява про скасування судового наказу підлягає задоволенню. Без з'ясування питання існування договірних відносин між Боржником та Стягувачем прийняти рішення про правомірність стягнення з ОСОБИ 1 заборгованості суд не має можливості. Такі питання можливо вирішити тільки під час судового засідання при розгляді в порядку позовного провадження, адже у даному випадку між сторонами вбачається спір про право. Згідно положень п. 2 ч. 8 ст. 05-1 ЦПК України за результатами розгляду заяви про скасування судового наказу суд має право скасувати судовий наказ та роз'яснити, що заявлені стягувачем вимоги можуть бути розглянуті у позовному провадженні з додержанням загальних правил щодо пред'явлення позову. Таким чином суд дійшов висновку про те, що судовий наказ слід скасувати та роз'яснити ПІДПРИЄМСТВУ 1, що заявлені ним вимоги можуть бути розглянуті у позовному провадженні з додержанням загальних правил щодо пред'явлення позову.

Краматорський місцевий центр з надання БВПД

Адвокат **Віктор Коваленко** діяв на підставі доручення від 30.09.2015р №62640000116. Громадянин звернувся до Краматорського місцевого центру з надання БВПД 25.09.2015р. з приводу визнання відмови виконавчого комітету Костянтинівської ради в особі міської комісії з питань призначення та надання житлових субсидій, пільг на житлово-комунальні послуги, придбання твердого палива та скрапленого газу щодо нерозгляду його звернення від 07.04.2015р про призначення житлової субсидії за його місцем проживання. В результаті професійних дій адвоката суд 05.10.2015р прийшов до висновку про незаконність відмови відповідача у прийнятті звернення особи про призначення їй житлової субсидії та зобов'язав виконавчий комітет Костянтинівської міської ради в особі міської комісії з питань призначення та надання житлових субсидій, пільг на житлово-комунальні послуги, придбання твердого палива та скрапленого газу прийняти звернення до розгляду, враховуючи вимоги Постанови КМУ від 26.07.2015р №475, про що виніс відповідне рішення.

Успіхи адвокатів Житомирщини

Бердичівський місцевий центр з надання БВПД

Клієнтка звернулася за правовою допомогою до Бердичівського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Адвокат **Анатолій Козачук** (доручення №18 від 03.08.2015року) склав позов в інтересах клієнтки про стягнення з відповідача 1404 грн. матеріальної шкоди, завданої їй внаслідок дорожньо-транспортної пригоди. Позовні вимоги були мотивовані тим, що 11 січня 2015 року сталася дорожньо-транспортна пригода, винною особою визнано К. у відповідності до постанови Ружинського районного суду Житомирської області від 4 лютого 2015 року. Страхова компанія

виплатила страхове відшкодування вартості матеріального збитку, завданого транспортному засобу в межах страхового відшкодування за мінусом франшизи в сумі 911 грн. 73 коп., оскільки вартість придбаних позивачкою запасних частин для ремонту автомобіля становить 2315 грн., то різниця підлягає відшкодуванню з винної особи.

01.12.2015р. Ружинський районний суд позов задовольнив повністю.

Більше 100 тис. грн компенсації для батька загиблого житомирянина

Завдяки професійним діям житомирського адвоката **Руслана Логінова** його клієнт, який втратив сина, отримав більше 105 900 грн матеріальної та моральної грошової компенсації.

До Житомирського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся чоловік, який є інвалідом 1-ої групи. У 2007 році за трагічних обставин він втратив сина – той помер від тяжких тілесних ушкоджень, завданих йому під час конфлікту. Винуватець, хоча й був визнаний судом винним у вчиненні злочину (передбаченого ч.1 ст.119 КК України – вбивство з необережності), проте провадження проти нього було закрито у зв'язку з закінченням строку притягнення до кримінальної відповідальності.

До центру клієнт звернувся із проханням допомогти йому стягнути компенсацію з чоловіка, винного у смерті близької людини, а саме, 5900 грн, витрачені на спорудження нагробного пам'ятника померлому, та 450 000 грн моральної шкоди.

Для складання процесуальних документів та представництва інтересів клієнта у суді центр 1 жовтня 2015 року видав доручення №75 адвокату **Руслану Логінову**, який склав відповідний позов до суду

14 січня 2016 року Богунський районний суд міста Житомира, керуючись ст.ст. 22, 23, 1166, 1195, 1201, 1167 ЦК України, Постановою Пленуму Верховного суду України за №4 від 31.03.1995 року «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди», позов клієнта адвоката Логінова задовольнив частково, стягнувши на його користь з позивача 5900 грн. матеріальної шкоди та 100 000,00 грн. моральної шкоди.

Стягнення матеріальної та моральної шкоди завданої внаслідок вчиненого злочину

Громадянину Г. адвокатом **Василем Григоришином** складено позовну заяву про відшкодування заподіяної матеріальної та моральної шкоди в наслідок вчинення кримінального правопорушення. Вимоги мотивовані тим, що вироком Чуднівського районного суду Житомирської області від 24 вересня 2015 року у кримінальному провадженні громадянин Д. був визнаний винним у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 185 ч.3 КК України. Так, громадянином Д. було викрадено з автомобіля громадянина Г., який знаходився в гаражі, карбюратор, акумуляторну батарею, а також злито з паливного бака, автомобіля 10 л. бензину А-92.

Під час досудового розслідування даного кримінального провадження, завдану громадянину Г. матеріальну та моральну шкоду підозрюваним не відшкодовано, лише повернуто карбюратор.

В позові, громадянин Г. зазначив, що внаслідок скоєного правопорушення йому завдано 690,00 грн. матеріальної шкоди та 5000,00 грн. моральної шкоди. Моральну шкоду громадянин Г. визначив в душевних стражданнях, які зазнав у зв'язку з втратою майна, оскільки являється чоловіком літнього віку та має на своєму утриманні п'ятеро неповнолітніх дітей, одна із яких страждає кардіологічним захворюванням та є необхідність постійних перевезень до лікарні. А скоєне кримінальне правопорушення позбавило можливості використовувати власний транспортний засіб та змусило винаймати інший транспорт.

Відповідач в судовому засіданні визнав позов в частині відшкодування матеріальної шкоди та частково щодо моральної шкоди, вважав достатнім відшкодування в розмірі 1000-1500 гривень, оскільки більше не має можливості сплатити.

6 січня 2016 року Чуднівський районний суд Житомирської області, керуючись ст. 23, ч.1 ст. 1166 та ст. 1167 ЦК України, п. 9 Постанови Пленуму Верховного суду №4 «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» від 31.03.1995 року, позов громадянина Г. задовольнив частково та вирішив стягнути з громадянина Д. 690,00 грн. матеріальної шкоди та 2000,00 грн. моральної шкоди на користь громадянина Г. та 487,20 грн. судового збору в дохід держави.

Новоград-Волинський місцевий центр з надання БВПД

Житомирський адвокат домогся ухвали суду про скасування постанову слідчого відділу прокуратури про закриття кримінального провадження

Адвокат **Ігор Гаврилюк** склав скаргу, в якій просив скасувати постанову старшого слідчого відділу прокуратури Житомирської області від 30.09.2015 року про закриття кримінального провадження, за ознаками кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст. 365 КК України. Скарга обґрунтована тим, що постанову є незаконною, висновки слідчого не відповідають фактичним обставинам кримінального провадження, а також істотно порушені вимоги кримінально-процесуального закону. Зокрема, слідчим не було вказано, якого саме елементу складу злочину немає, не зазначив кваліфікуючі ознаки злочину.

В судовому засіданні О. та її представник скаргу підтримали.

18 грудня 2015 року Корольовський районний суд м. Житомира скаргу задовольнив.

Згідно п.3 ч.1 ст.303 КПК України на досудовому провадженні можуть бути оскаржені рішення слідчого про закриття кримінального провадження.

Згідно ч.2 ст.9 КПК України слідчий зобов'язаний всебічно, повно і неупереджено дослідити обставини кримінального провадження, виявити ті обставини, що викривають, так і ті, що виправдовують підозрюваного. Відповідно до вимог п.4 ч.1

ст.91 КПК України у кримінальному провадженні в обов'язковому порядку підлягають доказуванню обставини, які виключають кримінальну відповідальність або являються підставою для закриття кримінального провадження. Обов'язок доказування обставин, передбачених ст.91 КПК України, згідно вимог ч.1 ст.92 цього ж Кодексу покладається саме на слідчого та прокурора.

З постанови про закриття кримінального провадження не вбачається, що слідчим досліджувались обставини щодо відповідності дій працівників Новоград-Волинського МВ УМВС України в Житомирській області їхнім повноваженням, в т. ч. під час забезпечення громадського порядку. Зокрема, чи відповідали вимогам Закону України «Про міліцію», яким встановлювалися права та обов'язки працівників міліції, їх дії щодо застосування фізичного впливу до особи, яка перебувала біля джерела підвищеної небезпеки за умови, що таке перебування загрожувало її життю та здоров'ю, а також у разі відсутності такої загрози. Без перевірки дій працівників міліції на предмет відповідності конкретним вимогам Закону не можна вважати, що досудове розслідування було проведено повно та всебічно.

Суд ухвалив скасувати постанову старшого слідчого відділу прокуратури від 30.09.2015 р. про закриття кримінального провадження за ознаками кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст.365 КК України.

Житомирський місцевий центр з надання БВПД

Адвокатом **Павлом Миколайчуком** (доручення №21 від 15.09.2015 р.) в інтересах Клієнта складено позов до управління Пенсійного фонду України в Коростишівському районі Житомирської області. Позивач просив визнати дії відповідача щодо відмови у призначенні пенсії за віком на пільгових умовах протиправними, зобов'язання вчинити дії щодо призначення пенсії. В обґрунтування своїх вимог зазначив, що з 2011 року перебуває на обліку в управлінні Пенсійного фонду України у Коростишівському районі, як отримувач пенсії по-інвалідності загального захворювання. В червні, серпні 2015 звернувся до відповідача із заявою про призначення пільгової пенсії відповідно до п. «з» ст.13 Закону України «Про пенсійне забезпечення», оскільки з 03.05.1984 по 31.07.2000 працював водієм транспортних засобів, має відповідний вік, загальний трудовий стаж більше 30 років та стаж роботи, який дає право на пільгову пенсію. Проте отримав відмову, мотивовану відсутністю уточненої довідки від роботодавця про роботу на посаді, яка дає право на пільгову пенсію, та первинних документів. Позивач вважає таку відмову необґрунтованою та безпідставною, оскільки на його думку має необхідну кількість трудового та пільгового стажу відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення» для призначення пенсії на пільгових умовах.

Відповідач в письмових, запереченнях просив відмовити в задоволенні позовних вимог, мотивує це тим, що позивачем при зверненні до УПФ у Коростишівському районі не було надано всіх необхідних документів: уточнюючої довідки про підтвердження стажу роботи позивача водієм міського автобуса, який дає право на пільгову пенсію.

Коростишівський районний суд 30.09.2015р. позов задовольнив частково.

Судом визнано неправомірними дії Управління Пенсійного фонду України в Коростишівському районі Житомирської області щодо відмови Л. у призначенні пенсії за віком на пільгових умовах відповідно до п. «з» ст.13 Закону України «Про пенсійне забезпечення».

Суд також зобов'язав Управління Пенсійного фонду України в Коростишівському районі Житомирської області здійснити призначення та виплату Л., пенсії за віком на пільгових умовах відповідно до п. «з» ст.13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» з 01.09.2015.

Разом з тим позивачу відмовлено у призначенні та виплаті пенсії за віком на пільгових умовах відповідно до п. «з» ст.13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» за період з 25.02.2015 по 31.08.2015 за безпідставністю.

Адвокат з Житомирщини допомогла батьку отримати дозвіл на виїзд неповнолітньої дитини за кордон

Адвокатом **Ольгою Василевською** в інтересах суб'єкта права на безоплатну вторинну правову допомогу громадянина М складено позов до матері дитини - неповнолітньої громадянки М, про надання дозволу на виїзд дитини за кордон без згоди одного з батьків та на оформлення усіх необхідних документів для виїзду дитини за кордон без згоди матері. В обґрунтування своїх вимог адвокат зазначила, що в 2001 році позивач та відповідач почали проживати у цивільному шлюбі без реєстрації, а 27.06.2002 року у них народилася донька, яка знаходиться на утриманні та вихованні батька, позивача по справі. З 02.09.2014 в зв'язку з проведенням бойових бій АТО на території Луганської області позивач разом із донькою переїхали проживати до ДП Санаторій для батьків з дітьми «Тетерів», який розташований у м. Коростишів, Житомирської області. Наразі позивач має змогу виїхати за межі України разом із донькою, оскільки через неспокійну ситуацію в країні він вважає, що виїзд в одну з Європейських країн на тимчасове (в перспективі- постійне) місце проживання відповідатиме інтересам дитини. Порядок виїзду за кордон дітей громадян України визначено Законом України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» від 21.01.1994 року №3857-XII, постановою КМУ від 27.01.1995 №57 «Про затвердження Правил перетину державного кордону громадянами України», Правилами оформлення і видачі паспорта громадянина України для виїзду за кордон і проїзного документу дитини, їх тимчасового затримання та вилучення», затверджених постановою КМУ від 31.03.1995 року №231.

Відповідно до ч.2 ст.4 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» оформлення проїзного документу дитини проводиться на підставі нотаріально засвідченого клопотання батьків або законних представників. За відсутності згоди одного з батьків, виїзд неповнолітнього громадянина України за кордон може бути дозволений на підставі рішення суду.

Правила перетинання державного кордону громадянами України, затверджені Постановою КМУ від 27.01.1995 року №57 передбачають виїзд за межі України громадян, які не досягли 16-річного віку в супроводі одного з батьків або інших осіб, уповноважених одним з батьків за нотаріально посвідченою згодою, згода другого з батьків не вимагається у разі пред'явлення рішення суду про надання дозволу на виїзд з України громадянину, який не досяг 16-річного віку, без згоди та супроводу другого з батьків.

Троїцький районний суд Луганської області 18.11.2015 позов задовольнив у повному обсязі. Суд надав дозвіл на виїзд за межі України громадянину України, який не досяг 16-річного віку — неповнолітній дитині -М 2002 року народження — разом з батьком -М, уроженцем м. Луганськ, без згоди та супроводу другого з батьків, а саме матері -М. Та надав дозвіл батькові неповнолітньої М на оформлення усіх необхідних документів для виїзду неповнолітньої М — без згоди матері -М. Вказане рішення суду набрало законної сили.

Успіхи адвокатів Запоріжжя

Бердянський місцевий центр з надання БВПД

Позитивний випадок із практики адвоката **Дем'яна Амельченка**: суд задовольнив заяву громадянки у цивільній справі. Громадянка «І» звернулась до Бердянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з проханням допомогти їй у вирішенні питання щодо встановлення факту смерті колишнього чоловіка. Для вирішення питання громадянці «І» Бердянським місцевим центром з надання БВПД за дорученням від 31.09.2015 № 131 було призначено адвоката **Дем'яна Амельченка**. Він відразу відреагував та склав і подав до Бердянського міськрайонного суду Запорізької області всі необхідні процесуальні документи, а саме: заяву про встановлення факту смерті особи в певний час. 25 липня 2015 р. Бердянський міськрайонний суд ухвалив відкрити провадження у справі за заявою громадянки «І» про встановлення факту смерті особи в певний час. 28 грудня 2015 року Бердянський міськрайонний суд вирішив задовольнити заяву громадянки «І».

Адвокат **Дем'ян Амельченко** домогся збільшення розміру аліментів на утримання дитини. Громадянка «Р» звернулась до Бердянського місцевого центру з надання БВПД з проханням допомогти їй у вирішенні питання щодо збільшення аліментів на дитину. Бердянським місцевим центром з надання БВПД для вирішення цього питання було призначено адвоката **Дем'яна Амельченка** за дорученням № 99 від 20.10.2015. Під час зустрічі адвоката з клієнткою було з'ясовано суть справи і громадянці «Р» була надана кваліфікована юридична консультація. Адвокатом було складено позовну заяву до Бердянського міськрайонного суду Запорізької області «Про збільшення розміру аліментів на утримання дитини». Внаслідок наполегливої та професійної роботи адвоката 25 грудня 2015 р. Бердянський міськрайонний суд вирішив позовні вимоги клієнтки - громадянки «Р» задовольнити в повному обсязі.

Мелітопольський місцевий центр з надання БВПД

Оскарження постанови суду у справі про адміністративне правопорушення за ст. 91 КУпАП України: практика адвоката Віталія Савона

У листопаді 2015 року судом першої інстанції - Мелітопольським міськрайонним судом - було винесено постанову, відповідно до якої в діях заявника було виявлено ознаки адміністративного правопорушення, у зв'язку з цим його визнано винним у вчиненні правопорушення, передбаченого ст. 91 КУпАП та призначене адміністративне покарання у вигляді штрафу в розмірі 340,0 грн. на користь держави з конфіскацією знарядь і засобів вчинення правопорушення, а саме човна та гладкоствольної мисливської рушниці. У зв'язку з незгодою щодо винесеної постанови заявник звернувся до Мелітопольського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з метою отримання БВПД у справі про оскарження постанови суду у справі про адміністративне правопорушення за ст. 91 КУпАП України.

Мелітопольським місцевим центром з надання БВПД було призначено адвоката **Віталія Савона**, який підготував апеляційну скаргу в інтересах заявника, в якій зазначив, що вважає вищевказану постанову незаконною в частині конфіскації знарядь і засобів вчинення правопорушення з наступних підстав. Санкція ст. 91 КУпАП України передбачає, що при накладенні штрафу на посадових осіб суд зобов'язується конфіскувати знаряддя і засоби вчинення правопорушення. Однак, при накладенні цього ж адміністративного стягнення на громадян суд може як застосовувати конфіскацію знарядь і засобів вчинення правопорушення, так і утриматися від такої.

Заявник не є посадовою особою, тому суд повинен був мотивувати прийняте рішення, врахувавши ступінь тяжкості вчиненого правопорушення, особу правопорушника, ступінь його вини, майновий стан порушника та обставини скоєного правопорушення.

Судом першої інстанції не враховано, що заявник є пенсіонером, пенсія його складає 1080,0 грн., окрім того, він інвалід II групи, тому дане рішення фактично позбавляє заявника чи не єдиної відради у житті та можливості займатись улюбленою справою, оскільки в нього немає фінансовою можливості знов придбати конфісковані речі. Тому в апеляційній скарзі адвокат **Віталій Савон**, в інтересах заявника, просить змінити постанову Мелітопольського міськрайонного суду, виключивши конфіскацію знарядь і засобів вчинення правопорушення, а саме човна «Йорш» та гладкоствольної мисливської рушниці.

У грудні 2015 року Апеляційним судом Запорізької області було розглянуто вищезазначену апеляційну скаргу та задоволено в повному обсязі, змінено постанову Мелітопольського міськрайонного суду в частині притягнення до відповідальності

заявника, а саме вважати заявника притягнутим до адміністративної відповідальності у вигляді штрафу в розмірі 340,0 грн. на користь держави без конфіскації знарядь і засобів вчинення правопорушення, а саме човна та гладкоствольної мисливської рушниці.

Веселівський районний суд Запорізької області задовольнив в повному обсязі заяву громадянки про стягнення аліментів на утримання дитини

Заявниця звернулася до Мелітопольського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з метою отримання БВПД щодо складання позовної заяви про стягнення аліментів на утримання дитини.

Мелітопольським місцевим центром з надання БВПД було призначено адвоката **Миколу Фролова** за дорученням від 16.12.2015

№84, який підготував, в інтересах заявниці, вищезазначену позовну заяву та просив суд її задовольнити. Захисник мотивував це тим, що відповідач, всупереч вимогам закону, ухиляється від виконання обов'язку щодо утримання дитини, оскільки з моменту припинення шлюбу, матеріально своїй дитині не допомагає, участі у її вихованні не приймає. Тому заявниця вимушена звернутися до суду.

Відповідно до ст.182 СК України при визначенні розміру аліментів суд враховує стан здоров'я та матеріальне становище дитини, стан здоров'я та матеріальне становище платника аліментів, наявність у платника аліментів інших дітей, непрацездатних чоловіка, дружини, батьків, дочки, сина, інші обставини, що мають істотне значення. Мінімальний розмір аліментів на одну дитину не може бути меншим, ніж 30 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

У січні 2016 року Веселівський районний суд розглянув позовну заяву про стягнення аліментів на утримання дитини, задовольнив в повному обсязі та призначив стягнути аліменти з відповідача в розмірі ¼ частини заробітку (доходів), але не менше 30-ти відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку на утримання доньки до досягнення нею повноліття.

*Адвокат **Світлана Шипілова** домоглася скасування заборони на відчуження будинку мешканки Запорізької області*

Заявниця, інвалід III групи, звернулася до Мелітопольського місцевого центру з надання БВПД з метою отримання БВПД щодо складання заяви про скасування заходів забезпечення позову.

Заявниця є спадкоємицею першої черги після померлого батька, до складу спадщини входить право власності на житловий будинок та земельну ділянку. Заявниця у встановлений ч.1 ст. 1270 ЦК України строк звернулася із заявою про прийняття спадщини до державної нотаріальної контори. Нотаріусом при підготовці документів було виявлено, що існує арешт та заборона відчуження житлового будинку. Тому виникла необхідність у зверненні до суду із заявою про скасування заходів забезпечення позову.

Мелітопольським місцевим центром з надання БВПД за дорученням від 02.10.2015 № 28 було призначено адвоката **Світлану Шипілову**, яка підготувала в інтересах заявниці вищезазначену заяву, та просила суд її задовольнити. Адвокатка мотивувала це тим, що відповідно до ст. 391 ЦК України власник майна має право вимагати усунення перешкод у здійсненні ним права користування та розпорядження своїм майном.

У листопаді 2015 року Кам'янсько-Дніпровський районний суд розглянув заяву про скасування заходів забезпечення позову, вивчивши матеріали справи та оскільки на будинок померлого батька заявниці у 2002 році було накладено арешт ухвалою Кам'янсько-Дніпровського районного суду. Пройшло більше десяти років, заявниця прийняла спадщину та оформила право власності на земельну ділянку, тому суд прийшов до висновку, що заява підлягає повному задоволенню. Таким чином заходи забезпечення позову було скасовано та знято заборону на відчуження будинку.

Успіхи адвокатів Києва

Четвертий київський місцевий центр з надання БВПД

*Адвокат системи БПД **Олексій Оженко** допоміг мешканцю столиці домогтися справедливості – отримати кошти, які йому заборгував колишній роботодавець.*

До Четвертого київського місцевого центру з надання БВПД, звернувся чоловік, який потребував допомоги у складанні позовної заяви та представництва інтересів в суді по справі про стягнення заборгованості за заробітною платою, яку він не отримав після звільнення.

Оскільки клієнт є суб'єктом права на отримання безоплатної правової допомоги як інвалід, що отримує допомогу/пенсію, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб, центром було прийнято рішення про призначення йому адвоката, про що було видане відповідне доручення № 04-0000001 від 07.07.2015р.

Отримавши доручення, адвокат Олексій Оженко ретельно вивчив дану справу та прийшов до висновку, що роботодавець грубо порушив норми ст. 47, ст. 115 та ст. 116 Кодексу законів про працю України та не виплатив належних коштів його клієнтові, як того вимагає законодавство. Адвокат прийняв рішення скласти позовну заяву до Святошинського районного суду міста Києва про стягнення нарахованої, але не виплаченої допомоги з тимчасової втрати працездатності, компенсації втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати, стягнення середнього заробітку за весь час затримки та моральної шкоди.

Вирішальне судове засідання по даній справі відбулося 16.11.2015 року, на якому суд виніс рішення на користь позивача, ухваливши стягнути з колишнього роботодавця повну суму нарахованої, але не виплаченої допомоги з тимчасової втрати

працездатності, компенсацію втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати та стягнення середнього заробітку за весь час затримки. Що ж до компенсації моральної шкоди, суд прийняв рішення про стягнення з колишнього роботодавця 1000 грн., замість 10000 грн., які були заявлені в позовних вимогах.

Таким чином, завдяки професійній роботі адвоката **Олексія Оженко** його клієнт відновив справедливість та захистив свої фінансові інтереси, отримавши майже 18 тис. грн.

Перший київський місцевий центр з надання БВПД

Столичний адвокат допоміг інвалідові через суд поновити грошові виплати у розмірі 50% від заробітної плати, яких чоловік був позбавлений через байдуже та халатне ставлення організації-роботодавця.

До Першого київського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся інвалід, якому в 2011 році було незаконно припинено нарахування компенсації за травму, отриману ще в 1979 році. Чоловік потребував допомоги адвоката, аби через суд домогтися справедливості та поновити щомісячні грошові виплати.

Колись клієнт працював водієм у Республіканській Державній насінній інспекції Міністерства сільського господарства УРСР. На роботі він отримав серйозну травму ока, був визнаний інвалідом, і з того часу отримував щомісячну компенсацію у розмірі 50% своєї зарплатні водія. З часом Республіканська Державна насінна інспекція перетворилася на Українську державну насінневу інспекцію. Потім ту поглинула Державна інспекція сільського господарства України. А з 2001 року жодна з організацій не мала виплачувати компенсацію – цим тепер опікувався Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань в Україні.

Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань в Україні справді займається виплатами компенсацій потерпілим на виробництві з січня 2001 року. А документи колишніх працівників, яким сплачують компенсацію, має передавати сама організація. Однак у випадку з клієнтом Першого київського місцевого центру цього не відбулося та грошові виплати було припинено.

За справу інваліда взявся адвокат **Віктор Пальнюк** на підставі виданого центром доручення № 52 від 18.08.2015. Він виявив, що Фонд не може сплачувати компенсацію, адже документів його клієнта там немає. Вони і досі зберігаються у Державній інспекції сільського господарства України.

На суді представник відповідача спершу вказував на те, що грошовими виплатами має займатися Фонд, потім зазначав, що Державна інспекція сільського господарства не є правонаступником Української державної насінневої інспекції, далі – що займатися передачею документів мав безпосередньо позивач.

Всі ці твердження **Віктор Пальнюк** з легкістю спростував. Фонд може виплачувати компенсацію лише, отримавши відповідні документи, правонаступництво організацій прописане в указі Президента України від 09.12.10 року, а стежити за своєчасним переміщення документів має саме організація. Тож жодних вагомих доводів на свій захист у представника відповідача не було.

Суд, взявши до уваги аргументи інваліда та його адвоката, постановив виплатити чоловікові 29 841 грн. – всю суму, яку той мав отримати з 2011 року, а після того як документи позивача будуть передані у Фонд, саме він і продовжить виплачувати щомісячну грошову компенсацію клієнту.

Успіхи адвокатів Кіровоградщини

Кіровоградський місцевий центр з надання БВПД

17 липня 2015 року до Кіровоградського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася жителька міста з питанням про визнання протиправною та скасування постанови інспектора Державної патрульної служби серії ПС № 184758 від 03.07.2015р. у справі про адміністративне правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 122 КУпАП.

Того ж дня дорученням № 11 Кіровоградського місцевого центру для надання правової допомоги заявниці було призначено адвоката **Сьору Оксану**.

Завдяки успішній роботі адвоката **Оксани Сьори** 3 серпня 2015 року Кіровським районним судом м. Кіровограда у адміністративному провадженні № 390/1500/15-а винесено постанову, якою заяву **Оксани Сьори** про визнання протиправною та скасування постанови серії ПС № 184758 від 03.07.2015р. задоволено повністю.

Успіхи адвокатів Луганщини

Старобільський місцевий центр з надання БВПД

*Адвокат **Юлія Носова** допомогла тимчасово переміщеній особі встановити факт народження дитини для оформлення соціальної допомоги на дитину.*

До Старобільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася тимчасово переміщена особа, яка перебуває під юрисдикцією України, та середньомісячний дохід її сім'ї нижче суми прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до Закону України «Про державний бюджет України на 2015 рік», який відмовили в службі соціального захисту населення в оформленні соціальної допомоги на дитину, у зв'язку з тим, що документ який підтверджує народження її доньки, є недійсним, оскільки виданий органом який вважається таким що не

здійснює свої повноваження в Україні.

Центр видав доручення № 002-0000036 від 13.11.2015 року адвокату **Юлії Носовій**, яка взялася представляти інтереси тимчасово переміщеної особи.

Отримавши доручення, адвокат зустрілася з клієнткою та роз'яснила їй, що встановлення факту народження дитини можливе виключно за рішенням суду.

Адвокат склала позовну заяву та направила до Старобільського районного суду.

Дослідивши матеріали справи, в судовому засіданні було достовірно встановлено, що заявник дійсно, на тимчасово окупованій території України, народила дитину. Враховуючи, що встановлення даного факту має для заявника юридичне значення, суд заяву про встановлення факту народження дитини задовольнив в повному обсязі.

Успіхи адвокатів Миколаївщини

Вознесенський місцевий центр з надання БВПД

Вознесенським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги адвокату **Лілії Берікул** доручено представляти інтереси Клієнта - мешканця м. Вознесенська.

Так, ПАТ «Дельта Банк» звернувся до Вознесенського міськрайонного суду м. Миколаєва з позовом до Клієнта про стягнення заборгованості за договором кредиту.

Ознайомившись з матеріалами справи, адвокатом встановлено, що позивач пропустив строки позовної давності, що є підставою для відмови у задоволенні позову. Адвокатом складено заперечення на позовну заяву та заяву про застосування строку позовної давності.

Рішенням Вознесенського міськрайонного суду Миколаївської області від 17.09.2015 відмовлено у задоволенні позовних вимог ПАТ «Дельта Банк» до Клієнта.

Вознесенським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги адвокату **Лілії Берікул** доручено представляти інтереси Клієнта - мешканки м. Вознесенська.

Провівши бесіду з Клієнткою та ознайомившись з документами, адвокатом встановлено, що Клієнтці необхідно визнати онука таким, що втратив право користуватись житловим приміщенням, а саме будинком, який належить Клієнтці на праві власності.

Адвокатом складено позовну заяву про визнання особи такою, що втратила право користування житловим приміщенням. В позовній заяві адвокат посилалась на норми статті 405 Цивільного Кодексу України, яка передбачає, що члени сім'ї власника житла, які проживають разом з ним, мають право користуватись цим житлом. Член сім'ї власника втрачає право користування житлом у разі відсутності члена сім'ї без поважних причин понад один рік.

Заслухавши учасників процесу та дослідивши додані до позовної заяви документи, суд прийшов до висновку про задоволення позовних вимог Клієнтки.

Заочним рішенням Вознесенського міськрайонного суду Миколаївської області від 03.11.2015 позовні вимоги клієнтки задоволено у повному обсязі.

Успіхи адвокатів Одещини

Арцизький місцевий центр з надання БВПД

Клієнт звернувся за правовою допомогою до Арцизького МЦ з надання БВПД щодо оскарження в судовому порядку рішення Управління Пенсійного фонду України у Тарутинському районі Одеської області про відмову у призначенні дострокової пенсії за віком.

УПФУ мотивувало свою позицію тим, що особи, які призвані під час мобілізації на військову службу на особливий період, не віднесені до категорій, які мають право на достроковий вихід на пенсію.

Призначений за дорученням центру № 0309-000011 від 01.10.2015 року адвокат **Кисса Віктор** встановив, що його клієнт 1957 року народження, має трудовий стаж більше 25 років, брав участь в антитерористичній операції на території Донецької області, отже згідно абзацу п'ятого пункту 3 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» клієнт має право на призначення дострокової пенсії за віком. Адвокат **Кисса Віктор** у позовній заяві, яку він підготував 08.11.2015 року, узгодивши правову позицію з клієнтом, чітко визначив, що підстави, з яких клієнту відмовлено в призначенні пенсії надумані та незаконні, та такі, що порушують право та законні інтереси. У позові клієнт просив скасувати рішення УПФУ про відмову у призначенні пенсії, визнати дії УПФУ протиправними та призначити дострокову пенсію відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Постановою Тарутинського районного суду Одеської області від 23 листопада 2015 року вищезгадане рішення УПФУ скасоване та зобов'язано УПФУ призначити клієнту дострокову пенсію починаючи з дати звернення, тобто з 17 вересня 2015 року.

Другий одеський місцевий центр з надання БВПД

До Другого одеського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся клієнт з питанням щодо визнання бездіяльності посадових осіб Управління соціального захисту населення, що виразилися в відмові надання

Йому рецепту життєво необхідних ліків та поновлення його у черзі на безоплатне лікування. Центр доручив займатися цією справою адвокату **Віталію Полішу**, який у судовому порядку домогся відновлення справедливості щодо лікування його клієнта та поновлення його в черзі на безоплатне санаторне лікування. Клієнт являється учасником бойових дій, інвалідом 2-ї групи, має тяжкі захворювання нервової системи, основний діагноз в нього – хвороба Паркінсона. За законом він має право на таку пільгу, як безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням. Так, Управлінням соціального захисту населення у Малиновському районі м. Одеси замість необхідної путівки для проходження лікування неврологічних захворювань клієнту було надано путівку з іншою спеціалізацією та запевнено, що при лікуванні в разі потреби йому допоможе відповідний до його захворювання лікар. В подальшому клієнту було відмовлено в наданні ліків та рецепту для їх отримання, хоч йому і було гарантовано, що він їх отримає.

Адвокат **Поліш Віталій** підготував адміністративний позов, за результатами розгляду якого дії посадових осіб Управління соціального захисту населення визнано неправомірними, а бездіяльність посадових осіб клінічного санаторію протиправною. Клієнт має бути поновлений в черзі на безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням за таким номером, який він мав на момент надання йому путівки в той санаторій, спеціалізація якого не відповідає його захворюванню.

Успіхи адвокатів Рівненщини

Сарненський місцевий центр з надання БВПД

Інвалід з дитинства III групи (глухо-німа особа), який отримує пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб звернувся до Сарненського місцевого центру за правовою допомогою, що полягає у призначенні адвоката для оскарження протоколу про адміністративне правопорушення. Даний протокол було складено інспекторами ДАІ за порушення клієнтом ст. 130 КупАП, тобто за керування транспортним засобом у нетверезому вигляді, та відповідні матеріали направлено до суду (санкція статті передбачає максимально можливе адміністративне стягнення у виді адміністративного арешту на строк від семи до десяти діб.)

Сарненським МЦ було прийняте рішення про надання БВПД особі та призначено адвоката **Ігоря Богельського** (доручення №017/3-0000015 від 03.02.2016 р.). Ознайомившись з матеріалами справи, адвокат з'ясував, що огляд на стан алкогольного сп'яніння клієнта, у встановленому порядку, не проводився. У протоколі наявна відмітка про те, що правопорушник відмовився проходити такий огляд. Не маючи можливості з'ясувати це у глухо-німої особи, працівники ДАІ зробили передчасний висновок, що і стало підставою для оскарження їхніх дій.

В результаті розгляду справи постановою Дубровицького районного суду від 05.02.2016 року дії працівників ДАІ були визнані незаконними, а провадження по справі закрито за відсутністю складу правопорушення в діях клієнта адвоката **Ігоря Богельського**.

Рівненський місцевий центр з надання БВПД

До Рівненського місцевого центру з надання БВПД звернулася громадянка з заявою про надання їй правової допомоги, яка полягала у зверненні до суду з позовом до страхової компанії про стягнення страхової виплати в сумі 25 000 грн. за договором добровільного страхування від нещасних випадків та здоров'я на випадок хвороби. Необхідність вирішення цього питання в судовому порядку полягало в тому, що після смерті чоловіка клієнтки, вона як вигодонабувач за договором добровільного страхування звернулася із відповідною заявою до страхової компанії, на що отримала відмову, оскільки у договорі страховим агентом невірно зазначені її прізвище та по батькові.

Таку допомогу надав їй адвокат **Олександр Негрей**, згідно виданого центром доручення №017/2-0000003 від 09.07.2015. На виконання вказаного доручення адвокатом складено позовну заяву до страхової компанії про стягнення страхової виплати в сумі 25 000 грн. Під час розгляду справи в суді адвокатом були надані докази, які стверджували персональну ідентифікацію клієнтки та доводили те, що вона є Вигодонабувачем за договором добровільного страхування від нещасних випадків та здоров'я на випадок хвороби.

За результатом розгляду вищевказаної справи Рівненським міським судом 24.11.2015 винесено рішення, яким позов задоволено. Визнано право громадянки В. на страхове відшкодування по договору добровільного страхування від нещасних випадків та здоров'я на випадок хвороби та стягнуто із страхової компанії на її користь страхову виплату в сумі 25000 грн. Дане рішення суду набрало законної сили.

Успіхи адвокатів Сумщини

Сумський місцевий центр з надання БВПД

Доручення Сумського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги №000032 від 24.09.2015 року видане адвокату **Юлії Бордюк** для здійснення представництва інтересів особи в суді.

До Сумського місцевого центру звернувся малозабезпечений громадянин, який мав наміри оскаржити судовий наказ про стягнення в солідарному порядку з нього та інших членів сім'ї на користь ПАТ «А» заборгованості за послуги, а також в дольовому порядку відшкодування судових витрат. Клієнт вважає судовий наказ необґрунтованим, оскільки а ні він, а ні інші мешканці квартири не уклали договір про надання послуг з ПАТ «А».

Центром було прийнято рішення щодо надання доручення адвокату з метою представлення інтересів клієнта у суді. Під час

зустрічі з адвокатом клієнт розповів суть справи. Адвокат **Юлія Бордюк** склала заяву про скасування судового наказу. Адвокат вважала, що вимоги стягувача і обставини, не відповідають дійсності, тому наведений розрахунок сум заборгованості не можна вважати законним і вірним, оскільки вчинений з чисельними порушеннями. Також не враховано приписи Цивільного кодексу України стосовно строків позовної давності. Заява направлена до Ковпаківського районного суду. У судовому засіданні захисник підтримав вимоги заяви у повному обсязі. Представник ПАТ «А» будучи належним чином повідомлений про час та місце у судового засідання, до суду не з'явився, заяв та клопотань не надавав. Суд вивчивши матеріали справи, вирішив заяву задовольнити виходячи з наступного.

Встановлено, що Ковпаківським районним судом м. Суми від 2 вересня 2015 року виданий судовий наказ про стягнення в солідарному порядку з клієнта та інших мешканців квартири на користь ПАТ «А» заборгованість в сумі 28 814 грн.34 коп., та в дольовому порядку судові витрати в розмірі 121 грн. 80коп., тобто по 40 грн. 60 коп з кожного.

Діючими нормами Цивільного процесуального кодексу України не передбачено, що на стадії розгляду заяви про скасування судового наказу суд повинен досліджувати докази, а тому наявність заяви про скасування судового наказу свідчить про незгоду боржника з цим наказом, а отже – про наявність спору.

Відповідно до п.2ч.8 ст.105-1 Цивільного процесуального кодексу України судовий наказ підлягає скасуванню та роз'ясненню, що заявлені стягувачем вимоги можуть бути розглянуті у позовному провадженні з додержанням загальних правил щодо пред'явлення позову. Керуючись статтею 105-1 Цивільного процесуального кодексу України судовий наказ від 02 вересня 2015 року виданий Ковпаківським районним судом м. Суми про стягнення в солідарному порядку з клієнта та інших мешканців квартири на користь ПАТ «А» заборгованості в сумі 28 814 грн.34 коп., та в дольовому порядку судові витрати в розмірі 121 грн. 80 коп., тобто по 40 грн. 60 коп. з кожного, скасувати.

До Сумського місцевого центру звернулася малозабезпечена громадянка, яка мала наміри визнати осіб, які зареєстровані в її будинку, який належить їй на праві приватної власності, що підтверджується свідоцтвом про право на спадщину за законом, що втратили право користування жилим приміщенням. Реєстрація зазначених осіб позбавляє можливість клієнтку оформити субсидію на житлово-комунальні послуги, що ставить її у надзвичайно скрутне матеріальне становище, оскільки вона отримує лише пенсію за віком у розмірі 999 грн щомісяця.

Центром було прийнято рішення щодо надання доручення №000040 від 19.10.2015 року адвокату з метою представлення інтересів клієнтки у суді. Під час зустрічі з адвокатом клієнтка розповіла суть справи. Адвокат **Igor Марченко** склав позовну заяву про визнання осіб, що втратили право користування жилим приміщенням.

Адвокат **Igor Марченко** вважав, що вимоги позивачки є обґрунтованими. Позов направлено до Ковпаківського районного суду. У судовому засіданні захисник підтримав вимоги заяви у повному обсязі.

Суд вивчивши матеріали справи, дослідивши факти того, що особи, тривалий час понад 10 років не проживають, не виконують обов'язки по утриманню та оплаті житлово-комунальних послуг, що підтверджується у суді належними доказами, які були зібрані адвокатом, дійшов висновку про те, що позов є законним, обґрунтованим та таким, що підлягає задоволенню.

На підставі викладеного, керуючись статтями 15,197, 224-226 Цивільного процесуального кодексу України, статтями 317,319, 405 Цивільного кодексу України, статтями 68,71,72,107 Житлового кодексу України, статтею 7 Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», пункту 11 Постанови Пленуму Верховного Суду України «Про деякі питання, що виникли в практиці застосування судами Житлового кодексу України» № 2 від 12.04.1985 року, суд задовольнив позов у повному обсязі.

Осіб, які були зареєстровані та фактично не проживали тривалий час понад 10 років за місцем реєстрації, вважати такими, що втратили право користування приміщенням за зазначеною адресою, зі зняттям їх з реєстраційного обліку.

Шостинський місцевий центр з надання БВПД

До Шостинського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся військовий, учасник бойових дій в Афганістані, чий права було порушено – місцеве управління Пенсійного Фонду України відмовило чоловікові у призначенні пільгової пенсії. Клієнт зазначив, що має загальний стаж роботи більше 25 років, в тому числі з 1987 по 1993 він працював трактористом у колгоспі, має відповідні записи у трудовій книжці. Чоловік є учасником бойових дій і по досягненню 55 років він звернувся до управління Пенсійного фонду. Відмова була аргументована, у зв'язку з тим, що в з 1989 по 1991 роках в архівній довідці не вказані дані про роботу. Центр видав доручення адвокатів Олеху Страшку, який взявся представляти інтереси у суді.

Адвокат **Олег Страшок** (доручення № 000-0000013 від 21 листопада 2015 року), швидко розібравшись у ситуації, підготував запити до архіву районної державної адміністрації. На що правник отримав позитивну відповідь, що чоловік дійсно працював з 1989 по 1991 рік і йому йшов відповідний страховий стаж, але по причині халатного відношення підприємства не були передані книги на зберігання до архіву. Після чого ним було підготовлено та подано до Ямпільського районного суду адміністративну позовну заяву, в якій він обґрунтував визнати протиправну бездіяльність управління Пенсійного Фонду України та зобов'язати призначити пенсію клієнту на пільгових умовах.

Ямпільський районний суду врахував аргументи адвоката та виніс постанову від 21.11.2015 року, якою дії управління Пенсійного фонду України в Ямпільському районі визнав протиправними та зобов'язав відповідача призначити учаснику бойових дій пенсію відповідно до абзацу 5 пункту 3 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України « Про

загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Успіхи адвокатів Хмельниччини

Хмельницький місцевий центр з надання БВПД

Завдяки професійній роботі адвоката системи БПД **Петра Довгала**, який представляв інтереси своєї клієнтки у суді, жінці було підвищено розмір пенсійного забезпечення.

Згідно із письмовим повідомленням управління ПФУ Клієнтці було відмовлено у підвищенні розміру пенсії із тих підстав, що відповідно до вказаного Закону жінкам, які народилися у період по 31 грудня 1961 року, після виходу на пенсію встановлюється підвищення розміру пенсії, обчисленого відповідно до статті 27 Закону, в розмірі 2,5 відсотка за кожні шість місяців більш пізнього виходу на пенсію, починаючи з 55 років до досягнення ними 60-річного віку. Оскільки ж пенсія позивачці призначена в 1992 році, а в 2015 році мало місце переведення з одного виду пенсії на інший, підстави для встановлення їй підвищення до пенсії відсутні.

Хмельницький місцевий центр з надання БВПД видав доручення № 48 від 12 жовтня 2015 року адвокату **Петру Довгалю**, який підготував адміністративний позов до управління Пенсійного Фонду України в Деражнянському районі.

В обґрунтування вимог позивачки адвокат вказав на те, що з 30 червня 1992 року по 19 червня 2015 року вона отримувала пенсію по інвалідності внаслідок загального захворювання. З 19 червня 2015 року клієнтку, відповідно до її заяви, було переведено з пенсії по інвалідності на пенсію за віком, розмір якої склав 1322 грн. 57 коп. При цьому, при розрахунку пенсії управлінням ПФУ не було встановлене підвищення розміру пенсії, передбачене частиною 3 статті 29 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Деражнянський районний суд Хмельницької області, який розглядав справу, взяв до уваги аргументи позивачки та скасував розпорядження управління Пенсійного Фонду України в Деражнянському районі. Своєю постановою суд зобов'язав управління ПФУ здійснити перерахунок та виплату позивачці пенсії за віком, з урахуванням при визначенні розміру пенсії підвищення в розмірі 10 відсотків, передбаченого ч.3 ст. 29 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», а також фактично виплачених сум.

Успіхи адвокатів Чернігівщини

Чернігівський місцевий центр з надання БВПД

Адвокат **Вадим Акуленко** допоміг учаснику АТО отримати грошову допомогу, у якій військовослужбовцю було незаконно відмовлено Управлінням праці та соціального захисту населення Деснянської районної ради у м. Чернігові.

До Чернігівського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся військовий, учасник АТО, чий права було порушено – місцеве Управління праці та соціального захисту населення відмовило чоловікові у наданні щорічної разової грошової допомоги, яка передбачена законодавством. Відмова була аргументована відсутністю у клієнта відповідного посвідчення, яке було б підтвердженням статусу учасника бойових дій.

Центр видав доручення № 04-04/6 від 10.08.2015 року адвокату **Вадиму Акуленку**, який взявся представляти інтереси військового у суді.

У судовому засіданні адвокат звернув увагу на ту обставину, що статус учасника бойових дій його клієнту було присвоєно рішенням комісії Міністерства оборони України з питань визначення учасників бойових дій від 10.04.2015 року, а тому, відповідно до положень Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», він має право на отримання разової грошової допомоги не залежно від наявності відповідного посвідчення.

Деснянський районний суду м. Чернігова врахував аргументи адвоката та виніс постанову від 12.11.2015 року, якою визнав відмову Управління праці та соціального захисту населення Деснянської районної у м. Чернігові ради неправомірною та зобов'язав відповідача здійснити нарахування та виплату позивачу разової грошової допомоги відповідно до положень Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Відповідач, не погоджуючись з рішенням суду, подав апеляційну скаргу. Ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 12.01.2016 року апеляційну скаргу відповідача залишено без задоволення, а постанову Деснянського районного суду м. Чернігова від 12.11.2015 року – без змін.

Тож завдяки професійним діям адвоката **Вадима Акуленка** вдалося відстояти інтереси учасника АТО та домогтися виплати йому законної грошової допомоги.

Чернігівським місцевим центром для надання клієнту безоплатної вторинної правової допомоги під час складення документів процесуального характеру та звернення до суду для вирішення цивільного спору адвокату **Ірині Скрипко-Бічук** було видано доручення від 09.10.2015 року № 1-29/15. Відновлення порушених прав потребувала жінка, якій Управлінням Пенсійного фонду України у місті Чернігові було відмовлено у зарахуванні до пільгового стажу роботи періоду роботи з 25.03.1994 року по 18.11.2004 року на посаді набирача на складально-рядковідбивних машинах в друкарні при ВРЗ УМВС України в Чернігівській області та призначенні пенсії за віком на пільгових умовах.

За погодженою правовою позицією із клієнтом, адвокатом **Іриною Скрипко-Бічук** було складено та подано до Деснянського районного суду міста Чернігова адміністративний позов про визнання дій Управління Пенсійного фонду України у місті Чернігові неправомірними та зобов'язання вчинити певні дії. Також, з метою отримання необхідної інформації під час

підготовки справи до розгляду в суді першої інстанції, адвокат підготувала та направила ряд адвокатських запитів до Управління МВС України в Чернігівській області, Чернігівської філії ДП МВС України «Інформ-Ресурси», Чернігівської міської ради. У судовому засіданні з розгляду цивільного спору адвокат та її клієнтка підтримали подану позовну заяву, просили її задовольнити. Свою позицію позивач обґрунтовувала тим, що з 25.03.1994 року по 18.11.2004 року вона працювала в друкарні при ВРЗ УМВС України в Чернігівській області на посаді набирача на складально-рядковідбивних машинах, що підтверджується трудовою книжкою. Зайнятість на даних роботах передбачена Списком №2 виробництв, робіт, професій, посад і показників на підземних роботах, на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці, і дає право на пенсію за віком на пільгових умовах. Відповідно до ст. 62 Закону України «Про пенсійне забезпечення» - основним документом, що підтверджує стаж роботи, є трудова книжка. А тому, пільгове обчислення страхового стажу має провадитися на підставі трудової книжки. Відповідач позов не визнав, заперечував проти його задоволення та вважав за необхідне подачу додаткових документів для підтвердження права позивача на пільгову пенсію. Згідно з постановою Деснянського районного суду міста Чернігова від 20.01.2016 року позовні вимоги позивачки задоволено. Визнано неправомірними дії Управління Пенсійного фонду України в м. Чернігові щодо відмови жінці у зарахуванні до пільгового стажу роботи період роботи з 25.03.1994 року по 18.11.2004 року на посаді набирача на складально-рядковідбивних машинах в друкарні при ВРЗ УМВС України в Чернігівській області та призначити пенсію за віком на пільгових умовах. Зобов'язано Управління Пенсійного фонду України в м. Чернігові зарахувати до пільгового стажу роботи період роботи з 25.03.1994 року по 18.11.2004 року на посаді набирача на складально-рядковідбивних машинах в друкарні при ВРЗ УМВС України в Чернігівській області та призначити їй з дня звернення із заявою про призначення пенсії пенсію за віком на пільгових умовах відповідно до п. б ст.13 Закону України «Про пенсійне забезпечення».

НАШІ АДВОКАТИ

Адвокати системи безоплатної правової допомоги, чії приклади успішного захисту наведено у даному випуску інформаційного дайджесту

Вінницька область

Таранов
Микола Миколайович
E-mail: advokat-tnn@mail.ru
Тел.моб.: (067) 791 74 16

Прадишук
Микола Миколайович
E-mail: bagnuk1@i.ua
Тел.моб.: (095) 334 66 79

Шеремета
Віта Миколаївна
E-mail: vita.sheremeta.86@mail.ru
Тел.моб.: (099) 539 03 01

Щесюк
Оксана Вікторівна
Тел.моб.: (050) 378 5878

Волинська область

Колесов
Михайло Георгійович
E-mail: urline_kmg@mail.ru
Тел.моб.: (050) 978 69 03

Філоненко
Тетяна Петрівна
E-mail: filonenko33@mail.ru
Тел.моб.: (096) 034 76 63

Губа
Аліна Іванівна
Тел.моб.: (096) 311 69 88

Осадчий
Валерій Іванович
E-mail: osadchy.valery@ukr.net
Тел.моб.: (095) 342 33 05

Дніпропетровська область

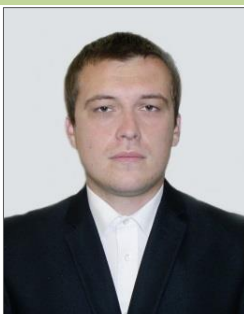
Донецька область

Житомирська область

Закарпатська область

Козачук
Анатолій Іванович
Тел.моб.: (067) 135 01 89

Миколайчук
Павло Валерійович
E-mail: p.myckolaichuk@ukr.net
Тел.моб.: (097) 931 70 54

Бабич
Роман Васильович
E-mail: romb175@ukr.net
Тел.моб.: (067) 683 80 87

Мельник
Павло Петрович
E-mail: pavlomelnik@gmail.com
Тел.моб.: (050) 609 63 15

Закарпатська область

Леньо Ігор ОлександровичE-mail: ilenyo@ukr.net

Тел. (050) 523 25 84

Коструб

Василь Владиславович

E-mail: kvv3737@mail.ru

Тел.моб.: (067) 955 72 47

Бухтояров

Роман Олександрович

E-mail: buhoyarovroman@yandex.ru

Тел.моб.: (066) 393 74 34

Моняк

Роман Васильович

E-mail: Rmv86@meta.ua

Тел.моб.: (050) 605 35 87

Закарпатська область

Кракосевич

Ігор Роальдович

Тел.моб.: (050) 658 70 82

Ставичний

Петро Ігорович

E-mail: mail_lawyer@mail.ru

Тел.моб.: (066) 645 46 93

Цебрик

Любомир Васильович

Тел.моб.: (050) 172 85 56

Сідун

Владислав Мирославович

E-mail: vsidun@mail.ru

Тел.моб.: (095) 138 26 97

Запорізька область

Луньова

Людмила Василівна

E-mail:

lunovaljudmila@rambler.ru

Тел.моб.: (067) 754 86 76

Фоменко

Сергій Іванович

E-mail: adv.fomenko@list.ru

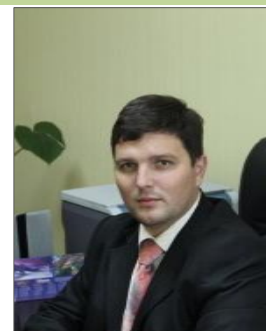
Тел.моб.: (067) 252 03 20

Петренко

Артур Вадимович

E-mail: attorney7@rambler.ru

Тел.моб.: (096) 348 34 22

Величко

Олександр Геннадійович

E-mail:

vealge@yandex.ua

Тел.моб.: (067) 617 44 49

Амельченко

Дем'ян Дем'янович

Гречко

Олексій Валерійович

Фоменко

Олександр Сергійович

Яцуренко

Олена Анатоліївна

E-mail: amid82@i.ua
Тел.моб.: (066) 361 74 66

**Вараниця Олександр
Олександрович**
E-mail: varanitsa@yandex.ru
Тел.моб.: (098) 230 13 90

E-mail: lawyer_grechko@mail.ru
Тел.моб.: (068) 533 30 00

**Савон
Віталій Володимирович**
E-mail: 0619261661@mail.ru
Тел.моб.: (097) 378 97 88

E-mail: a.fomenko@list.ru
Тел.моб.: (067) 611-07-81

**Фролов
Микола Миколайович**
E-mail: frolovn83@gmail.com
Тел.моб.: (097) 735 86 24

E-mail: yatsurenko@mail.ru
Тел.моб.: (067) 451 51 54

**Шипілова
Світлана Володимирівна**
E-mail: ksv36-72@mail.ru
Тел.моб.: (050) 454 94 93

Івано-Франківська область

**Войцеховська
Тетяна Михайлівна**
E-mail: voi_ta@rambler.ru
Тел.моб.: (050) 508 79 89

**Козлов
Олександр Сергійович**
E-mail: advokat599@mail.ru
Тел.моб.: (066) 459 87 75

**Оженко
Олексій Григорович**
Тел.моб.: (095) 015 08 83

**Шкаленко
Євген Васильович**
Тел.моб.: (063) 954 11 15

м. Київ

**Корюкін Олександр
Володимирович**
E-mail: ubox@i.ua
Тел.моб.: (050) 724 93 92

**Пальнюк
Віктор Васильович**
E-mail: workvik88@gmail.com
Тел.моб.: (050) 595 19 90

**Тімашов
Андрій Сергійович**
E-mail: dron48@ukr.net
Тел.моб.: (095) 607 94 01

м. Київ

**Тетера
Леся Михайлівна**
E-mail: tetera.lesya@ya.ru
Тел.моб.: (097) 641 07 18

Київська область

Кіровоградська область

Петров
Іван Миколайович
E-mail: petrovin@mail.ru
Тел.моб.: (067) 893 46 14

Дуднік
Ангеліна Миколаївна
E-mail: zaxistnik@ukr.net
Тел.моб.: (050) 321 92 70

Петренко
Ксенія Олександрівна
E-mail: ksenija442@gmail.com
Тел.моб.: (095) 173 53 70

Сьора
Оксана Миколаївна
E-mail: Son_som@mail.ru
Тел.моб.: (095) 337 44 63

Кіровоградська область

Ревякін
Андрій Володимирович E-mail:
arevyar@shtorm.com
Тел.моб.: (066) 413 71 97

Кузнецова
Тетяна Андріївна
E-mail:
kuzmax1983@rambler.ru
Тел.моб.: (095) 424 76 62

Луганська область

Воронко
Віталій Васильович
E-mail: advokatvvv@ukr.net
Тел.моб.: (066) 621 28 27

Оробцов
Максим Юрійович
E-mail:
mak.orobcov@yandex.ru
Тел.моб.: (050) 969 47 48

Луганська область

Шурхно
Кирилу Анатолійовичу
E-mail:
kuzmax1983@rambler.ru
Тел.моб.: (099) 300 45 73

Львівська область

Вишневський
Костянтин Васильович
Тел.моб.: (096) 670 81 80

Ленько
Марія Юліанівна
E-mail:
lenkomar@ukr.net
Тел.моб.: (067) 924 35 08

Миколаївська область

Керімов
Володимир Гейдарович
E-mail:
Kerim-69@i.ua
Тел.моб.: (063) 769 8769

Миколаївська область

**Чернетченко Владислав
Вікторович**
E-mail:
advokat.nik7@gmail.com
Тел.моб.: (063) 104 47 28

**Берікул
Лілія Володимирівна**
E-mail: berisha1@yandex.ua
Тел.моб.: (066) 284 12 21

**Канівець Руслан
Володимирович**
E-mail: kanivets.ruslan@yandex.ua
Тел.моб.: (093) 043 30 67

**Матвієнко
Олег Михайлович**
E-mail:
oleh.matvienko@legalaid.gov.ua
Тел.моб.: (063) 654 46 94

Миколаївська область

**Шоломон
Олександр Васильович**
E-mail: sasha04021969@ukr.net
Тел.моб.: (066) 797 31 77

**Капінос
Іван Іванович**
E-mail:
kapi_nos@ukr.net
Тел.моб.: (050) 785 85 28

**Басараб
Володимир Васильович**
E-mail:
basarab.1959@email.ua
Тел.моб.: (093) 333 30 63

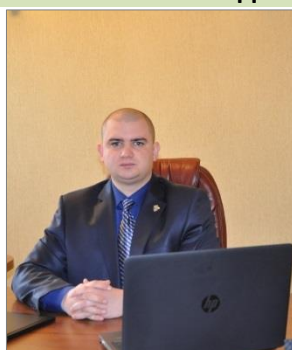
**Казарян
Ірина Сергіївна**
E-mail:
kozanostra1985@mail.ru
Тел.моб.: (097) 701 64 50

Одеська область

Одеська область

**Гребенюк
Петро Петрович**
E-mail: Peter_1959@ukr.net
Тел.моб.: (048) 703-60-16

**Жовтан
Юрій Валерійович**
E-mail: Peter_1959@ukr.net
Тел.моб.: (096) 932 05 00

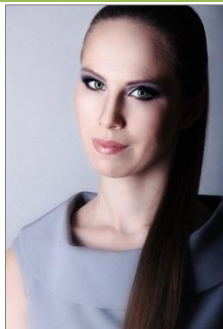
**Кисса
Віктор Іванович**
E-mail:
Kyssa64@i.ua
Тел.моб.: (096) 369 46 28

**Поліш
Віталій Олександрович**
E-mail:
vitalikplish@rambler.ru
Тел.моб.: (048) 799 54 48

Полтавська область**Сватенко****Іван Олександрович**E-mail: ivan_svatenko@mail.ru

Моб.тел.: (050) 158 31 35

Нестеренко**Анна Володимирівна**E-mail: pravo_sudie@ukr.net

Тел.моб.: (095) 414 07 71

Буглак**Валентина Вікторівна**E-mail: work_bvv@meta.ua

Тел.моб.: (050) 304 36 05

Кисельова**Мірослава Ігорівна**

E-mail:

miroslava.kisele@mail.ru

Тел.моб.: (096) 746 65 41

Рівненська область**Огородник****Максим Сергійович**

E-mail:

m.ogorodnik@gmail.com

Тел.моб.: (097) 894 16 06

Ярема**Світлана Василівна**

E-mail:

svitlana.yarema@ukr.net

Тел.моб.: (067) 974 99 88

Негрей**Олександр Михайлович**E-mail: negrey68@mail.ru

Тел.моб.: (067) 940 10 45

Богельський**Ігор Володимирович**

E-mail:

bogelskiy@mail.ru

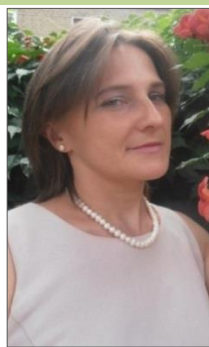
Тел.моб.: (097) 785 64 46

Сумська область**Марченко****Ігор Васильович**

Тел.моб.: (054) 261 94 96

Овчинникова**Раїса Олексіївна**

Тел.: 05447 6 6111

Бордюк**Юлія Володимирівна**

Тел.моб. (066) 526 97 30

Трет'яков**Сергій Миколайович**

Тел.моб.: (050) 557 78 66

Сумська область

Дем'яненко
Наталія Петрівна
E-mail: sanya-demos@mail.ru
Тел.моб.: (095) 846 16 53

Яковець
Євгеній Олександрович
E-mail: yakovets.advocate@gmail.com
Тел.моб.: (067) 594 47 40

Страшок
Олег Володимирович
Тел.моб.: (066) 775 66 31

Сідорова
Ірина Анатоліївна
E-mail: irasidorova@rambler.ru
Тел.моб.: (067) 370 40 33

Тернопільська область

Крічфалушій
Людмила Іллівна
E-mail: lvydo4ka5@rambler.ru
Тел.моб.: (096) 955 30 90

Жеребецька
Ірина Орестівна
E-mail: femida99@yandex
Тел.моб.: (077) 709 69 95

Когут Олександр
Володимирович
E-mail: skogyt@mail.ru
Тел.моб.: (067) 418 96 37

Шлапак
Микола Якович
Тел.моб.: (096) 735 48 49

Харківська область

Бессарабаєкно
Ірина Аркадіївна
Тел.моб.: (096) 966 45 30

Найдьонова
Олена Григорівна
E-mail: naydenova77@rambler.ru
Тел.моб.: (067) 577 19 95

Бітюра
Анатолій Анатолійович
Тел.моб.: (050) 295 8486

Цвіркун
Олександр Сергійович
Тел.моб.: (067) 318 53 46

Херсонська область

Черкаська область

Черкаська область

Чікова

Тетяна Анатоліївна

E-mail: chikova_adv@mail.ru

Тел.моб.: (066) 718 25 88

Данилевський

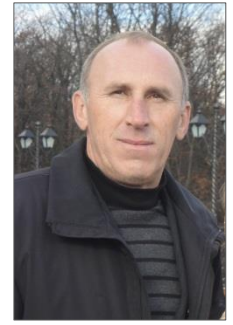
Микола Олександрович

Тел.моб.: (096) 556 35 89

Суботін

Геннадій Геннадійович

Тел.моб.: (067) 470 63 64

Ілашук

Іван Миколайович

Тел.моб.: (095) 881 23 07

Чернівецька область

Дронь

Ігор Анатолієвич

Тел.моб.: (095) 855 25 70

Венгринюк

Сергій Васильович

Тел.моб.: (099) 020 30 34

Дедіченко

Сергій Анатолійович

E-mail: 783154@mail.ru

Тел.моб.: (093) 788 00 54

Бондаренко

Павло Вікторович

E-mail:

bondarenkopavel@ukr.net

Тел.моб.: (093) 144 93 92

Чернігівська область

Чернігівська область

Чікова

Тетяна Анатоліївна

E-mail: chikova_adv@mail.ru

Тел.моб.: (066) 718 25 88

Акуленко

Вадим Михайлович

E-mail: v_akulenko@ukr.net

Тел.моб.: (095) 914 04 26

Лизак

Григорій Григорович

Тел.моб.: (097) 775 72 15

Кухта

Володимир Борисович

Тел.моб.: (067) 460 85 05

Вінницька область

Проніва

Наталія Романівна

E-mail: natali_lawyer@mail.ru

Тел.моб.: (063) 818 49 73

Сипало

Марина Анатоліївна

E-mail:

m_sypalo@mail.ru

Тел.моб.: (095) 234 13 48

Дніпропетровська область

Рарог

Наталія Андріївна

Тел.моб.: (067) 523 48 70

Куценко

Вячеслав Анатолійович

Тел.моб.: (097) 042 44 47

Дніпропетровська область

Піцик
Роман Вадимович
Тел.моб.: (098) 455 00 55

Дерюгін
Едуард Олексійович
Тел.моб.: (099) 461 99 18

Михайлюк
Богдан Леонідович
Тел.моб.: (095) 816 91 21

Осмоловський
Борис Леонідович
Тел.моб.: (099) 242 33 59

Донецька область

Харенко
Вікторія Вікторівна
Тел.моб.: (099) 306 64 95

Шилов
Володимир Васильович
E-mail:
shilova_dariya.1986@bk.ru
Тел.моб.: (050) 940 83 73

Кожушко
Володимир Григорович
E-mail: Bobosjn@mail.ru
Тел.моб.: (050) 241 11 16

Гайтан
Катерина Олександрівна
Тел.моб.: (098) 314 19 19;
(050) 623 31 87

Донецька область

Коваленко
Віктор Вікторович
Тел.моб.: (099) 013 11 09

Гаврилюк
Ігор Дмитрович
E-mail: lavier_242_i@ukr.net
Тел.моб.: (097) 690 46 24

Житомирська область

Афанасенко
Анатолій Анатолійович
E-mail: afanasenko.a.a@i.ua
Тел.моб.: (050) 960 59 40

Врублевський
Микола Марцельович
Тел.моб.: (098) 421 72 44

Житомирська область

Логінов
Руслан Миколайович
E-mail:
rusel2011@ukr.net
Тел.моб.: (096) 325 91 58

Григоришин
Василь Петрович
Тел.моб.: (097) 236 78 77

Василевська
Ольга Анатоліївна
E-mail:
amazonka_107@mail.ru
Тел.моб.: (067) 702 74 70

Гуштан
Гаврило Гаврилович
E-mail:
advokat_hushtan@mail.ru
Тел.моб.: (050) 638 71 86

Запорізька область

Єременко
Роман Сергійович
E-mail: roman.eryoma@mail.ru
Тел.моб.: (095) 160 36 86

Котюков
Сергій Петрович
E-mail:
kotiukov sergej@yandex.ru
Тел.моб.: (097) 460 00 07

Київська область

Блохіна
Оксана Василівна
E-mail: o.v.blohina@ukr.net
Тел.моб.: (097) 313 77 35

Луцик
Арсен Алімович
E-mail: arsen82@ukr.net
Тел.моб.: (097) 388 88 93

Київська область

Журбенко
Ігор Анатолійович
E-mail: advokatzhurbenko@ukr.net
Тел.моб.: (067) 243 49 69

Луганська область

Шепель
Марина Володимирівна
E-mail: mshep@list.ru
Тел.моб.: (095) 305 53 36

Носова
Юлія Миколаївна
Тел.моб.: (099) 767 76 63

Одеська область

Мала
Алла Миколаївна
E-mail: alla.zolenko@yandex.ru
Тел.моб.: (067) 292 83 88

Полтавська область

Ісаєнко
Наталія Іванівна
E-mail:
isaenko_nataliya@inbox.ru
Тел.моб.: (066) 832 64 25

Сватенко
Микола Олександрович
E-mail:
Svatenkon@mail.ru
Тел.моб.: (099) 282 93 48

Харківська область

Зуєва
Людмила Вікторівна
Тел.моб.: (099) 794 00 10

Харківська область

Ходяча
Вікторія Василівна
Тел.моб.: (050) 912 71 51

Кириляк
Володимир Юрійович
Тел.моб.: (097) 262 80 21

Топала
Анатолій Миколайович
Тел.моб.: (050) 984 09 15

Іліка
Валерій Михайлович
Тел.моб.: (095) 208 22 20

Чернігівська область

Кантур
Олександр Анатолійович
E-mail: al.kantur@yandex.ua
Тел.моб.: (099) 288 97 73

Кузьменко
Ігор Миколайович
Тел.моб.: (099) 486 51 70

Денисенко Сергій
Вікторович
E-mail:
dennisenko1983@mail.ru
Тел.моб.: (099) 325 42 89

Скрипко-Бічук
Ірина Сергіївна
E-mail:
sb.as@mail.ru
Тел.моб.: (095) 630 21 01

Кращі практики адвокатської діяльності та менеджменту

[] Корисні практики в роботі центрів з надання БВПД

У даному суброзділі дайджесту – збірка прикладів корисних практик з управління та забезпечення роботи центрів з надання БВПД, доведення їх до відома інших центрів у різних регіонах з метою можливого запровадження аналогічних практик. У поточному випуску дайджесту пропонуємо ознайомитися із наступними прикладами таких практик.

Розповсюдження інформаційних буклетів про систему БПД серед мешканців місцевих громад

З метою інформування громадян про систему безоплатної правової допомоги **Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернівецькій області** та місцевими центрами з надання БВПД Чернівецької області досягнуто домовленостей із УДППЗ «Укрпошта» про співпрацю стосовно інформування громадян про безоплатну правову допомогу, яку забезпечує держава.

Зокрема – щодо розповсюдження інформаційних матеріалів з питань надання безоплатної правової допомоги серед мешканців Чернівецької області з використанням ресурсів Чернівецької дирекції УДППЗ «Укрпошта». Ініціативи Регіонального центру з розумінням були сприйняті керівництвом підприємства і сторони досягли конкретних домовленостей щодо обсягів та строків розповсюдження інформаційних буклетів про БВПД.

Інформаційні матеріали про можливість отримання БВПД з контактами місцевих центрів Чернівецької області 11 лютого 2016 року були передані в Чернівецьке відділення ДППЗ «Укрпошта» для подальшої передачі їх до місцевих поштових відділень області. Розповсюдження інформації серед населення проводилось працівниками Укрпошти впродовж 12-15 лютого 2016 року.

Онлайн-консультування громадян

180 мешканців Рівненської області отримали первинну правову допомогу у рамках Програми «Бібліоміст»

27 січня 180 мешканців Рівненської області отримали безоплатну правову допомогу під час дистанційного консультування, яке відбувалося у рамках Програми «Бібліоміст» Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки.

Тема відео-консультації – «Житлові права громадян» - була обрана з урахуванням пропозицій громадян, для зручності яких попередньо на офіційних веб-сайтах бібліотек був розміщений банер БПД та оголошення про

проведення тематичного правового онлайн-заходу. У відео-консультаціях взяли участь 19 центральних районних та міських бібліотек Рівненщини. На запитання слухачів відповідали практикуючі адвокати системи БВПД **Оксана Теперик** та **Ірина Іващенко**.

Учасники отримали кваліфіковані відповіді на питання, що стосувалися зняття з реєстрації осіб, виселення по рішенню суду, про визнання особи такою, що втратила право користуватися житлом тощо. Після завершення заходу узгоджено наступну тему та дату проведення онлайн-консультації для соціально незахищених категорій громадян.

Жителі Тернопільської області отримують правові консультації в онлайн-режимі

Кременецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги надає юридичні консультації громадянам через скайп-зв'язок за допомогою системи «Бібліоміст».

Так, 11 лютого 2016 року в приміщенні читальної зали Кременецької центральної районної бібліотеки імені Ю. Словацького відкрито дистанційний пункт консультування. В.о. директора центру **Валентина Вербицька**, начальник відділу попередньої роботи з клієнтами **Тетяна Точинська** та начальник відділу інформаційної та матеріальної інфраструктури **Петро Гуменюк** провели прийом громадян в режимі онлайн-консультування.

Для отримання консультації звернулися громадяни, що проживають у Кременецькому районі, яких цікавили питання по спадковому та земельному праву. У першому випадку в зв'язку з пропущеним строком подачі заяви про прийняття спадщини, клієнту запропоновано звернутися з відповідною заявою до нотаріуса, та - в разі отримання обґрунтованої відмови у вчиненні нотаріальної дії, це питання направити для вирішення - в судовому порядку. Іншому клієнту, якого цікавила процедура розірвання договору оренди земельної ділянки, враховуючи порушення орендарем умов укладеного договору, рекомендовано звернутися до суду для дострокового розірвання угоди. Дані громадяни згідно ст. 14 Закону Про безоплатну правову допомогу не відносяться до категорії осіб, які мають право на отримання безоплатної правової допомоги.

Також досягнуто домовленості щодо подальшого проведення інтернет-консультувань із залученням жителів Лановецького та Шумського районів через бібліотеки, які мають технічну можливість виходити на скайп-зв'язок.

Забезпечення матеріально-технічної бази для проведення прийому громадян в онлай-режимі стало можливим в результаті затвердження Програми надання безоплатної правової допомоги жителям м. Кременець на 2016- 2017 роки на сесії Кременецької міської ради.

Жителі віддалених сіл Закарпаття можуть отримати правову допомогу через бібліотеки

В Ужгородському місцевому центрі з надання БВПД було започатковано скайп-зв'язок з бібліотеками Ужгородського району. Це - нова можливість для громадян з віддалених населених пунктів отримати юридичну консультацію або ж відповідь на проблемне питання.

19 лютого відбувся перший, пробний скайп-зв'язок із бібліотеками Великоберезнянського, Перечинського та Ужгородського районів Закарпатської області. Як зазначив директор Ужгородського місцевого центру з надання БВПД Михайло Давиденко, головна мета таких заходів – не лише надання юридичної консультації, а й інформування мешканців територіальної громади про можливість отримання безоплатної вторинної правової допомоги, тобто представництва їхніх інтересів у судах кваліфікованими адвокатами за рахунок держави.

Що ж стосується он-лайн-консультацій, то пробний скайп-зв'язок на Закарпатті встановили завдяки програмі «Бібліоміст»: перші консультації пройшли у 8 бібліотеках:

- ✓ Ужгородська центральна районна бібліотека (с. Тийглаш, вул. Сент-Іштвана, 119)
- ✓ Бібліотека у с.Великі Лази Ужгородського району (вул.Шевченка б/н)
- ✓ Перечинська центральна районна бібліотека (м. Перечин, вул. Жовтнева, 20)
- ✓ Бібліотека у с.Тур'я-Ремета Перечинського району (вул. Радванка, 85)
- ✓ Бібліотека у с. Тур'я-Пасіка (вул. Турянська, 33)
- ✓ Великоберезнянська центральна районна бібліотека
- ✓ (сmt. Великий Березний, вул. Шевченка, 4)
- ✓ Бібліотека у с.Сіль Великоберезнянського району (село Сіль,71)
- ✓ Бібліотека у с.Кострино Великоберезнянського району (село Кострино,127)

Скайп-консультація відбулася завдяки співпраці, яку було налагоджено між місцевим центром і Закарпатською обласною науковою бібліотекою ім. Ф.Потушняка. Директор Ужгородського МЦ Михайло Давиденко розповів працівникам бібліотек, хто може стати клієнтом МЦ, які документи потрібні для того, щоб отримати адвоката і дав роз'яснення щодо питань, які торкалися приватизації земельних ділянок та оформлення спадщини.

Наразі працівники бібліотек у районах разом зі співробітниками Ужгородського місцевого центру складають графік таких скайп-консультацій. Попередньо планується, що громадяни зможуть ставити свої запитання у режимі он-лайн щоп'ятниці: для кожного району

виділятиметься певний час для консультацій. Тож для цього потрібно буде прийти до однієї із бібліотек за адресами, вказаними вище.

Відтепер безкоштовну консультацію юриста прикарпатці можуть отримати он-лайн, не виїжджаючи з районного центру

Протягом січня–лютого 2016 року, **Івано-Франківським місцевим центром** з надання безоплатної вторинної правової допомоги розпочалась системна робота з організації та впровадження в дію пунктів он-лайн консультування (скайп) громадян з правових питань.

Основна мета юридичних скайп-консультацій - розширення доступу осіб до безоплатної правової допомоги на території, підпорядкованій юрисдикції місцевого центру.

Проведення он-лайн консультацій здійснено за підтримки районних бібліотек Івано-Франківської області. Відтак, кожен громадянин звернувшись до пункту надання безоплатної он-лайнконсультації матиме змогу отримати вичерпну відповідь стосовно будь якого правового питання, а також дізнатись про право на отримання безкоштовного адвоката.

Наразі, Івано-Франківським місцевим центром вже встановлено консультативні пункти, затверджено графіки прийомів та проведено консультації громадян в режимі он-лайн на базі Галицької та Богородчанської районних бібліотек. За перші два дні прийому послугами безкоштовних юристів скористались близько двох десятків осіб.

Найбільш актуальними питаннями, піднятими громадянами у ході консультацій були: земельні (отримання земельної ділянки учасниками АТО, оформлення права власності на земельні ділянки) стягнення аліментів, питання пенсійного забезпечення та індексації заробітної плати працівникам бюджетної сфери. Система он-лайн консультування громадян наразі активно розвивається. Окрім районних центрів у подальшому до такої співпраці планується залучити також і бібліотеки сільських і селищних рад області.

Основним завданням Центру є створення різних можливостей для доступу осіб до правосуддя шляхом організації надання безоплатної вторинної правової допомоги, яка включає в себе в тому числі захист інтересів громадян в судах.

146 осіб прийняли участь у відеоконференції «Безоплатна вторинна правова допомога: користуйтеся своїми правами»

146 громадян, які відносяться до соціально вразливих категорій осіб мали змогу прийняти участь у відеоконференції із циклу «Реформи в державі: роз'яснення фахівця» на тему «Безоплатна вторинна правова допомога: користуйтеся своїми правами», яка проходила у **Рівненській обласній універсальній науковій бібліотеці**. Модераторами даного заходу виступили директор РЦ з НБВПД у Рівненській області **Василь Овдіюк** та директор Рівненського МЦ з НБВПД **Алла Негрей**.

На початку відеоконференції представники Рівненських центрів відкрили демонстраційний стенд до Всеукраїнського тижня права, на якому розмістили інформаційні буклети безоплатної вторинної правової допомоги.

У ході заходу керівники системи НБВПД Рівненщини поінформували про основні положення Закону України "Про безоплатну правову допомогу", про порядок надання безоплатної вторинної правової допомоги, зупинились на питаннях діяльності місцевих центрів, які забезпечують з 1 липня 2015 року організацію надання БПД найбільш незахищеним верствам населення у цивільному та адміністративному процесах. Учасники відеоконференції отримали вичерпні відповіді на свої запитання щодо особливостей діяльності системи безоплатної вторинної правової допомоги, зокрема на 12 запитань було надано вичерпну відповідь, а присутнім із інших районів області надано контактну інформацію місцевих центрів, до яких можна звернутись за отриманням БВПД.

По завершенню заходу із керівництвом Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки домовлено про організацію тематичних заходів із питань забезпечення конституційних прав громадян.

Бердянський місцевий центр з надання безоплатної правової допомоги впроваджує нові сервіси

«Для більшої зручності громадян з 1 березня цього року **Бердянський місцевий центр** вводить ряд сервісів, які значно полегшать процедуру отримання правової допомоги. Тепер отримати консультацію або роз'яснення з правового питання можна буде за допомогою скайп, зв'язавшись з фахівцями Бердянського місцевого центру за відповідним профілем [berdyansk_center](#)», - [розповідає місцевим ЗМІ](#) директор центру Геннадій Бородатий.

Також одним з нововведень центру є можливість громадян направити звернення на електронну пошту: berdyansk.zaporizhyya@legalaid.gov.ua.

NB! Графік онлайн-консультацій у цих областях та інших регіонах шукайте сайтах центрів тут: <http://www.legalaid.gov.ua/ua/operatyvna-info/operatyvna-info/saity-rehionalnykh-tsentriv-z-nadannia-bvpd>

Відкриття перших бюро правової допомоги

В Громадській приймальні Одеської обласної державної адміністрації у пілотному режимі розпочато роботу першого бюро правової допомоги.

Починаючи з 12 лютого 2016 року юристи **Другого одеського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги надаватимуть правову інформацію та консультації всім людям, які потребують простого юридичного супроводу та звернулись за допомогою до прозорої громадської приймальні, відкритої в Одеській ОДА в жовтні 2015 року.

Види правової допомоги, які надає бюро:

- надання правової інформації;
- надання консультацій і роз'яснень з правових питань;
- складення заяв, скарг та інших документів правового характеру;
- призначення адвоката для складання документів процесуального характеру та представництва інтересів в суді в цивільних та адміністративних справах та/або у кримінальних справах потерпілим та свідкам (для осіб, визначених ст. 14 Закону України "Про безоплатну правову допомогу").

Адреса: м. Одеса, вул. пр-т Шевченка, 4

Час роботи: Пн-Пт з 09.00 до 18.00 години

Другий одеський місцевий центр співпрацює з Громадською приймальнею ОДА з жовтня 2015 року, та за сприянням Регіонального центру з надання БВПД в Одеській області, з 12 лютого розпочав надавати первинну правову допомогу на базі прозорої громадської приймальні. Одеські центри з надання БВПД висловлюють вдячність Гайдар Марії та усій команді Громадської приймальні за співпрацю та використання Громадської приймальні як нової платформи розвитку системи БПД в Одеському регіоні.

NB! Звертаємо вашу увагу, що Другий одеський місцевий центр з надання БВПД не зупиняє прийом клієнтів за адресою: м. Одеса, вул. Коблевська, 40 та в повному обсязі продовжує свою діяльність.

З першого дня роботи пілотного проекту бюро правової допомоги юристом Другого одеського місцевого центру надано три юридичні консультації відвідувачам приймальні з питань:

- порядку отримання статусу члена сім'ї загиблого та дитини війни;
- порядку розгляду кредиторських вимог у справі про банкрутство кредитної спілки;
- порядку розгляду та задоволення кредиторських вимог до банківської установи, що перебуває у стадії ліквідації.

Дистанційні консультаційні пункти

Виїзний прийом громадян у мобільному консультаційному пункті Новоодеського району

24 грудня 2015 року працівники **Першого миколаївського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги здійснили виїзний прийом до Новоодеського району Миколаївської області відповідно до погодженого графіку проведення виїзного (мобільного) пункту консультування громадян. Підписано договір про співпрацю з адміністрацією

Новоодеського району. Метою договору є об'єднання сторонами зусиль для надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги незахищеним верствам населення та врегулювання співпраці щодо впровадження відповідних практик.

Під час проведення виїзного прийому за допомогою до Центру звернулось два учасники АТО, від яких було прийнято звернення на отримання безоплатної правової допомоги з наступних питань: виплата компенсації як учаснику бойових дій та заборгованість по заробітній платі під час перебування в зоні АТО. Також, під час проведення виїзного прийому до Новоодеського району Миколаївської області проведено робочу зустріч з керівництвом центральної районної бібліотеки Новоодеського району.

В приміщенні бібліотеки розміщена інформація щодо роботи Центру, інформаційні листівки для учасників АТО та внутрішньо переміщених осіб, буклети з питань отримання безоплатної правової допомоги та ProBono.

Мобільний консультаційний пункт в Демидівському районному територіальному центрі обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян

20 січня в Демидівському районному територіальному центрі обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян запрацював мобільний пункт консультування для інвалідів та людей з особливими потребами. Разом з фахівцями **Дубенського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги прийом громадян в одному з найвіддаленіших районів проводив адвокат системи БВПД **Андрій Лейковський**.

Традиційно для цієї місцини, відвідувачі в основному зверталися за наданням правової допомоги щодо порядку оформлення спадщини. Цікавим було звернення демидівчанки про правове врегулювання отримання громадянства іншої країни.

З керівництвом територіального центру обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян досягнута домовленість та складено графік проведення таких щомісячних заходів упродовж 2016 року.

Мобільний консультаційний пункт в Військово-медичному клінічному центрі Західного регіону для учасників АТО

27 січня 2016 року відбувся прийом учасників АТО в мобільному консультаційному пункті в Військово-медичному клінічному центрі Західного регіону (вул. Личаківська, 26, м. Львів, 79010)

Мобільний консультаційний пункт в Військово-медичному клінічному центрі Західного регіону

Фахівці **Другого львівського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги та адвокат **Руслана Кравчишин**, яка надає безоплатну вторинну правову допомогу за контрактом з Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області надали роз'яснення та консультації військовослужбовцям, які перебувають в Військово-медичному клінічному центрі Західного регіону.

На прийом звернулись 6 військовослужбовців з наступних питань: щодо реалізації пільг, передбачених законодавством для учасників антитерористичної операції та членів їх сімей, порядку оформлення інвалідності, дотримання трудового законодавства працедавцями.

Також серед військовослужбовців розповсюджено «Пам'ятку військовослужбовця», що розроблена ГО «Юридична сотня» та видана за сприяння Благодійного фонду «Центр допомоги».

Мобільний консультаційний пункт на Острожчині

28 січня 2016 року «Мобільний соціальний офіс» розпочав свою роботу на Острожчині. Вже традиційно у складі групи виїзного прийому громадян були фахівець **Рівненського місцевого центру** з надання БВПД та спеціалісти Острозького районного управління пенсійного фонду, Острозького районного управління праці та соцзахисту населення. Представник місцевого центру допомогла з'ясувати юридичні питання мешканцям Білашівської та Грем'яцької сільських рад, які стосувалися земельного, спадкового та трудового законодавства, а також надала роз'яснення щодо отримання безоплатних послуг адвоката у цивільних та адміністративних справах для представництва інтересів у суді.

Мобільний пункт консультування громадян та прийому документів для надання безоплатної вторинної правової допомоги в Приморському районному суді м. Одеси

З метою створення рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя та забезпечення надання таких видів правових послуг, як здійснення представництва інтересів осіб в судах та складання документів процесуального характеру, **Другим одеським місцевим центром** з надання безоплатної вторинної правової допомоги відкрито в Приморському районному суді м. Одеси

виїзний (мобільний) пункт консультування громадян та прийому документів для надання безоплатної вторинної правової допомоги.

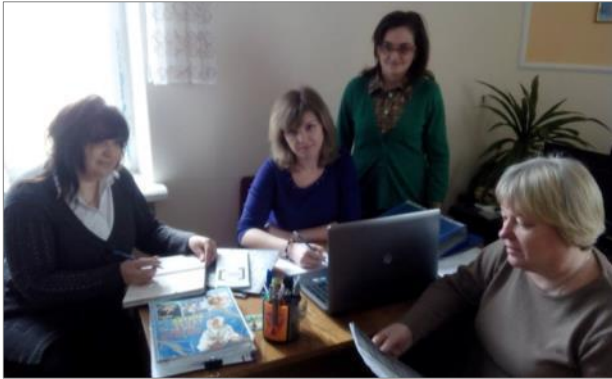
Тричі на тиждень працівники Другого одеського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги в приміщенні Приморського районного суду м. Одеси надаватимуть консультації з питань отримання безоплатної правової допомоги та прийматимуть документи для оформлення послуг безоплатного адвоката.

Мобільний пункт консультування громадян у Шумському районі

Працівники **Кременецького місцевого центру** з надання вторинної безоплатної правової допомоги провели виїзний прийом громадян та низку робочих зустрічей в Шумському районі з метою розширення доступу до безоплатної правової допомоги місцевих жителів.

18 лютого 2016 року начальник відділу попередньої роботи з клієнтами **Тетяна Точинська** провела виїзний прийом громадян у складі мобільного консультативного офісу, організованого за сприянням працівників територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Шумського району.

Під час виїзного прийому до працівника місцевого центру звернулися громадяни за отриманням консультації щодо земельного та спадкового права. У першому випадку питання стосувалося видачі сертифіката на право на земельну частку (пай), особі, прізвище якої зазначено у списках громадян – членів колективного сільськогосподарського підприємства та в подальшому звернення до суду, як спадкоємця, про визнання права на земельну частку (пай) в порядку спадкування. Іншій особі рекомендовано звернутися до нотаріуса із заявою про прийняття спадщини, так як ще не минуло шість місяців від дня смерті спадкодавця. В результаті спілкування з громадянами прийнято звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги, яке полягає у складанні процесуальних документів та здійсненні представництва інтересів особи у суді (особа підпадає під категорію осіб, які мають право на отримання безоплатної правової допомоги ст.14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»).

Цього ж дня в.о. директора місцевого центру **Валентина Вербицька** спільно з начальником відділу попередньої роботи з клієнтами **Тетяною Точинською** провели робочу зустріч з працівниками служби у справах дітей Шумської РДА з метою розширення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги для дітей – сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей, які стали або можуть стати жертвами насилля. *«У Шумському районі в 11 прийомних сім'ях виховується 16 дітей, також є два дитячих будинки сімейного типу, які опікуються 15 дітьми, які згідно ст. 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» мають право на безоплатну вторинну правову допомогу»* – зазначила **Валентина Вербицька**.

За підсумками проведеної зустрічі сторони домовилися про організацію виїзних прийомів громадян, та обговорили питання про проведення спільних виїзних прийомів громадян у складі «мобільного соціального офісу».

NB! Такі прийоми будуть проводитися працівниками місцевого центру в приміщенні служби у справах дітей кожного третього четверга місяця. Тож, кожен кому необхідна правова допомога може прийти за адресою **вул. Українська, 59** та отримати юридичну консультацію фахівця.

Адресна правова допомога

До **Ковельського місцевого центру** телефоном звернулася мешканка міста Ковеля, пенсіонер, учасник війни, яка не має можливості самостійно пересуватися у зв'язку із похилим віком, поганим станом здоров'я та катарактою обох очей. Підставою для звернення до центру стало несподіване зменшення розміру пенсійного забезпечення громадянки.

Достукатися до Управління Пенсійного фонду в місті Ковелі та Управління соціального захисту населення старенькій не вдалося. Тому у справу втрутився директор Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Василь Ковальчук**, який взяв це питання на особистий контроль.

24 грудня 2015 року головний спеціаліст відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з адвокатами **Світлана Боднар** та головний спеціаліст відділу попередньої роботи з клієнтами **Олена Гикава** **Чортківського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги здійснили виїзд у с. Чагарі Гусятинського району до клієнта з обмеженими фізичними можливостями, інваліда I групи, для прийняття звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги.

14 січня 2016 року до **Першого миколаївського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся громадянин **Запорожченко Володимир Кирилович**, 1914-го року народження, з проханням призначити йому адвоката для представництва інтересів в суді та складання документів процесуального характеру для захисту його інтересів від родичів, які оскаржують договір дарування.

Володимир Кирилович - інвалід війни I групи, має обмежені можливості самостійного пересування. На допомогу ветерану прийшли співробітники Першого миколаївського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги і 16 січня 2016р. директор **Олег Матвієнко** та заступник начальника відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги **Вікторія Пазурчик** здійснили виїзний прийом за адресою проживання Володимира Кириловича. За результатами цього візиту видано довіреність адвокату на представництво інтересів ветерана в суді.

20 січня 2016 року працівники **Чортківського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги в особі головного спеціаліста відділу попередньої роботи з клієнтами **Олени Гикави**, начальника відділу взаємодії з суб'єктами надання безоплатної первинної допомоги **Олени Овсинської** та адвоката **Миколи Садовського** надали адресну правову допомогу 92 річній жительці м. Чорткова. Жінка - потерпіла у кримінальному провадженні за ч.1 ст.185 (таємне викрадення чужого майна).

Працівники центру прийняли у клієнтки звернення щодо надання безоплатної вторинної правової допомоги, за результатами якого Чортківським місцевим центром з надання БВПД призначено адвоката для представлення інтересів потерпілої у кримінальному провадженні в суді.

Біг-борди з інформацією про БПД

З метою максимального інформування населення Запорізького краю про можливість отримання безоплатної вторинної правової допомоги Регіональний та місцеві центри з надання БВПД акумулюють зусилля щодо залучення усіх можливих джерел фінансування на ці цілі.

Одним із варіантів ефективного інформування є зовнішня реклама – тобто розміщення інформаційних матеріалів на правах соціальної реклами на рекламних білбордах, розташованих у найбільш людських місцях.

Мелітопольський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги застосував на практиці такий вид інформування.

Фахівцями **Мелітопольського місцевого центру** з надання БВПД було розроблено макет майбутнього біг-борду, а в.о. директора Мелітопольського місцевого центру з надання БВПД **Іван Почелов** звернувся з пропозицією щодо розміщення соціальної реклами на біг-бордах міста Мелітополя до начальника управління комунальною власністю Котлова Д.Г., а також до власників фірми «Браво», і отримав згоду на розміщення зовнішньої реклами.

Крім того, фірма «Браво» разом з поліграфічною фірмою «Санна» погодилися за власний рахунок надрукувати інформаційні матеріали для зазначених біг-бордів, а приватний

підприємець Возов А.Д. - за власний рахунок розклеїти дану продукцію.

Результатом такої співпраці стала домовленість щодо розміщення інформації про безоплатну вторинну правову допомогу, зокрема, про Мелітопольський місцевий центр з надання БВПД, на 10 рекламних конструкціях, розміром 3х6 метрів. Така інформація буде розміщуватись на центральних вулицях міста Мелітополя протягом 6 місяців.

Практика проведення роз'яснювальної роботи щодо БПД в установах виконання покарань

8 грудня 2015 року Віталій Сольський, начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації адвокатів Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області, та Юрій Франків, заступник начальника відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з адвокатами Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у рамках проведення Всеукраїнського тижня права відвідали Чортківську установу виконання покарань (№26).

Метою візиту є інформування працівників Державної пенітенціарної служби, а також осіб засуджених до відбування покарання щодо функціонування системи безоплатної правової допомоги в Україні та можливостей отримання на території Тернопільщини безоплатної вторинної правової допомоги.

Адвокати зустрілись із засудженими господарської обслуги установи, засудженими до арешту, а також із засудженим до довічного позбавлення волі, якому було надано правову послугу у складанні документів процесуального характеру, а також запропоновано звернутись з офіційною заявою в Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області.

Чортківська установа виконання покарань (№26)

10 грудня 2015 року начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації адвокатів Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області адвокат Віталій Сольський та заступник начальника відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з адвокатами Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Юрій Франків відвідали Збараську виправну колонію №63 (Збараський район, с. Добриводи), де зустрілися з засудженими, які відбувають покарання у вигляді позбавлення волі, а також, поспілкувались з засудженими, яким надається безоплатна вторинна правова допомога.

Збаразька виправна колонія №63

обставинами.

11 грудня 2015 року Олена Овсинська, начальник відділу взаємодії з суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги, та Галина Концогограда, начальник відділу інформаційної та матеріальної інфраструктури, Чортківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у рамках відзначення Всеукраїнського тижня права провели робочу зустріч із працівниками Чортківської установи виконання покарань УДПтС України в Тернопільській області (№26).

Зустріч із засудженими Чортківської установи виконання покарань (№26)

відповідальності.

Під час зустрічі засуджених було поінформовано про зміни в чинному законодавстві, зокрема, про те, які саме види послуг вторинної правової допомоги вони можуть отримати, роз'яснено механізм звернення до Регіонального центру з метою отримання такої правової допомоги, надано практичні поради та індивідуальні юридичні консультації щодо практичного вирішення питань, які хвилюють засуджених, зокрема спадкових та питань соціального забезпечення, механізмів оскарження та перегляду вироків судів, в тому числі щодо механізму перегляду вироку за ново виявленими

Олена Овсинська розповіла про систему безоплатної вторинної правової допомоги, основні норми Закону України «Про безоплатну правову допомогу» та переліком осіб, що мають право на отримання такої допомоги.

Також працівники Чортківського місцевого центру зустрілися із засудженими та поінформували про захист прав людини відповідно до Загальної декларації прав людини, роль місцевого центру у цьому процесі та відповіли на запитання засуджених, що стосувалися кримінальної та адміністративної

Працівники Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Хмельницькій області продовжили, а саме, начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації адвокатів Сегрій Дрелінський та начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги Катерина Топольницька 8 грудня 2015 року відвідали Райківецьку виправну колонію.

Райківецька виправна колонія

В ході зустрічі працівникам колонії було роз'яснено порядок надання безоплатної вторинної правової допомоги, після чого аналогічна зустріч відбулась із засудженими. Засудженим були надані роз'яснення із нагальних запитань (оформлення пенсій, нововиявлені обставини тощо). Начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації адвокатів Дрелінський Сегрій Вікторович індивідуально надав консультації засудженим.

У рамках Всеукраїнського тижня права, Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Хмельницькій області продовжив правове інформування в установах виконання покарань, та його представники відвідали також Ізяславську виправну колонію (№31) та Замкову виправну колонію (№58). У ході зустрічі працівникам колонії було роз'яснено порядок надання безоплатної вторинної правової допомоги, після чого аналогічна зустріч відбулась із засудженими. Засудженим детально роз'яснено питання реалізації і захисту прав людини у тому числі в установах виконання покарань. Крім того, були надані роз'яснення із актуальних запитань (оформлення пенсій, нововиявлені обставини, надання безоплатної вторинної правової допомоги засудженим тощо). Начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації адвокатів **Сегрій Дрелінський** індивідуально надав консультації засудженим.

Ізяславська виправна колонія (№31)

Замкова виправна колонія (№58)

9 грудня 2015 року начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги Регіонального центру Денис Пашкевич та головний спеціаліст відділу попередньої роботи з клієнтами Рівненського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Юрій Коток у складі робочої групи відвідали Городоцький виправний центр (№131).

Городоцький виправний центр (№131)

Також участь в заході прийняли начальники структурних підрозділів Головного територіального управління юстиції Рівненської області.

Денис Пашкевич у своїй доповіді на тему: «Проблемні питання, які виникають під час отримання БВПД особами засудженими до обмеження волі та шляхи їх вирішення» зацентрував увагу присутніх на проблемах, які виникають у процесі отримання безоплатної правової допомоги

особами, які засуджені до обмеження волі, а також розповів про порядок звернення засуджених до Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Рівненській області.

10 грудня 2015 року в рамках Всеукраїнського тижня права в Сумській виправній колонії управління Державної пенітенціарної служби України в Сумській області № 116 були проведені лекції для на тему: «Дотримання прав та свобод громадян».

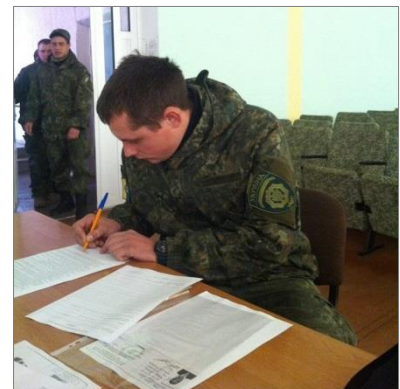
Сумська виправна колонія управління Державної пенітенціарної служби України в Сумській області № 116

Зазначені заходи організовано спостережною комісією при виконавчому комітеті Сумської міської ради та проведені її членами **Андрієм Кнуренко**, головою координаційної ради молодих юристів при головному територіальному управлінні юстиції, **Іриною Карел**, начальником відділу організації з надання БВПД та роботи з адвокатами Сумського місцевого центру та **Світлоною Сміляк**, заступником голови спостережної комісії при виконавчому комітеті Сумської міської ради.

Консультування військових в місцях їх дислокації та центрах з надання БВПД

Зустріч із військовослужбовцями 95-ої аеромобільної бригади

Для Краматорського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги підвищення правової грамотності населення – одне з найважливіших завдань. Так, нещодавно, 10 грудня 2015 року, працівники Регіонального центру з надання БВПД у Донецькій області, Маріупольського та Краматорського місцевих центрів за участі юриста громадської приймальні УГСПЛ провели зустріч із військовослужбовцями 95 аеромобільної бригади. Військовим розповіли про можливість отримання ними безоплатної правової допомоги, а також про

гарантовані для них пільги. Особи, до яких можна звертатися з приводу отримання відповідної інформації: **Ігор Курільчук**, директор **Регіонального центру з надання БВПД у Донецькій області**, **Олег Батюк**, директор **Маріупольського місцевого центру з надання БВПД**, **Ярослав Писарев**, директор **Краматорського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги**.

Виїзний прийом у військовій частині А1594 та військовій частині А 2637, які розташовані в місті Очакові

10 грудня 2015 року начальник відділу взаємодії з суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги **Першого миколаївського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Вікторія Царьова**, головний спеціаліст відділу попередньої роботи з клієнтами **Ірина Слюсаренко** спільно з представниками громадської організації «Десяте квітня» та радником Міністра соціальної політики

України в Миколаївській області Валентиною Макаровою провели виїзний прийом у військовій частині А1594 (73-й морський центр спеціалізованих операцій Військово-Морських Сил України) та військовій частині А 2637 (84-й арсенал мінно-торпедного та трального озброєння Військово-Морських Сил України), які розташовані в місті Очакові Миколаївської області. Під час проведення виїзних прийомів проведено роз'яснення про порядок надання соціальних послуг учасникам АТО та учасникам бойових дій, про види правових послуг, які їм будуть надаватися.

За підсумками проведення виїзного прийому за допомогою до центру звернулось 5 учасників бойових дій, яких було направлено для отримання первинної правової допомоги до адвоката **Майї Кесельман**, з якою центр підписав меморандум про співпрацю.

Зустріч з учасниками АТО на території Сумського місцевого центру

Сумський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги створив належні умови для надання юридичної допомоги учасникам антитерористичної операції та членам їх сімей, а також членам родин загиблих.

16 січня в приміщенні центру відбулася зустріч з черговим учасником АТО. Працівники центру та адвокати докладно розпитали у візитера про проблеми, з якими стикаються воїни та їх близькі.

Останнім часом побільшало людей, які звертаються із земельними питаннями, стосовно виплати фінансової допомоги, з питаннями про мобілізацію та її правові аспекти.

Всі учасники зустрічі виокремили проблеми, з якими стикаються як і бійці, які повернулися з АТО, так і ті, що продовжують там воювати.

Насамперед, працівники центру роблять все для того, щоб клієнтам було комфортно та не було черг.

Директор Сумського місцевого центру **Валентина Трошечко** зазначила: *«Мають бути створені всі умови щоб всі, хто захищають Україну не ходили коридорами і не шукали до кого звернутись за своїми соціальними гарантіями».*

Зустріч співробітників Маріупольського місцевого центру з учасниками бойових дій

Представники **Маріупольського місцевого центру** з надання БВПД 21 грудня 2015 року провели робочу зустріч з учасниками бойових дій, під час якої сповістили про діяльність центру, провели анкетування та консультацію осіб, а також надали учасниками бойових дій відповіді на їх проблемні питання. Особи, до яких можна звертатися з приводу отримання відповідної інформації: **Олег Батюк**, директор Маріупольського місцевого

центру з надання БВПД, **Тетяна Самодерженкова**, заступник директора Маріупольського місцевого центру з надання БВПД.

Виїзне консультування учасників АТО на базі Центру допомоги учасникам АТО у Тернополі

26 січня 2015 начальник відділу взаємодії з суб'єктами надання БПП **Тернопільського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Ірина Максимюк** та заступник начальника відділу організації надання БВПД та роботи з адвокатами **Юрій Франків** спільно з головою центру допомоги учасникам АТО **Лілією Мусіхіною** провели виїзне консультування учасників АТО на базі Центру допомоги учасникам АТО в місті Тернополі. Захід проведено з метою розширення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги ветеранів війни та осіб, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (в тому числі учасників АТО).

Працівники Тернопільського місцевого центру з надання БВПД ознайомили громадян з діяльністю місцевого центру, системою безоплатної правової допомоги, надали роз'яснення, які особи можуть мають право на отримання послуг центру.

Присутніх цікавили питання щодо порядку отримання земельних ділянок учасниками бойових дій та отримання послуг адвоката за рахунок держави, на які Юрій Франків надав вичерпні відповіді.

Відвідувачам виїзного консультування роздано друковані матеріали з інформацією про послуги, які надає Тернопільський місцевий центр з надання БВПД, порядок їх отримання та орієнтовний перелік документів, який необхідно подати до центру для отримання безоплатної вторинної правової допомоги.

Зустріч з військовослужбовцями на території місцевого центру у Дубно

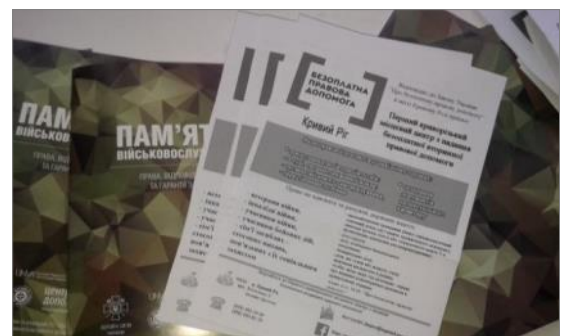
27 січня спеціалісти **Дубенського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги провели зустріч з особовим складом однієї з військових частин Дубенщини, присвячену проблемам правового захисту ветеранів війни та учасників АТО.

Після змістовної лекції воїни почули відповіді на питання, які їх хвилювали, отримали правові консультації та роз'яснення. Цього ж дня начальник відділу **Юрій Черномаз** провів прийом

громадян в рамках новоствореного місцевим центром у військовій частині мобільного пункту консультування. З командуванням досягнуті домовленості щодо проведення таких прийомів на території військового об'єкту щомісяця протягом року.

Друковані інформаційні матеріали на передову

Перший криворізький місцевий центр з надання БВПД проводить інформування мобілізованих бійців шляхом передачі матеріалів про Центр на передову через волонтерів.

[] Європейська практика правового захисту

**Розділ підготовлено у співпраці із Українською Гельсінською спілкою з прав людини*

Незаконна порубка лісу: кримінальне правопорушення чи «проза життя»

Олена Сапожнікова, адвокат, юрист Фонду стратегічних справ Української Гельсінської спілки з прав людини, редактор та аналітик сайту www.precedent.in.ua

Як часто ми проходимо повз парк, насолоджуючись тінню його дерев або проводимо свої вихідні в гущавині лісу, чи блукаємо заплутаними гірськими стежками під шум листя?! Або просто визираємо у вікно та ловимо поглядом гілки могутніх дерев-велетнів?! Якщо нам не часто це вдається, то чи не гріють нас ті миті, коли все ж ми можемо схватися в їх свіжість, зловити їх міць поглядом та відпочити?! Уявімо, що цього немає та стоїмо ми на спустошеній голій землі, де уже ніщо не може вирости через нашу жадібність, байдужість та небажання думати про завтрашній день.

Чи повинні адвокати про це думати?! Не знаю. Але я не можу забути картину, коли, приїхавши як адвокат в кримінальному провадженні на одне із судових засідань у місто Сміла Черкаської області, я побачила величезні машини із гладенькими рівними стовбурами сосен довжиною в 4-5 метрів, які везли на теплоелектростанцію на спалення. Мені це чомусь нагадало кадри із документальних фільмів про німецький концентраційний лагерь та лагерь смерті Освенцім під час Другої Світової Війни.

Коли я запитала у місцевих мешканців, чи часто вони бачать подібні картини, то була вражена їх спокоєм, так як для них це стало буденною справою, там дороги уже мають багаторічні глибокі вибоїни від цих маршрутів. У людей навіть не було люті, вони звикли. Роздавлені економічною кризою та війною, люди не мають уже сил відстоювати свої права. На їх думку, сенсу в цьому немає, бо все проводиться офіційно, адже ніхто не ховається, ці машини їздять вдень центральними вулицями міста повз державні інституції, в тому числі й правоохоронні. І хто захоче допомагати їм в цьому, невже адвокати? ні! – люди в це не вірять.

Звісно, що правоохоронні органи повинні виявляти екологічні правопорушення, зокрема, незаконну порубку лісу, що визнано кримінальним правопорушенням в [статті 246 Кримінального кодексу України](#), а також за відсутності складу злочину адміністративними правопорушеннями, передбаченими [статтями Кодексу України про адміністративні правопорушення](#). Однак надіятися лише на поліцейських, представників прокуратури чи Державну екологічну інспекцію не можна. Із незначної національної судової практики, що є, предметом правопорушення зазвичай є одне чи два дерева, а покарання складає декілька сотень гривень. А втрати лісу вираховуються в сотні

тисяч гектарів, якщо дивитися на [карту втрати лісу в Україні за період 2000-2013 роки](#), створеної в ході реалізації проекту [Global Forest Watch](#), розробленому у співпраці з Інститутом світових ресурсів та ще 40 організаціями.

Тому потрібно кожному діяти також в межах своїх можливостей, щоб загрозлива ситуація не дійшла «точки неповернення». Зокрема, адвокати можуть намагатися відстоювати у національних судах інтереси клієнтів, що звернулися до них із подібними питаннями, а не відмовляти їм через безперспективність. А у випадку безуспішного проходження усіх національних судових інстанцій звертатися до Європейського суду з прав людини зі стратегічними справами та змінювати систему в цілому.

Адже незаконна порубка лісу загрожує не лише самим деревам, птахам, звірам, воді, але й людині. Зі зникненням лісів змінюється екосистема, в якій ми живемо. Можливі зсуви ґрунтів, повені тощо. В наслідок чого повноцінному життю людини спричиняється матеріальна та нематеріальна шкода, а інколи й створюється небезпека життю, здоров'ю нас та наших дітей. Тому в **Європейському суді з прав людини можна** піднімати питання про порушення статті [8 окремо, а можливо в сукупності зі статтями 2, 3, 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) в залежності від конкретних обставин справи.

Так, в одному із рішень Європейського суду з прав людини, [Kyrtatos проти Греції \(№ 41666/98\)](#), де не було визнано порушення статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, зазначається, що коли б справа йшла про знищення лісу, розміщеного біля будинків заявників, то [можна було б говорити про можливість впливу на добробут заявників](#). А в даній справі заявники скаржилися на урбанізацію північно-східної частини острова Тінос, що призвело до зруйнування їх фізичного середовища існування та мало негативний вплив на їх особисте життя, а саме вони стверджували, що їх район втратив всю свою природну красу, перетворившись із мальовничого місця з унікальною фауною на туристичну зону.

Можливо якраз Ваша справа буде тією, що змусить Європейський суд з прав людини винести позитивне рішення та зламає національну практику, зменшивши рівень незаконної порубки лісу в Україні.

Відмова засудженому у переведенні до колонії, що розташована ближче до рідного дому, в світлі порушення статті 8 Конвенції

Стаття 8 Конвенції основоположних прав і свобод (далі – Конвенція) гарантує право на повагу до приватного та сімейного життя. При розгляді питання чи була порушення стаття 8 Конвенції потрібно щонайменше відповісти на такі запитання: чи було втручання у втручання у приватне чи сімейне життя; чи було таке втручання обґрунтованим; чи було воно законним; чи

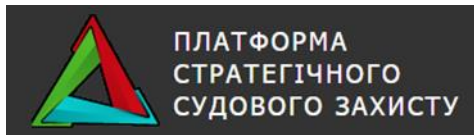
переслідувало законну мету; чи було необхідним у демократичному суспільстві. Зокрема, щоб втручання було визнано «необхідним у демократичному суспільстві» воно повинно бути обґрунтовано «гострою соціальною необхідністю». У кожній конкретній справі, навіть за схожих на перший погляд обставин, відповіді на ці запитання можуть бути різними, оскільки тут важать деталі.

Нещодавно, 14 січня 2016 року, Європейський суд з прав людини (далі – Суд) у справі [«Радзвевілло проти України»](#) (№ 38771/05) визнав порушення статті 8 Конвенції, встановивши компенсацію в розмірі 10 000 євро в рахунок відшкодування нематеріальної шкоди, а також 800 євро в рахунок відшкодування судових та інших витрат. У цій справі заявник скаржився на те, що його поміщення до Ладижинської колонії Вінницької області було свавільним та неспіврозмірним втручанням в його право на збереження контактів із сім'єю, а саме з хворими та у похилому віці батьками. Заявник стверджував, що виправна колонія знаходилася за 1000 км від Сімферополя, місця проживання його батьків. Зокрема, щоб дістатися до колонії батькам заявника потрібно було змінити два поїзди, а потім ще їхати поганим автобусом чи дорогим таксі, таким чином поїздка займала 24 години лише в один бік. Таку дорогу не міг подолати його вітчм, що був інвалідом та людиною похилого віку, та й для матері заявника це було непросто, оскільки вона була у похилому віці та мала проблеми зі здоров'ям. У зв'язку з чим у період з 2007 по 2015 роки заявника відвідувала в колонії лише мати і то 7 разів, замість 28, які передбачені законом. Заявник зазначав у своїй скарзі до Суду, що він намагався домогтися переводу ближче до місця проживання його батьків, однак йому було відмовлено з причини відсутності місць у інших колоніях. У цій справі Суд встановив, що національна влада прийняла формальне рішення у справі заявника, не розглянувши належним чином його аргументи щодо особистих обставин, а саме похилого віку його батьків, їх поганого стану здоров'я, фінансових труднощів, що створювали перепони до відвідування заявника в колонії. Суд вказав тут на попередню практику в цій категорії справ, зазначивши що раніше надана Судом оцінка може бути застосована і в цій справі, а саме йшла мова про справу [«Вінтман проти України»](#) (№ 28403/05).

Так, 23 жовтня 2014 року у справі «Вінтман проти України» Суд визнав порушення права засудженого на сімейне життя в контексті статті 8 Конвенції, встановивши компенсацію в розмірі 12 000 євро в рахунок відшкодування нематеріальної шкоди, а також 2 556 євро в рахунок відшкодування судових та інших витрат. Суд встановив у цій справі, що: 1) було втручання у право заявника на сімейне життя у контексті статті 8 Конвенції; 2) таке втручання було передбачено законом; 3) таке втручання не було «необхідним у демократичному суспільстві»: хоча втручання переслідувало «законні цілі», а саме зменшення переповненості колоній та забезпечення належної дисципліни у місцях позбавлення волі, однак таке втручання не було співрозмірним «переслідуваним цілям», оскільки особисте та сімейне життя заявника, похилий вік, поганий стан здоров'я його матері, як і її погане фінансове становище, не були взяті до уваги владою жодного разу, та ніколи представниками влади не наводилися достатні причини відмови заявникові у його переведенні в іншу колонію, розташовану ближче до місця проживання його батьків.

NB! [Центр стратегічних судових справ Української спілки з прав людини](#) розглядає справи на предмет їх стратегічності та можливість надання безкоштовної правової консультації адвокатам, безкоштовної правової допомоги клієнтам у випадку звернення їх до Європейського суду з прав людини. Звертайтеся!

ПЛАТФОРМА
СТРАТЕГІЧНОГО
СУДОВОГО ЗАХИСТУ

З міжнародною та національною практикою можна ознайомитися на сайті precedent.in.ua. Зокрема, нещодавно там опублікована [повна електронна версія збірки «Precedent UA – 2015»](#), в якій висвітлені результати дослідження

Українською Гельсінською спілкою з прав людини практики застосування національними судами рішень Європейського суду з прав людини.

Дякуємо за увагу!

Відповідальні за випуск:

Координаційний центр з надання правової допомоги

Регіональний центр з надання БВПД в Одеській області

Заступник директора

Начальник управління комунікацій та забезпечення доступу до публічної інформації

Головний спеціаліст відділу комунікацій

Заступник директора

Сергій Троценко

ІР 10013

e-mail:

admin@legalaid.gov.ua

Надія Кизицька

ІР 10021

e-mail:

nadiia.kyzytska@legalaid.gov.ua

Вероніка Кухаренко

ІР 10034

e-mail:

veronika.kukharenko@legalaid.gov.ua

Юлія Лісова

ІР 46005

e-mail:

yuliya.lisova@legalaid.gov.ua

